

Michael
Connelly

IZGUBLJENO
SVJETLO

MichaelConnelly
IZGUBLJENO SVJETLO
BIBLIOTEKA "ZABAVNI ROMANI"
Uredio IVANŠKUNCA
CIP - Katalogizacija u publikaciji i Sveučilišna knjižnica Rijeka
UDK 821.111 (73)-31=163.42
Nakladnik
OTOKARKERŠOVANI d.o.o.
Rijeka, Janeza Trdine 2/II
Za nakladnika
VALTER LISICA
Tisak
TISKARAEDOK
Samobor, 2007.
Naklada 1000

CONNELLY, Michael
Izgubljeno svjetlo / Michael Connelly ; s engleskoga prevela
Aleksandra Filipović. - Rijeka : "Otokar Keršovani", 2007. -(Biblioteka
Zabavni romani)

Prijevod djela: Lostlight.

ISBN 978-953-153-114-6

MichaelConnelly
IZGUBLJENO SVJETLO
S engleskoga prevela ALEKSANDRA FILIPOVIĆ
OTOKAR KERSOVANI d.o.o. RIJEKA

Michael Connelly
Izgubljeno svjetlo

Nema kraja stvarima srca.

Jednom mi je to rekla jedna osoba. Rekla je daje to iz pjesme u koju je vjerovala. Po njezinom tumačenju, stih je govorio o tome kako, ako te nešto duboko dirne, ako to doista uneseš u one crvene baršunaste nabore, onda će to za tebe uvijek biti ondje. Bez obzira na ono što se dogodi, čekat će ondje. Rekla je da bi to mogla biti osoba, mjesto, san. Misija. Bilo što sveto. Rekla mi je daje sve to povezano u tajnim naborima. Uvijek. Sve je to dio istoga i uvijek će

biti ondje, i odzvanjat će istim otkucajem kao i tvoje srce.

Pedeset i dvije su mi godine i vjerujem u to. Kada noću pokušavam zaspati ali ne mogu, tada znam daje tako. Tada se čini da se svi putevi spajaju i vidim ljude koje sam volio, mrzio, kojima sam pomogao i naudio. Vidim ruke koje posežu za mnom. Čujem otkucaj, te vidim i razumijem što mi je činiti. Znam koja mi je misija i znam da nema osvrtnja ni povratka. I u tim trenucima znam da nema kraja stvarima srca.

7

1.

Posljednje što sam očekivao bilo je da će Alexander Tavlora otvoriti vrata. To se kosilo sa svime što sam znao o Hollywoodu. Čovjek koji je bilježio zaradu od milijardu dolara po filmu ni za koga ne bi otvarao vrata. Umjesto toga, pred ulazna bi si vrata na puno radno vrijeme zaposlio uniformiranog vratara. A taj bi mi vratar dopustio da uđem tek nakon što bi pažljivo provjerio tko sam i kada imam ugovoren sastanak. Zatim bi me predao lakaju ili kućnoj pomoćnici koji bi me otpratili ostatak puta, koraka tih poput snijega što pada. No nikoga od njih nije bilo u palači na Bel-Air Crest Roadu. Kolni ulaz bio je otvoren. A nakon što sam se parkirao na prednjem kružnom prilazu i pokucao na vrata, otvorio ih je glavom i bradom prvak u zaradi od kino-ulaznica, domahnuvši mi da uđem u dom čije su dimenzije mogle biti izravna preslika međunarodnog terminala u LAX-u'.

Tavlora je bio krupan muškarac; visok preko metar osamdeset i težak preko sto deset kilograma. Ipak, dobro se držao; glavu mu je posve prekrivala kovrčava smeđa kosa od koje su se još više isticale plave oči. Dlačice na bradi pridonosile su intelektualnom izgledu umjetnika, iako umjetnost nije imala gotovo ništa s njegovom branšom.

Na sebi je imao meku plavu trenirku koja je vjerojatno vrijedila više od svega što sam ja nosio. Bijeli mu je ručnik bio čvrsto omotan

1 LAX (Los Angeles International Airport)-međunarodni aerodromu Los Angelesu

9

oko vrata i naguran ispod ovratnika. Obrazi su mu bili ružičasti, a disanje otežano. Ulovio sam ga usred nečega i nije izgledao kao da

mu je zbog toga bilo drago.

Došao sam pred vrata u svom najboljem odijelu, pepeljastosivom s jednorednim kopčanjem, za koje sam pred tri godine platio tisuću i dvjesto dolara. Nisam ga odjenuo više od devet mjeseci i tog sam ga jutro morao očetkati od prašine nakon što sam ga izvukao iz zidnog ormara. Obrijao sam se i imao sam cilj, prvi cilj koji sam osjetio otkada sam pred mnogo mjeseci odložio to odijelo na vješalicu.

- Udite - reče Tavlör. - Danas svi imaju slobodan dan, a ja sam baš trenirao. Sva je sreća daje dvorana upravo na kraju hodnika jer vas vjerojatno ne bih ni čuo. Ovo je velika zgrada.

-Da, sva sreća.

Krenuo je natrag u kuću. Nije se sa mnom rukovao i sjetio sam se daje to propustio i kad sam ga prvi put upoznao, prije četiri godine. Pošao je prvi, prepustivši meni zatvaranje kućnih vrata.

- Bi li vam smetalo da završim s biciklom dok razgovaramo?

-Ne, to je uredu.

Hodali smo mramornim hodnikom, a Tavlör je ostao tri koraka ispred mene, kao da sam dio njegove svite. Vjerojatno se tako najugodnije osjećao, što je i meni odgovaralo. Imao sam vremena razgledavati uokolo.

Red prozora slijeva pružao je pogled na raskošan posjed - pravokutnik valovitog zelenila veličine nogometnog igrališta koji se protezao do nečega za što sam pretpostavljao daje kućica za goste ili pomoćna zgrada kraj bazena, ili oboje. Ispred udaljene zgrade bilo je parkirano golfersko vozilo, i mogao sam vidjeti tragove kako pre-sijecaju uređeno zelenilo i vode do palače. Vidio sam mnogo toga u Los Angelesu, od najsiromašnijih sirotinjskih četvrti do palača navrh planina. Ali to je bio prvi put da vidim imanje unutar gradskih granica, toliko veliko da mu je bilo neophodno golfersko vozilo kako bi mu se s jednog kraja dospjelo na drugi.

Duž zida na desnoj strani nalazili su se uokvireni plakati brojnih filmova kojima je Alexander Tavlör bio producent. Nekoliko sam ih vidio kada su dospjeli na televiziju, a za ostale sam vidio reklamne isječke. Većinom su to bili oni akcijski filmovi koji vješto stanu u tridesetsekundni isječak, od one vrste koja vas kasnije ne motivira da doista i vidite film. Nijedan se nikada ne bi smatrao umjetnošću niti u proširenom značenju te riječi. Ali u Hollywoodu su oni bili

znatno važniji od umjetnosti. Bili su unosni. A to je bilo od najveće važnosti.

10

Taylor je skrenuo desno, a ja sam ga slijedio u dvoranu. Prostorija je donosila novo značenje pojmu osobne kondicije. Sve moguće sprave za podizanje utega bile su poredane uz ozrcaljane zidove. U središtu se nalazio, kako se činilo, boksački ring u svojoj punoj veličini. Taylor se gipko uspeo na sobni bicikl, pritisnuo nekoliko dugmeta na digitalnom zaslonu pred sobom i počeo pedalirati.

Na suprotnom zidu, visoko uzdignuta jedan uz drugog, nalazila su se tri golema televizora namještena na konkurentne dvadesetčetverosatne kanale s vijestima i Bloombergov poslovni izvještaj. Čuo se zvuk s televizijskog ekrana koji je prikazivao Bloomberga. Taylor podigne daljinski upravljač i potpuno utiša zvuk. Bila je to uljudnost koju nisam očekivao. Kad sam razgovarao s njegovom tajnicom da dogovorim sastanak, navela me na zaključak kako ću biti sretan ako uspijem postaviti nekoliko pitanja dok taj važan čovjek bude poslovao mobitelom.

- Niste s partnerom? - upita Taylor. - Mislio sam da vi dečki radite u parovima.

- Ja volim raditi sam.

Za sada nisam išao dalje od toga. Stajao sam u tišini dok je Taylor postizao ritam na biciklu. Bio je u kasnim četrdesetima, ali je izgledao mnogo mlađe. Možda mu je pomoglo što se okružio opremom i mašinerijom zdravlja i mladosti. A možda se radilo o tretmanima lica i injekcijama Botoxa.

- Mogu vam dati tri milje - reče, povlačeći ručnik s vrata i ogr-uvši njime ručke bicikla. - Oko dvadeset minuta.

- To će biti u redu.

Posegnuo sam za notesom u unutarnji džep sakoa. Bio je to spiralni notes i dok sam ga izvlačio, žičana se spirala zakvačila za postavu sakoa. Osjećao sam se kao magarac pokušavajući je osloboditi i naposljetku sam je samo trznuo. Čuo sam kako se podstava po-derala, ali sam neugodu prikrrio osmijehom. Taylor se suzdržao od komentara pogledavši u stranu, pa uvis prema jednom od bezglasnih televizijskih ekrana.

Mislim da mi iz nekadašnjeg života najviše nedostaju sitnice. Više od dvadeset godina u džepu kaputa nosio sam mali uvezeni notes. Spiralni notesi nisu bili dopušteni - lukav branitelj mogao je ustvrditi da su bilješke koje bi im oslobodile klijente istrgnute. Uvezeni su notesi rješavali taj problem, a u isto su vrijeme čuvali podstavu sakoa.

- Bilo mi je drago što ste se javili - reče Tavor. - Uvijek me je mučilo ono što se dogodilo Angie. Do današnjeg dana. Bila je dobra
11

mala, znate? A sve ovo vrijeme mislio sam da ste vi dečki odustali od toga, da vam ona nije bila važna.

Kimnuo sam glavom. Razgovarajući s tajnicom, pažljivo sam birao riječi. Iako joj nisam lagao, bio sam kriv što sam je naveo da pretpostavi neke stvari. To je bilo nužno. Da sam joj rekao da sam bivši policajac koji na svoju ruku radi na starom slučaju, prilično sam siguran da se ne bih ni približio intervjuu s prvakom u ki-no-zaradi.

- Ovaj, prije nego što počnemo, mislim daje možda došlo do nesporazuma. Ne znam što vam je rekla tajnica, ali ja nisam policajac. Više ne.

Taylor je na trenutak pustio papučice da se same okreću, a zatim se hitro vratio u ritam. Lice mu se crvenjelo i obilno se znojio. Po-segnuo je prema držaču za šalice sa strane digitalne kontrolne ploče i izvadio naočale s polustaklima i tanku karticu s logom njegove produkcijske tvrtke na vrhu - kvadratom dizajniranim tako da nalikuje na labirint prepun vitica - te s nekoliko rukom pridodanih bilježaka na dnu. Nataknuo je naočale i svejedno žmirkao čitajući karticu.

- To nije ono što meni ovdje piše - reče. - Piše mi detektiv los-angeleske policije, Harry Bosch, u deset sati. Audrev je to zapisala. Sa mnom je već osamnaest godina... otkad sam u Vallevju radio smeće od materijala izravno za video tržište. Jako je dobra u svom poslu. I obično iznimno točna.

- Pa, to i jesam bio ja dugo vremena. Ali ne od prošle godine. Otišao sam u mirovinu. Možda nisam baš bio jasan oko toga na telefonu. Ne bih na vašem mjestu krivio Audrev.

-Neću.

Dobacio mi je kratak pogled, nagnuvši glavu kako bi vidio iznad naočala.

- Što onda mogu učiniti za vas, detektive... ili bih trebao reći gospodine... Bosch? Imam još dvije i pol milje i onda smo gotovi. Tavlору zdesna nalazila se klupa za ležeći potisak utega. Pričmaknuo sam se i sjeo na nju. Izvukao sam kemijsku iz džepa košulje - ovoga puta bez teškoća - i pripremio se za pisanje.

- Ne znam sjećate li me se, ali već smo razgovarali, gospodine Tavlор. Kada je prije četiri godine tijelo Angelle Benton pronađeno u predvorju njezine stambene zgrade, dodijeljen mi je njen slučaj. Razgovarali smo u vašem uredu u Eidolonu. U studiju Archway. Jedna od mojih kolegica, Kiz Rider, bila je sa mnom.

12

- Sjećam se. Crnkinja... rekla mi je da je poznavala Angie. Iz teretane, mislim. Sjećam se da ste mi u to vrijeme vas dvoje ulili mnogo povjerenja. Ali onda ste nestali. Više se niste jav...

- Povukli su nas sa slučaja. Bili smo u hollywoodskoj postaji. Nekoliko dana nakon pljačke i pucnjave slučaj nam je oduzet. Preuzeo ga je Odjel za pljačke i ubojstva.

Duboka zvonjava oglasi se sa sobnog bicikla i pomislih kako bi mogla označavati Tavlорov prelazak prve milje.

- Sjećam se tih tipova - reče Tavlор s porugom u glasu. - Tupko i Blentavko. Nisu me uopće nadahnuli. Sjećam se da je jedan pokazivao veći interes za posao tehničkog savjetnika u jednom od mojih filmova nego za pravi slučaj, za Angie. Tko zna što je bilo s njima?

- Jedan je mrtav, a drugi je otišao u mirovinu.

Dorsev i Cross. Poznavao sam ih obojicu. Na stranu Tavlорov opis, oba su bila sposobni istražitelji. U OPU se nije upadalo bez ulaganja velikog truda. Ono što nisam rekao Tavlору bilo je da su Jack Dorsev i Lawton Cross među detektivima postali poznati kao partneri s posvemašnjim nedostatkom sreće. Dok su radili na istrazi koju su izvukli nekoliko mjeseci nakon slučaja Angelle Benton, zaustavili su se u baru u Hollywoodu kako bi na brzinu poručali i popili duplu žesticu. Sjedili su u separeu sa sendvičima od šunke i čašom irskog viskija Bushmill kadli je unutra upao naoružani pljačkaš. Vjerovalo

se daje Dorsev, koji je sjedio sučelice vratima, pokušao nešto poduzeti iz separea ali je bio prespor. Napadač ga je izbušio prije no što je stigao otkočiti sigurnosni otključivač svog pištolja, pa je umro na mjestu. Metak ispaljen u Crossa okrznuo mu je lubanju, a sljedeći ga je pogodio u vrat i zaustavio mu se u kralježnici. Pipničar je smaknut posljednji, iz neposredne blizine.

- I što se zatim dogodilo sa slučajem? - retorički upita Tavlora, bez traga sućuti u glasu za pale policajce. - Ama baš ništa se nije dogodilo. Jamačno skuplja prašinu poput jeftinog odijela koje ste izvukli iz ormara prije nego što ste došli k meni.

Primio sam uvredu jer sam morao. Samo sam kimnuo glavom kao da se slažem s njim. Nisam mogao reći je li bio ljut zbog nikad osvećene smrti Angelle Benton ili zbog onoga što se dogodilo kasnije -pljačke, još jednog ubojstva i gašenja njegovog filma.

- Ti su dečki obrađivali slučaj šest mjeseci, puno radno vrijeme rekoh. -Nakon toga je bilo drugih slučajeva. Slučajevi dolaze jedan za drugim, gospodine Tavlora. Ne kao u vašim filmovima. Kad bi barem bilo tako.

13

- Da, uvijek ima drugih slučajeva - reče Tavlora. - To je uvijek lako objasniti, zar ne? Okrivi za sve opterećenje poslom. U međuvremenu, mala je i dalje mrtva, novca i dalje nema, ali što se može. Sljedeći slučaj. Samo naprijed.

Pričekao sam kako bih se uvjerio daje završio. Nije bio gotov.

- Ali gle, eto vas ovdje četiri godine kasnije. Koja je vaša priča, Bosch? Naveli ste njenu obitelj da vas angažira? Radi li se o tome?

- Ne. Sva joj je obitelj u Ohiju. Nisam kontaktirao s njima.

- Onda o čemu se radi?

- Slučaj je neriješen, gospodine Tavlora. A još mi je stalo do njega. Mislim da se na njemu uopće nije radilo...predano.

-I to je to?

Kimnuo sam glavom. Potom je Tavlora kimnuo sam za sebe.

- Pedeset tisuća - reče.

-Molim?

- Platit ću vam pedeset tisuća dolara... ako riješite slučaj. Ništa od filma ako ga ne riješite.

- Gospodine Tavior, nekako ste dobili krivi dojam. Ne želim vaš novac i ovo nije film. Sve što sada želim vaša je pomoć.

- Poslušajte me. Znam prepoznati dobru priču kad je čujem.

Detektiv opsjednut krivcem koji se izvukao. To je univerzalna priča, iskušana i prava. Pedeset unaprijed, pa možemo razgovarati o os-
tatu.

Uzeo sam notes i kemijsku s klupe i ustao. Ovo nije išlo nikamo, ili barem ne u smjeru u kojem sam želio.

- Hvala vam na vašem vremenu, gospodine Tavior. Ako ne budem uspio pronaći svoj put van, ispalit ću raketu.

Baš kad sam zakoračio prema vratima, oglasilo se drugo zvonca sa sobnog bicikla. Tavior mi se obrati s leđa.

- Razmislite, Bosch. Vratite se i pitajte me svoja pitanja. A ako ne želite mojih pedeset tisuća, zadržat ću si ih.

Okrenuo sam se prema njemu, ali sam ostao stajati. Iznova sam otvorio notes.

- Počnimo s pljačkom - reko. - Tko je u vašoj tvrtki znao za dva milijuna dolara? Govorim o tome tko je znao detalje... kada stižu na snimanje i kako će se isporučiti. Bilo što i bilo koga se sjećate.

Započinjem ni od čega.

14

2.

Angella Benton umrla je na svoj dvadeset četvrti rođendan. Pronašli su joj tijelo ispruženo u neprirodnom položaju na španjolskim pločicama u predvorju stambene zgrade u kojoj je živjela, na Fountainu nedaleko od La Brea. Ključ joj je bio u poštanskom sandučiću. U sandučiću su se nalazile dvije rođendanske čestitke koje su joj, svatko za se, poslali otac i majka iz Columbusa. Pokazalo se da nisu razvedeni. Jednostavno su poželjeli pojedinačno napisati rođendanske želje svojoj jedinici.

Bentonica bijaše zadavljena. Prije ili nakon smrti, iako najvjerojatnije nakon, bluza joj je pokidana i rastvorena, a grudnjak strgan naviše tako da joj je otkrivao grudi. Očito je tada ubojica masturbirao nad njezinim mrtvim tijelom, izlučivši pritom malu količinu sperme koju su kasnije forenzički tehničari pokupili za DNA analizu. Torbica joj je oduzeta i nikada nije bila pronađena.

Vrijeme smrti nastupilo je između 23 sata i ponoći. Sustanar je otkrio njeno tijelo kad je izašao iz stana u ponoć i pol da prošetati psa.

Ovdje sam nastupio ja. U to sam vrijeme bio detektiv trećeg stupnja u hollywoodskoj postaji losangeleske policije. Imao sam dvoje partnera. Tada smo radili utroje umjesto udvoje, što je bio dio eksperimentalnog plana u svrhu bržeg rješavanja slučajeva. Kizmin Rider, Jerryja Edgara i mene uzbunio je dojavljivač i slučaj nam je dodijeljen u jedan sat ujutro. Sastali smo se u hollywoodskoj postaji, pokupili dva Fordova Crown Vica, i zatim se odvezli na mjesto zločina. Prvi smo put vidjeli tijelo Angelle Benton približno dva do tri sata nakon što je bila ubijena, jer sam ja sr

Ležala je na boku na smeđim pločicama boje osušene krvi. Oči su joj bile otvorene i izbuljene, nagrdjući, mogao sam to vidjeti, nekada lijepo lice. Rožnice su joj prokrvarile. Opazio sam da su joj razotkrivena prsa bila gotovo ravna. Izgledala su gotovo dječjački, i pomislio sam da se zbog njih možda osjećala neugodno u gradu u kojem su tjelesni atributi često odnosili prevagu nad osobnošću. Tim su više trganje bluza i zadizanje grudnjaka označili napad; kao da nije bilo dovoljno oduzeti joj život, ubojica je morao izložiti još i njezinu najintimniju ranjivost.

Ali najviše ću se sjećati njezinih ruku. Kad joj je beživotno tijelo kliznulo na pločice, ruke su joj se nekako sklopile. Ulijevo od tijela, usmjerene iznad glave, kao da ih je pružala prema nekome, gotovo molećivo, preklinjući za nešto. Izgledale su poput ruku s renesansne slike, poput ruku prokletih koji posežu prema nebesima za oprostom. U svom sam životu obradio gotovo tisuću ubojstava, i nikada me položaj palog tijela nije tako naveo na promišljanje.

Možda sam vidio previše u nepredvidivosti načina na koji je pala. Ali svaki je slučaj bitka u ratu bez kraja. Vjerujte mi, trebate nešto što ćete nositi sa sobom svaki put kad idete u borbu. Nešto za što ćete se držati, nabrušenost koja vas vodi ili vas vuče. A za mene su to značile njezine ruke. Vjerovao sam da ih je pružala meni. Još uvijek u to vjerujem.

Od početka smo imali prednost u istrazi, jer je Kizmin Rider prepoznala žrtvu. Bile su poznanice. Riderica ju je znala po imenu iz teretane u El Centru gdje su obje vježbale. Zbog nepouzdanog

radnog vremena koje je išlo ruku pod ruku s poslom rješavanja ubojstava, Riderica nije mogla redovito trenirati. Vježbala je u različito doba u različite dane, ovisno o slobodnom vremenu i slučaju na kojem bi radila. Često je sretala Bentonicu u teretani i razvile su površan odnos radeći jedna uz drugu na steperu.

Riderica je znala daje Bentonica pokušavala zasnovati karijeru u produkcijskom dijelu snimanja filmova. Radila je kao produkcijska pomoćnica za Eidolon Productions, tvrtku kojom je upravljao Alexander Tavlör. Produkcijski posao zahtijevao je sva dvadeset i četiri sata u danu, ovisno o dostupnosti lokacija i osoblja. To je značilo da je Bentonica imala sličan raspored korištenja teretane kao i Riderica. Također je značilo da Bentonica nije imala mnogo vremena za veze. Rekla je Riderici daje u protekloj godini samo dvaput imala spoj i da u njenom životu nema muškarca.

Bilo je to samo površno prijateljstvo, pa se Riderica nikada nije našla s Bentonicom izvan teretane. Obje su bile mlade crkinje koje

16

su nastojale očuvati svoja tijela dok su se aktivno bavile poslom i trudile se napredovati u različitim profesijama.

Ipak, činjenica da ju je Kiz poznavala dala nam je znatnu prednost. Odmah smo znali s kim imamo posla - s odgovornom i pouzdanom mladom ženom koja se brinula i za svoje zdravlje i za karijeru. To nam je eliminiralo bavljenje čitavim nizom mogućih životnih stilova koje smo mogli pogrešno slijediti. Loša strana u ovoj slučajnosti ležala je u tome što se Riderici prvi put dogodilo da poznaje žrtvu ubojstva koje je po dužnosti trebala istražiti. Već na mjestu ubojstva opazio sam da se pokolebala. Obično je bila rječita prilikom analize mjesta ubojstva i nije se ustezala iznijeti istražnu teoriju. Ovdje nije govorila dokjoj se netko ne bi obratio.

Nije bilo svjedoka ubojstva. Predvorje je bilo skriveno od pogleda s ulice i ubojici je ponudilo savršen zaklon. Mogao se kretati malim prostorom i napasti bez straha da će ga vidjeti izvana. Ipak, postojao je rizik. U bilo kojem trenu netko od stanara zgrade mogao je doći kući ili izaći i naletjeti na Bentonicu i njezinog ubojicu. Daje šetač psa izveo svog ljubimca samo sat ranije, mogao se slučajno naći usred zločina. Mogao ju je spasiti, ili možda i sam postati žrtvom.

Nepravilnosti. Znatan dio posla za sobom je povlačio proučavanje nepravilnosti. Zločin se doimao poput napada proizašlog iz dobre prilike. Ubojica je slijedio Bentonicu i čekao trenutak da joj popusti oprez. No postojali su aspekti mjesta ubojstva - njegova skrovitost, na primjer - koji su ukazivali daje ubojica već znao za predvorje i možda ondje već čekao, poput lovca što promatra mamac u stupici. Nepravilnosti. Angella Benton nije bila viša od metar i šezdeset pet, ali bila je snažna mlada žena. Riderica je posvjedočila njezinom režimu vježbanja i iz prve je ruke znala kolika joj je snaga i izdržljivost. Pa ipak, nije bilo znakova borbe. Pregled noktiju nije doveo do pronalaska tuđe kože ili krvi. Je li poznavala svog ubojicu? Zašto se nije borila? Masturbacija te trganje i rastvaranje bluze navodili su na psihoseksualni motiv ubojstva, na jednog počinitelja. No prividna odsutnost ikakve borbe za život ukazivala je da je Bentonica u potpunosti i brzo nadvladana. Je li bilo više ubojica? U prva dvadeset četiri sata naš je cilj bio sakupiti dokaze, obavijestiti obitelj i obaviti prve razgovore s ljudima neposredno povezanim s mjestom zločina. U druga dvadeset četiri sata započela je usmjerenija istraga, i krenuli smo s obrađivanjem nepravilnosti, pokušavajući ih zdrobiti poput oraha. A do kraja tog drugog dana zaključili smo da se radilo o insceniranom mjestu ubojstva. Točnije,

17

mjestu na kojem je počinitelj naumio posijati lažne pretpostavke o zločinu. Zaključili smo da imamo ubojicu koji misli daje pametniji od nas, koji nas je mislio navesti na traganje za psiho seksualnim predatorom, dok je priroda zločina zapravo bilaposve drukčija.

Ono što nas je nagnalo u tom smjeru bilo je sjeme pronađeno na tijelu. Proučavajući fotografije s mjesta zločina, zapazio sam da se kapljice sjemena pružaju preko žrtvina tijela linijom koja je naslućivala putanju. Međutim, analizirane pojedinačno, svaka je kapljica bila okrugla. Kad je riječ o prskanju krvi kao dokaznom materijalu, opće je poznata istražna činjenica da se okrugle kapi oblikuju prilikom kapanja krvi s visine direktno na površinu. Eliptično oblikovane kapi nastaju kada se krv prska na površinu u putanji ili pod kutem. Konzultirali smo se s policijskim stručnjakom za prskanje

krvi kako bi se uvjerali odnose li se obrasci u krvnim dokazima i na druge tjelesne tekućine. Rekao nam je da se odnose, i to nam je razotkrilo nepravilnost. Tada smo postavili teoriju prema kojoj je bilo vrlo vjerojatno da je sjeme na tijelo podmetnuo ubojica ili ubojice. Bilo je moguće da gaje donio na mjesto zločina i zatim ga poprskao po tijelu kao dio smišljenog krivog usmjeravanja.

Iznova smo se usmjerili na istragu. Više je nismo sagledavali kao slučaj u kojem je žrtva zalutala u grabežljivčevu zonu smrti. Upravo je Angella Benton bila zona smrti. Nešto iz njezina života i prilika privuklo je ubojicu.

Secirali smo njen život i posao, tražeći ono skriveno što je pokušalo plan daju se ubije. Netko ju je želio mrtvu i mislio je kako je dovoljno lukav da sve prikaže kao djelo psihopata koji iznenada napada i bježi. Dok smo u glasilima priopćavanja otvoreno forsirali seksualne elemente ubojstva, potajno smo počeli tražiti drugdje.

Trećeg dana istrage Edgar se prihvatio autopsije i uredskog posla koji se nagomilao, dok smo Riderica i ja preuzeli teren. Proveli smo dvanaest sati u uredima Eidolon Productionsa smještenima u Archway Picturesu na Melroseu. Filmska mašinerija Alexandera Tavlora zauzimala je gotovo trećinu uredskih prostora u studiju Archway. Bilo je više od pedeset zaposlenika. Zahvaljujući poslu produkcijske pomoćnice, Angella Benton imala je doticaja sa svima njima. Produkcijski pomoćnik stoji na dnu hollywoodske ljestvice. Bentonica je bila dostavljačica, potkalo. Nije imala ured. Imala je stol u sobi za poštu bez prozora, No to nije bilo važno, jer je uvijek bila u pokretu, jurcajući od ureda do ureda u Archwayu te amo-tamo po produkcijama na terenu. U to je vrijeme Eidolon snimao dva filma i televizijski šou na različitim lokacijama u Los Angelesu i oko njega.

18

Svaka je od tih produkcija bila mali grad za sebe, grad pod šatorom koji se pakirao i seljacao s lokacije na lokaciju gotovo svake noći. Grad s još stotinu ili više ljudi koji su mogli komunicirati s Angellom Benton i s kojima je trebalo porazgovarati.

Zadatak pred nama ulijevao je strah. Zatražili smo pomoć -još kolega kao ispomoć u ispitivanju. Poručnik nam nije mogao do-dijeliti

nikoga. Riderici i meni trebao je cijeli dan da obavimo intervju u sjedištu tvrtke u Archwayu. Tada sam prvi i jedini put razgovarao s Alexanderom Tavlom. Riderica i ja dobili smo pola sata s njim i konverzacija je prošla na brzinu. Poznavao je Bentonicu, naravno, ali ne dobro. Za razliku od nje, on je bio na vrhu ljestvice. Njihova je komunikacija bila neredovita i kratka. U tvrtki je radila kraće od šest mjeseci i on nije bio osoba koja ju je zaposlila.

Nije nam se posrećilo tog prvog dana vođenja razgovora. Drugim riječima, niti jedan razgovor koji smo obavili nije doveo do novog smjera ili pomaka u istrazi. Udarili smo u zid. Nitko s kim smo razgovarali nije naslućivao zašto bi netko želio ubiti Angellu Benton.

Sljedećeg smo se dana podijelili, tako daje svatko od nas mogao posjetiti jednu produkcijsku lokaciju i postavljati pitanja. Edgar je preuzeo televizijsku produkciju u Valenciji. Radilo se o obiteljskoj komediji o paru s kćeri jedinicom koja kuje urotu kako bi spriječila roditelje u namjeri da imaju još djece. Riderica je preuzela filmsku produkciju najbližu njenom domu u Santa Monici. Bila je to priča o muškarcu koji preuzima zaslugu za slanje anonimne čestitke za Valentinovo lijepoj suradnici, te kako se romansa koja se potom među njima razvije zasnuje na laži koja u muškarcu raste kao rak. Mene je zapala filmska produkcija koja se snimala u Hollywoodu. Radilo se o akcijskom filmu u kojem provalnica ukrade aktovku s dva milijuna dolara, ne znajući da novac pripada mafiji.

Kao detektiv trećeg reda, vodio sam skupinu. Odlučio sam ne obavijestiti Tavlora ili bilo kojeg drugog upravitelja njegove tvrtke da će im članovi moje skupine posjetiti produkcijske lokacije. Nisam želio da nas pretekne obavijest o našem dolasku. Jednostavno smo si razdijelili lokacije i idućeg je jutro svatko od nas stigao nenajavljeno, koristeći moć policijske značke pri ulasku.

Ono što se dogodilo idućeg jutro, ubrzo po mom dolasku na set, dobro je dokumentirano. Katkad analiziram poteze u istrazi i poželim da sam stigao na set dan ranije. Pomislim da bih čuo nekoga da spominje novac i da bih mogao sve povezati. Ali istina je da smo primjereno vodili istragu. Učinili smo prave poteze u pravo vrijeme. Ne žalim zbog toga.

No nakon onog četvrtog jutra istraga više nije bila moja. Upleo se Odjel za pljačke i ubojstva i preuzeo slučaj. Jack Dorsev i Lawton Cross nastavili su s njim. A on je imao sve što OPU voli u slučaju: filmove, novac i ubojstvo. No, nisu ga riješili već su prešli na druge slučajeve, a zatim ušetali u Natov bar na sendvič sa šunkom i iznenađenje. Slučaj je više-manje umro s Dorsevjem. Cross je preživio, ali se nikad nije oporavio. Izašao je iz šestotjedne kome bez ikakvog

sjećanja na pucnjavu i bez osjeta od vrata naniže. Stroj je disao za &mm>

njega i mnogo je ljudi u policiji mislilo daje lošije sreće od Dorsevja, jer je preživio ali više nije stvarno živio.

U međuvremenu je slučaj Angelle Benton sakupljao prašinu. Sve što su Dorsev i Cross dodirnuli, okaljalo je njihova loša sreća. Bilo je ukleto. Nitko više nije radio na Bentoničinom slučaju. Svakih šest mjeseci netko bi iz OPU-a izvukao dosje, otpuhnuo prašinu, upisao datum i bilješku "bez novih saznanja" u istražni zapisnik, a zatim ga gurnuo natrag na svoje mjesto do sljedećeg puta. U LAP-u to nazivaju obveznom provjerom.

Prošle su četiri godine i sada sam bio u mirovini. Prividno mi je bilo ugodno. Imao sam otplaćenu kuću i automobil koji sam platio gotovinom. Imao sam mirovinu koja je pokrivala i više nego što mi je trebalo. Bilo mi je kao na godišnjem odmoru. Bez posla, bez briga, bez problema. Ali nešto je nedostajalo i duboko u sebi to sam znao. Živio sam poput džez-glazbenika koji čeka angažman. Kasno sam lijegao, zurio u zidove i pio previše crnog vina. Trebao sam ili založiti svoje glazbalo, ili pronaći mjesto na kojem ga mogu svirati. A tada sam primio poziv. Na liniji je bio Lawton Cross. Napokon se do njega pronijela vijest da sam se povukao. Zamolio je ženu da nazove, a zatim mu je pridržavala slušalicu kako bi mogao razgovarati sa mnom.

"Harry, misliš li ikada na Angellu Benton?"

"Cijelo vrijeme", reko mu.

"I ja, Harry. Vratilo mi se sjećanje, i mnogo mislim o njoj."

I to je bilo sve što mi je trebalo. Kada sam posljednji put izlazio iz hollywoodske postaje, mislio sam da mi je dosta, da sam obišao svoje zadnje tijelo, obavio zadnji intervju s nekim za koga sam znao

daje lažac. Ali svejedno nisam odbacio nijednu opciju. Napustio sam po-
sao noseći kutiju punu dosjea - kopija mojih nikad zatvorenih slu-
čajeva iz dvanaestogodišnjeg rada na hollywoodskim ubojstvima.
Dosje Angelle Benton nalazio se u toj kutiji. Nisam ga morao otvoriti
da bih se prisjetio detalja, kako joj je tijelo izgledalo na popločenom
podu, tako izloženo i oskrvnuto. Još uvijek je u meni
20

to

^ o O ^ cc c

o W 3 >t O pfl. 3

ossa. sao. da, a L3:

3

o Nik dilol lijedi lara.

O ovo Vi<

I—f- P

CL °^

3

I

o 3 L<S

je priveo kraju je sada. Sve se sam to dospio. isam zaključio u.

Boljelo me š D njen život nij

3 r-t- H Vi CD *

toj produženi g o u meni prom: akavjebioživ* lučaj. Oduzele >suje
izgubili iz vida postao važan nakon

odišnj ft)

3. otuL Vi

3

3

iodmi > pozrv >-0 Crq- uvatr krađe

or. Dao mi om Lawto Ali tojebi elike zvjer ometu koji dva miliju

<—. 3 iZ-. ;*r 3 <—.

CD P o a> P CD

3.

Više nisam nosio značku, ali sam zadržao tisuću različitih navika i
nagona koji su išli uz značku. Poput bivšeg pušača čija ruka kopa po

džepu košulje za cigaretom koje ondje više nema, neprestano bih se uhvatio kako na neki način posežem za utjehom svoje značke. Gotovo trideset godina svog života bio sam dio organizacije koja je poticala odvajanje od vanjskog svijeta, koja je njegovala etiku "mi protiv njih". Bio sam dio kulta religije plavaca, a sada sam bio vani, izopćen, dio vanjskog svijeta. Nisam imao značku. Nisam više bio dio nas. Bio sam jedan od njih.

Kako su mjeseci prolazili, nije bilo dana da nisam naizmjenično žalio i uživao u svojoj odluci da napustim policiju. To je bilo razdoblje u kojem je moj glavni posao bio odijeliti značku i ono što značka predstavlja od svoje vlastite osobne misije. Iznimno dugo vjerovao sam daje to dvoje nerazmrsivo isprepletano. Nisam mogao imati jedno bez drugog. No tijekom tjedana i mjeseci shvatio sam da je jedan identitet veći, da preuzima drugi. Moja je misija ostala netaknuta. Moj posao na ovom svijetu, sa značkom ili bez nje, bio je da se zauzimam za mrtve.

Kad sam spustio slušalicu nakon razgovora s Lawtonom Cros-som znao sam da sam spreman i da je vrijeme da se ponovno zauzmem. Otišao sam do zidnog ormara u hodniku i izvukao kutiju koja je sadržavala prašnjave spise i sve glasove mrtvih. Obraćali su mi se u sjećanjima. Vizijama mjesta zločina. Od svih njih najviše sam se sjećao Angelle Benton. Sjećao sam se njezina tijela sklupčana na

to
OJ

i
o •* <
5 *a
3 p3
hH o a
imao jolski m.
fa 3
3 T=L
wa o*
< o<

O o"
L' p
3. 3
ta
W3 j
'**}' a
f ru
N

a

Er
g^
a
ta O
O-ta
O

4.

Jutro nakon što sam razgovarao s Alexanderom Tavlrom, sjedio sam za stolom u blagovaonici svoje kuće na Woodrow Wilson Drive. U kuhinji sam imao vrč vruće kave. Napunio sam svoju glazbenu liniju CD-ima s nekima od kasnijih skladbi Arta Peppera1 u kojima je svirao kao član u sastavu drugih glazbenika. Raširene pred sobom, imao sam i dokumente i fotografije iz dosjea Angelle Benton.

Dosje je bio nepotpun jer mi je slučaj preuzeo OPU baš kada sam počeo usmjeravati istragu, a prije nego što sam napisao brojne izvještaje. Bio sam tek na početku. No nakon gotovo četiri godine od istrage, to je bilo sve što sam imao. To i popis imena koji mi je Alexander Tavlro dao prethodnog dana.

Dok sam se pripremao potražiti ljude s popisa i ugovoriti s njima razgovore, pogled mi je privukao mali svežanj novinskih izrezaka, požutjelih po rubovima tijekom vremena provedenog u dosjeu. Podigao sam ih i počeo ih razgledavati.

Na početku je ubojstvo Angelle Benton uvršteno u Los Angeles Times tek kratkom viješću. Sjećam se koliko sam zbog toga bio

frustriran. Trebali smo svjedoke. Ne samo svjedoke zločina, već, ako je ikako moguće, i svjedoke koji su vidjeli ubojčin auto ili put kojim je pobjegao. Trebali smo saznati žrtvino kretanje prije napada. Bio joj je rođendan. Gdje je i s kim provela večer prije nego što se vratila kući? Među najboljim načinima da se građani potaknu na prijave,

1 Art Pepper: američki saksofonist koji je objavljivao albume od 1940.-ih do 1970.-ih godina prošlog stoljeća

24

novinske su reportaže. Kako je Times odlučio objaviti samo kratku priču i još je utopio u stražnjem dijelu novina, javnost nam nije pružila gotovo nikakvu pomoć. Kada sam nazvao novinarku da izrazim svoje razočaranje, rekla mi je kako je ispitivanje javnog mnijenja pokazalo da su se čitatelji zamorili od reportaža o smrti i tragedijama. Novinarka je dodala da se novinski prostor za reportaže o kriminalu smanjuje, te da ona tu ne može ništa. Za utjehu, napisala je novi članak za sutrašnje izdanje, koji je uključivao redak o tome da policija traži pomoć javnosti u rješavanju slučaja. Ali članak je bio još kraći od prve vijesti, a k tome i uguan dublje u stražnjem dijelu novina. Tog nas dana nije nazvao niti jedan građanin.

Sve se promijenilo tri dana kasnije, kada se priča pojavila na naslovnici i postala glavna vijest svih televizijskih postaja u gradu. Uzeo sam prvu reportažu sa hrpe izrezaka i iznova je pročitao.

PRAVA PUCNJAVA NA FILMSKOM SETU

U OBRAČUNU POLICAJACA I PLJAČKAŠA

1MRTA VI1 RANJEN, A CEL ULOIDNA VERZIJA DOGAĐAJA

PREKINUTA

Napisala: Keisha Russell, novinarka Timesa

Smrtonosna stvarnost prekinula je hollywoodsku fantaziju u petak ujutro kada je došlo do unakrsne paljbe između losangeleskih policajaca i zaštitara te naoružanih pljačkaša tijekom pljačke dva milijuna dolara u gotovini, korištenih na snimanju filma o pljački dva milijuna dolara u gotovini. Dva su zaposlenika banke ustrijeljena, a za jednoga od njih to se pokazalo kobnim.

Naoružani su pljačkaši pobjegli s novcem nakon što su otvorili vatru na zaštitare i pravog policijskog detektiva koji se slučajno našao na setu. Policija je rekakako je kasnije u napuštenom vozilu kojim su

pobjegli pronađena krv, što navodi daje barem jedan od pljačkaša također pogođen.

Zvijezda filma, Brenda Barstow, u vrijeme pucnjave nalazila se u obližnjoj prikolici. Nije ozlijeđena i nije posvjedočila pravom oružanom obračunu.

Prema policijskom glasnogovorniku, događaj se zbio ispred bungalova na Selma Avenue nešto prije deset sati ujutro. Oklopno vozilo stiglo je na filmsku lokaciju kako bi dostavilo dva milijuna dolara koja su bila predviđena za korištenje kao rekvizit u scenama što su se trebale snimiti u kući. Set je u to vrijeme bio dobro zaštićen, iako točan broj raspoloživih naoružanih zaštitara i policajaca nije objavljen.

25

Smrtno ranjena žrtva identificirana je kao Raymond Vaughn (43), šef osiguranja u BankLA-i, banci koja je dostavila novac na set. Također je pogođen Linus Simonson (27), još jedan zaposlenik BankLA-e, Zadobio je ranu od metka u donjem dijelu trupa, i kasno u petak u stabilnom je stanju primljen u Medicinski centar Cedars-Sinai.

Detektiv LAP-a, Jack Dorsey, izjavio je da su trojica do zuba naoružanih muškaraca iskočila iz kombija parkiranog u blizini dok su dva zaštitara premještala novac iz oklopljenog vozila u kuću. Za to je vrijeme četvrti muškarac čekao za upravljačem kombija. Naoružani su se napadači suočili sa zaštitarima i oteli im novac. Dok su se povlačili prema kombiju s četiri torbe pune novca, jedan je od njih otvorio vatru.

"Tada se otvorio pakao", rekao je Dorsey. "Preraslo je u oružanu paljbu."

U petak nije bilo jasno zastoje došlo do pucnjave. Svjedoci su rekli policiji da pljačkaši nisu naišli na otpor zaštitara na poprištu.

"Koliko mi možemo zaključiti, počeli su pucati iz čista mira", ustvrdio je detektiv Lawton Cross.

Policija je izjavila da je nekolicina zaštitara uzvratila paljбом, zajedno s barem dvojicom prometnika izvan dužnosti koji su radili na osiguravanju seta, te s policijskim detektivom Harryjem Boschom, koji je, čini se, u prikolici vodio istragu nepovezanu s pljačkom.

Policija je jučer procijenila daje tijekom divlje pucnjave ispaljeno

više od stotinu metaka.

Unatoč tome, očevici su izjavili kako unakrsna paljba nije trajala dulje od minute. Pljačkaši su uspjeli ući u kombi i brzo se udaljiti. Kombi izrešetan mecima kasnije je pronađen napušten blizu ulaza sa Sunset Boulevarda na hollywoodsku autocestu. Ustanovljeno je daje ukraden prethodne noći iz dvorišta s opremom filmskog studija.

"Ovog trenutka nemamo identitet osumnjičenih", izjavio je Dorsev. "Slijedimo više tragova za koje mislimo da će se pokazati korisnima za istragu."

Pucnjava je u filmaški tabor unijela dozu stvarnosti.

"Najprije sam pomislio da to samo pomoćni radnici ispaljuju ćorke", rekao je Sean O'Malley, produkcijski pomoćnik na filmskom projektu. "Mislio sam daje sve šala. Onda sam začuo povike ljudi da legnemo i pravi su se meci počeli zabijati u kuću.

Tada sam shvatio da sam u stvarnoj opasnosti. Bacio sam se na pod, čovječe, i samo se molio. Bilo je strašno."

U neimenovanom filmu radi se o kradljivici koja mafiji iz Las Vegasa ukrade aktovku s dva milijuna dolara i bježi u Los Angeles. Prema stručnjacima, iznimno je neobično da se u filmu koristi pravi novac, no filmski redatelj, Wolfgang Haus, inzistirao je na njegovoj uporabi jer su scene snimane u kući na Selma Avenue uključivale mnoštvo krupnih kadrova kradljivice, koju tumači Barstow, i samog novca.

Haus je izjavio da se u filmskom scenariju izričito tražilo da kradljivica baci novac na krevet i povalja se u njemu, slavljenički ga bacajući uvis. U drugoj se sceni kradljivica u kadi do vrha prekriva novcem. Haus je dodao kako bi se lažni novac lako zamijetio u završnoj verziji filma.

Njemački je filmaš također ustrajno naglašavao kako korištenje pravog novca pomaže glumcima da bolje odigraju ulogu u scenama u kojima se pojavljuje novac.

"Ako koristiš lažni novac, onda glumataš", istaknuo je Haus. "Morali smo to nadvladati. Želio sam da ta žena osjeti da je ukrala dva milijuna dolara. Postići to na bilo koji drugi način bilo bi nemoguće. Moji se filmovi oslanjaju na preciznost i istinu. Da smo koristili novac iz Monopolyja, film bi predstavljao laž, i svi koji bi ga pogledali znali bi

daje tako."

Producenti filma, Eidolon Productions, ugovorili su jedno-dnevnu posudbu novca i skupinu zaštitara za pratnju, rekli su novinarima policijski detektivi. Oklopno je vozilo prema dogovoru trebalo ostati na mjestu radnje za vrijeme pucnjave, a novac se trebao vratiti odmah po dovršetku snimanja. Svotu su činile isključivo novčanice od stotinu dolara umotane u svežnjeve od 25 000 dolara.

Alexander Tavior, vlasnik filmske produkcijske tvrtke, nije želio komentirati pljačku niti odluku da se tijekom snimanja koristi pravi novac. Ostaje nejasno je li novac bio osiguran u slučaju pljačke.

Policija je također odbila otkriti zašto se detektiv Bosch nalazio na setu u vrijeme izbijanja pucnjave. Ali naši su izvori obavijestili Times daje Bosch istraživao smrt Angelle Benton, koja je pronađena zadavljena u svojoj zgradi u Hollywoodu prije četiri dana. Benton (24) je bila zaposlenica Eidolon Productionsa, i policija sada istražuje mogućnost da između njezinog ubojstva i naoružane pljačke postoji veza.

27

U priopćenju koje je objavio njezin publicist, Brenda Barstow je izjavila: "Šokirana sam onime što se dogodilo i svim srcem suosjećam s obitelji ubijenog čovjeka."

Glasnogovornik BankLA-e izjavio je daje Raymond Vaughn bio bankin zaposlenik sedam godina. Prije toga radio je kao policajac u New Yorku i Pennsilvaniji. Simonson, ozlijeđeni zaposlenik, pomoćnik je potpredsjednika banke, Gordona Scaggsa, koji je bio zadužen za jednodnevnu posudbu filmskom setu. Nismo uspjeli dobiti Scaggsov komentar.

Produkcija filma privremeno je obustavljena. U petak se nije znalo kada će kamere ponovno početi snimati, niti hoće li se upotrijebiti pravi novac prilikom nastavka snimanja.

Prisjetio sam se ondašnjeg neobičnog prizora. Vrištanja, oblaka dima preostalog nakon pucnjave. Ljudi za koje nisam znao jesu li na tlu jer su pogodeni, ili jer su potražili zaklon. Dugo vremena nitko nije ustajao, čak i dugo nakon stoje kombi u bijegu nestao.

Preletio sam pogledom preko kraćeg, uokvirenog teksta koji se usredotočio na neobičnu praksu korištenja pravog novca-još i toliko

velike sume - na filmskom setu, bez obzira na sve poduzete mjere opreza. Priča je izvještavala kako je svota novca zapremala četiri torbe, te s pravom isticala slabu vjerojatnost da se čitava dva milijuna dolara pojave u pojedinom kadru. Pa ipak su producenti filma pristali na redateljev zahtjev da se upotrijebi pravi novac i da čitava dva milijuna dolara budu pri ruci radi uvjerljivosti. No, neimenovani upućeni izvori kao i poznavatelji Hollywooda citirani u članku očito su dali naslutiti kako se nije radilo ni o novcu, uvjerljivosti, pa čak niti o umjetnosti. Radilo se o razmetanju moći. Wolfgang Haus učini je to jer je mogao. Spomenuti se redatelj namjeravao prestati baviti filmovima koje je štancao kao po traci, a od kojih je svaki donosio zaradu veću od dvjesto milijuna dolara bruto. U četiri je kratke godine napredovao od snimanja malih nezavisnih filmova do položaja moćnog hollywoodskog igrača. Zahtjevom da na raspolaganju ima dva milijuna pravih dolara za snimanje posve uobičajenih scena zapravo je uvježbavao svoj novootkriveni mišić. Imao je moć da zatraži i dobije dva milijuna dolara na setu. Tek još jedna priča o hollywoodskom egu. Osim što je ovoga puta u nju bilo upleteno i ubojstvo.

Prešao sam na nastavak priče objavljen dva dana nakon pljačke. Bilo je to ponovno prežvakavanje podataka iz prvotnog članka s malo novih informacija o istrazi. Nije došlo do uhićenja i nije bilo osumnjičenih. Najznačajniji novi podatak bio je onaj da je Warner

28

Bros., studio koji je potpomagao film, stegnuo kesu i otkazao financiranje sedam dana po početku produkcije nakon što se povukla zvijezda filma, Brenda Barstov, navevši kao razlog zabrinutost za vlastitu sigurnost. Priča je citirala neimenovane izvore iz produkcijskih krugova koji su nagovještavali da se Barstowica povukla iz drugih razloga, ali je iskoristila klauzulu o osobnoj sigurnosti u svom ugovoru kako bi mogla slobodno odšetati. Kao drugi mogući razlozi navodili su se glumičina spoznaja daje na produkciju pala sjena smrti koja bi se mogla loše odraziti i na gledanost filma, te njezino razočaranje konačnom verzijom scenarija, koji je dovršen nakon što je potpisala svoj pristanak. Članak se u završetku vratio na istragu i izvještavao je kako se

istraga pljačke i pucnjave proširila kako bi uključila i ubojstvo Angelle Benton, te da je Odjel za pljačke i ubojstva preuzeo slučaj hollywoodskoj postaji. Primijetio sam daje pri dnu izreska zaokružen jedan odlomak. Vjerojatno sam ja to učinio prije četiri godine.

Izvori su potvrdili Timesu daje ukradena pošiljka novca bila osigurana, te daje sadržavala označene novčanice. Istražitelji vjeruju da bi ulaženje u trag novcu moglo pružiti najbolje izgleda za identifikaciju i hvatanje osumnjičenih.

Nisam se sjećao da sam pred četiri godine zaokružio taj odlomak i pitao sam se zašto sam to učinio - do objavljivanja nastavka priče već su me skinuli sa slučaja. Pretpostavljam da sam u to doba i dalje ostao zainteresiran za slučaj, bez obzira na to radio na njemu ili ne, te me je zanimalo je li novinarkin izvor iznio točne podatke ili se samo nadao da će pljačkaši pročitati članak i uspaničiti se nad mogućnošću daje novcu moguće ući u trag. Možda bi ih to natjeralo da ga zadrže dulje, te bi se time povećala mogućnost pronalaska.

Puste nade. Sada to više nije bilo važno. Presavio sam izreske i odložio ih na stranu. Razmišljao sam o prikolici u kojoj sam se nalazio onog dana kada je sve počelo. Novinske su priče bile tek nacrt, dalek poput pogleda iz ptičje perspektive. Poput pokušaja da se dokuči Vijetnam iz 1967. godine gledanjem kasne emisije Waltera Cronkitea¹. Priče nisu prenosile ništa od meteža, mirisa krvi i straha, snažnog naleta adrenalina koji se širi tijelom kao u padobranaca što silaze niz rampu aviona C-130 iznad neprijateljskog teritorija, praćeni uzvicima.-Idemo! Idemo! Idemo!

¹ Walter Cronkite - američki novinar i televizijski voditelj CBS-ovih Večernjih vijesti

29

Prikolica je bila parkirana na Selmi. Razgovarao sam s Hausom, redateljem, o Angelli Benton. Tražio sam bilo što za što bih se uhvatio. Opsjedale su me njezine ruke i u toj sam prikolici iznenada pomislio kako su ruke možda bile dio inscenacije mjesta zločina. Redateljevo djelo postavljeno za pozornicu. Pritiskao sam Hausa i navaljivao na njega željeći saznati gdje je bio spomenute noći. A onda se začulo kucanje, vrata su se otvorila i sve se promijenilo.

"Wolfgang", rekao je muškarac u bejzbolskoj kapi. "Oklopno vozilo stiglo je s novcem."

Pogledao sam u Hausa.

"Kojim novcem?"

I tada sam znao, instinktivno, što će se dogoditi. Kad se sada osvrnem na to sjećanje, vidim sve usporeno. Vidim sve poteze, sve detalje. Izašao sam iz redateljeve prikolice i ugledao crveno oklopno vozilo nasred ulice, dvije kuće dalje. Stražnja su mu vrata bila otvorena i unutra je uniformirani čovjek pružao torbe s novcem dvojici muškaraca na tlu. Dva muškarca u odijelima, jedan znatno stariji od drugog, stajala su u blizini i promatrala ih.

Dok su se nosači novca okretali prema kući, bočna su se vrata kombija parkiranog s druge strane ulice klizno otvorila i pojavila su se trojica naoružanih muškaraca u skijaškim maskama. Kroz otvorena vrata kombija ugledao sam četvrtog za volanom. Posegnuo sam rukom ispod kaputa za pištoljem na boku, ali sam je zadržao ondje. Situacija je bila odveć neizvjesna. Previše je ljudi bilo ukolo i moglo se naći usred unakrsne vatre. Pustio sam da se stvari razvijaju svojim tokom.

Pljačkaši su se pojavili iza nosača novca, iznenadili ih i oteli im torbe bez ispaljenog metka. A onda, dok su se povlačili ulicom prema kombiju, dogodilo se neobjašnjivo. Čovjek koji nije nosio torbu već pokrivao ostale zaustavio se, široko zakoračio i uperio oružje čvrsto ga držeći s obje ruke. Nije mi bilo jasno. Stojte vidio? Gdje je bila prijetnja? Tko je nešto poduzeo? Napadač je otvorio vatru i stariji je muškarac u odijelu, s podignutim rukama i posve bezopasan, unatraske pao na cestu.

Za manje od sekunde izbila je otvorena paljba. Svi - čuvar u vozilu, zaštitari i policajci izvan dužnosti - otvorili su vatru. Izvukao sam pištolj i preko travnjaka se stao približavati kombiju.

"Dolje! Svi dolje!"

Dok su se članovi ekipe i tehničari bacali na pod da se zaklone, primaknuo sam se bliže. Čuo sam kako je netko počeo vrištati i kako je motor kombija počeo mrirati. Obavio me miris spaljenog baruta i

30

opržio mi nosnice. Dok mi se pružila prilika za čist i siguran

pogodak, pljačkaši su već ulazili u kombi. Jedan je ubacio svoje torbe kroz otvorena vrata, a onda se okrenuo, izvlačeći dva pištolja iz pojasa.

Nikad nije dospio opaliti. Zapucao sam i gledao kako je poletio unatrag u kombi. Drugi su se zatim sagnuli za njim i kombije žurno krenuo, škripeći gumama, s još uvijek otvorenim bočnim vratima kroz koja su izvirivale ranjenikove noge. Promatrao sam kako kombi skreće iza ugla i vozi prema Sunsetu i autocesti. Nisam ih imao šanse progoniti. Moj je crown vic bio parkiran dalje od cijelog bloka kuća.

Umjesto toga, otvorio sam svoj mobitel i prijavio događaj. Rekao sam im da pošalju bolnička kola i mnogo ljudi. Dao sam im smjer kretanja kombija i uputio ih na autocestu.

Sve to vrijeme vrištanje u pozadini nije prestajalo. Sklopio sam mobitel i prišao čovjeku koji je vrištao. Bio je to mlađi muškarac u odijelu. Ležao je na boku, ruke stisnute nad lijevim kukom. Niz prste mu se slijevala krv. Dan i odijelo bili su mu uništeni, ali znao sam da će preživjeti.

"Pogođen sam!" derao se, previjajući se. "Jebiga, pogođen sam!"

Vratio sam se iz prošlosti natrag za stol u svojoj blagovaonici baš kad je Art Pepper započinjao pjesmu Bilo bi tako lijepo dolaziti kući k tebi s Jackom Sheldonom na trubi. Imao sam barem dvije ili tri Pepperove prerade klasičnih izvedbi Colea Porteru na CD-u. U svakoj od njih uvijek je nastupao agresivno i mijenjao ih iznutra. To je bio jedini način na koji je znao svirati, i tu sam nepopustljivost kod njega najviše volio. Nadao sam se daje dijelim s njim.

Otvorio sam notes na novu stranicu i baš sam htio zapisati bižlješku o nečemu čega sam se prisjetio iz pucnjave, kadli netko zakuca na vrata.

31

5.

Ustao sam, prešao hodnik i provirio kroz špijunku. Zatim sam se žurno vratio u blagovaonicu i skinuo stolnjak s vitrine do zida. Stolnjak se nikad nije koristio. Kupila gaje moja bivša žena i spremila ga u vitrinu da nam bude za goste. Ali nikada nismo primali goste. Više nisam imao ženu, ali sada će stolnjak dobro doći. Začulo

se ponovno kucanje na vratima. Ovoga puta glasnije. Brzo sam završio s pokrivanjem fotografija, te se vratio do vrata.

Kiz Rider bila mi je okrenuta leđima i gledala je niz ulicu kad sam otvorio vrata.

- Kiz, oprosti. Bio sam na terasi iza kuće i nisam čuo kad si prvi put pokucala. Uđi.

Prošla je pored mene i nastavila kratkim hodnikom prema dnevnom boravku i blagovaonici. Vjerojatno je uočila da su klizna vrata koja vode na terasu zatvorena.

- Kako si onda znao da sam pokucala dvaput? - upitala me dok je prolazila.

- Ovaj, kucanje koje sam čuo bilo je toliko glasno da sam jednostavno pomislio kako, tko god bio vani, mora daje pokucao...

- U redu, u redu, Harry, shvaćam.

Nisam je vidio gotovo osam mjeseci. Od svoje zabave povodom umirovljenja, koju je ona organizirala i na kojoj je bila domaćica u Mussi, iznajmivši cijeli bar i pozvavši sve iz hollywoodske postaje.

Ušlaja u blagovaonicu i vidio sam kako su joj oči preletjele preko izgužvanog stolnjaka. Bilo je očito da sam nešto skrivao i odmah sam požalio što sam to učinio.

32

Bila je odjevena u poslovni kostim boje sivog ugljena sa suknjom koja je dopirala do ispod koljena. Njezina me odjeća zatekla. Devedeset posto vremena što smo ga proveli radeći zajedno kao partneri nosila je crne traperice, bijelu bluzu i sportski sako. To joj je pružalo slobodu kretanja, ako je bilo potrebno i trčanja. U kostimu je više nalikovala bankovnoj potpredsjednici nego detektivki.

Očiju još uvijek uperenih na stol, reče:

-O, Harry, uvijek tako lijepo prostreš stol. Stoje za ručak?

- Oprosti. Nisam znao tko je na vratima i samo sam nabacio ovo preko nekih stvari koje su mi vani.

Okrenula se i pogledala me u oči.

- Kojih stvari, Harry?

- Samo stvari. Stvari iz starog slučaja. Pa reci mi, kako je tamo u OPU? Bolje nego kad smo razgovarali prošli put?

Godinu dana prije nego što sam napustio policiju unaprijedili su je u

Centru. Imala je problema s novim partnerom i drugima u OPU-u i bila mi se povjerila o tome. Imao sam s njom mentorski odnos koji se nastavio i nakon što se prebacila u Odjel za pljačke i ubojstva. Ali to se prekinulo kada sam se odlučio za mirovinu umjesto za pre-mještaj koji bi nas opet spojio kao partnere u OPU-u. Znao sam daju je to povrijedilo. Organiziranje oproštajne zabave bilo je lijepa gesta, ali je za nju značila i veliki rastanak.

- OPU? OPU nije funkcionirao.

- Molim? O čemu govoriš?

Iskreno sam se iznenadio. Riderica je bila najstručnija i najintuitivnija partnerica s kojom sam ikada radio. Bila je stvorena za misiju. Policija je trebala više takvih poput nje. Smatrao sam gotovom činjenicom da će se uspjeti prilagoditi životu u policijskoj jedinici koja je privlačila najviše pažnje u javnosti, i raditi dobar posao.

- Premjestila sam se početkom ljeta. Sad sam u zapovjedniko-vom uredu.

- Šališ se. O, čovječe...

Zaprepastio sam se. Očito je izabrala karijeru u policiji. Ako je radila kao zapovjednikova pomoćnica ili na posebnim projektima, onda su je pripremali za upravni kadar u zapovjedništvu. Nije bilo ničeg lošeg u tome. Znao sam daje Riderica ambiciozna kao i svaki prosječan policajac. Ali rad na ubojstvima bio je poziv, a ne karijera. Uvijek sam vjerovao da ona to razumije i prihvaća. Daje čula poziv.

- Kiz, ne znam što bih rekao. Da si barem...

33

- Što, da sam popričala s tobom o tome? Odustao si od nastupa, Harry. Sjećaš se? Što bi mi rekao, da ustrajem u OPU-u, dok si ti odustao?

- Sa mnom je bilo drukčije, Kiz. Navukao sam si prevelik otpor. Za sobom sam vukao previše prtljage. Ti si bila drukčija. Bila si zvi-jezda, Kiz.

- Pa, zvijezde sagore. Na trećem su katu ljudi previše sitničavi i previše se bave politikom. Promijenila sam smjer. Jednostavno sam izašla na poručnički ispit. A zapovjednik je dobar čovjek. Želi napraviti dobre stvari i ja želim biti upravo tamo s njim. Čudno je

kako na šestom katu ima manje politike. Pomislio bi da će biti baš obratno.

Zvučalo je kao da više pokušava uvjeriti sebe nego mene. Mogao sam samo kimnuti glavom dok me preplavljivao osjećaj krivnje i gubitka. Da sam ostao i prihvatio posao u OPU-u, i ona bi ostala. Ušao sam u dnevni boravak i klonuo na kauč. Ona me je slijedila, ali je ostala stajati.

Ispružio sam ruku da stišam glazbu, ali ne previše. Volio sam pjesmu koja je svirala. Zurio sam kroz klizna vrata i preko terase do planina na drugoj strani Valleva. Ondje nije bilo ništa više smoga nego za prosječnog dana. Ali činilo se da se omaglica nekako uklapa dok se Pepper hvatao klarineta kako bi se pridružio Leeju Konitzu u Sjeni tvog osmijeha. Bilo je u tome tužne čežnje zbog koje se, mislim, Riderica čak i zamislila. Stajala je u tišini i slušala.

CD-e mi je dao prijatelj koji se zvao Quentin McKinzie, stari džezzer koji je poznao Peppera i svirao s njim pred više desetljeća u Shelly Manneu, Donteu, te nekima od drugih, davno ugašenih hollywoodskih džez-klubova koji su proizašli iz glazbe zapadne obale. McKinzie mije rekao da poslušam i pažljivo proučim CD-e. Radilo se o nekima od posljednjih Pepperovih snimaka. Nakon godina provedenih po zatvorima zbog svoje ovisnosti, umjetnik je nadoknađivao izgubljeno vrijeme. Čak i kao član u sastavu drugih glazbenika. Ta nepopustljivost. Nikad nije prestajao, sve dok mu srce nije potrustalo. Bilo je u tome neke vrste poštenja, pa i u glazbi koju je moj prijatelj cijenio. Dao mije CD-e i rekao mi da nikada ne prestanem nadoknađivati izgubljeno vrijeme.

Ubrzo je pjesma završila i Kiz se okrenula prema meni.

-Tkojetobio?

- Art Pepper, Lee Konitz.

-Bijelci?

Kimnuo sam glavom. -Prokletstvo. Bilo je dobro.

34

Ponovno sam kimnuo.

- Onda, stoje pod stolnjakom, Harry?

Slegnuo sam ramenima.

- Budući da je ovo prvi put što si me posjetila u osam mjeseci,

pretpostavljam da znaš.

Kimnula je glavom. -Da.

- Da pogodim. Alexander Tavlor blizak je sa zapovjednikom ili gradonačelnikom ili s obojicom, pa je nazvao da me provjeri.

Kimnula je. Imao sam pravo.

- A zapovjednik je znao da smo nekada bili bliski, pa...

Nekada. Činilo se da se zbunila izgovarajući taj dio.

- Bilo kako bilo, poslao me da ti kažem kako si na krivom tragu.

Sjela je na stolicu nasuprot kauču i pogledala preko terase. Moćgao sam vidjeti daje nije zanimalo ono što se ondje nalazilo. Jednostavno nije željela gledati u mene.

- Dakle, radi toga si se odrekla Ubojstava, da budeš potrčkalozapovjedniku.

Oštro me odmjerila i vidio sam joj u očima daje povrijeđena. Ali nisam žalio što sam to rekao. Bio sam jednako ljut na nju kao i ona na mene.

- Tebi je to lako reći, Harry. Ti si već prošao kroz rat.

- Ratu nikad nema kraja, Kiz.

Gotovo sam se nasmiješio na slučajnost što je sada, dok mi je Riderica prenosila poruku, svirala određena pjesma. Zvala se Visoka politika, a na njoj je Pepper još uvijek pratio Konitza. Pepper će biti mrtav šest mjeseci po završetku snimanja. Slučajnost je ležala u tome daje, kad sam bio novak u policiji, za stare detektive "visoka politika" opisivala slučaj koji je poprimio neobično zanimanje sa šestog kata, ili je nosio druge nevidljive političke ili birokratske opasnosti. Kada je slučaj imao oznaku "visoke politike" morao si biti oprezan. Nalazio si se u mutnim vodama. Morao si se čuvati, jer te ne bi čuvao nitko drugi.

Ustao sam i prišao prozoru. Sunce je osvjetljavalo milijardu čes-tica koje su lebdjele u zraku. Bile su narančaste i ružičaste i izgledale su prelijepo. Nije se činilo da bi te mogle otrovati.

- Dakle, što poručuje zapovjednik... odbij, Bosch? Sada si građanin. Ostavi to profesionalcima?

-Više-manje.

- Slučaj skuplja prašinu, Kiz. Što njemu znači ako ja zabadam nos u njega kada to ne radi nitko od njegovih? Zar se boji da ću osramotiti njega ili koga drugog ako zaključim slučaj?

- Tko kaže da slučaj skuplj a prašinu?

Okrenuo sam se i pogledao j e.

- Ma, hajde, nemoj meni mazati oči s obaveznom provjerom. Znam kako to ide. Potpis u zapisniku svakih šest mjeseci, "Hm, da, ničeg novog ovdje". Mislim, zar ti nije stalo do ovoga, Kiz? Poznavala si Angellu Benton. Zar ne želiš da se to raščisti?

- Naravno da želim. Nemoj ni trenutka misliti da to ne želim više od bilo čega drugog. No stvari se kreću, Harry. Poslali su me k tebi iz uljudnosti. Ne uplići se. Mogao bi zalutati negdje gdje ne bi trebao. Mogao bi učiniti više štete nego koristi.

Ponovno sam sjeo i uputio joj dug pogled dok sam pokušavao čitati između redaka. Nije me uvjerila.

- Ako se na slučaju aktivno radi, tko onda radi na njemu? Odmahnulaje glavom.

- To ti ne mogu reći. Mogu ti jedino reći da ostaviš to na miru.

- Gledaj, Kiz, ovo sam ja. Koliko god bila bijesna jer sam se po-vukao, to te ne bi smjelo sprečavati...

- U čemu? U obavljanju svog posla? Izvršavanja zapovijedi? Harry, više ne nosiš značku. Ljudi sa značkama aktivno rade na tome. Aktivno. Razumiješ? Ostanimo na tome.

Prije nego što sam uspio odgovoriti, ponovno me sasula bujicom riječi.

-1 ne brini se zbog mene, u redu? Ne ljutim se više na tebe, Harry. Ostavio si me na cjedilu, ali to je bilo davno. Da, bila sam bijesna, ali prestala sam se ljutiti pred mnogo vremena. Nisam čak ni htjela biti ona koja će danas doći ovamo, ali natjerao me. Mislio je da te mogu uvjeriti.

Pretpostavio sam da misli na zapovjednika. Na trenutak sam ostao sjediti u tišini, i čekao da vidim ima li još. Ali to je bilo sve što je imala za reći. Tada sam tiho progovorio, gotovo kao da se ispo-vijedam svećeniku kroz rešetke u ispovjedaonici.

- A što ako to ne mogu ostaviti na miru? Što ako iz razloga koji nemaju baš ništa s ovim slučajem moram to razriješiti? Iz osobnih razloga. Sto onda?

Uzrujano je odmahнула glavom.

- Onda ćeš loše završiti. Ti ljudi, oni se ne zabavljaju. Pronađi si neki drugi slučaj ili drugi način da se riješiš svojih demona.

-Koji ljudi? Riderica ustane. -Kiz, koji ljudi?

- Dovoljno sam ti rekla, Harry. Prenijela sam ti poruku. Sretno.

36

Uputila se prema hodniku i vratima. Dignuo sam se i pošao za njom, dok mi je mozak ubrzano radio.

- Tko radi na slučaju? - upitah. - Reci mi.

Okrznula me pogledom, ali se nastavila kretati prema vratima.

- Reci mi, Kiz. Tko?

Iznenada se zaustavila i okrenula se prema meni. U očima-samjoj vidio bijes i prkos.

- Za dobra stara vremena, Harry? Jesi li to htio reći?

Povukao sam se. Njezin je bijes širio snažno polje oko njenog tijela koje me guralo dalje od sebe. Raširio sam ruke i podignuo ih uvis u znak predaje i nisam ništa rekao. Pričekala je časak, a onda se okrenula prema vratima.

-Zbogom, Harry.

Otvorila je vrata i izašla, a zatim zatvorila vrata za sobom.

-Zbogom, Kiz.

Ali već je otišla. Još sam dugo stajao ondje razmišljajući o onome stoje rekla i što nije rekla. Dala mi je poruku u poruci, ali još je nisam mogao dešifrirati. Voda je bila premutna.

- Visoka politika, mala - rekoh sam sebi dok sam zaključavao vrata.

37

6.

Vožnja do Woodland Hillsa trajala je gotovo sat vremena. Ako ste čekali, odabirali svoja mjesta i vozili se izvan špice, ovamo ste nekada mogli stići negdje u pristojno vrijeme. Više ne. Činilo mi se da su autoceste, bez obzira na doba dana i mjesto, uvijek predstavljale noćnu moru. Nikad nije bilo odmora. A kako sam posljednjih mjeseci malo vozio na velike udaljenosti, vraćanje u rutinu značilo je dosadnu i frustrirajuću vježbu. Kad sam napokon postigao najvišu brzinu, sišao sam sa stojedinice na izlazu za

Topanga Canyon i osjećatak se puta probijao ulicama. Pazio sam da izgubljeno vrijeme ne pokušam nadoknaditi prebrzom vožnjom kroz uglavnom stambene četvrti. U unutarnjem sam džepu kaputa nosio plošku. Da me zaustavio policajac, to je moglo prouzročiti problem. Za petnaest sam minuta stigao do kuće na Melba Avenue. Zaustavio sam se iza kombija i izašao iz auta. Uspeo sam se drvenom rampom čiji se početak nalazio pokraj bočnih vrata kombija, a koja se nastavljala iznad prednjih stuba kuće.

Pred vratima me dočekala Danielle Cross i bez riječi mi domahnula da uđem.

- Kako mu je danas, Danny?

-Kao i uvijek.

-Da.

Nisam znao što bih drugo rekao. Nisam mogao ni zamisliti kakav je bio njezin pogled na svijet, kako se preko noći promijenio od jednog skupa nadanja i očekivanja do nečeg posve različitog. Znao sam da ne može biti starija od svog muža. Rane četrdesete. No bilo je

38

nemoguće procijeniti. Oči su joj izgledale staro, a usta su joj se doimala neprekidno stisnuta i ovješena u kutovima.

Znao sam put pa me pustila da prođem. Kroz dnevni boravak i dalje niz hodnik do zadnje sobe slijeva. Ušao sam unutra i ugledao Lawtona Crossa u kolicima - onima kupljenima zajedno s kombijem nakon stoje policijski sindikat organizirao sakupljanje novaca. Gledao je CNN na televizoru pričvršćenom na nosač koji je visio sa stropa u kutu. Još jedan izvještaj o stanju na Srednjem istoku.

Oči su mu se okrenule prema meni, ali ne i lice. Iznad obrva mu se nalazio povez koji mu je pridržavao glavu najastuku. Mreža cjevčica povezivala mu je desnu ruku s vrećicom bistre tekućine obješenom na stalku koji je bio pričvršćen za zaslon njegovih kolica. Koža mu je izgledala nezdravo žućkasto, težina mu nije premašivala šezdeset kilograma, a ključne su mu kosti stršale poput krhotina polomljene lončarije. Usne su mu bile suhe i ispucale, a kosa nepočešljano gnijezdo. Kad sam mu svratio u posjet nakon njegova telefonskog poziva, šokirao me njegov izgled. Nastojao sam to ne pokazati ponovno.

- Hej, Law, kako ide?

Bilo mi je mrsko postaviti to pitanje, ali osjećao sam se dužnim pitati ga.

- Otprilike kako bi i očekivao, Harry.

-Da.

Glas mu je bio grub šapat, kao u srednjoškolskog trenera koji je proveo četrdeset godina izderavajući se s aut-linije.

- Slušaj - rekoh. - Žao mi je što se vraćam tako brzo, ali ima još nekoliko stvari.

- Jesi li otišao k producentu?

- Da, počeo sam s njim jučer. Dao mi je dvadeset minuta.

U sobi se čuo tih, pištav zvuk koji sam zamijetio i kad sam ga posjetio ranije tog tjedna. Mislim daje bila riječ o ventilatoru koji je pumpao zrak kroz mrežu prozirnih cjevčica što su prolazile ispod Crossove košulje, izvirivale mu iz ovratnika i dizale mu se s obje strane lica, završavajući uvučene u njegovom nosu.

-Jesi li štogod doznao?

- Dao mi je neka imena. Svi iz Eidolon Productionsa koji su navodno znali za novac. Još ih nisam imao prilike provjeriti.

- Jesi li ga ikad upitao što znači "Eidolon"?

-Ne, nikad se nisam toga sjetio. O čemu se radi, nečemu kao obiteljskom imenu ili sličnom?

39

- Ne, značenje mu je utvara. To je jedna od stvari koja mi se vratila. Samo mi je nekako iskočila iz glave dok sam razmišljao o slučaju. Jednom sam ga upitao. Rekao mi je daje to iz pjesme. Nešto o utvari koja sjedi na tronu u tami. Pretpostavljam kako misli daje to on sam.

- Čudno.

- Da. Hej, Harry, možeš isključiti monitor. Tako da ne moramo dosadivati Danny.

Istu me stvar zamolio i kad sam ga prvi put posjetio. Zaobišao sam njegova kolica i prišao obližnjoj komodi. Na vrhu joj se nalazila malena plastična sprava na čijoj je površini sjalo sitno zeleno svjetlo. Radilo se o slušnom monitoru proizvedenom za roditelje kako bi mogli oslušivati spavaju li im djeca. Pomagao je Crossu da pozove suprugu kada mu je trebalo promijeniti kanal ili ako je želio

bilo što drugo. Isključio sam ga da možemo razgovarati u četiri oka i vratio se pred njegova kolica.

- Dobro - reče Cross. - Sada zatvori vrata.

Učinio sam kako me uputio. Znao sam čemu to vodi.

- Jesi li mi ovoga puta što donio? - upita Cross. - Kao što sam te zamolio?

-Ovaj, da, jesam.

- Dobro. Počnimo s tim. Odi u kupaonicu iza teba i pogledaj je li mi ostavila tamo moju bocu.

U kupaonici je površina oko umivaonika bila prepuna svakojakih lijekova i nešto medicinske opreme. Na posudici za sapun nalazila se plastična boca s otvorenim vrhom. Izgledala je poput nečega što se inače može naći na biciklu, ali malo drukčija. Grlo joj je bilo šire i neznatno savinuto. Vjerojatno kako bi malo olakšalo ispijanje, pomislio sam. Brzo sam izvukao plošku iz džepa kaputa i ulio nekoliko decilitara Bushmilla u bocu. Kad sam je odnio u spavaću sobu, Cross-ove su se oči raširile od užasa.

- Ne, ne ta! To je boca s pišalinom! Njoj je mjesto ispod kolica.

-Ah, sranje! Oprosti.

Okrenuo sam se i vratio u kupaonicu, izlivši cugu u umivaonik baš kad je Cross uzviknuo:

-Ne, nemoj!

Provirio sam u sobu i pogledao ga.

-Bio bih je uzeo.

-Ne brini. Imam još.

Nakon što sam isprao bocu za mokraću i vratio je na posudicu za sapun, vratio sam se u spavaću sobu.

40

- Law, tamo nema boce za piće. Što želiš da napravim?

- Prokletstvo, vjerojatno ju je ona uzela. Zna što smjeram. Imaš plošku?

-Da, ovdje je.

Potapšao sam je s vanjske strane svog sportskog sako.

- Izvadi je. Daj da kušam.

Izvukao sam plošku i otvorio je. Prinio sam otvor njegovim usnama i dao mu gutljaj. Glasno je zakašljao i malo mu se tekućine razlilo po

obrazu i vratu.

-O, Isuse! -dahnuo je.

-Što?

-Isuse...

- Što? Law, jesi li dobro? Pozvat ću Danny.

Krenuo sam prema vratima, no on me zaustavi.

-Ne, ne. Dobro sam. Dobro sam. Samo sam... prošlo je mnogo vremena, to je sve. Daj mi još jedan.

- Law, moramo porazgovarati.

-Znam to. Samo mi daj još jedan gutljaj.

Ponovno sam mu prinio plošku ustima i ulio mu dobar gutljaj. Ovaj gaje put dobro primio te je sklopio oči.

- CrniBush... Isuse, kako je to dobro.

Nasmiješio sam se i kimnuo glavom.

- Jebeš lijekove - reče. - Daj mi Bushmills bilo kada, Harry. U bilo koje jebeno vrijeme.

Bio je nepokretan čovjek ali svejedno sam mogao vidjeti kako mu viski prodire u oči i omekšava ih.

- Ona mi ništa ne želi dati - reče. - Liječnikov nalog. Dobijem kapljicu samo kada koji od vas dečki prođe ovuda i dođe u posjet. A to nije često. Tko bi želio doći i vidjeti ovako otužan prizor... Moraš mi i dalje dolaziti, Harry. Nije me briga za slučaj, riješio ga ti ili ne, ali nastavi mi dolaziti.

Pogled mu se premjesti na plošku.

-1 donesi svog prijatelja. Uvijek donesi prijatelja.

Postalo mi je jasno. Cross mi je prešutio neke stvari. Posjetio sam ga dan prije nego što sam otišao k Tavluru. Cross je bio polazišna točka. Ali nije mi sve rekao kako bih se vratio - s ploškom. Možda je cijela stvar, njegov poziv s namjerom da u meni obnovi interes za slučaj, imala samo jedan cilj. Plošku.

Podignuo sam tu čuturu veličine novčanika.

-Nisi mi sve rekao, Cross, kako bih ti donio ovo.

41

- Ne. Namjeravao sam reći Danny da te nazove. Ima nešto što sam zaboravio.

- E pa, već znam o tome. Odem k Tavluru i što se dogodi? Posjete

me s šestog kata i kažu mi da odbijem, da se na slučaju radi. Na njemu rade ljudi koji se ne zajebavaju.

Crossove oči poletješe lijevo-desno, dok mu je lice ostalo nepomično.

-Ne-reče.

- Tko te je posjetio prije mene, Law? -Nitko. Nitko me nije posjetio zbog slučaja.

- Koga si nazvao prije mene? -Nikoga, Harry, kunem se.

Mora da sam podigao glas jer su se vrata spavaonice iznenada otvorila i pojavila se Crossova supruga.

- Je li sve u redu?

- Sve je pod kontrolom, Danny - reče njen suprug. - Ostavi nas same.

Ostala je na trenutak pred vratima i vidio sam da je ugledala plošku u mojoj ruci. Na časak mi je palo na pamet da sam gucnem iz nje, kako bi pomislila da je ploška za mene. Ali u očima sam joj mogao vidjeti daje točno znala što se zbiva. Nekoje vrijeme ostala nepomično stajati, a onda me je pogledala u oči i zadržala ondje pogled. Zatim je zakoračila unatrag i zatvorila vrata. Ponovno sam pogledao u Crossa.

- Ako prije nije znala, sada zna.

- Baš me briga. Koliko je sati, Harry? Ne vidim ekran baš najbolje.

Pogledao sam uvis u ugao televizijskog ekrana gdje je CNN uvijek prikazivao vrijeme.

- Jedanaest je i osamnaest. Tko te je došao posjetiti, Law? Želim znati tko radi na slučaju.

- Kažem ti, Harry, nitko mi nije došao. Koliko ja znam, slučaj je bio mrtviji od ovih mojih prokletih nogu.

- Dakle, što mi to onda nisi rekao kad sam prošli put bio ovdje?

Oči mu se zaustaviše na ploški i nije me morao pitati. Prinio sam

je njegovim ispucanim i oguljenim usnama, a on je obilato pio, sklopivši oči.

- O, Bože... - izusti. - Imam...

Otvorio je oči i uperio ih u mene poput dva vuka koja obaraju srnu.

- Ona me održava na životu - očajno je prošaptao. - Misliš da

želim ovo? Pola vremena sjediti u vlastitom dreku? Sve dok sam živ,

ona dobiva punu premiju... punu plaću i zdravstveno. Ako umrem, dobiva obiteljsku mirovinu. A nisam bio u policiji toliko dugo, Harry. Četrnaest godina. To je otprilike pola iznosa koji dobiva dok sam živ. Uputio sam mu dug pogled, sve vrijeme se pitajući je li ona iza vrata i sluša li.

- Pa što želiš od mene, Law? Da ti iskopčam utikač? Ne mogu to učiniti. Mogu ti dovesti odvjetnika ako želiš, ali nisam...

- A i ne odnosi se prema meni kako treba.

Ponovno sam zastao. Osjećao sam trzaje u dnu trbuha. Ako je ono što je govorio bila istina, onda mu je život bio veći pakao no što sam mogao zamisliti. Utišao sam glas dok sam govorio.

- Što ti radi, Law?

- Razljuti se. Radi svašta. Ne želim govoriti o tome. Nije ona kriva.

- Slušaj, želiš li da ti dovedem odvjetnika? Mogu ti dovesti i nekoga iz socijalne službe.

- Ne, neću odvjetnike. To bi trajalo cijelu vječnost. Neću ni socijalne radnike. Ne želim to. I ne želim da upadneš u bilo kakve nevolje, Harry, ali što da radim? Da mogu sam iskopčati utikač, učinio bih to...

Prodorno je izdahnuo. Jedina gesta koju mu je tijelo dopuštalo da izvede. Mogao sam samo zamisliti njegovu golemu frustraciju.

- Ovako se ne bi trebalo živjeti, Harry. Ovo nije život.

Kimnuo sam glavom. Ništa od ovoga nije iskrsnulo tijekom prvog posjeta. Razgovarali smo o slučaju, o onome čega se on o njemu mogao sjetiti. Sjećanje na slučaj vraćalo mu se u dijelovima. Bio je to težak razgovor, ali nije bilo osjećaja samopreziranja ili očaja. Ništa više depresije od očekivanog. Upitao sam se je li alkohol bio taj koji je iznenada sve iznio na površinu.

-Žao mi je, Law.

Bilo je to sve što sam mogao reći. On svrne pogled dalje od mene, uvis prema televizijskom ekranu koji se nalazio iznad mog lijevog ramena.

-Koliko je sada sati, Harry?

Ovoga sam puta provjerio svoj ručni sat.

- Prošlo je jedanaest i dvadeset. Čemu žurba, Law? Očekuješ još nekoga?

- Ne, ne, ništa takvo. Ima jedna emisija koju volim gledati na TV sudnici. Počinje u dvanaest. Rikki Klieman. Sviđa mi se.

43

- Onda još uvijek imaš vremena razgovarati sa mnom. Zašto si ne nabaviš veći sat?

- Ona mi ga ne da. Kaže daje liječnik rekao kako je za mene loše da promatram sat.

- Vjerojatno ima pravo.

Pogriješio sam što sam to rekao. Vidio sam kako mu gnjev preplavljuje oči i smjestam sam požalio svoje riječi. -Žao mi je. Nisam trebao...

- Znaš li kako je to kad ne možeš podignuti vlastiti prokleti zglob da pogledaš svoj jebeni sat?

-Ne, Law, nemam pojma.

- Znaš li kako je to kad sereš u vrećicu i kad daš ženi da ti to odnese u zahod? Kad je moraš pitati za svaku prokletu stvar, uključujući i kap viskija?

-Žao mi je, Law.

-Da, žao ti je. Svima je jebeno žao, ali nikome...

Nije dovršio rečenicu. Činilo se daje odgrizao njezin kraj poput psa koji se dočepao sirovog mesa. Skrenuo je pogled i utihnuo, i ja sam utihnuo na dugo vrijeme, sve dok nisam pomislio da mu se gnjev izlio natrag niz grlo u naoko beskrajno vrelo frustracije i samosažaljenja koje se ondje nalazilo.

-Hej, Law?

Oči mu se vrate k meni.

- Molim, Harry?

Bio je smiren. Trenutak je prošao.

- Vratimo se temi. Rekao si da si me htio nazvati jer si nešto zaboravio. Sjećaš se, kad smo ranije prolazili kroz slučaj. Što si mi to zaboravio reći?

- Nitko nije dolazio i razgovarao sa mnom o slučaju, Harry. Ti si jedini. Ozbiljno.

- Vjerujem ti. U tome sam pogriješio. Ali što si mi to zaboravio reći? Zašto si me htio nazvati?

Na trenutak je zatvorio oči, ali ih je onda otvorio. Bile su bistre i

koncentrirane.

- Rekao sam ti da je Taylor osigurao novac, zar ne?

- Tako je, rekao si mi to.

- Ono što sam zaboravio bilo je daje osiguravajuće društvo... ne mogu se pouzdano sjetiti imena...

- Global Underwriters. Sjetio si se onog dana.

- Tako je. Kao uvjet u ugovoru Global je zahtijevao da posuđivač... bila je to BankLA... skenira sve novčanice.

44

- Skenira novčanice? Kako to misliš?

- Dazabilježi serijske brojeve.

Sjetio sam se odlomka koji sam zaokružio u izresku iz novina. Izgleda daje bio istinit. Počeo sam u glavi obračunavati brojeve. Dva milijuna podijeljeno sa stotinu. Gotovo mi je pošlo za rukom, a onda mi se rezultat izgubio.

- To bi bilo mnogo brojeva.

- Znam. Banka je ustuknula... rekli su da bi im trebalo četiri čovjeka tjedno, tako nešto. I tako su pregovarali i napravili kompromis. Bilježili su uzorke. Uzeli su deset brojeva iz svake gomile.

Sjetio sam se iz članka u Timesu da je novac bio dopremljen u svežnjevima od 25 000 dolara. To sam mogao izračunati. Osamdeset je svežnjeva činilo dva milijuna.

- Pa su tako uzeli osamsto brojeva. Još uvijek mnogo.

- Da, sjećam se da je ispis bio dug otprilike šest stranica. -1 što ste s tim učinili?

- Daj mi još jedan gutljaj tog Crnog Busha, hoćeš li?

Dao sam mu ga. Mogao sam procijeniti daje ploška gotovo prazna. Morao sam doznati što ima za reći i otići odatle. Uvlačio me u svoj bijedan svijet i to mi se nije sviđalo.

- Jeste li popisali brojeve?

- Da, sastavili smo popis i dali ga federalcima. I iskoristili smo dečke iz Pljački da dostavimo popis svim bankama u okrugu. Također sam ga poslao policiji u Las Vegas da ga mogu predati kasinima. Kimnuo sam glavom, čekajući da nastavi.

- Ali znaš kako to ide, Harry. Takav popis dobar je samo ako ga ljudi provjeravaju. Vjerovao ili ne, ima nevjerovatno mnogo novca

čanica od sto dolara, a ako ih koristiš na pravim mjestima nitko neće postavljati pitanja. Neće si odvojiti vrijeme da provjere neki broj na popisu od šest stranica. Nemaju za to ni vremena, ni sklonosti.

To je bila istina. Registrirani se novac najčešće koristio kao dokazni materijal kad bi ga se pronašlo u vlasništvu osumnjičenog za financijski zločin poput pljačke banke. Nisam se mogao sjetiti da sam ikada radio na slučaju ili čak čuo za takav slučaj u kojem se u trag evidentiranom ili obilježenom novcu ušlo preko transakcije osumnjičenika.

- Htio si me pozvati natrag jer si mi to zaboravio reći?

- Ne, ne samo to. Ima još. Je li ostalo što god u toj tvojoj maloj ploški?

45

Protresao sam plošku da može čuti kako je gotovo prazna. Dao sam mu ostatak, a zatim zavrnuo čep i vratio plošku u džep.

- To je sve, Law. Do sljedećeg puta. Dovrši ono što si mi htio reći.

Jezik mu je izvirio iz užasne usne šupljine i obliznuo kapljicu viskija iz kuta usana. Bio je to jadan prizor, pa sam se okrenuo kao da provjeravam vrijeme na televizoru tako da on ne mora znati da sam ga vidio. Na televiziji je bio izvještaj o financijskim novostima. Graf s crvenom linijom koja je pokazivala tendenciju pada nalazio se pokraj voditeljeva zabrinutog i natečenog lica.

Pogledao sam natrag u Crossa i čekao.

- Dakle - reče - nisam siguran, otprilike deset mjeseci nakon otvaranja slučaja, blizu godinu dana... bilo je to nakon što smo Jack i ja nastavili dalje i prebacili se na druge slučajeve, Jack je primio poziv iz Westwooda o serijskim brojevima. Sve mi se to vratilo onog dana nakon što si otišao.

Pretpostavio sam da Cross govori o FBI-evom agentu koji je nazvao njegovog partnera. U losangeleskoj policiji bilo je uobičajeno da istražitelji agente FBI-a nikada ne nazivaju agentima FBI-a, kao da ih uskraćivanje njihove titule nekako degradira za stupanj-dva. Između dvije suparničke organizacije nikad nije bilo ljubavi. Ali glavna se federalna zgrada u Los Angelesu nalazila na Wilshire Boulevardu u Westwoodu i u njoj je bila smještena cijela gomila federalnih

redarstvenih snaga. Na stranu sve predrasude o nadležnosti, morao sam biti siguran.

- Agent FBI-a? - upitah.

- Da, agent. Agentica, zapravo.

-Uredu. Što vamjerekla?

- Razgovarala je samo s Jackom, a onda je Jack to prenio meni.

Agentica je rekla da je jedan od serijskih brojeva pogrešan, a Jack joj

je odvratio: "Je li? Kako to?" A agentica mu je odgovorila daje popis kružio zgradom i konačno završio na njenom stolu. Ona si je dala truda da pomno pregleda brojeve u svom računalu i s jednim od bro-

jeva bilo je problema.

Zastao je kao da hvata dah. Ponovno je obliznuo usne i to me podsjetilo na neku vrstu podvodne životinje što izviruje iz pukotine.

- Da barem imaš više toga u ploški, Harry.

- Oprosti, ali nemam. Drugi put. U čemu je bio problem s brojem?

- Pa, koliko se sjećam, ta cura, ona je rekla Jacku da skuplja brojeve. Znaš što mislim? Kad god joj na stol dospije letak s bro-

|

jevima novčanica, ona ih unese u svoje računalo i doda ih bazi podataka. Može ih međusobno uspoređivati, i raditi slične stvari. Bio je to novi program na kojem je radila. Bavila se njime nekoliko godina i imala je zabilježene mnoge brojeve. Znaš što, trebam malo vode. Moje grlo... previše pričam.

-Idem po Danny.

-Ne, ne, nije... znaš što, samo odi do umivaonika i ulij malo vode u tu stvarčicu koju imaš, pa mogu piti iz nje. To će biti dobro. Ne gnjavi Danny. Dovoljno se izgnjavila.

U kupaonici sam do polovice napunio plošku vodom iz slavine. Protresao sam je i donio mu je. Sve je popio. Nakon nekoliko trenutaka nastavio je s pričom.

- Rekla je da je jedan od brojeva s našeg popisa na nekom drugom popisu i daje to nemoguće.

-Kako to misliš? Ne razumijem te.

-Da vidim sjećam li se dobro. Rekla je da jedna od stotica s našeg popisa ima serijski broj koji pripada stotici koja je bila dio obilježnog paketa u pljački banke šest mjeseci prije naše pljačke na filmskom setu.

-Gdje se dogodila pljačka banke?

- Mislím u Marini del Ray. Ali nisam siguran.

- U redu, a u čemu je bio problem? Zašto stotica iz prvotne pljačke banke ne bi mogla kolati prometom, vratiti se u banku i zatim postati dijelom dva milijuna koja su poslana na filmski set?

- To sam i ja rekao, a Jack mi je odgovorio da to nije moguće. Rekao je da je agentica rekla kako je tip koji je najprije uzeo tu novčanicu u Marini del Ray uhvaćen. Pri sebi je imao obilježeni paket, pa je završio u federalnom zatvoru, a novčanica je zadržana kao dokaz.

Kimnuo sam glavom i razmislio o tome, pokušavajući sve dobro shvatiti.

- Kažeš da je rekla kako bi bilo nemoguće da stotica na tvom popisu postane dijelom filmske dostave, jer se u to vrijeme ta novčanica nalazila u dokaznom spremištu zbog pljačke banke u Marini del Ray.

- Upravo tako. Ona je čak otišla u skladište i provjerila dokazni materijal kako bi se uvjerila daje stotica još uvijek ondje. Bila je.

Pokušao sam zaključiti što bi ovo moglo značiti, ako je išta značilo.

- Što ste ti i Jack učinili?

- Pa, ne mnogo. Bilo je mnogo brojeva... čak na šest stranica. Pomislili smo da smo možda dobili samo jedan loš broj. Znaš već,
47

možda je tip koji ih je sve zabilježio zabrljao, zamijenio znamenke ili već štogod. Do tada smo već radili na novom slučaju. Jack je rekao da će nazvati banku i Global Underwriters. Ali ne znam je li to i učinio. A onda, ubrzo nakon toga, ušetali smo u sranje u onom baru i sve se drugo nekako rasplinulo... sve dok nisam pomislio na Angellu Ben-ton i nazvao te. Sjećanje mi se počinje vraćati, znaš? - Razumijem. Sjećaš li se agentičina imena?

- Oprosti, Harry, ne sjećam se imena. Možda ga nikad nisam ni znao. Nisam s njom razgovarao i mislim da mi Jack nikada nije ni rekao.

Šutio sam razmišljajući je li ovo trag vrijedan daljnje istrage. Mislio

sam o onome što je rekla Kiz Rider, da se na slučaju radi. Možda je ovo bio pravi pristup. Možda su ljudi o kojima mi je govorila bili FBI-
evi agenti. Dok mi se to još vrtjelo po glavi, Cross je ponovno progovorio.

- Evo što ja mislim, a ideju sam dobio od Jacka: ova je agentica, tko god ona bila, ovo otkrila sama. Pokrenula je vlastiti programčić. Gotovo kao hobi. Ne na službenom računalu.

- Dobro. Sjećaš li se jesi li imao još kakvog uspjeha s brojevima? Prije ovog?

- Bio je jedan, ali vodio je u slijepu ulicu. Zapravo se pojavio prilično brzo.

- O čemu je bila riječ?

- Pojavio se kao polog u banci. Mislim da je to bilo u Phoenixu. Pamćenje mijе kao švicarski sir. S mnogo rupa.

- Sjećaš li se bilo čega o tom broju?

- Samo da se radilo o pologu nekoga tko je poslovaо s novcem. Kao restoran. Nešto čemu uopće ne bismo mogli ući u trag.

- Ali to je bilo ubrzo nakon pljačke?

- Da, sjećam se da smo se svi bacili na to. Jack je pošao onamo. Ali pokazalo se daje to slijepa ulica.

- Koliko nakon pljačke, možeš li se sjetiti?

- Možda nekoliko tjedana. Ne znam pouzdano.

Kimnuo sam glavom. Sjećanje mu se vraćalo, ali još uvijek nije bilo pouzdano. Podsjetilo me kako sam bez knjige ubojstva - dokumentacije slučaja-ozbiljno hendikepiran.

- U redu, Law, hvala ti. Ako se prisjetiš bilo čega drugog, neka me Danny nazove. A došlo do toga ili ne, vratit ću se da te posjetim.

-I donijet ćeš...

Nije dovršio rečenicu, a nije ni morao.

48

- Da, donijet ću je. Jesi li siguran da ne želiš da dovedem nekog drugog? Možda bi odvjetnik s tobom mogao popričati o...

-Ne, Harry, neću odvjetnike, još ne.

- Hoćeš da popričam s Danny?

-Ne, Harry, nemoj razgovarati s njom.

-Siguran si?

-Siguran sam.

Kimnuo sam mu u znak pozdrava i napustio sobu. Želio sam doći do automobila kako bih brzo napisao nekoliko bilježaka o pozivu FBI-eve agentice Jacku Dorsevju. No kad sam izašao iz hodnika u dnevni boravak, ondje je sjedila Danielle Cross i čekala me. Bila je na kauču i gledala me optužujućim pogledom. Uzvratio sam joj istim.

- Mislim da tek što nije vrijeme za emisiju koju želi pogledati na TV sudnici,

- Pobrinut ću se za to.

- U redu. Sada idem.

- Ne želim da se vraćaš.

- Pa, možda ću morati.

- Taj je čovjek uspostavio krhku ravnotežu... mentalno i tjelesno. Alkohol to poremeti. Prođu dani prije nego što se oporavi.

- Menije izgledalo kao da mu to olakšava stanje.

- Onda se vrati sutra i pogledaj ponovno.

Kimnuo sam glavom. Imala je pravo. S čovjekom sam proveo pola sata, a ne cijeli svoj život. Čekao sam. Mogao sam vidjeti da se sprema za nešto.

- Pretpostavljam da ti je rekao da želi umrijeti i da sam ja ona koja ga održava na životu. Zbog novca.

Oklijevao sam, ali onda sam kimnuo. -Rekao je i da ga zlostavljam. Ponovno sam kimnuo.

- Govori to svakome tko ga dođe posjetiti. Svim policajcima. -Je li to istina?

- Dio da želi umrijeti? Ponekad. Ponekad ne.

- A dio o tome da ga zlostavljaš? Skrenula je pogled s mene.

- Bavljenje njime frustrira. On nije sretan. Iskaljuje se na meni.

Jednom sam seja iskalila na njemu. Isključila sam mu televizor. Počeo je plakati kao dijete.

Pogledala je u mene.

49

- To je sve što sam ikad učinila, ali bilo je dovoljno. Mrzim to što sam napravila, to što sam postala onog trenutka. Nadvladala me moja

loša strana.

Pokušao sam je pročitati iz očiju, držanja čeljusti i usta. Ruke je držala sklopljene pred sobom, prstima jedne ruke vrtila je prstenje na drugoj. Nervozna gesta. Promatrao sam kako joj brada počinje podrhtavati, a zatim su joj krenule suze.

- Što bih trebala napraviti?

Odmahnuo sam glavom. Nisam znao. Jedino što sam znao bilo je da se moram maknuti odatle.

- Ne znam, Danny. Ne znam što bi bilo tko od nas trebao napraviti.

Bilo je to jedino čega sam se sjetio reći. Brzo sam se uputio prema izlaznim vratima i otišao. Osjećao sam se poput kukavice koja odmiče i ostavlja ih same, zajedno u toj kući.

50

7.

Usne koje govore potapaju brodove. Teorija o slučaju na kojem su prije četiri godine radili Cross i Dorsey bila je jednostavna. Vjerovali su daje Angella Benton znala u tančine za dva milijuna dolara koje je trebalo isporučiti na filmsku lokaciju, kao i daje pokrenula pljačku i vlastitu smrt namjernim ili slučajnim spominjanjem novca. Njezina je brbljavost posijala sjeme pljačke, a kao posljedicu toga i vlastitu propast. Budući daje predstavljala unutarnju vezu s pljač-kašima, oni su je morali ukloniti da prikriju svoje tragove. Dva su istražitelja vjerovala daje njezina umiješanost bila nenamjerna jer je ubijena četiri dana prije pljačke. Nekako je pružila podatke koji su doveli do pljačke, pa ju je trebalo ukloniti prije no što shvati stoje učinila. K tome ju je trebalo ukloniti na takav način koji neće privući sumnju na nadolazeću dostavu novca. Zato su psihoseksualni aspekti mjesta zločina - trganje odjeće i dokaz masturbacije - na neki način bili tek mazanje očiju.

U suprotnom, daje svojevolumno sudjelovala u planiranju pljačke, istražiteljima se činilo vjerojatnijim da bi njena smrt uslijedila nakon uspješno obavljene pljačke.

To mi se činilo razboritom teorijom dok mi ju je Lawton Cross izlagao tijekom mog prvog posjeta njegovom domu. Da su mi omogućili da ostanem na slučaju, tim bih putem vjerojatno i ja pošao. Ali

naposljetku se teorija nije isplatila. Cross mi je ispričao da su on i njegov partner proveli opsežnu terensku istragu o Bentonici, ali nikada nisu naišli na onaj trag koji je pokrenuo slučaj. Na istraživanje o njoj utrošili su dobrih pet mjeseci. Utvrđivali su joj kretanje, osobne

51

navike i svakodnevne rutine. Proučili su njenu kreditnu karticu, bankovne i telefonske podatke. Dva puta su razgovarali sa svim članovima obitelji, znanim prijateljima i suradnicima. Samo su u Columbusu proveli osam dana. Dorsev je pošao u Phoenix kako bi pronašao jednu novčanicu od sto dolara. Provodili su toliko vremena u Eidolon Productionsu da su na jedan mjesec dobili vlastiti ured u Archways Picturesu kako bi ondje mogli obavljati razgovore.

A nisu doznali ništa.

Kao što je s ubojstvom čest slučaj, prikupili su obilje podataka o žrtvi, ali ne i ključni podatak koji bi ih doveo do identiteta njezinog ubojice. Na kraju su znali s kim je spavala u srednjoj školi, ali ne i gdje je provela posljednju večer svog života. Znali su da joj je posljednji obrok bio meksički - kukuruzne tortilje i grah još su joj se nalazili u probavnom sustavu - ali ne i koji ju je od tisuća gradskih restorana poslužio.

I nakon šest mjeseci na slučaju nisu otkrili baš nikakvu vezu između Angelle Benton i pljačke, osim površne povezanosti njezinog posla produkcijske pomoćnice u tvrtki koja je snimala film u kojem je glavnu ulogu trebao igrati novac.

Šest mjeseci istrage i bili su pred zidom. Ono što su imali od dokaza bilo je četrdeset i šest zrna i čahura sakupljenih nakon pucnjave, krv uzeta iz kombija i sjeme pronađeno na mjestu zločina. Sve su to bili korisni dokazi; balistika i DNA mogli su sa stopostotnom sigurnošću povezati osumnjičenog sa zločinom - osim ako vam od vjetnik nije bio Johnnie Cochran¹. Ali bila je to ona vrsta dokaza koja bi poslužila kao šlag na torti; ona vrsta koja povezuje već identificiranog i pritvorenog osumnjičenika s oružjem. Nije bila od velike koristi kada je trebalo pronaći tog osumnjičenog. Nakon pola godine istrage imali su šlag, ali ne i tortu.

Kada su došli do kraja puta, već je bilo vrijeme za procjenu slučaja

nakon šest mjeseci. To je trenutak u kojem se donose teške odluke. Mogućnost rješavanja slučaja odvaguje se nad potrebom da dvojac istražitelja obrađuje ostale slučajeve i pomaže preuzimajući na sebe dio posla svog odjela. Njihov je nadzornik ukinuo slučaju status hitnoće, pa su se Dorsev i Cross ponovno počeli izmjenjivati u OPU-u. Mogli su slobodno raditi na Bentoničinom slučaju koliko god i kad god su mogli, ali su ih zapadale i nove istrage. Kao što se moglo i očekivati, Bentoničin slučaj zbog toga ispaštao. Cross mi je

1 Johnnie Cochran - slavni američki odvjetnik, najpoznatiji po uspješnoj obrani O. J. Simpsona, optuženog za ubojstvo bivše žene i njezinog prijatelja

52

ovo spremno priznao. Rekao mi je da im je postao honorarna istraga, s time da mu se Dorsev najviše posvetio, dok se Cross usredotočio na novododijeljene slučajeve.

A onda je sve postalo nevažno kada je dvojac ustrijeljen u Na-tovom baru u Hollywoodu. Bentoničin je slučaj prešao u ON spise. Otvorene-neriješene. I postao je siročić. Nijedan detektiv ne voli naslijediti slučaj poput Bentoničinog. Nikome se ne sviđa pomisao da se pozabavi slučajem i pokaže da su mu kolege bile u krivu, pogrešno upućene, ili možda čak i nesposobne ili lijevne. Dodajmo tome još i činjenicu daje Bentoničin slučaj sada bio i uklet. Policajci su praznovjerna vrsta. Sudbina dvojice prvotnih istražitelja -jedan mrtav, jedan doživotno u kolicima - nekako je bila neodvojivo povezana sa slučajevima na kojima su radili, bilo da stoje u izravnom odnosu ili ne. Nitko, ali ama baš nitko, sada nije kanio preuzeti Bentoničin slučaj.

Osim mene. Sada kad sam sam bio izvan službene igre.

A četiri godine kasnije morao sam vjerovati da su Cross i Dorsev dobro obavili svoj posao istražujući smrt Angelle Benton i njezinu povezanost s pljačkom. Zapravo, nisam imao izbora. Ići putem kojim su oni već kročili bez uspjeha, nije se činilo pravim izborom. Zato sam pošao k Tavlom. Moj je plan bio prihvatiti njihovu istragu kao temeljitu, ako ne i besprijekornu, i prići joj iz drugog kuta. Vodio sam se uvjerenjem da Cross i Dorsev nisu otkrili nikakvu vezu između Bentonice i pljačke upravo zato jer se nije imalo što otkriti. Njezina je

smrt bila dio plana, pažljivo osmišljenog dvostrukog navođenja na krivi trag. Sada sam imao popis s devet imena koji je proizašao iz moje vožnje od tri milje s Tavlorom. Svi ljudi upleteni u planiranje snimanja novca. Svi - koliko je njemu bilo poznato - koji su znali da novac stiže, kada stiže i tko će ga dopremiti. Krenut ću od toga.

Ali sada me je iznenadio teško riješiv problem; ono što mi je rekao Cross o serijskim brojevima i kako je barem jedan od njih bio pogrešan. Rekao mi je daje to prepustio Dorsevju i da nije znao što se dalje zbilo. Ubrzo nakon toga Dorsev je poginuo, a slučaj se ugasio s njim. Ali sada sam ja bio zainteresiran. Radilo se o nepravilnosti i trebalo se njome pozabaviti. Uz upozorenje Kiz Rider i neizravno spominjanje "tih ljudi" osjećao sam kako se u meni budi nešto dugo uspavano. Mali trzaj prema tami koju sam nekada tako dobro poznao.

53

8.

Odvezao sam se natrag u Hollywood i pojeo kasni mčaku Mussi. Martini Ketel One za početak, a zatim pita od piletine i pasirani špinat. Dobra kombinacija, ali ne i dovoljno dobra da zaboravim na Lawtona Crossa i njegovo stanje. Zatražio sam još jedan martini da mi u tome pripomogne i pokušao se usredotočiti na druge stvari.

Nisam bio u Mussi od svoje oproštajne zabave i mjesto mi je nedostajalo. Sjedio sam pognute glave, čitajući i pišući bilješke, kad sam u restoranu začuo poznat glas. Podignuo sam pogled i ugledao kako kapetanica LeVallev vode do stola s muškarcem kojega nisam prepoznao. Bila je zapovjednica hollywoodske postaje koja se nalazila samo nekoliko blokova dalje. Tri dana nakon što sam ostavio svoju značku u ladici stola i otišao, nazvala me i zamolila da preispitam svoju odluku. Gotovo me je uvjerala, ali sam ipak odbio. Rekao sam joj da proslijedi moju ostavku i to je i učinila. Nije došla na oproštajnu zabavu i otada nismo razgovarali.

Nije me uočila i sjedila mi je okrenuta leđima u separeu dovoljno udaljenom da nisam mogao čuti njezin razgovor. Izašao sam na stražnja vrata ne dovršivši drugi martini. Na parkiralištu sam platio poslužitelju i ušao u svoj auto, polovni mercedes benz ML55 koji sam kupio od tipa koji se selio na Floridu. To je bila jedina velika

raastrošnost koju sam si dopustio nakon umirovljenja. Za mene je ML55 značio IN55 - Izgubljeni Novac 55 000 dolara -jer je to bila svota koju sam za njega platio. Bio je to jedan od najbržih terenaca na cesti. No nisam ga zato kupio. Razlog nije ležao ni u maloj prijeđenoj kilometraži. Kupio sam ga jer je bio crn i dobro se uklapao u okolinu.

54 F

Svaki je peti auto u L.A.-u bio mercedes, ili se tako činilo. A svaki peti od njih bio je crni terenac M-klase. Mislim da sam možda znao kuda idem i prije nego što sam započeo putovanje. Osam mjeseci prije no što će mi zatrebati, kupio sam auto koji će mi dobro poslužiti kao privatnom istražitelju. Imao je brzinu i udobnost, imao je zatamnjena stakla, i ako biste pogledali u svoj retrovizor i vidjeli jedan od ovih auta iza sebe u L.A.-u, ne biste mu posvetili ni malo pozornosti.

Na mercedes se trebalo ponešto naviknuti. Kako na udobnost, tako i na rutinsko funkcioniranje i održavanje. Zapravo sam već dva puta ostao bez goriva na cesti. Bila je to jedna od onih sitnica koje idu s predajom značke. Nekoliko godina prije odlaska u mirovinu bio sam detektiv treće klase, na položaju nadzornika uz koji je dolazio i službeni auto. Taj je auto bio ford crown victoria, model policijskog presretača koji je vozio kao tenk, imao plastična sjedala koja su se mogla oprati, pojačane amortizere i povećani spremnik za gorivo. Nikad mi nije zatrebalo gorivo na dužnosti. A dečki iz Motorne jedinice redovito su ga opskrbljivali benzinom na benzinskoj crpki. Kao građanin, morao sam iznova učiti paziti na pokazivač potrošnje goriva. Ili bih se inače našao kako sjedim pokraj ceste.

Uzeo sam mobitel s kontrolne ploče i uključio ga. Mobitel mi nije mnogo trebao, ali sam zadržao onog kojeg sam nosio na dužnosti. Ne znam, možda sam mislio da će netko iz postaje nazvati i pitati za savjet o slučaju ili slično. Četiri sam ga mjeseca punio i uključivao svakog dana. Nitko nikada nije nazvao. Nakon što sam po drugi put ostao bez benzina, uključio sam ga u punjač na središnjem nosaču i ostavio ga ondje za sljedeću priliku kada zatrebam pomoć na cesti.

Sada sam trebao pomoć, ali ne cestovnu. Nazvao sam informacije i dobio broj FBI-a u Los Angelesu. Nazvao sam broj i zatražio glavnog agenta u Odjelu za banke. Mislio sam da je agentica koja

je kontaktirala Dorsevja možda radila u odjelu koji je obrađivao pljačke banaka. Radilo se o odjelu koji se najčešće bavio brojevima s novčanica.

Prespojili su me i javio se netko tko je samo rekao:

-Nunez.

- Agent Nunez?

- Da, kako vam mogu pomoći?

Znao sam da obrađivanje glavnog agenta neće biti isto kao i obrađivanje tajnice filmskog mogula. S Nunezom sam morao biti što iskreniji.

55

- Da, zovem se Harry Bosch. Upravo sam otišao u mirovinu nakon tridesetak godina u losangeleskoj policiji i...

- Baš mi je drago - odsječe on. - Kako vam mogu pomoći?

- Pa to sam vam baš pokušavao reći. Prije otprilike četiri godine radio sam na slučaju ubojstva povezanog s velikom pljačkom novca u koju je bio umiješan obilježen novac.

-Kojem slučaju?

- Pa, vjerojatno ga nećete prepoznati po imenu, ali radilo se o ubojstvu Angelle Benton. Ubojstvo se dogodilo prije pljačke koja se odigrala na filmskom setu u Hollywoodu. Pobudila je pravu senzaciju. Počinitelji su pobjegli s dva milijuna dolara. Osamsto novčanica od stotinu dolara imalo je evidentirane brojeve.

- Sjećam se. Ali mi nismo radili na tome. Nismo imali ništa... -Znam to. Kao što rekoh, ja sam radio na slučaju.

- Pa nastavite onda, što mogu učiniti za vas?

- Nakon nekoliko mjeseci istrage agentica iz vašeg ureda obratila se LAP-u da prijavi anomaliju u zabilježenim brojevima. Primila je popis serijskih brojeva jer smo ga posvuda odaslali.

-Anomalija, što je to?

-Anomalija je odstupanje, nešto što se ne...

-Znam što riječ znači. O kakvoj anomaliji govorite?

- O, oprostite. Taje agentica nazvala i rekla daje jedan od brojeva pogrešno otisnut, ili da su neke dvije znamenke zamijenile mjesta,

tako nešto. Ali ne zovem zato. Rekla je da ima računalni program koj

i

provjerava i uspoređuje brojeve iz slučajeva ovakve vrste. Mislim da se radilo o njezinom vlastitom programu, nečemu što je sama izradila. Zvuči li vam bilo što od ovoga poznato? Ne slučaj, već agentica. Agentica s takvim programom. Žena.

-Zašto?

- Pa, zato što sam joj zametnuo ime. Zapravo, nikad ga nisam ni dobio jer je razgovarala s drugim istražiteljem slučaja. Ali volio bih s njom popričati, ako mogu.

- Popričati s njom o čemu? Rekli ste da ste u mirovini.

Znao sam da će doći do ovoga, i to mi je bila slabost. Nisam pripadao nijednoj postaji, nisam imao pravomoćnost. Ili ste imali značku koja je otvarala sva vrata ili niste. Ja nisam.

- Neke je slučajeve teško zaboraviti, agente Nunez. Još uvijek radim na njemu. Nitko se drugi njime ne bavi, pa sam odlučio pokušati. Znae kako je to.

-Ne, zapravo ne znam. Nisam u mirovini..

56

Pravi revni seronja. Nakon toga je ušutio i uhvatio sam se kako se počinjem ljutiti na ovog nepoznatog čovjeka koji se vjerojatno trudio uspostaviti ravnotežu između tegobnog posla i nedovoljno ljudi te osiguranih novčanih sredstava. L.A. je po pljačkama banaka bio svjetska prijestolnica. Tri pljačke dnevno predstavljale su normu, a FBI se morao odazvati na svaku od njih.

- Slušajte, čovječe - rekoh. — Ne želim vam oduzimati vrijeme. Možete mi ili pomoći ili ne. Ili znate o kome govorim, ili ne znate.

- Da, znam o kome govorite.

Ali tada je zašutio. Pokušao sam posljednju taktiku. To sam prešutio jer nisam bio siguran želim li da se u određenim krugovima sazna što radim. Ali posjet Kiz Rider to je ionako onemogućio.

- Gledajte, vi želite ime, nekoga kod koga me možete provjeriti? Nazovite hollywoodske detektive i tražite poručnicu. Njezino je ime Billets i ona može jamčiti za mene. No neće znati ništa o ovome. Koliko ona zna, ja se ljuljuškam u visećoj mreži.

- U redu, to ću i učiniti. Nazovite me ponovno. Dajte mi deset minuta.

-Dobro. Hoću.

Sklopio sam mobitel i provjerio vrijeme na ručnom satu. Bila su gotovo tri sata. Upalio sam mercedes i odvezao se do Sunseta, pa se uputio na istok. Uključio sam radio, ali nije mi se sviđala glazba koja je svirala. Isključio sam ga. Nakon deset minuta parkirao sam se na rub pločnika ispred Staračkog doma Sjajna starost. Uzeo sam mobitel da ponovno nazovem Nuneza, kadli on zazvoni u mojoj ruci. Pomislio sam da Nunez možda ima lovca na svojoj liniji, pa je doznao moj broj. No onda sam se sjetio da su me prespojili na njegovu liniju. Nisam vjerovao da lovac može preskočiti s prespajanjem.

-HarryBosch.

-Harry, Jerryje.

Jerry Edgar. Tjedan se pretvarao u vrijeme za stare prijatelje. Najprije Kiz Rider, a sada Jerry Edgar.

- Jed, kako si?

- Dobro sam, čovječe. Kako život u mirovini? -Vrlo spokojno.

- Ne zvučiš kao da si na plaži, Harry.

Imao je pravo. Sjajna starost nalazila se tek nekoliko dvorišta od hollywoodske autoceste i buka mašinerije koja je sagorijevala plinove nije prestajala. Quentin McKinzie rekao mi je da gluhe stanare Sjajne starosti smještaju u sobe na zapadnoj strani jer su one bliže izvoru buke.

57

-Nisam tip koji voli plažu. Što se zbiva? Nemoj mi reći da osam mjeseci nakon mog odlaska želiš moj savjet o nečemu?

- Ne, nije to. Upravo sam primio poziv od nekoga tko te je pro-vjeravao.

Odmah mi je postalo neugodno. Ponos me je naveo na zaključak da me Edgar treba na slučaju.

- Oh. Je li to bio FBI-ev agent imenom Nunez?

- Da, ali nije rekao o čemu je riječ. Započinješ li novu karijeru ili takvo što, Harry?

- Razmišljam o tome.

- Jesi li ikada nabavio dozvolu za privatnog detektiva?

- Da, pred otprilike šest mjeseci, za svaki slučaj. Tutnuo sam je negdje u ladicu. Što si rekao Nunezu? Nadam se da si mu kazao

kako sam visoko moralan i hrabar čovjek.

- Apsolutno ne. Rekao sam mu pravu istinu. Kazao sam mu da se Harryju Boschu može vjerovati otprilike koliko je crno pod noktom. Mogao sam čuti smijuckanje u njegovom glasu. -Hvala, stari. Pravi si prijatelj.

- Samo sam mislio da bi trebao znati. Hoćeš li mi reći što se do-
gađa?

Na trenutak sam šutio dok sam razmišljao o tome. Nisam želio reći Edgaru čime se bavim. Nije da mu nisam vjerovao. Jesam. Ali u pravilu sam radio prema uvjerenju da što manje ljudi zna tvoja posla, tim bolje.

- Ne sada, Jed. Kasnim na sastanak i moram krenuti. Ali znaš što... hoćeš li da se nađemo na ručku jednog od ovih dana? Reći ću ti

sve o svom uzbudljivom umirovljeničkom životu.

Nasmijao sam se izgovarajući posljednju rečenicu i mislim daje to upalilo. Pristao je na ručak, ali je rekao da će mi se još morati javiti oko toga. Iz iskustva sam znao koliko je teško unaprijed dogovoriti ručak kad radiš na ubojstvu. Dogodit će se da će me nazvati onog ju-
tra kad bude imao slobodan termin za ručak. To je tako funkcioniralo. Rekli smo si da ćemo oostati u vezi te smo okončali razgovor. Bilo je lijepo znati da se on očito ne ljuti kao Kiz Rider zbog mog izne-
nadnog odlaska iz našeg partnerstva i policije.

Ponovno sam nazvao FBI i još jednom su me prebacili Nunezu.

- Jeste li dospjeli obaviti onaj poziv?

- Jesam, ali je nije bilo tamo. Razgovarao sam s vašim bivšim part-
nerom.

-Ridericom? -Ne, zove se Edgar.

58

- O, da. Jerry. Kako je on?

- Ne znam. Nisam ga pitao. Siguran sam da vi jeste čim vas je malo prije nazvao.

-Molim? Stjerao me je u kut.

- Možete prestati srati, Bosch. Edgar mi je rekao da se osjeća dužnim nazvati vas i javiti vam kako vas netko provjerava. Rekao sam mu da nemam ništa protiv. Pitao sam ga vaš broj tako da znam

imam li posla s pravim Harrvjem Boschom. Dao mi gaje, i kad sam vas pokušao dobiti prije par minuta, linija je bila zauzeta. Zaključio sam da razgovarate s Edgarom, pa ne cijenim što se pravite bedasti. Moja neprilika što sam se doveo u škripac pretvorila se u ljutnju. Možda je to bila votka u mom želucu ili neprekidno podsjećanje da sam sada autsajder, ali umorio sam se od natezanja s ovim tipom.

- Čovječe, baš si vješt istražitelj - rekoh u slušalicu. - Brilljantan deduktivan um. Reci mi, koristiš li ga ikada na slučajevima ili ga ču-vaš samo za ometanje ljudi koji pokušavaju nešto napraviti na ovom svijetu?

- Moram biti oprezan kome dajem podatke. Ti to shvaćaš.

- Da, shvaćam. Također shvaćam zašto provođenje zakona u ovom gradu funkcionira isto kao i autocesta.

- Hej, Bosch, nemoj otići ljut. Samo otići.

Isfrustrirano sam odmahnuo glavom. Nisam znao jesam li upro-pastio priliku ni hoću li od njega ikada bilo što saznati.

- Dakle, to je tvoja mala igra, ha? Prozivaš me za moju laž, a ti također glumiš sve vrijeme. Uopće mi nisi ni namjeravao dati ime, zar ne?

Nije odgovorio.

- To je tek ime, Nunez. Nema u tome zla ni nepravilnosti.

Još uvijek nikakve reakcije od agenta.

- Pa, znaš što. Imaš moje ime i broj. I mislim da znaš o kojoj agentici govorim. Idi dakle k njoj, pa neka ona odluči. Daj joj moje ime i broj. Nije me briga što misliš o meni, Nunez. Duguješ svojoj kolegici da joj to predaš. Baš kao i Edgar. Osjećao je obavezu. I ti je imaš.

To je bilo to. Dobacio sam loptu. Čekao sam u tišini, ovoga puta odlučivši da ne progovorim prije Nuneza.

- Gledaj, Bosch, rekao bih joj da si je nazvao. Rekao bih joj i prije razgovora s Edgarom. Obaveza ide samo dotle. Agentica o kojoj si se raspitivao? Više nije ovdje.

- Kako misliš nije ondje? Gdje je?

/

Nunez ne reče ništa. Uspravio sam se, laktom udario upravljač i izazvao trubljenje. Nešto mi je ostalo u pamćenju, nešto o agentici u

vijestima. Nisam posve mogao doprijeti do toga.

-Nunez, je li mrtva?

- Bosch, ne sviđa mi se ovo. Ovaj razgovor telefonom s nekim koga nikad nisam upoznao. Zašto ne dođeš pa možda popričamo o tome.

- Možda?

-Ne brini, razgovarat ćemo. Kada možeš doći?

Sat na ploči s instrumentima pokazivao je tri sata i pet minuta. Pogledao sam u prednja vrata staračkog doma.

-U četiri sata.

-Bit ćemo ovdje.

Sklopio sam mobitel i ondje neko vrijeme nepomično sjedio, razrađujući sjećanje. Bilo je tamo, samo izvan dohvata.

Iznova sam otvorio mobitel. Nisam pri sebi imao svoju knjižicu s telefonskim brojevima, a brojevi koje sam nekada znao napamet isparili su tijekom proteklih osam mjeseci kao da su bili zapisani u pijesku na plaži. Nazvao sam informacije i dobio broj Timesovog uredništva za vijesti. Zatim su me prespojili Keishi Russell. Sjećala me se kao da nikada nisam ni otišao iz policije. Imali smo dobar odnos. Tijekom godina omogućio sam joj dosta ekskluzivnih vijesti, a ona mije vraćala usluge pomažući mi u traganju za izrezcima i održavajući priče u novinama kada je mogla. U slučaju Angelle Benton to nije mogla.

- Harry Bosch - reče. - Kako si?

Zamijetio sam kako je njezin jamajski naglasak sada gotovo potpuno nestao. Nedostajao mi je. Pitao sam se je li to namjerno ili samo rezultat desetogodišnjeg života u društvu sastavljenom od pripadnika brojnih rasa.

- Dobro sam. Još uvijek pokrivaš policiju?

-Naravno. Neke se stvari nikad ne mijenjaju.

Jednom mi je rekla da je izvještavanje o policijskom radu početnički posao u novinarstvu, ali da ga ona nikada nije željela ostaviti. Smatralaje da bi joj napredovanje na izvještavanje o gradskoj vijećnici ili o izborima ili gotovo o bilo čemu drugom bilo smrtno dosadno u usporedbi s pisanjem priča o životu i smrti, zločinu i kazni. Bila je sposobna, temeljita i precizna. Toliko dobra da sam je pozvao na svoju oproštajnu zabavu. Bila je rijetkost da autsajder bilo koje vrste, pogotovo novinarka, zasluži takav poziv.

- Za razliku od tebe, Harry Bosch. Mislila sam da ćeš uvijek ostati ovdje u hollywoodskoj postaji. Prošla je gotovo godina dana i još uvijek ne mogu vjerovati. Znaš, iz navike sam pred nekoliko mjeseci okrenula tvoj broj radi članka i javio mi se nepoznat glas pa sam mo-

rala poklopiti slušalicu.

-Tko je bio?

- Perkins. Premjestili su ga s Automobila.

Nisam bio u toku. Nisam znao tko je preuzeo moj posao. Perkins je bio dobar, ali nedovoljno dobar. No nisam to rekao Russellici.

-Pa, što ima, č'o'eče?

Svako malo ubacila bi naglasak i šatru. Bio je to njezin način običlježavanja prelaska na stvar.

- Zvučiš kao da imaš posla.

- Ponešto.

- Onda te neću smetati.

- Ne, ne, ne. Ne smetaš. Što mogu učiniti za tebe, Harry? Ne radiš valjda na slučaju? Jesi li se okrenuo privatništvu?

- Ništa takvo. Samo sam znatiželjan u vezi nečega, to je sve. Može čekati. Nazvat ću te kasnije, Keisha.

-Harry, čekaj!

- Sigurna?

- Nisam prezaposlena za starog prijatelja, znaš? U vezi čega si znatiželjan?

- Samo sam se pitao, sjećaš li se da je pred neko vrijeme jedna FBI-eva agentica nestala? Mislim daje to bilo u Vallevu. Zadnji je put viđena kako automobilom odlazi kući s...

-MarthaGessler.

Ime mi je sve prizvalo natrag. Sad sam se sjećao.

- Da, to je to. Što se s njom dogodilo, znaš li?

- Koliko ja znam, još uvijek se vodi kao nestala, a vjerojatno se smatra mrtvom.

-Nema ničeg novog o njoj u zadnje vrijeme? Mislim, bilo kakvih članaka?

-Ne, jer bih ih onda ja napisala, a nisam o njoj pisala, hm, barem

dvije godine.

- Dvije godine. Je li se to tada dogodilo?

- Ne, više bih rekla pred tri godine. Mislim da sam napisala priču godinu dana kasnije. Novi članak. Tada sam o njoj posljednji put pisala. Ali hvala ti što si me podsjetio. Moglo bi biti vrijeme za ponovni osvrt.

- Hej, ako se uhvatiš toga, pričekaj nekoliko dana, hoćeš li?

61

- Dakle ipak radiš na nečemu, Harry.

- Recimo. Ne znam je li povezano s Marthom Gessler ili ne. Ali daj mi vremena do sljedećeg tjedna, u redu?

-Nema problema ako mi tada sve razjasniš i ispričaš.

- Dobro, nazovi me. U međuvremenu, možeš li mi izrezati članke o njoj? Volio bih pročitati što si tada napisala.

Znao sam da se to još uvijek zove rezanje članaka iako se sada sve nalazilo na računalu i pravi novinski izresci pripadali su prošlosti.

- Naravno, mogu to učiniti. Imaš faks ili elektroničku adresu?

Nisam imao nijedno ni drugo.

- Možda mi ih možeš jednostavno poslati. Običnom poštom, mišlim.

Začuo sam kako se smije.

- Harry, tako nećeš uspjeti kao moderan privatni detektiv. Kladi se da imaš jedino baloner.

- Imam mobitel.

-Pa, i to je početak.

Nasmiješio sam se i dao joj svoju adresu. Reklami je daće poslati izreske popodnevnom poštom. Zatražila je i broj mog mobitela da me može nazvati sljedećeg tjedna, pa sam joj dao i to.

Zatim sam joj zahvalio i sklopio mobitel. Kratko sam sjedio ondje razmišljajući o svemu. Svojevremeno sam se bio zainteresirao za slučaj Marthe Gessler. Nisam je poznavao, ali zato jest moja bivša žena. Prije mnogo su godina zajedno radile u FBI-evom Odjelu za pljačke banaka. Njezin je nestanak punio novinske stupce nekoliko dana, zatim su se članci prorijedili, a naposljetku su posve iščeznuli. Do sada sam na nju već bio potpuno zaboravio.

Osjetio sam žarenje u prsima i znao sam da se ne radi o žgaravici

izazvanoj popodnevnom martinijem. Osjećao sam se kao da se približavam nečemu. Kao kad dijete ne može vidjeti nešto u mraku, ali je sigurno da se to tamo svejedno nalazi.

62

9.

Izvukao sam futrolu za glazbalo iz prtljažnika bentza i odnio ga pločnikom do dvokrilnih vrata staračkog doma. Glavom sam kimnuo ženi iza pulta i prošao pored nje. Nije me zaustavljala. Do sada me je već poznavala. Pošao sam hodnikom nadesno i otvorio vrata glazbene dvorane. U prednjem dijelu prostorije nalazili su se klavir i orgulje, te mali broj stolica poredanih za gledanje izvedbi, no znao sam da su one rijetke. Quentin McKinzie sjedio je na stolici u prednjem redu. Držao se pognuto, ovješene brade i sklopljenih očiju. Nježno sam ga potapšao po ramenu, a oči i lice odmah mu se vrate u život.

- Oprosti što kasnim, Sugar Ray.

Mislim da mu se sviđalo što ga zovem njegovim umjetničkim imenom. Bio je poznat kao Sugar Ray McK jer bi skakutao i izmicao svirajući na pozornici poput Sugara Raya Robinsona u ringu.

Izvukao sam stolicu iz prednjeg reda i okrenuo je prema njemu. Sjeo sam i spustio futrolu na pod. Oslobodio sam zapornice i otvorio kutiju, otkrivši ulašteno glazbalo, dobro smješteno u baršunastoj podstavi kestenjaste boje.

- Danas ćemo morati skratiti - rekoh. - Imam sastanak u četiri u Westwoodu.

- Umirovljenici nemaju sastanke - reče Sugar Ray, a glas mu je zvučao kao daje odrastao u susjedstvu Louisa Armstronga. - Umirovljenici na raspolaganju imaju sve vrijeme svijeta.

- Pa, radim na nečemu i mogao bih... pa, pokušat ću se držati našeg rasporeda, ali moglo bi biti teško sljedećih nekoliko tjedana.

63

Nazvat ću recepciju i ostaviti ti poruku ako ne budem mogao doći na sljedeći sat poduke.

Sastajali smo se dva popodneva tjedno već šest mjeseci. Prvi sam

put vidio Sugara Raya kako svira na bolničkom brodu u Južnokineskom moru. Bio je dio pratnje Boba Hopea koji je došao zabaviti ranjenike za vrijeme Božića 1969. godine. Mnogo godina kasnije, zapravo u jednom od mojih posljednjih policijskih slučajeva, radio sam na ubojstvu i naišao na ukradeni saksofon s njegovim imenom ugraviranim u pisku. Trag me je vodio do Sjajne starosti gdje sam mu ga vratio. No, on je bio prestar da ga i dalje svira. Pluća mu više nisu imala snage.

Ipak, učinio sam pravu stvar. Bilo je to poput vraćanja izgubljenog djeteta roditelju. Pozvao me na božićnu večeru. Ostali smo u vezi, i nakon što sam prestao raditi u policiji vratio sam mu se s plaćenom koji će njegovo glazbalo spasiti od skupljanja prašine.

Sugar Ray bio je dobar učitelj jer nije znao kako se poučava. Pričao mi je priče i objašnjavao kako voljeti glazbalo, kako iz njega izvući životne zvukove. Svaka nota koju sam odsvirao iznijela bi na vidjelo sjećanje i priču. Znao sam da nikad neću biti dobar svirač saksofona, ali svejedno sam dvaput tjedno dolazio provesti s njim sat vremena, čuti njegove priče o džezu i osjetiti strast koju je još uvijek nosio u srcu za svoju besmrtnu umjetnost. Nekako mi se uvukla pod kožu i izlazila je u mom vlastitom dahu kad bih prinio glazbalo usnama.

Podignuo sam saksofon iz futrole i namjestio ga u položaj, spreman za sviranje. Uvijek smo započinjali svaki sat poduke tako što bih pokušao odsvirati Uspavanku, pjesmu Georgea Cablesa koju sam prvi put čuo na CD-u Franka Morgana. Bila je to polagana balada koju mi je bilo lakše odsvirati. No, bila je to i prekrasna kompozicija. U isto je vrijeme bila tužna i nepokolebljiva i duhovno okrepljujuća. Pjesma nije trajala niti minutu i pol, ali meni je govorila sve što vrijedi reći o tome kako je biti sam na ovom svijetu. Ponekad sam vjerovao da bi mi bilo dovoljno kad bih naučio dobro odsvirati samo ovu pjesmu. Ne bih želio više.

Danas je zvučala kao pogrebna naricaljka. Mislio sam o Marthi Gessler sve vrijeme dok sam svirao. Sjetio sam joj se slike u novinama i na televizijskim vijestima u jedanaest sati. Sjetio sam se kad mi je bivša žena pričala kako su njih dvije jedno vrijeme bile jedine žene u Odjelu za pljačke banaka. Neprekidno su podnosile muško zlostavljanje sve dok se nisu dokazale zajedničkim radom i privo64

đenjem pljačkaša poznatog kao Plešuci bandit, zbog toga što bi uvijek izveo mali ples napuštajući banku s plijenom.

Dok sam svirao, Sugar Ray je promatrao rad mojih prstiju i odođbravajući kimao glavom. Na pola puta do kraja balade sklopio je oči i samo slušao, kimajući glavom u ritmu. Bio je to veliki kompliment. Kad sam završio s pjesmom, otvorio je oči i nasmiješio se.

- Na dobrom si putu - reče.

Kimnuo sam.

- I dalje trebaš čistiti pluća od cigaretnog dima. Povećati si kapacitet.

Ponovno sam kimnuo. Nisam popušio cigaretu više od godinu dana, no većinu sam života proveo uz dvije kutije dnevno i šteta je već bila počinjena. Ponekad je puhanje u glazbalo bilo nalik guranju stijene uzbrdo.

Razgovarali smo i svirao sam još petnaest minuta, beznadno se okušavajući u Očima - ogledalu duše, Coltraneovom klasiku, i pokušavajući premostiti pjesmu koju je potpisivao sam Sugar Ray, Slatko mjesto. Bila je to komplicirana solo improvizacija, no uvijekđbavao sam je kod kuće jer sam želio ugoditi starcu.

Na kraju skraćenog sata zahvalio sam Sugaru Rayu i upitao ga treba li mu štogod.

- Samo glazba - odgovorio je.

Tako je odgovarao svaki put kad bih ga pitao. Vratio sam glazđbalo u futrolu - uvijek je uporno zahtijevao da ga čuvam kod sebe radi vježbe - i ostavio ga u glazbenoj dvorani.

Dok sam se hodnikom kretao prema glavnom ulazu, žena imeđnom Melissa Royal približavala mi se s drugog kraja. Osmjehnuo sam se.

-Melissa.

- Bok, Harry, kako su prošle instrukcije?

Došla je tamo posjetiti majku, Alzheimerovu žrtvu koja je nikada ne bi prepoznala. Upoznali smo se na božičnoj večeri, a potom bi naletjeli jedno na drugo tijekom naših odvojenih posjeta. Počela je usklađivati vrijeme svojih posjeta majci s mojim instrukcijama u tri sata. Nije mi to rekla, ali ja sam svejedno znao. Nekoliko smo puta popili kavu, a zatim sam je pozvao van na džez u Catalinu. Rekla mi

je da se lijepo zabavila, no znao sam da ona ne zna ili ne mari previše za glazbu. Bila je samo usamljena i tražila je nekoga. Nisam imao ništa protiv toga. Svi smo takvi.

Tako su stajale stvari. Svatko od nas dvoje čekao je da ono drugo povuče prvi potez, iako se njezino pojavljivanje u vrijeme kada je
65

znala da ću biti tamo moglo okvalificirati kao svojevrсни potez. Ali susresti je sada bio je problem. Morao sam uhvatiti put pod noge ako sam namjeravao stići u Westwood na vrijeme.

- Na dobrom sam putu - rekoh. - Ili me barem tako uvjerava moj učitelj.

Nasmiješila se.

- Izvrsno. Jednog ćeš nam dana morati priuštiti nastup ovdje.

-Vjeruj mi, taj je dan još daleko.

Dobročudno je kimnula glavom i čekala. Sada je na meni bio red. Bila je u ranim četrdesetima, razvedena kao i ja. Imala je svijetlo-smeđu kosu prošaranu plavim pramenovima koje su joj, rekla mi je, napravili u frizerskom salonu. Ipak, osmijeh je bio ono najljepše na njoj. Razlio bi joj se preko čitavog lica i zarazno se širio. Mogao sam procijeniti da bi biti s njom značilo i dan i noć nastojati održati taj osmijeh. A nisam znao mogu lija to.

- Kako ti je majka?

- Upravo idem saznati. Odlaziš li? Mislila sam da bih je možda mogla otići provjeriti, pa da odemo na kavu u restoran.

Navukao sam nesretan izraz lica i pogledao na sat. -Ne mogu. Moram biti u Westwoodu u četiri. Kimnula je kao da razumije. Ali pročitao sam joj u očima daje to primila kao odbijenicu.

- Pa, nemoj da te zadržavam. Vjerojatno ćeš i ovako zakasniti.

- Da, trebao bih krenuti.

Ali nisam. Stajao sam gledao je. -Stoje?-konačno je upitala.

- Ne znam. Ovog sam časa upleten u jedan slučaj, ali pokušavam smisliti kad bi se mogli naći.

U oči joj se uvukla sumnja i pokazala je rukom na futrolu sa sakofonom koju sam držao.

- Rekao si mi da si u mirovini.

-1 jesam. Na ovome radim sa strane. Privatno, moglo bi se reći.

Zbog toga moram ići, da porazgovaram s FBI-evim istražiteljem.

- Oh. Pa, idi onda. Budi oprezan.

- Hoću. Dakle, možemo se naći, možda jedne večeri idućeg tjedna ili tako nekako?

-Naravno, Harry. Voljela bih to. -U redu, dobro. Želim to, Melissa.

Kimnuo sam i ona je kimnula, a zatim se primaknula prema meni i podignula se na prste. Stavila mi je jednu ruku na rame i poljubila

66

m

ET<2.

Ch

^

B ^2 ^3 ^O 3

8- 3 ° ° »

N (a

(U

O

3

2. &. & LT a

» ,_ rt " CD

o a.

S»

CL n ^ trt g- ni

_. O S-" N PTt^

a ° c"

O C! 2'

3- s: «<

p T3 ^''' oru crt< o< « O M N

o>

o

iN *

,o "o t^' O P « o< N

r+ C.O •-t PT r-P3 L3 ^

2

N< | a "™ ft
H. n>" ft
w CL ft _ ^ <-»
Sa CT> Si, 3 CL O
H ~*s 11 s
3, ^ ~ <|=| O _
0Q u- S ^ ^ 9"
3 3
. - o "
trp O
CL n
o g 3- p,
CL
oo
<
o
3
o
3 S 3
w .1-3
tu 3: —|
W- ^ CL
q <— . s»
S fÐ
ta <u < 5+ ^- r+ Sa O 3 O O

K4 5* s» -t
ta LT
3
CL 3 N<
w"
3
N'
3" o
CL
3
ft)

10.

Dok sam stigao do federalne zgrade u Westwoodu bila su četiri sata i petnaest minuta. Krećući se parkiralištem prema ulazu s osiguranjem, zazvonio mi je mobitel. Bilaje Keisha Russell.

- Hej, Harry Bosch. Htjela sam ti javiti da sam ti sve kopirala i poslala poštom. Ali u nečemu sam pogriješila.

- U čemu?

- Ipak je bio izašao novi članak o slučaju. Izašao je pred nekoliko mjeseci. Bila sam na godišnjem. Ako se zadržiš ovdje dovoljno dugo, daju ti četiri tjedna plaćenog godišnjeg odmora. Uzela sam ga u jednom komadu i otišla u London. Dok me nije bilo, nastupila je treća obljetnica nestanka Marthe Gessler. Ljudi su odasvud uskakali na moj teritorij, kažem ti. David Ferrell napisao je novi članak. Iako nije naveo ništa novo. Još uvijek se ne zna gdje je.

-Ne zna se gdje je? To navodi da ti ili FBI mislite da je još uvijek živa. Prije si rekla da se smatra mrtvom.

- To je samo izraz, č'o'eče. Život nije stao u iščekivanju da se ona pojavi, ako shvaćaš što želim reći.

- Shvaćam. Jesi li ubacila i taj novi članak među izreske koje si mi poslala?

-Sve je tamo. I sjeti se tko ti ih je poslao. Ferrell je dobar tip, ali ne želim da se obratiš njemu ako radiš na nečemu što možda odjekne u javnosti.

-Ni u snu, Keisha.

- Znam da nešto smišljaš. Provjerila sam te.

68

To me je navelo da zastanem nasred trga ispred zgrade. Ako je nazvala FBI i razgovarala s Nunezom, agent neće biti sretan što uplećem znatiželjnu novinarku..

- Kako to misliš? - upitah smireno. - Što si napravila?

- Učinila sam više od samog provjeravanja izrezaka. Nazvala sam Sacramento. Državni odbor za licence. Saznala sam da si zatražio dozvolu za privatnog istražitelja i dobio je.

- Da, i? Svaki policajac koji ode u mirovinu napravi isto. To je dio procesa odvajanja od značke. Misliš, oh, pa samo ću si nabaviti dozvolu za PI i nastaviti hvatati zlikovce. Moja je dozvola u ladici kod kuće, Keisha. Ne bavim se time i ne radim ni za koga.

- U redu, Harry, u redu.

- Hvala ti na iznescima. Moram ići.

- Bok, Harry.

Zatvorio sam mobitel i nasmiješio se. Volio sam s njom odmjeračiti snage. Deset je godina pokrivala policijski rad i nije se doimala ništa ciničnijom nego stoje to bila prvog dana kad sam s njom razgovarao. To je bilo nevjerovatno za novinarku, a još nevjerovatnije za crnokroničarku.

Pogledao sam uvis u zgradu. Bio je to betonski monolit koji je iz mog kuta zaklanjao sunce. Nalazio sam se manje od deset metara od ulaza. No, odšetao sam do niza klupica desno od puta do ulaza i sjeo. Provjerio sam vrijeme na svom satu i vidio da jako kasnim na sastanak s Nunezom. Nevolja je ležala u tome što nisam znao u što se spremam uvaliti tamo gore i zbog toga sam oklijevao proći kroz vrata. Federalci su te uvijek znali uzdrmati, dati ti na znanje daje ovo njihov svijet, a ti tek pozvani gost. Pretpostavio sam da će se sada kad sam bez značke prema meni odnositi više kao prema nepozvanom gostu.

Ponovno sam otvorio mobitel i utipkao pozivni broj Parker centra, jedan od rijetkih kojih sam se još sjećao. Zatražio sam Kiz Rider u zapovjednikovom uredu i prespojili su me. Istog se časa javila.

- Kiz, ja sam, Harry.

- Bok, Harry.

Pokušao sam iščitati bilo što iz njezinog tona, ali joj je odgovor bio bezličan. Nisam mogao procijeniti koliko je u njoj ostalo jutrošnjeg bijesa i neprijateljstva.

-Kako si? Osjećaš li se... hm, bolje?

- Jesi li dobio moju poruku, Harry? '

- Poruku? Ne, kako je glasila?

69

- Pred malo sam nazvala tvoju kuću. Ispričala sam se. Nisam smjela dopustiti da mi se osobni osjećaji umiješaju u razlog zbog ko-

jeg sam bila došla. Oprosti.

-Hej, u redu je, Kiz. I ja se ispričavam. -Doista? Zašto?

- Ne znam. Pretpostavljam, zbog načina na koji sam otišao. Ti i Edgar niste to zaslužili. Pogotovo ti. Trebao sam o tome porazgovarati s vama. Tako rade partneri. Rekao bih da tada baš i nisam bio dobar partner.

- Ne brini za to. Isto sam rekla i u poruci. Lanjski snijeg. Budimo sada prijatelji.

-Volio bih. Ali...

Pričekao sam da prihvati poziv.

-Ališto, Harry?

- Pa, ne znam u koliko prijateljskim odnosima želiš biti nakon ovoga, jer moram ti postaviti jedno pitanje koje ti se najvjerojatnije neće svidjeti.

Zastenjala je u slušalicu tako glasno da sam mobitel morao odmaknuti od uha.

- Harry, ubijaš me. Stoje?

- Sjedim pred federalnom zgradom u Westwoodu. Trebao bih ući unutra i susresti se s nekim tipom po imenu Nunez. Federalnim agentom. A nešto mi tu ne štima. Pa sam se pitao, jesu li to ljudi za koje si me upozorila da rade na slučaju Angelle Benton? Tip po imenu Nunez? Ima li veze s Marthom Gessler, agenticom koja je nestala prije nekoliko godina?

Na telefonu je nastala duga tišina. Preduga. -Kiz?

- Ovdje sam. Gledaj, Harry, baš je kao što sam ti rekla. Ne mogu s tobom razgovarati o slučaju. Sve što ti mogu reći ono je što sam ti već rekla. Otvorenje, na njemu se radi i trebao bi se držati podalje od njega.

Sada je na meni bio red da'ne odgovaram. Bila je kao potpuni stranac. Prije manje od godinu dana s njom bih pošao u bitku i vjerovalo bih da će mi čuvati leđa kao i ja njoj. Sada više nisam bio siguran mogu li joj vjerovati da će mi reći je li sunce izašlo, a da to prethodno ne provjeri na šestom katu.

-Harry, jesilitamo?

- Da, ovdje sam. Samo sam ostao bez teksta, Kiz. Mislio sam da ako postoji netko u policiji s kim ću uvijek biti na istoj valnoj duljini, da ćeš to biti ti. To je sve.

- Gledaj, Harry, jesi li učinio bilo što protuzakonito dok si vodio tu svoju malu privatnu operaciju?

- Ne, ali hvala ti na pitanju.

- Onda nemaš zašto brinuti zbog Nuneza. Uđi i vidi što žele. Ne znam ništa o Marthi Gessler. I to ti je sve što ti mogu reći.

- U redu, Kiz, hvala ti - rekoh monotonim glasom. - Čuvaj se tamo na šestom katu. Čujemo se kasnije.

Prije nego što je mogla ubaciti posljednju riječ, sklopio sam mobitel. Ustao sam s klupe i uputio se prema ulazu u zgradu. Unutra sam morao proći kroz detektor metala, izuti cipele i raširiti ruke da me pretraže palicom. Jedva sam mogao razumjeti čovjeka s palicom kada mije rekao da podignem ruke. Više je nalikovao na terorista od mene, ali nisam se bunio. Treba znati svoje mogućnosti. Napokon sam ušao u dizalo i uspeo se do dvanaestog kata koji je zapravo bio trinaesti kat, budući da dizalo nije računalo predvorje. Zakoračio sam u čekaonicu u kojoj je veliki stakleni, po svojoj prilici, neprobojan šalter odvajao javni prostor od FBI-evih strogo čuvanih prostorija. Rekao sam u mikrofon svoje ime i koga želim vidjeti, a žena s druge strane stakla reče mi da sjednem.

Umjesto toga odšetao sam do prozora i bacio pogled na groblje veterana nasuprot Wilshire Boulevarda. Prisjetio sam se da sam se nalazio na istom mjestu kada sam prije više od dvanaest godina upoznao ženu koja će mi kasnije postati suprugom, bivšom suprugom, i trajno me opčiniti.

Okrenuo sam se od prozora i sjeo na plastičan kauč. Na oštećenom stoliću za kavu nalazio se časopis s fotografijom Brende Barstow na naslovnici. Pod slikom je pisao naslov: "Brenda, ljubimica Amerike".

Baš sam posegnuo za časopisom kadli se otvore vrata koja vode u unutrašnje urede i izađe muškarac u bijeloj košulji i kravati.

- Gospodine Bosch?

Ustao sam i kimnuo glavom. Pružio mi je desnu ruku dok je lijevom pridržavao sigurnosna vrata kako se ne bi zatvorila i zaključala.

- Ken Nunez, hvala vam što ste došli.

Rukovanje je bilo brzo, a potom se Nunez okrene i povede me

unutra. Nije ništa govorio dok je hodao. Nije bio onakav kakvim sam ga zamišljao. Na telefonu je zvučao poput umornog veterana koji je sve vidio dvaput. No, bio je mlad, tek godinu-dvije stariji od trideset. I nije baš hodao hodnikom. Hitao je. Bio je mlad, ambiciozan čovjek,
71

B CT znao P 3. .2.

Vi' P

CL P O Vi CD Cfl

1 P

CL

P sam da ul sam 'tvori 1

Vi (-+

p ejoš

uraji 5

•-i P

vidi o

t i.

CD riili uvij

u—ufe zgovorčić u azimu odaše vrata s. mladi; ekdok

deral

sobu vrata lijeva agent aziva

nom stilu z upozna zai otv iza l < ose

spitiv araju korač šesvi bi i dru

< P T3 o"

P

p CL

3.

CD rem

5" era

3'

. Imao l tada s a van i atrag d; ia. Nisa

Cfl P CL yj mbi

p 3 3

N aje 3

CD

viš 3 P n o
3 pro osi
e izgleda »da ovo n P
3 pusti unu guran koj
CL
P eće ika, P CT
k—>
11.

I prije nego što sam ušao, ugledao sam četvrtast stol postavljen nasred sobe za ispitivanje. Leđa okrenutih prema meni, za stolom je sjedio muškarac odjeven u crnu košulju i traperice. Imao je kratko podrezanu plavu kosu. Ulazeći, virnuo sam mu preko mišićavog ramena i vidio da čita rastvoreni istražni dosje. Sklopio gaje i podignuo glavu dok sam obilazio stol krećući se prema drugoj stolici, njemu nasuprot.

Bio je to Roy Lindell. Nasmiješio se na moju reakciju.

- Harry Bosch- reče. - Dugo se nismo vidjeli, kompa.

Načas sam zastao, a zatim izvukao stolicu i sjeo. U međuvremenu je Nunez zatvorio vrata, ostavivši me nasamo s Lindellom.

Roy Lindell sada je imao četrdesetak godina. Golemi mišići kojih sam se sjećao još su bili na mjestu, natežući mu košulju do krajnjih granica. Još uvijek je imao lasvegasku tamnu put i izbijeljene zube koji idu uz nju. Prvi sam ga put upoznao na slučaju koji me je doveo u Vegas, baš usred prikrivene FBI-eve operacije. Prisiljeni raditi zajedno, uspjeli smo donekle ostaviti po strani neprijateljstva oko nadležnosti te smo zaključili slučaj, pri čemu je FBI preuzeo sve zasluge, naravno. To je bilo prije šest-sedam godina. Nakon toga sam jednom nabasao na njega u L.A.-u, ali nikada nismo ostali u vezi. Ne zbog toga što je FBI ukrao zaslugu za onaj prvi slučaj. Zato što se policajci i federalci jednostavno ne druže.

- Gotovo te nisam prepoznao bez repa, Roy.

Ispružio je svoju krupnu šaku preko stola, a ja sam mu polako uzvratio i rukovao se s njim. Imao je samouvjereno držanje, često u

73

tako krupnih ljudi. A imao je i obješenjački osmijeh koji često ide uz takvo držanje. Opaska o repu bila je šala. Kad sam ga tek upoznao -

a prije nego što sam saznao za njegov status tajnog agenta - dao sam si tu slobodu da mu odsječem rep s glave džepnim nožićem.

- Kako si? Rekao si Nunezu da si u mirovini, je li? Nisam čuo za to.

Kimnuo sam glavom, ali nisam pružio nikakav drugi odgovor. Ovo je bila njegova igra. Želio sam mu prepustiti prve poteze.

-1 kako j e biti u mirovini?

-Ne žalim se.

-Provjerili smo te. Sad si ovlaštteni privatni detektiv, ha?

Pravi dan za provjere u Sacramentu.

-Da, imam licencu. Tek tako.

Gotovo sam mu prodao istu priču kao i Keishi Russell, o tome kako se radi o dijelu procesa odvajanja od značke, ali sam ipak odlučio da se ne zamaram.

- Mora dajte lijepo imati firmicu, sam si odrediti radno vrijeme, raditi za koga god želiš.

To mi je bilo dovoljno za uvod.

- Znaš što, nemojmo razgovarati o meni, Roy. Hajde da prijeđemo na stvar. Što radim ovdje?

Lindell kimne, kao da potvrđuje daje tako pošteno.

- Pa, dogodilo se da si nazvao i raspitivao se o agentici koja je ovdje radila, a to nam je na neki način privuklo pažnju.

-MarthaGessler.

- Tako je. Marty Gessler. Dakle, znao si o kome se raspituješ kad si Nunezu rekao da ne znaš o kome se raspituješ?

Odmahnuo sam glavom.

- Ne. Zbrojio sam dva i dva iz njegove reakcije. Sjetio sam se agentice koja je netragom nestala. Trebalo mi je neko vrijeme, ali onda sam joj se prisjetio imena. Što ima novoga o njoj? Nestala, ali nije zaboravljena, pretpostavljam.

Lindell se nagnuo naprijed i sklopio goleme ruke nad zatvorenim dosjeom. Zapešća su mu bila debela kao noge stola. Sjetio sam se koliko sam se morao pomučiti da mu na njih nataknem lisičine. Tada u Vegasu dok je još bio tajni agent, a ja to još nisam znao.

- Harry, smatram da smo nas dvojica poput starih prijatelja. Ni smo se duže čuli, ali smo zajedno prošli bitku-dvije, pa te ovdje ne želim previše zavljučiti. Ali ovo će funkcionirati na način da ću ja tebi

postaviti nekoliko pitanja. Je li to u redu?

- Donekle.

74

- Razgovaramo o nestaloj agentici. Ženi.

-1 vi se ne zajebavate.

Parafrazirao sam upozorenje Kiz Rider. Nije se činilo da gaje Lindell cijenio.

- Počnimo s razlogom zbog kojeg si zvao - reče. - Što smjeraš?

Pričekao sam neko vrijeme, pokušavajući procijeniti kako da ovo izvedem. Nisam radio ni za koga osim za sebe. Nije postojao ugovor o povjerljivosti podataka. No u meni je oduvijek postojao otpor prema pokoravanju imperijalističkim snagama FBI-a. Bio je to dio urođene kulture u LAP-u. Neće se sada promijeniti. Poštovao sam Lindella - kao što je rekao, zajedno smo bili u rovu i znao sam da će sa mnom na kraju postupiti pošteno. No agencija za koju je radio voljela je varati. Morao sam biti oprezan. Morao sam to upamtiti.

- Rekao sam Nunezu čime se bavim kad sam nazvao. Samo pro- vjeravam slučaj na kojem sam radio prije nekoliko godina i koji nije nekako ostao u pamćenju. Je li to problem?

-Tko ti je klijent?

- Nemam klijenta. Nabavio sam licencu za privatnog detektiva odmah nakon povlačenja iz policije kako bih si ostavio otvorene mogućnosti. Ali počeo sam čeprkati po toj stvari za sebe.

Nije mi vjerovao. Mogao sam mu to pročitati u očima.

- Ali ta stvar s filmskom pljačkom nije čak ni bila tvoj slučaj.

- Bila je. Oko četiri dana. Onda su me povukli. Ali još se sjećam te djevojke. Žrtve. Nisam mislio daje više ikome stalo, pa sam počeo njuškati.

- A tko ti je rekao da nazoveš FBI? -Nitko.

- Toga si se tek tako sam dosjetio.

- Ne baš. Ali pitao si me tko mi je rekao da nazovem. Nitko mi nije rekao. To sam učinio po vlastitom nahođenju, Roy. Saznao sam za poziv koji je Gesslerica uputila jednom od detektiva na slučaju. To nije bio novi podatak i nisam siguran je li ga se ikada istražilo. Može biti da je nekako prošao nezamijećeno. Zato sam nazvao da ga provjerim. Tada još nisam raspolagao s imenom. Razgovarao sam s

Nunezom i evo me ovdje.

- Kako znaš da je Gesslerica nazvala jednog od detektiva na slučaju?

Činilo mi se da će odgovor biti očit. K tome, Lawtonu Crossu neće značiti ništa ako kažem Lindellu o nečemu što mi je otvoreno rekao i stoje vjerojatno bilo dio službenog istražnog dosjea.

75

- Lawton Cross mi je rekao za poziv vaše agentice. On je bio jedan od dečki iz Pljački i ubojstava koji je od mene preuzeo slučaj kada se o njemu pročulo. Rekao mi je da je njegov partner, Jack Dorsev, bio onaj koji je primio poziv vaše agentice. Lindell je bilježio imena na komad papira koji je izvukao iz dosjea. Nastavio sam.

- Gesslerica gaje nazvala kada su već podosta radili na slučaju. Mjesecima. Cross i Dorsev tada čak nisu na njemu radili puno radno vrijeme. I nije zvučalo kao da ih se dojmilo ono što im je Gesslerica imala za reći.

- Razgovarao si o tome s Dorsevjem?

- Nisam, Roy. Dorsev je mrtav. Ubijen u pljački bara u Holly-woodu. Cross je također bio pogođen. U kolicima je i ima cjevčice u rukama i u nosu.

-Kadajetobilo?

-Prije otprilike tri godine. Bila je to velika vijest.

Lindellove oči pokazivale su kako razmišlja. Računao je, uspořeđivao datume. Podsjetio me na to kako sam morao sastaviti vremensku liniju slučaja. Postajao je nepraktičan za praćenje.

- Koja teorija o Gesslerici prevladava? Mrtva ili živa?

Lindell je spustio pogled na dosje na stolu i odmahnuo glavom.

- Ne mogu na to odgovoriti, Harry. Nisi policajac, nemaš položaj. Samo si neki tip koji se ne može odvojiti od svoje značke i pištolja, koji jurca naokolo poput neučvršćenog topa. Ne mogu te uvući u ovo.

- Dobro. Odgovori mi onda na jedno pitanje. I ne brini. Nećeš mi ništa odati.

Slegnuo je ramenima. Odgovor će mu ovisiti o pitanju.

- Je li moj današnji poziv prva veza na koju ste naišli između

filmskog novca i Gesslerice?

Lindell je ponovno slegnuo ramenima. Izgledao je iznenađen pitanjem. Kao da je očekivao nešto malo oštrije.

- Čak ni ne tvrdim da postoji veza, razumiješ? - reče. - Ali, da, ovo je prvi put da je ovo iskrsnulo. I upravo zato želim da odstupiš iпустиš nas da ovo provjerimo. Samo to prepusti nama, Harry.

- Da, to sam već čuo. Mislim da mi je to rekao baš FBI.

Lindell je kimnuo glavom.

-Nemoj nas dovoditi u sukob. Požalit ćeš.

Prije nego što sam mogao smisliti odgovor, ustao je. Posegnuo je u unutrašnjost jednog od svojih džepova i izvukao kutiju cigareta i plastični žuti upaljač.

76

- Izaći ću da zapalim - reče. - To će ti omogućiti da nekoliko minuta razmisliš i prisjetiš se bilo čega što si mi zaboravio reći.

Baš sam se namjeravao verbalno obrušiti na njega, kadli primijetili da odlazi bez dosjea. Ostavio gaje ondje na stolu i instinktivno sam znao da to čini namjerno. Želio je da vidim dosje.

Tada sam shvatio da nas snimaju. Ono što mi je govorio bilo je za nekakav izvještaj ili možda za nadzornika koji nas je slušao. Ono što mi je omogućavao učiniti bio je posve drugi par rukava.

- Ne žuri se - rekoh. - Imam o mnogo čemu razmisliti.

-Jebene federalne zgrade. Moram sići sve do dolje.

Dok je otvarao vrata, okrenuo se prema meni i namignuo mi. Onog časa kad su se vrata zatvorila, privukao sam si dosje preko stola i otvorio ga.

77

12.

Na dosjeu se nalazilo ime Marine Gessler. Prije nego što sam otvorio fascikl debeo četiri centimetara i vidio što mi je Lindell ostavio, izvukao sam notes i upisao njeno ime na vrhu novog lista. Procijenio sam da imam najviše petnaestak minuta da pregledam dosje.

Pri vrhu naslaganih dokumenata u dosjeu nalazio se jedan prazan list na kojem je bio napisan samo telefonski broj. Pretpostavio sam da je ostavljena upravo za mene, pa sam ga presavio i spremio u

džep. Ostatak dosjea sadržavao je zbirku istražnih izvještaja, od kojih je većina na sebi nosila Lindellovo ime i potpis. Navodilo se da on radi za UPO. Znao sam kako je to Ured profesionalne odgovornosti, FBI-eva verzija Unutarnje kontrole.

Dosje je sadržavao izvještaje o nestanku bez traga specijalne agentice Marthe Gessler devetnaestog ožujka 2000. godine. Ovaj mi je datum odmah postao značajan jer sam znao daje Angella Benton ubijena šesnaestog svibnja 1999. Ovo je smještalo Gessleričin nestanak gotovo deset mjeseci kasnije, otprilike u isto vrijeme kada je Cross rekao daje agentica nazvala Dorsevja zbog serijskog broja s novčanice.

Prema istražnom dosjeu, Gesslerica je u vrijeme svog nestanka radila kao kriminalistička analitičarka, a ne kao terenska agentica. Davno se bila premjestila iz Odjela za pljačke banaka, odakle je poznavala moju ženu, u Odjel za kompjutorski kriminal. Radila je na Internetkim istragama i razvijala računalne programe za prona-

laženje kriminalnih obrazaca. Pretpostavio sam da je program o kojem mi je rekao Cross bio nešto što se izrodilo iz tog zadatka.

Uvečer devetnaestog ožujka 2000. Gesslerica je otišla s posla u Westwoodu nakon dugog radnog dana. Kolege agenti sjećali su se da je ostala u uredu barem do 20:30. Ali očito nikada nije dospjela kući u Sherman Oaksu. Bila je neudata. Njen nestanak nije otkriven sve do idućeg dana, nakon što se nije pojavila na poslu niti se javljala na telefonske pozive i pozive dojavljivačem. Kolega joj je otišao do kuće da provjeri što je s njom i otkrio da je nestala. Otkrio je da je njen dom djelomično ispremetan, ali je kasnije utvrdio da su njezina dva psa, luda od gladi i nepažnje, provela noć uništavajući stan. U izvještaju o događaju opazio sam daje kolega agent koji je to otkrio slučajno bio baš Roy Lindell. Nisam bio siguran znači li to išta. Moguće je da bi ga kao agenta dodijeljenog UPO-u poslali da provjeri kolegičinu dobrobit. Svejedno sam u notesu njegovo ime zapisao ispod njezinog.

Gessleričino osobno vozilo,fordtaurus iz 1998. godine, nije bilo pronađeno u kući. Osam dana kasnije locirano je na parkiralištu u LAX-u. Ključ je bio ostavljen navrh jedne od stražnjih guma. Stražnji je branik pokazivao površinsku ogrebotinu dugu oko pedeset

centimetara i razbijeno stražnje svjetlo, oštećenja koja su agentičini poznanici opisali kao nova. U izvještajima se Lindell ponovno navodio kao jedan od poznanika.

Prtljažnik automobila bio je prazan, a njegova unutrašnjost nije pokazivala nikakve naznake gdje je Gesslerica ili što joj se dogodilo. Aktovke s njezinim prijenosnim računalom, s kojom je pouzdano napustila ured, također nije bilo.

Forenzična analiza nije otkrila dokaze zločina. Nikada nije otkriveno da je Gesslerica otputovala nekim od LAX-ovih letova. Agenti su provjerili letove za aerodrome u Burbanku, Long Beachu, Ontariu i Orange Countyju i također nisu pronašli niti jedan let s njezinim imenom na popisu putnika.

Znalo se daje Gesslerica nosila ATM-ovu karticu, dvije kreditne kartice kojima je plaćala benzin, a k tome i American Express i Visinu karticu. U noći svog nestanka upotrijebila je Chevronovu karticu za kupnju benzina i dijetne Cole na benzinskoj pumpi na Sepulveda Boulevardu blizu Getty Museuma. Račun je pokazivao da je u 20:53 kupila 47 litara bezolovnog benzina srednje kakvoće. Rezervoar njezinog auta mogao je primiti najviše 60 litara.

Kupovina je bila značajna jer je smještala Gesslericu u Sepulveda Pass - njezinu uobičajenu rutu prema kući od Westwooda do Sher

man Oaksa - u vrijeme koje se poklapalo s njezinim odlaskom iz FBI-ovih ureda u Westwoodu. Blagajnik u noćnoj smjeni u Chevronu prepoznao je Gesslericu iz niza fotografija kao redovitu mušteriju koja je kupila benzin u noći devetnaestog ožujka. Gesslerica je bila privlačna žena. Poznavao ju je i prisjetio je se. Rekao joj je kako joj nije potrebna dijetna Cola, a ona se doimala zadovoljno zbog komplimenta.

Ova potvrda da ju je netko vidio bila je važna iz nekoliko razloga. Prvo, ako je Gesslerica išla iz Westwooda u LAX, gdje joj je kasnije pronađen auto, nije bilo vjerojatno da bi putovala sjeverno na Sepulveda Pass kako bi kupila gorivo. Aerodrom se nalazio jugozapadno od ureda FBI-a. Benzinska stanica nalazila se direktno na sjeveru.

Nadalje, Gessleričina je Chevronova kartica upotrijebljena drugi put iste noći na Chevronovoj benzinskoj pumpi na izlazu s autoputa 114

u sjevernom okrugu. Kartica je upotrijebljena u vrijeme kupnje 110 litara benzina, više no stoje mogao primiti Gessleričin automobil i većina drugih automobila. Autoput 114 bio je glavni put do pustinjaških područja sjeveroistočnog okruga. Također je bio važan put za kamione.

Posljednji po redu, ali ne i manje važan razlog, bila je činjenica da niti jedna Gessleričina kreditna kartica nikada nije pronađena niti ponovno upotrijebljena.

U izvještajima koje sam pregledao nije bilo sažetka ili zaključka. To bi bilo nešto što bi istražitelj - Lindell - i sam zaključio i zadržao za sebe. Ne pišeš izvještaj sa zaključkom da ti je kolegica mrtva. Ne kažeš ono očito i uvijek govoriš o nestaloj agentici u sadašnjem vremenu.

Ali iz onoga što sam pročitao bilo mi je jasno kakav je morao biti zaključak. Neko vrijeme nakon što je Gesslerica natočila benzin u svoj auto na Sepulveda Passu, zaustavljena je i oteta i nije bilo izgledno da će se vratiti. Vjerojatno ju je netko udario u stražnji kraj auta. Zatim se zaustavila uz cestu radi provjere štete a moguće i kako bi s drugim vozačem izmijenila podatke o osiguranju vozila.

Što se potom dogodilo, nije bilo poznato. No, vjerojatno je oteta uz uporabu sile, a automobil joj je ostavljen na LAX-ovom parkiralištu - potez koji je vjerojatno jamčio da ga se nekoliko dana neće moći otkriti, i time omogućio da se trag ohladi, a sjećanja potencijalnih svjedoka izblijede.

Druga kupovina benzina bila je neobična. Je li se radilo o pogrešci, o tragu koji je vodio prema agentičinim otmičarima? Ili se

80

radilo o pogrešnom navođenju, namjernom potezu otmičara s ciljem usmjeravanja istrage u krivom smjeru? A količina kupljenog benzina poticala je posve drugo pitanje. Koju su vrstu vozila tražili? Tegljač? Kamionet? Kombi za selidbe?

FBI-evi agenti banuli su u benzinsku stanicu ali ondje nije bilo vanjskih video kamera kao ni vjerodostojnih svjedoka o korištenju kreditne kartice, jer se radilo o plaćanju uz pumpu. Bila je to posljednja točkica na radarskom ekranu, ali ništa više od toga.

Unatoč tome, agentice i dalje nije bilo. Nije bilo izbora. U dosjeu su

se nalazili kratki sažeci trodnevne zračne potrage nad pustinjom sjevernoistočnog okruga. Radilo se o operaciji traženja igle u platu sijena, ali morala se provesti. Pokazala se neuspješnom.

Agenti su također proveli nekoliko dana na vjerojatnim rutama koje bi Gesslerica prošla kroz Sepulvedu Pass na svom putu kući. Put je sjekao kroz Santa Monica Mountains. Dok je južni obronak, izuzevši Autocestu 405 i Sepulveda Boulevard, nudio slab izbor, sjeverni je obronak pružao mrežu prečaca nastalih tijekom pedeset godina prometne špice. Agenti su prošli svim tim cestama tražeći svjedoke prometne nezgode u koju je bio uključen plavi ford taurus, pri čemu se prizorište nezgode moglo doimati uobičajeno, ali je zapravo bilo poprištem otmice federalne agentice.

Nisu otkrili ništa.

Sepulveda Pass bilo je mjesto sličnih zločina u prošlosti. Jedne noći, samo nekoliko godina ranije, ondje je u mračnom prikrajku ceste opljačkan i ubijen sin poznatog zabavljača Billa Cosbvja. A tijekom prošlog desetljeća mnoštvo je žena oteto i silovano, jedna od njih izbodena nasmrt, nakon što su se zaustavile uz cestu kada su njihova vozila udarena straga ili kada su im automobili onesposobljeni. Ovi slučajevi nisu se smatrali djelom jedne osobe. Više se radilo o tome da je klanac, sa svojim obroncima, mračnim, zakučastim puteljcima i anonimnošću, predstavljao mjesto koje je privlačilo grabežljivce. Poput lavova koji paze na izvore vode, ljudski grabežljivci ne bi trebali mnogo čekati na Sepulveda Passu. Prolaz kroz planine bio je jedan od najprometnijih koridora u svijetu.

Bilo je moguće daje Gesslerica postala žrtva nasumce odabranog zločina, upravo onoga što je pokušavala kategorizirati i objasniti na svom poslu. Mogla je privući grabežljivca na benzinskoj pumpi, možda tako stoje preširoko rastvorila torbicu dok je izvlačila kreditnu karticu. Možda je privukla nekoga tko ju je pratio iz nekog drugog, neznanog razloga. Bila je privlačna žena. Ako je to uočio blagajnik na benzinskoj pumpi i sukladno tome na suptilan način reagirao, gr81

stranice dovodile u vezu s optuženima. Ključni je svjedok bio jedan od članova prstena koji se nagodio s tužiteljima kako bi izbjegao visoku kaznu.

Mogućnost da je Gesslerica odabrana za metu jer je bila svjeđokinja, činila se slabo izglednom, ali očito je ta teorija bila najbolje prihvaćena. Sudeći po broju izvještaja i detalja u njima, Lindell je na njoj naporno radio. Ali očito iz nje nije proizašlo ništa. Posljednji izvještaj u dosjeu koji se odnosio na ZIKO-ov slučaj opisivao je ovaj krak istrage kao "otvoren i aktivan, ali trenutačno bez značajnih in-dicija". Prepoznao sam da se birokratskim rječnikom opisuje daje taj istražni put zašao u slijepu ulicu.

Zatvorio sam dosje i ponovno pogledao na sat. Lindella nije bilo sedamnaest minuta. U dosjeu nije pisalo ništa o tome daje Gesslerica sastavila izvještaj ili obavijestila nadređenog ili kolegu da je na računalu provjerila brojeve novčanica s popisa koji su razaslali Dor-sey i Cross. Nije pisalo ništa o tome daje pronašla zgoditak i nazvala losangelesku policiju da izvijesti kako je jedan od brojeva na izvještaju o novčanicama pogrešan.

Nakon što sam odložio svoj notes, ustao sam i rastegnulo leđa te malo hodao sobičkom. Provjerio sam vrata i otkrio da su nezaključana. To je bilo dobro. Nisu me držali kao osumnjičenog. Ili barem, još ne. Nakon još nekoliko minuta umorio sam se od čekanja i izašao u hodnik. Osvrnuo sam se na obje strane ne vidjevši nikoga, čak ni Nuneza. Vratio sam se u sobu i pokupio dosje te izašao istim putem kojim sam i ušao. Prošao sam cijelim putem do prednje čekaonice a da me nitko nije zaustavio ili pitao kamo idem. Glavom sam kimnuo recepcionarki kroz staklo i spustio se dizalom.

84

13.

Roy Lindell sjedio je na istoj klupi na kojoj sam i ja sjedio prije nego što sam ušao u zgradu. Na pločniku između njegovih stopala nalazile su se tri zgnječene cigarete. Četvrta mu je bila među prstima.

- Bogme se nisi žurio - reče.

Sjeo sam do njega i stavio dosje između nas.

- Staviti tebe u UPO... zar to nije kao kad postaviš lisicu da se brine za kokošinjac?

Mislio sam na slučaj na kojem sam ga susreo prije šest godina. Nisam imao pojma daje u FBI-u. To je uglavnom bilo zato stoje

vođio striptiz klub u Vegasu i spavao s po dvije-tri striptizete odjednom. Paravan mu je bio tako uvjerljiv da sam se čak i nakon što sam saznao daje tajni agent poigravao idejom daje prešao na drugu stranu. Koćnačno sam se posve uvjerio u suprotno.

- Jednom pametnjaković, uvijek pametnjaković, zar ne, Bosch?

- Tako nekako, pretpostavljam. Dakle, tko je slušao naš razgo-vorčić tamo gore?

-Rečeno mi je da ga snimim. Da će se snimka proslijediti. -Kome?

Nije ništa odgovorio. Izgledalo je kao da se još uvijek premišlja o nećemu.

- Hajde, Roy, želiš mi dati naznaku o tome što se događa? Pre-gledao sam tvoj dosje. Poprilično je tanak, nema mnogo toga što bi mi pomoglo.

- To su tek najvažniji dijelovi... stvari koje sam zadržao u pri-čuvnom dosjeu. Pravi je dosje mogao ispuniti čitavu ladicu.

85

- Kada su se počeli raspitivati?

- Danas. Nazoveš i pitaš o Marthi Gessler i kažeš Nunezu da to ima neke veze sa slučajem o filmskom novcu. On ode k meni, a ja mu kažem da te navede da dođeš. U međuvremenu, počnem malo pro-čvjeravati. Ispada da imamo pljačku filmskog novca na popisu u na-šem računalu. S oznakom PAKT-a. Zato nazovem deveti kat i kažem, "Sto ima, dečki?", a dvije sekunde potom dobro me poseru.

- Rekli su ti da saznaš što znam, ušutkaš me i pošalješ me mojim putem. O, i da sve snimiš kako bi mogli preslušati i uvjeriti se da si postupio kao dobar agentić i učinio kako ti je naređeno.

- Da, tako nekako.

- Pa zašto si mi onda dopustio da pročitam dosje? I uzmem ga? Zašto se vozimo uokolo i razgovaramo?

Lindell se nije žurio da odgovori. Dospjeli smo do zavoja na Ocea-n Boulevardu u Santa Monici. Ponovno sam skrenuo s ceste pokraj litica što su gledale na plažu i Tihi ocean. More je zamrljalo obzor u bijelo. Na šetalištu Pacific Park nepomično je stajalo veliko kolo sa zabavišta, bez svog neonskog osvjetljenja.

-Učinio sam tojer mi je Marty Gessler bila prijateljica.

- Da, na neki sam način mogao zaključiti iz dosjea. Bliski prija-

telji?

Bilo je očito što sam mislio. -Bliski-reče.

- Zar to onda u neku ruku nije bio sukob interesa, da ti vodiš slučaja?

- Recimo samo da se za moj odnos s njom nije znalo sve dok se već nisam našao na istrazi. Tada sam dao sve od sebe da i ostanem na njoj. Nije daje to mnogo pomoglo. Evo nas ovdje više od tri godine nakon toga, a ja i dalje nemam pojma što joj se dogodilo. I onda ti nazoveš i kažeš mi nešto posve novo.

- Dakle, bio si mi iskren. Nema službene bilješke da je razgovarala s Dorsevjem o broju novčanice?

- Ništa nismo našli. Ali imala je gomilu stvari na svom računalu, a to je odneseno, čovječe. U uredu su morale ostati stvari koje nije kopirala. Znaš već, pravilo je da svake noći prije nego što odeš kući sve kopiraš, ali to nitko ne radi. Nitko nema vremena.

Kimnuo sam glavom razmišljajući o tome. Primao sam mnoštvo podataka, ali nisam imao vremena da ih obradim. Počeo sam razmišljati što još trebam pitati Lindella dok sam s njim.

88

- Nešto mi i dalje nije jasno - konačno sam rekao. -Zašto je gore u sobi za ispitivanje bilo onako, a ovdje je sasvim drukčije? Zašto mi ovo pričaš, Roy? Zašto si me pustio da vidim dosje?

- PAKT je BKS ekipa, Bosch. Bilo Kojim Sredstvom. S tim tipovima nema pravila. Pravila su ispala kroz prozor jedanaestog rujna 2001. Svijet se promijenio, a s njime i FBI. Država se opustila i dopustila da se to dogodi. Promatrali su rat tamo prijeko u Afganistanu dok su se ovdje mijenjala sva pravila. Sad se sve vrti oko domovinske sigurnosti, a sve drugo manje je važno. Uključujući i Marty Gessler. Misliš da je deveti kat preuzeo ovaj slučaj jer je jedna agentica nestala? Uopće ih nije briga. Tu se radi o nečem drugom i bez obzira saznali oni ili ne što joj se dogodilo, nije važno. Mislim, njima. To nije slučaj i sa mnom.

Dok je govorio, Lindell je zurio ravno ispred sebe. Sad sam malo bolje razumio što se zbiva. FBI mu je rekao da se svega okani. Mogli su ga držati na uzici, ali ja sam bio slobodnjak. Lindell će mi pomoći kad god uzmogne.

- Dakle, nemaš pojma zašto ih taj slučaj zanima.

- Nemam blage veze.

-Ali želiš da ja nastavim.

- Ako to ikada ponoviš, poreći ću. Ali odgovor je da. Želim biti tvoj klijent, kompa.

Upalio sam bentza i vratio se na cestu. Krenuo sam natrag prema Westwoodu.

- Naravno, ne mogu ti platiti - reče Lindell. - A vjerojatno i neću moći stupiti u kontakt s tobom nakon ovoga danas.

- Znaš što. Prestani me zvati kompa i time ćemo poravnati račune. Lindell kimne glavom kao da sam mislio za ozbiljno, a on se slaže s dogovorom. Vozili smo se u tišini dok sam s California Inclinea skretao na obalnu autocestu i nastavljao prema Santa Monica Canyonu, a zatim nanovo u San Vicente.

-1 što misliš o onome što si gore pročitao? - napokon upita Lindell.

- Izgledalo mi je kao da si povukao sve prave poteze. Stoje s ti-pom s benzinske stanice koji ju je vidio one noći? Jeste li ga pro-vjerili?

- Da, obušili smo se na njega sa svih strana. Bio je čist. Mjesto je bilo prometno i on je ostao ondje do ponoći. Imamo ga na nadzornoj snimci. Uopće se nije maknuo od blagajne nakon što je ona došla i otišla. Alibi nakon ponoći također mu se poklapao.

89

14.

U detektivskim prostorijama mnogobrojnih postaja losangeleske policije državu Idaho naziva se Plavim rajem. To je cilj, konačno odredište za dobar dio detektiva koji pređu put, ulože svojih dvadeset i pet godina, a zatim naprave obračun. Čujem da tamo postoje čitava susjedstva puna bivših policajaca iz L.A.-a koji žive jedni do drugih. Posrednici u prodaji nekretnina iz Coeur d'Alenea i Sandpointa u biltenu policijskog sindikata oglašavaju reklame veličine poslovnih posjetnica. U svakom broju.

Naravno da neki policajci predaju značku i krenu na put u Ne-vadu da se peku u pustinji i dobiju honorarni posao u kasinima. Neki nestanu u sjevernoj Kaliforniji - u zaostalim šumskim sredinama u Humboldtovom okrugu više je umirovljenih policajaca nego uzga-ivjača marihuane, samo što uzgajivači to ne znaju. A neki se upute na jug u Meksiko, gdje još ima mjesta na kojima si s LAP-

ovom mirovinom mogu priuštiti ranč s klimatizacijskim uređajem i pogledom na ocean.

Poanta je u tome da rijetki ostanu. Kao odrasli ljudi provedu cijele svoje živote pokušavajući shvatiti ovo mjesto, pokušavajući u njega unijeti malu dozu reda, a zatim ne mogu podnijeti da ostanu ovdje jednom kad obave posao. To vam učini posao. Oduzme vam sposobnost uživanja u postignuću. Nema nagrade što ste uspjeli doći do kraja.

Jedan od malobrojnih meni znanih ljudi koji su predali značku ali ne i grad zvao se Burnett Biggar. Dao je gradu svojih dvadeset pet godina-od čega posljednju polovicu u južnoj postaji Odjela za uboj

stva - a zatim otišao u mirovinu da bi sa sinom pokrenuo malu tvrtku blizu aerodroma. Biggar & Biggar Professional Security nalazio se na Sepulvedi pokraj La Tijere. Zgrada je bila bezlična, uredi skromni. Biggarov se posao ponajprije usmjerio na opskrbljivanje skladišta oko aerodroma sigurnosnim sustavima i patrolama. Zadnji put kad sam s njim razgovarao - stoje bilo pred otprilike dvije godine - rekao mi je da ima više od pedeset zaposlenika te da mu posao ide dobro. No s druge strane, povjerio mi se da mu nedostaje ono stoje naživao pravim poslom. Važan posao, posao koji nešto znači. Osiguranje skladišta punog traperica iz Tajvana moglo je biti isplativo. Ali nije ni izbliza bilo nalik osjećaju kad uhvatiš hladnokrvnog ubojicu i staviš mu lisičine oko zapešća. Nije bilo ni približno tome, i upravo je to nedostajalo Biggaru. Zato sam mislio da bih mu se mogao obratiti za pomoć oko onoga što sam želio učiniti za Lawtona Crossa.

Aparat za kavu nalazio se u maloj čekaonici, ali nisam ondje bio dovoljno dugo. Burnett Biggar stigao je s drugog kraja hodnika i pozvao me u svoj ured. Kao što je i pristajalo njegovom prezimenu, bio je krupan čovjek. Morao sam ga slijediti hodnikom umjesto da koračam pored njega. Obrijao je glavu, što mu je postao novi imidž, barem koliko mi je bilo poznato.

- Dakle, Big, vidim da si zamijenio kratku frizuru za Jordanov1 stil, ha?

Protrljao je dlanom svoju ulaštenu glavu.

- Morao sam to učiniti, Harry. To je posljednja moda. A ja sije-

dim.

-Zartonijeslučaj sasvimanama.

Uveo me u ured. Nije bio malen, ali nije bio ni velik. Bio je jednostavan, s brodskim podom i uokvirenim preporukama, izrescima iz novina i fotografijama iz njegovih dana u policiji. Sve je to vjerojatno jako impresioniralo klijente.

Biggar zaobiđe prenatrpan stol i pokaže mi na stolicu pred njim. Dok sam sjedao, uočio sam uokviren slogan na zidu iza njega. Glasio je: "Biggar & S/ggar postaje sve bolji & bolji."

Biggar se nagne naprijed i prekriži ruke na stolu.

- Dakle, Harry Bosch, nisam očekivao da ću te vidjeti, možda nikad više. Čudno je gledati te na toj stolici.

-1 menije čudno vidjeti tebe. Mislim da ni ja to nisam očekivao.

1 Michael Jordan - najbolji američki košarkaš 80.-ih i 90.-ih godina prošlog stoljeća, poznat i po osebujnoj frizuri (obrijanoj glavi)

93

- Došao si radi posla? Čuo sam da si se povukao prošle godine. Ti si zadnji za koga bih pomislio da će se povući.

- Nitko ne igra do samog kraja, Big. I cijenim ponudu, ali već imam posao. Samo tražim malu pomoć.

Biggar se nasmiješio pri čemu mu se nategnula koža oko očiju. Zainteresirao se. Znao je da nikada neće biti tip korporacijskog ili industrijskog zaštitara.

- Nikad nisam čuo da si ikad zatražio pomoć. Što trebaš?

- Trebam namještajku. Elektronički nadzor. Jedna soba, nitko ne smije znati daje ondje kamera.

- Koliko je velika soba?

- Kao spavaonica. Možda četiri i pol sa četiri i pol.

- Ah, čovječe, Harry, nemoj krenuti tim putem. Ako počneš takvu vrstu njuškanja, izgubit ćeš sebe iz vida. Dođi raditi za mene. Mogu pronaći neki...

- Ne, nije ništa takvo. Zapravo je riječ o ogranku istrage o ubojstvu na kojoj radim. Tip je u kolicima. Povazdan sjedi i gleda TV. Samo želim biti u mogućnosti provjeriti je li dobro, u redu? Nešto se zbiva sa ženom. Ili barem tako mislim.

- Misliš kao zlostavljanje?
- Možda. Ne znam. Nešto.
- Zna li tip da ćeš to učiniti? -Ne.
- Ali imaš pristup sobi?
- Poprilično. Misliš da mi možeš pomoći?
- Pa, imamo kamere. Ali moraš shvatiti da se većina našeg posla primjenjuje na industriju. Tešku industriju. Meni se čini daje sve što trebaš kamera za dadilje, nešto što možeš nabaviti u Radio Shacku. Odmahnuo sam glavom.
-Ne želim da ovo bude preočito. Tip je bio policajac. Biggar kimnu, brzo shvati podatak i ustane.
- Pa, dođi otraga u sobu s tehnikom i pogledaj što imamo. Andre je tamo i on te može opskrbiti sa svačime.
Poveo me natrag u hodnik pa prema stražnjem dijelu zgrade. Ušli smo u sobu s tehnikom, veliku otprilike kao dvije garaže i prepunu svih vrsta elektroničke opreme na radnim stolovima i policama. Oko jednog stola okupila su se trojica muškaraca. Na ekranu malog televizora gledali su točkastu crno-bijelu nadzornu snimku. Prepoznao sam jednog od muškaraca, najkrupnijeg, kao Andrea Biggara, Bumettovog sina. Nisam ga nikada upoznao, ali po njegovoj građi i sličnosti s Burnettom znao sam daje on. Sve do obrijane glave.

94

Upoznali smo se i Andre je objasnio da pregledava snimku koja prikazuje provalnu krađu klijentovog skladišta. Njegov mu otac objasni što tražim, pa me sin povede do drugog radnog stola na kojem mi je mogao izložiti i ocijeniti opremu. Pokazao mi je kamere smještene u vazi, svjetiljci, okviru slike i konačnu u satu. Sjetivši se kako se Lawton Cross žalio da ne može vidjeti vrijeme na svom televizoru, tu sam zaustavio Andrea.

- Ovo će biti dobro. Kako funkcionira?

Bio je to okrugao sat promjera oko dvadeset i pet centimetara.

- Ovo je učionički sat. Ovaj želiš staviti na zid spavaonice? Is-ticat će se kao sise na...

- Andre - reče njegov otac.

- Ne koristi se kao spavaća soba - rekoh. - To je nešto kao soba za

gledanje televizije. A osoba mi je rekla da ne može vidjeti vrijeme u kutu ekrana na CNN-u. Tako će imati smisla ako ga donesem.

Andre kimne glavom.

- U redu. Želiš zvuk? Boju?

- Zvuk da. Boja bi bila dobra, ali nije nužna. -Uredu. Hoćeš li prenositi ili želiš samostalni? Blijedo sam ga pogledao, pa je vidio da ga nisam razumio.

- Dva su načina. Jedan je da imaš kameru u satu i odašilješ sliku i zvuk do prijamnika koji sve snima na video. Morao bi naći sigurno mjesto za video u krugu od oko tri kilometra. Hoćeš li biti ispred kuće u kombiju ili u nečemu takvom?

- Nisam imao namjeru.

- U redu, druga je mogućnost suvremenija. Možeš sve staviti u kameru i snimati iznutra na digitalnu traku ili memorijsku karticu. Nedostatak je kapacitet. S digitalnom trakom dobiješ oko dva sata, a ondaje moraš zamijeniti. S karticom dobiješ još manje.

- To neće ići. Namjeravao sam provjeravati svakih nekoliko dana.

Počeo sam razmišljati kako bih mogao sakriti prijamnik unutar kuće. Možda u garaži. Mogao bih odglumiti da idem do garaže da nešto bacim, i mogao bih sakriti prijamnik negdje gdje ga Danny Cross neće vidjeti.

- Pa, možemo usporiti snimanje ako baš moramo.

-Kako?

- Ima više načina. Najprije stavimo kameru na sat. Isključimo, re-
cimo, od ponoći do osam. Također možemo namjestiti PPS i pro-
duljiti...

-PPS?

- Snimljene prizore po sekundi. No od toga titra slika.

95

- A što je sa zvukom? Preskače li i on?

-Ne, zvuk je odijeljen. Dobiješ puni zvuk.

Kimnuo sam glavom ali nisam bio siguran da želim izgubiti bilo što od vizualnog dijela snimanja.

- Također je možemo staviti na senzor kretanja. Taj tip za kojega kažeš daje u kolicima, kreće li se mnogo uokolo?

- Ne, ne može. Paraliziran je. Mislim da većinu vremena samo sjedi

tamo i zuri u televizor.

- Ima li kojeg ljubimca?

-Ne bih rekao.

- Dakle, jedini pravi pokreti u sobi događaju se kad uđe osoba koja mu pruža skrb, i nju želiš promatrati. Imam li pravo?

-Imaš.

- Onda nema problema. Ovo će funkcionirati. Staviti ćemo na nju senzor kretanja i memorijsku karticu od dva gigabajta, i vjerojatno će ti potrajati nekoliko dana.

-To će proći.

Kimnuo sam i pogledao u Burnetta. Njegov me se sin dojmio. Andre je izgledao kao da bi trebao raspolovljivati ragbijaške napađalice na pola. No pronašao si je životnu specijalnost u bavljenju sklopovima i mikroprocesorima. Mogao sam vidjeti ponos u Burnettovim očima.

- Daj mi petnaest minuta da sve sastavim, a onda ću doći da ti pokažem kako ćeš je instalirati i kako ćeš isključiti memorijsku karticu.

-Zvuči dobro.

Sjeo sam s Burnettom u njegov ured te smo pričali o policiji i o nekoliko slučajeva na kojima smo zajedno radili. Jedan je slučaj uključivao unajmljenog ubojicu koji je ubio metu u južnom L.A.-u, a zatim i svog poslodavca u Hollywoodu kada mu ovaj nije dospio isplatiti drugu polovicu dogovorenog honorara. Zajedno smo radili na slučaju mjesec dana, moja ekipa te Biggar i njegov partner, koji se zvao Miles Manlev. Razotkrili smo počinitelja kada su Big i Manlev, kako se par nazivao, u susjedstvu žrtve označene za metu naišli na svjedoka koji se prisjetio da je na dan ubojstva vidio bijelca, te je mogao dati opis auta, crne corvette s crvenim kožnim prevlakama. Auto je odgovarao opisu vozila koje je koristio prvi susjed druge žrtve. Priznao je nakon poduzetog ispitivanja koje smo naizmjenice vodili Biggar i ja.

96

- Uvijek se radi o sitnici poput te - reče Biggar naslanjajući se unatrag sjedeći za svojim stolom. - To sam najviše volio. To što nisam znao odakle će doći ta mala napuklina.

-Znam na što misliš. -Dakle, nedostaje ti?

- Da. Ali vratit ću to. Počinjem sada.
- Misliš na osjećaj, ne na posao.
- Tako je. A ti, nedostaje li ti još?
- Ovdje zarađujem više novca nego što mi treba, ali da, nedostaje mi naboj. Posao mije pružio naboj, a ne dobivam ga izmjenjujući iznajmljene policajce uokolo i postavljajući kamere. Pazi što radiš, Harry. Možeš završiti uspješan kao ja, a onda sjediš okolo i prisjećaš se starih dana, i misliš kako su bili mnogo bolji nego što su uistinu bili.
- Pripazitću, Big.
- Biggar kimne, zadovoljan što je podijelio svoju dozu savjeta za taj dan.
- Ne moraš mi reći ako ne želiš, Harry, ali pretpostavljam daje taj tip u kolicima Lawton Cross, ha?
- Oklijevao sam, ali onda zaključili da nije važno.
- Da, on je. Radim na nečem drugom i putevi su nam se ukrstili. Pošao sam ga posjetiti i rekao mije neke stvari. Samo želim biti si-guran. Znaš već.
- Sretno. Sjećam se njegove žene, vidio sam je u nekoliko pri-goda. Bila je draga gospođa.
- Kimnuo sam. Znao sam što mi govori, da se nada kako supruga ne zlostavlja Crossa.
- Ljudi se znaju promijeniti - rekoh. - Otkrit ću.
- Andre Biggar ušao je nekoliko minuta kasnije noseći kutiju za alat, prijenosno računalo i sat s kamerom u kutiji. Uputio me u os-rove elektronskog nadzora. Sat je bio namješten i spreman. Sve što sam trebao učiniti bilo je dignuti ga na zid i ukucati ga. Kad na-mjestim vrijeme, aktivirat ću nadzor tako što ću utisnuti brojčanik na satu. Za isključivanje memorijske kartice samo sam morao odmak-nuti stražnji dio sata i izvući karticu iz kamere. Lako.
- Dobro, dakle jednom kad izvadim karticu, kako da pogledam što sam dobio?
- Andre kimne i pokaže mi kako da gurnem memorijsku karticu u bočni dio prijenosnog računala. Zatim je prošao komande na tip-kovnici koje će na ekran računala dovesti nadzornu snimku.

- Jednostavno je. Samo pazi na opremu i svu je donesi natrag.
Uložili smo u nju mnogo love.

Nisam mu želio reći da meni to nije bilo dovoljno jednostavno.
Uhvatio sam se financijske strane jednadžbe kao način da izbjegnem otkriti svoje tehničke nedostatke.

- Znaš što - rekoh. - Mislim da ću ostaviti tvoj laptop ovdje i samo se vratiti s memorijskom karticom kad je poželim pogledati. Ne želim riskirati svu tvoju opremu. Ionako ne volim putovati s mnogo prtljage.

- Što god ti odgovara. Ali ljepota ovakve namještaljke je u njezinoj neposrednosti. Možeš izvući karticu i odgledati je u svom autu baš ispred tipove kuće ako želiš. Zašto se vraćati čak ovamo?

- Mislim da nema potrebe za takvom hitnoćom. Ostavit ću računalo i vratiti ti karticu, dobro?

-Kako hoćeš.

Andre je vratio sat u njegovu obloženu kutiju, pružio mi ruku i izašao iz ureda noseći računalo sa sobom, ali ostavivši mi kutiju za alat uz sat. Pogledah Burnetta. Bilo je vrijeme za odlazak.

- Čini se kako ti i više nego pomaže.

-Andre je srž ovog mjesta.

Pokazao je na zid s uokvirenim uspomnama.

- Uvedem klijente, impresioniram ih, upišem ih. Andre je taj koji sve obavi. Procijeni što trebaju i obavi to.

Kimnuh i ustadoh.

- Želiš li mi nešto naplatiti za ovo? - upitah, podignuvši kutiju sa satom.

Biggar se nasmiješi.

-Ne ako ga doneseš natrag.

Onda mu se lice uozbilji.

- To je najmanje što mogu učiniti za Lavvtona Crossa.

-Da-rekoh, znajući taj osjećaj.

Rukovali smo se i izašao sam noseći sat i kutiju za alat. Nadao sam se da će skrivena kamera biti onaj djelić opreme koji će mi pokazati da svijet nije tako loš kao što sam mislio da može biti.

98

15.

Od Biggara & Biggara odvezao sam se natrag u Vallev. Pošao sam

Sepulveda Passom i ulovio prvi val jake prometne gužve. Trebalo mi je gotovo sat vremena samo da stignem do Mulholland Drivea. Tada sam skrenuo s autoceste i odvezao se zapadno duž planinskih vrhova. Gledao sam kako sunce zalazi iza Malibua i na svom tragu ostavlja goruće nebo. Pri niskim je kutovima sunce često odražavalo smog uhvaćen u zdjeli Valleva i pretvaralo ga u sjajne tonove narančaste, ružičaste i ljubičaste boje. Bilo je to poput neke vrste na-grade što smo svakodnevno bili prinuđeni podnositi udisanje otrovnog zraka. Ove večeri nebo je bilo uglavnom ravnomjerno narančasto te prošarano tankim pramenovima bijele boje. Bilo je to ono što je moja bivša žena običavala nazivati kremastim nebom kada je promatrala zalaske sunca s stražnje terase kuće. Za svaku je prigodu imala opisnu natuknicu i to bi me uvijek navelo na osmijeh.

Sjećanje na nju na terasi činilo se tako davnim i tako drukčijim dijelom mog života. Razmišljao sam o onome što je Roy Lindell rekao, da ju je vidio u Las Vegasu. Znao je da sam se raspitivao o njoj iako sam mu rekao da se ne raspitujem. Nije prošao dan ili barem tjedan a da nisam pomislio da odem onamo, pronađem je i zamolim da mi pruži drugu priliku. Priliku da pokušamo uspjeti po njenim uvjetima. Posao me više nije vezivao uz L.A. Mogao sam ići kamo sam htio. Ovoga sam puta mogao poći k njoj i mogli smo živjeti zajedno u gradu grijeha. I dalje bi mogla biti slobodna da pronalazi što joj treba na plavim pustenim pokerskim stolovima gradskih kassina. A na kraju svakog dana mogla bi doći kući k meni. Mogao bih

99

se baviti bilo čime na što bih naišao. U Vegasu će uvijek biti nečega za osobu mojih vještina.

Jednom sam spakirao kovčeg, stavio ga u stražnji dio bentza i dospio sve do Riversidea prije no što su se dobro znani strahovi počeli uspinjati u mojim prsima, pa sam skrenuo s autoceste. Pojeo sam hamburger u In-N-Outu, a zatim se vratio kući. Po povratku se nisam trudio raspakirati kovčeg. Stavio sam ga na pod u spavaonici i izvukao odjeću koju sam spakirao, jer sam je trebao za sljedeća dva tjedna. Prazan se kovčeg i dalje nalazio tamo na podu, spreman za

sljedeći put kad ga poželim spakirati i odraditi tu vožnju.

Strah. Uvijek je bio prisutan. Strah od odbijanja, strah od neuzvraćene nade i ljubavi, strah od osjećaja koji su u meni još uvijek bili ispod površine. Sve je bilo izmiješano u mikseru i uliveno u moju šalicu, glatko kao mliječni napitak, sve do samog ruba. Toliko prepuno da bi se prelilo da sam samo napravio jedan korak. Zato se nisam mogao pokrenuti. Stajao sam paraliziran. Ostao sam kod kuće i živio izvan kovčega.

Vjerujem u teoriju o jednom metku. Možeš se mnogo puta zaljubiti i voditi ljubav, ali samo je jedan metak s tvojim imenom urezanim sa strane. I ako si dovoljno sretan da budeš pogođen tim metkom, onda rana nikad ne zacijeli.

Roy Lindell možda je imao ime Marthe Gessler na metku. Ne znam. Ali sam dobro znao da je Eleanor Wish bila moj metak. Posve me je probila. Bilo je drugih žena prije nje i drugih žena nakon nje, ali rana koju je ostavila uvijek je bila ondje. Nije htjela zacijeliti kako treba. I dalje sam krvario i znao sam da ću uvijek krvariti za nju. Baš je tako moralo biti. Nema kraja stvarima srca.

100

16.

Na putu za Woodlands Hills kratko sam se zaustavio u Vendome Liguorsu, a zatim sam se uputio prema kući na Melba Avenueu. Nisam nazvao da se najavim. Kada je Lawton Cross u pitanju, znao sam da uvijek imam dobre šanse da će biti kod kuće.

Danielle Cross otvorila je vrata nakon što sam pokucao tri puta, i njezino napeto lice poprimilo je još mračniji izraz kad je vidjela da sam to ja.

- On spava - reče, stojeći nepokolebljivo pred ulazom. - Još uvijek se oporavlja odjučer.

- Onda ga probudi, Danny, jer moram s njim razgovarati.

- Gledaj, ne možeš samo tako upasti ovdje. Više nisi policajac. Nemaš prava.

- Imaš li ti pravo odlučivati koga će vidjeti a koga ne?

Činilo se daje to malo zauzdalo njezinu ljutnju. Spustila je pogled na kutiju za alat koji sam držao u jednoj ruci, te na kutiju koju sam nosio pod drugom rukom.

-Stoje sve ovo?

- Donio sam mu dar. Gledaj, Danny, moram razgovarati s njim. Ljudi će dolaziti da ga vide. Moram porazgovarati s njim o tome, tako da bude spreman.

Popustila je. Bez riječi je zakoračila unatrag i široko rastvorila vrata. Širokom kretnjom ruke pozvala me unutra i prešao sam preko praga. Sam sam pošao do spavaonice.

Lawton Cross spavao je u svojim kolicima otvorenih usta, a tanak mlaz sline slijevao mu se niz obraz. Nisam ga želio gledati. Bio je pre101

velik podsjetnik na ono što bi se moglo dogoditi. Spustio sam kutiju za alat i sat na krevet. Vratio sam se do vrata i zatvorio ih, pobrinuvši se da zalupe dovoljno glasno da uz malo sreće razbude Crossa. Nisam ga želio dodirnuti kako bih ga probudio.

Kad sam se okrenuo prema kolicima, opazio sam da su mu oči ustreptale, a zatim se umirile na pola koplja.

- Hej, Law? Ja sam, Harry Bosch.

Opazio sam zeleno svjetlo monitora na komodi i pošao iza kolica kako bih ga isključio.

- Harry? - reče. - Gdje?

Zaobišao sam kolica i pogledao ga sa zamrznutim osmijehom na licu.

- Upravo ovdje, čovječe. Jesi li se sad razbudio? -Da... Sam budan.

- Dobro. Ima nešto što ti moram reći. T donio sam ti nešto. Prišao sam krevetu i počeo vaditi sat iz kutije koju mi je spremio

Andre Biggar.

- Crni Bushl

Glas mu je sada bio usredotočen. Još jednom sam zažalio svoj izbor riječi. Stao sam mu u vidno polje i podignuo sat.

- Donio sam ti ovaj zidni sat. Sad ćeš moći znati koliko je sati kad ti bude trebalo.

Otpuhnuo je.

- Ona će ga samo skinuti.

. - Reći ću j o j da to ne radi. Ne brini.

Otvorio sam kutiju za alat te izvadio čekić i čavao iz plastičnog omota u kojem se nalazilo mnoštvo čavala za različite namjene. Pregledao sam zid lijevo od televizora i odabrao mjesto u sredini.

Električna utičnica nalazila se točno ispod. Podigao sam čavao visoko uza zid i zakucao ga čekićem do pola. Vješao sam sat kad su se otvorila vrata i Danny pogleda unutra.

- Što to radiš? On ne želi sat ovdje unutra.

Završio sam s vješanjem sata, spustio ruke i pogledao je. -On mi je rekao ćazeli sat.

Oboje smo pogledali u Lawa da presudi stvar. Oči su mu bježale sa supruge na mene i onda natrag.

- Pokušajmo neko vrijeme imati sat - reče on. - Volio bih znati koje je doba dana pa da znam kada počinju moje emisije.

- U redu - reče ona odsječnim tonom. - Kako god želiš.

Napustila je sobu, zatvarajući za sobom vrata. Nagnuo sam se naprijed i uključio kabel sata u utičnicu. Zatim sam provjerio svoj
102

ručni sat i posegnuo rukom da namjestim vrijeme i uključim kameru. Kad sam završio, spremio sam čekić u kutiju za alat i zatvorio kopču.

-Harry?

- Što? - upitao sam, iako sam znao koje će pitanje uslijediti.

-Jesi li mi donio?

-Malo.

Iznova sam otvorio kutiju za alat i izvadio plošku koju sam napunio na parkiralištu kod Vendoma.

- Danny je rekla da si mamuran. Jesi li siguran?

- Naravno da jesam. Daj mi gutljaj, Harry. Treba mi.

Prošao sam kroz isti postupak kao i dan ranije, a onda sam pričekao da vidim hoće li zamijetiti da sam razvodnio viski.

-Ah, to je dobro piće, Harry. Daj mi još jedan, hoćeš li?

Učinio sam to a zatim zatvorio plošku, osjećajući nekakvu krivnju što ovom slomljenom čovjeku pružam jedini užitak koji mu je izgleda ostao u životu.

- Slušaj, Law, ovdje sam da te upozorim. Mislim da sam na neki način dirnuo u osinje gnijezdo s ovime.

- Što se dogodilo?

- Pokušao sam pronaći onu agenticu za koju si rekao da je nazvala Jacka Dorsevja o brojevima novčanica. Znaš, o problemu?

-Da, znam. Jesi li je pronašao?

- Ne, Law, nisam. Agentica je bila Martha Gessler. Zvuči li ti

poznato?

Oči mu se uzvinuše prema stropu kao da je ondje čuvao svoju banku podataka.

- Ne, zar bi mi trebalo biti?

- Ne znam. Nestala je. Smatra se nestalom već tri godine, baš nekako od vremena kada je nazvala Jacka.

- U vražju mater, Harry.

- Da. Tako da sam nekako ugazio u to kad sam nazvao da pokušam ući u trag tom pozivu.

- Doći će razgovarati sa mnom?

-Ne znam. Ali to ti je upozorenje. Mislim da bi mogli. Nekako su cijelu ovu stvar shvatili s terorističkog stanovišta. Sada s time maše jedna od onih ekipa koja je stupila na scenu nakon jedanaestog rujna. A čujem da vole razvaljivati glave i kasnije čitati pravilnik.

-Ne želim da dolaze ovamo, Harry. Što si to pokrenuo?

- Žao mi je zbog toga, Law. Ako dođu, samo ih pusti da postavljaju svoja pitanja i odgovori na njih najbolje što možeš. Saznaj im imena i reci Danny da me nazove kad odu.

103

- Pokušat ću. Samo želim da me puste na miru.

-Znam, Law.

Primaknuo sam se bliže njegovim kolicima i podignuo plošku u njegovo vidno polje. -Želiš još?

- Sere li Papa u šumi?

Ulio sam mu dobar gutljaj u usta, a zatim ga popratio manjom količinom, Pričekao sam daje proguta i da alkohol pronađe svoj put do njegovih očiju. Činilo se da se cackle.

- Dobro si?

-Dobro.

- Imam još nekoliko pitanja za tebe. Pala su mi na pamet nakon što sam razgovarao s FBI-em.

- Kao što, na primjer?

- Na primjer, poziv koji je Jack primio. FBI kaže kako nije zabilježeno da je Gesslerica zvala zbog popisa brojeva.

- To je jednostavno. Možda nije bila ona. Kao što sam rekao, nisam doznao ime od Jacka. Ili ako jesam, izgubljeno je. Ne sjećam gase.

- Prilično sam siguran daje bila ona. Sve drugo što si mi opisao

poklapa se. Imala je program na svom prijenosnom računalu kao što si opisao. Nestao je s njom.

- Eto vidiš. Vjerojatno je postojala bilješka o tom pozivu. Samo stoje nestala zajedno s njom.

-Valjda je tako. Stoje s vremenom poziva? Možeš li se sjetiti još čega o tome kadaje došlo do poziva?

-Ah, Isuse, ne znam, Harry. Bila je to jedna od onih stvari. Tek poziv. Siguran sam daje Jack sve stavio u izvještaj.

Govorio je o kronološkom izvještaju. Sve se uvijek bilježilo u izvještaju. Ilije tako trebalo biti.

- Da, znam - rekoh. - Ali nemam pristup tome. Sad sam izvan svega, sjećaš se?

-Da.

- Rekao si mi kako misliš da je to bilo oko deset mjeseci po početku istrage, sjećaš se? Rekao si da ste do tada već obrađivali druge slučajeve i daje Jack preuzeo trag na slučaju Angelle Benton. Njezino se ubojstvo dogodilo šesnaestog svibnja devedeset i devete. Martha Gessler nestala je devetnaestog ožujka sljedeće godine. To je gotovo točno deset mjeseci kasnije.

- Dakle, dobro sam se sjetio. Što još trebaš od mene?

- Stvar je samo u tome...

104

Nisam dovršio. Pokušavao sam dokučiti što bih pitao i kako bih to sročio. Nešto nije štimalo s kronologijom.

- Stvar je samo u čemu?

- Ne znam. Čini mi se da bi Jack, ako je prije toga razgovarao s tom agenticom, nešto rekao o tome kad je nestala. Bila je to raz-glašena priča, znaš? U novinama i na televiziji svake večeri. Je li moguće da se poziv dogodio ranije? Bliže početku slučaja? Tako je Jack mogao zaboraviti na poziv i na nju do vremena kad se pojavila u novinama. Cross neko vrijeme nije izustio ništa, razmišljajući o ovome. I ja sam razmatrao druge mogućnosti, ali bih se uvijek našao pred zidom.

- Daj mi još jedan gutljaj toga, hoćeš li, Harry?

Pokušao je usisati previše, pa mu se tekućina vratila u grlo i zapekla ga. Kada je ponovno progovorio, glas mu je bio grublji no inače.

- Mislim da nije. Mislim da se radilo o deset mjeseci.

- Sklopi oči na trenutak, Law.

-O čemu govoriš?

- Samo zatvori oči i usredotoči se na to sjećanje. Što god imaš i na to se oslanjaš, usredotoči se na to.

- Pokušavaš me hipnotizirati, Harry?

- Samo pokušavam usmjeriti tvoje misli, pomoći ti da se prisjetiš stoje rekao Jack.

-Neće upaliti.

-Neće ako ne dopustiš. Opusti se, Law. Opusti se i pokušaj sve zaboraviti. Kao da ti je um ploča i ti je brišeš. Misli o onome što je Jack rekao o pozivu.

Oči su mu se pomicale pod tankim, blijedim kapcima, ali nakon nekoliko trenutaka usporile su i zaustavile se. Promatrao sam mu lice i čekao. Prošle su godine otkada sam pokušao bilo koju hipnotičku tehniku, a i to je služilo samo za izvlačenje vizualnih opisa događaja i osumnjičenih. Ono što sam sada želio od Crossa bilo je sjećanje na vrijeme, mjesto i razgovor koji se pritom odvijao.

- Vidiš li ploču, Law?

-Da, vidim je.

- U redu, idi do ploče i napiši na nju Jackovo ime. Napiši ga na vrhu tako da imaš mjesta ispod.

-Harry, ovo je glupo. Ja...

- Samo mi ugodi, Law. Napiši Jackovo ime na vrhu ploče.

- U redu.

105

- U redu, Law, to je dobro. Sada pogledaj na ploču i ispod Jackova imena napiši riječi "telefonski poziv". Može?

-U redu, jesam.

- Dobro. Sada pogledaj te tri riječi i usredotoči se na njih. Jack. Telefonski poziv. Jack. Telefonski poziv.

Tišinu koja je uslijedila nakon mojih riječi naglašavalo je jedva zamjetno kucanje novog sata. >

- A sada, Law, želim da se usredotočiš na crnilo oko tih riječi.

Okolo tih slova. Prođi kroz slova, Law, u crnilo. Prođi kroz slova.

Čekao sam i promatrao mu kapke. Vidio sam da ponovno počinju očni pokreti.

- Jack ti se obraća, Law. Govori ti o agentici. On kaže da ona ima novu informaciju o pljački na filmskom setu.

Pričeka sam malo duže, pitajući se jesam li trebao spomenuti Gesslericu imenom, da bih potom zaključio kako je bolje što nisam.

- Što ti govori, Law?

-Nešto ne štima s brojevima. Ne poklapaju se. -Je li ga nazvala? - Nazvala gaje.

- Gdje se nalazite u trenutku kad ti to govori, Law?

- U autu smo. Idemo na sud.

-Je li suđenje?

-Da.

- Kome se sudi?

* - Onom malom meksičkom klincu. Malom članu bande koji je ubio korejskog zlatara na Westernu. Alej andro Penj eda. Pravorijek će.

-Penjeda je optuženik?

-Tako je.

-1 Jack je primio agentičin poziv prije nego što ste otišli na sud da čujete presudu?

-Tako je.

-Uredu, Law.

Dobio sam što sam želio. Pokušavao sam se domisliti što bih ga još mogao pitati.

- Law? Je li Jack rekao kako se agentica zove? -Ne, nije rekao.

- Je li rekao da će provjeriti informaciju koju mu je dala?

- Rekao je da će provjeriti, ali da misli kako je to beskoristan poziv. Rekao je kako ne misli da to bilo što znači.

- Jesi li mu povjerovao?

- Jesam.

106

- U redu, Law, reći ću ti da otvoriš oči za koji tren. A kad ih otvoriš, želim da se osjećaš kao da si se tek probudio, ali želim da se sjećaš o čemu smo upravo razgovarali. U redu?

- U redu, da.

-1 druga stvar... želim da se osjećaš bolje. Želim da... prihvatiš stvari u svom životu. Želim da budeš sretan koliko možeš, Law. U redu? - Da.

- U redu, Law, sada otvori oči.

Oči su mu jednom zatitrale i zatim se otvorile. Uzletjele su prema stropu a onda se vratile k meni. Izgledale su vedrije nego prije. -

Harry,,. -Kako se osjećaš, Law?

- U redu.

- Sjećaš se o čemu smo razgovarali?

- Da, o onom malom Meksikancu. Penjedi. Zvali smo ga Pin-heada. Nije prihvatio nagodbu koju mu je ponudio okružni tužitelj. Doživotnu s mogućnošću uvjetne kazne. Riskirao je s porotom i dobio figu. Bezuvjetnu doživotnu.

-Živi i uči.

Ono što je zvučalo kao da bi moglo biti smijeh proklokotalo je duboko iz njegova grla.

-Da, ta ti je bila dobra-reče. - Sjećam se da mi je Jack rekao o pozivu iz Westwooda kad smo išli na sud tog dana.

-Tako je. Sjećaš se kada je pala ta presuda Penjedi?

- Krajem veljače, početkom ožujka. Moje posljednje suđenje, Harry. Mjesec dana kasnije primio sam metak u onom usranom baru i

više me nije bilo. Sjećam se da sam gledao Pinheadino lice kad je čuo

onu presudu i shvatio da je suočen s doživotnom bez mogućnosti uvjetne. Idiot je dobio stoje zaslužio.

Smijeh se ponovno uzdigao, a onda sam vidio kako se svjetlo gasi iz njegovih očiju. -Stoje, Law?

- On je gore u Corcoranu¹, igra rukomet na zatvorskom dvorištu ili mu meksička mafija iznajmljuje guzicu po satu. A ja sam ovdje. Pretpostavljam da sam i ja dobio bezuvjetnu doživotnu.

Oči mu se zagledaše u moje. Kimnuo sam glavom jer je to bilo jedino čega sam se mogao sjetiti.

-Nije pošteno, Harry. Život nije pošten.

-i

1 Corcoran - kaznionica u Kaliforniji

107

>

17.

Knjižnica u središtu grada nalazila se na križanju ulica Flower i Figueroa. Bila je jedna od najstarijih zgrada u cijelom gradu, pa su je stoga nadvisivala moderna staklena i čelična zdanja oko nje. U njoj je carevala ljepota, čije je središte bila okrugla nadsvođena dvorana

s mozaicima koji su posvuda uokolo prikazivali kako gradski oci osnivaju grad. Mjesto su dvaput spalili piromani i zatim je godinama bilo zatvoreno, a onda je restaurirano do svoje prvotne draži. Došao sam nakon stoje restauracija završena, prvi put od vremena kad sam bio dijete. I nastavio sam dolaziti. Približavalo me onom Los Angelesu kojeg sam se sjećao. U kojem sam se osjećao ugodno. Ponio bih si hranu u čitaonicu ili na terasu i ručao dok sam čitao dosjee o slučajevima i pisao bilješke. Uspio sam upoznati zaštitare i nekolicinu knjižničara. Imao sam člansku iskaznicu, iako sam rijetko posuđivao knjige.

Otišao sam u knjižnicu nakon što sam ostavio Lawtona Crossa jer više nisam mogao nazvati Keishu Russell da mi pomogne u traženju novinskih članaka. Njezin poziv u Sacramento da bi me provjerila, kad sam je samo zamolio da obavi pretraživanje o Marthi Gessler, bio mi je upozorenje. Njezina bi je novinarska znatiželja odvela dalje od mojih zahtjeva, do mjesta na koja nisam želio da ode.

Glavni informativni pult nalazio se na prvom katu. Prepoznao sam ženu za pultom, iako nikad prije nisam s njom razgovarao. Mogao sam vidjeti da je i ona mene prepoznala dok sam joj se približavao. Koristio sam se članskom iskaznicom kao nekada policijskom značkom. Pročitala ju je i prepoznala ime.

108

- Znete li da imate isto ime kao i poznati slikar? - upita.

- Da, znam.

Lice joj se zacrvenjelo. Bila je u srednjim tridesetima, s neprivlačnom frizurom. Nosila je pločicu s imenom na kojoj je pisalo Gđa Molloy.

- Naravno da znate - reče. - Morate to znati. Kako vam mogu pomoći?

- Trebam pregledati priče objavljene u Timesu pred tri godine.

-Želite provesti pretraživanje po ključnoj riječi?

-Pretpostavljam. Stoje to?

Nasmiješila se.

- Imamo na računalu Los Angeles Times koji datira sve od 1987. godine. Ako je ono što tražite objavljeno nakon toga, sve što trebate je umrežiti se najednom od naših računala, ukucati ključnu riječ ili frazu, poput imena na primjer, a za koje mislite da se nalazi u priči, i ono će vam ga potražiti. Cijena za pristup novinskim arhivama je pet

dolara po satu.

- Odlično, to želim učiniti.

Nasmiješila se i posegnula ispod pulta. Predala mi je bijelu plastičnu spravu dugačku oko trideset centimetara. Takvo računalo nisam nigdje vidio.

- Kako da ovo upotrijebim?

Gotovo se nasmijala.

- To je dojavljivač. Sva se naša računala trenutačno koriste. Dozvat ću vas čim jedno od njih bude slobodno.

-Oh.

- Dojavljivač ne radi izvan zgrade. Također ne emitira zvučni signal. On vibrira. Zato ga držite pri sebi.

-Hoću. Zna li koliko će to potrajati?

- Ograničili smo vrijeme na jedan sat, što bi ovog časa značilo da niti jedno neće biti slobodno još trideset minuta. No ipak, ljudima često ne treba puni sat.

- U redu, hvala. Bit ću u blizini.

Pronašao sam prazan stol u jednoj od čitaonica i odlučio poraditi na kronologiji slučaja. Izvadio sam notes i na novoj stranici zapisao tri ključna datuma i događaja koje sam znao.

Angella Benton - ubijena- 16. svibnja 1999. Pljačka na filmskom setu

- 19. svibnja 1999. Martha Gessler - nestala - 19. ožujka 2000.

Potom sam počeo dodavati stvari koje su nedostajale.

109

Gessler/Dorsev - telefonski razgovor - ??????

A nakon nekoliko trenutaka dosjetio sam se nečeg drugog što bi moglo pomoći razjašnjavanju onoga što me mučilo.

Dorsey/Cross - ubojstvo/pucnjava - ??????

>

Ogledao sam se da vidim koristi li tko mobitel. Želio sam obaviti razgovor, ali nisam bio siguran dopušta li se to u knjižnici. Kad sam se okrenuo i pogledao iza sebe, vidio sam kako se muškarac koji je stajao pokraj police s časopisima brzo okreće i uzima izloženi časopis a da nije ni pogledao o kojem je riječ. Bio je odjeven u plave traperice i flanelsku košulju. Ništa na njemu nije odavalo FBI-evca, ali ipak mi se činilo da je gledao ravno u mene sve dok nisam pogledao u njega. Reakcija mu je bila prebrza, gotovo potajna. Nije

došlo do kontakta očima, ničega što bi navelo na bilo kakav pokušaj približavanja. Čovjek očito nije želio da znam kako me promatra.

Odložio sam notes i ustao od stola, te pošao prema policama s časopisima. Prošao sam pored muškarca i opazio da se časopis koji je zgrabio zove Roditeljstvo danas. Bila je to još jedna otegotna okolnost protiv njega. Nije mi se doimao kao roditeljski tip. Bio sam poprilično uvjeren da sam pod nadzorom.

Kod informacijskog pulta položio sam ruke na pult i nagnuo se naprijed da šapnem gospođi Mollov. . - Mogu li vas nešto pitati? Smije li se koristiti mobitel u knjižnici?

- Ne, ne smije. Ometa li vas netko tko razgovara na telefonu?

-Ne, samo sam se pitao kakvo je pravilo. Hvala vam.

Prije nego što sam se dospio okrenuti, rekla mi je da me je upravo kanila dozvati dojavljivačem jer je jedno računalo sada slobodno. Vratio sam joj dojavljivač i povelala me do odjeljka gdje je čekao sjajan zaslon računala.

- Sretno - reče, krenuvši natrag prema pultu.

- Oprostite - reko, zazvavši je natrag. - Ovaj, ne znam kako doći do Timesovih materijala na ovome.

-Nadesktopu'jeikona.

Ponovno sam se okrenuo i pretražio stol. Na njemu nije bilo ničega osim računala, tastature i miša. Knjižničarka se iza mene počela smijati, ali je zatim rukom prekrila usta.

1 desktop - radna površina, odnosno grafički prikaz sličica (ikona) na ekranu računala koje predstavljaju programe (datoteke). Pri doslovnom prijevodu, a tako je i Bosch pogrešno shvatio riječ, moglo bi se zaključiti da se radi o površini stola.

- Oprostite - reče. - Samo... ne znate ama baš ništa o tome kako da ovo napravite, zar ne?

-Ni najmanje. Možete li mi samo pomoći da počnem?

- Pričekajte. Dajte da samo bacim pogled na pult i provjerim da me nitko ne čeka.

-Može. Hvala.

Nije proteklo ni trideset sekunda, a ona se vratila i nagnula iznad mene te usmjerila miša i kliknula po zaslonu sve dok se nije našla unutar Timesove arhive i onoga što je nazivala predloškom za pretraživanje pomoću ključne riječi.

- Dakle, sada utipkajte ključnu riječ za članak koji tražite.

Kimanjem sam pokazao da sam toliko shvatio, pa utipkah ime "Alejandro Penjeda". Gospođa Molloy posegne rukom i udari po tipci ENTER, te pretraživanje počne. Za otprilike pet sekundi na zaslonu sam imao rezultate.

Bilo je pet pogodaka. Prva dva bila su iz 1991. i 1994. godine, a iduća tri bila su iz 2000. godine. Odbacio sam prva dva kao nepovezana s onim Penjedom koji me je zanimao. Sljedeća tri bila su iz ožujka 2003. Namjestio sam miša na prvog - od prvog ožujka 2000. - i kliknuo na gumb ČITAJ. Članak je ispunio gornju polovicu zaslona. Radilo se o kratkom izvještaju o početku suđenja Alejandru Penjedi, koji je bio optužen za ubojstvo korejskog zlatara po imenu KyungwonPark.

Drugi je članak također bio kratak i bio je upravo onaj koji sam želio. Radilo se o članku o pravorijeku u slučaju Penjeda. Datirao je iz 14. ožujka i izvještavao je o događajima iz prethodnog dana. Izvadio sam notes iz džepa i dovršio taj dio kronologije, umetnuvši nove podatke na odgovarajuća mjesta.

Angella Benton - ubijena - 16. svibnja 1999. Pljačka na filmskom setu - 19. svibnja 1999. Gessler/Dorsev - telefonski razgovor - 13. ožujka 2000. Martha Gessler - nestala - 19. ožujka 2000.

Pogledao sam u ono što sam imao. Martha Gessler nestala je i vjerojatno je ubijena šest dana nakon što je razgovarala s Jackom Dorsevjem o anomaliji na popisu novčanica.

- Ako ne trebate ništa drugo, idem natrag.

Zaboravio sam da gospođa Mollov još uvijek stoji iza mene. Ustao sam i pokazao joj prema stolici.

- Zapravo, ovo bi moglo ići brže ako biste vi to mogli obaviti rekoh. -
Trebam još nekoliko pretraživanja.

111

- Mi ne bismo trebali vršiti pretraživanja. Vi biste trebali biti vješti s računalom ako ćete se njime koristiti.

- Razumijem. Naučit ću, ali trenutačno nisam toliko vješt a ova su pretraživanja vrlo važna.

Činilo se daje neodlučna da li da mi pomogne ili ne. Poželio sam da imam iskaznicu privatnog istražitelja veličine novčanika koju mi je dodijelila država. Možda bije to impresioniralo. Nagnula se unatrag da pogleda niz red odjeljaka do prednjeg pulta i vidi čeka li bilo tko pomoć. Roditeljstvo Danas milio je naokolo, pokušavajući od-glumiti da nekog čeka ili treba pomoć.

- Vratit ću se čim upitam onog gospodina treba li mu pomoć —
reče gospođa Mallov.

Odšetala je ne čekajući moj odgovor. Promatrao sam kako pita Roditeljstvo Danas treba li mu štogod, a on odmahuje glavom i zatim baca pogled prema meni prije nego što se udaljio. Gospođa se Mallov potom vratila prolazom k meni. Sjela je na stolicu ispred računala.

- Što sljedeće pretražujete?

Glatko je i hitro pomaknula miša i vratila se na predložak za pretraživanje pomoću ključne riječi.

- Pokušajte s "Johnom Dorsevjem" - rekoh. - A da suzimo po tragu, možete li još dodati "Natov bar"?

Utipkala je podatke i pokrenula pretraživanje. Vratilo nam se trinaest rezultata i zamolio sam je da otvori prvi. Datirao je iz sedmog travnja 2000. i izvještavao o događajima iz prethodnog dana.

JEDAN POLICAJAC MRTAV, A DRUGI RANJEN U PUCNJAVI U HOLLYWOODSKOM BARU

Keisha Russell, novinarka Timesa

Dva losangeleska policij ska detektiva na stanci za ručak i pipničar ustrijeljeni su jučer u hollywoodskom baru kada je u lokal ušao muškarac i pokušao ga orobiti pod prijetnjom oružjem.

Pucnjavau 13 sati uiVaf'j« na CherokeeAvenue rezultirala je smrću detektiva Johna H. Dorsevja (49), koju su uzrokovale višestruke rane od metaka, dok je njegov partner, Lavvton Cross Jr. (38), u kritičnom

stanju s ozljedama glave i vrata. Donald Riče (29), pipničar koji je radio u lokalu, pogođen je više puta i također je umro na mjestu.

Osumnjičenik, koji je nosio crnu skijašku masku, pobjegao je s nepoznatnom količinom gotovine iz kase, izjavio je poručnik James Macy iz jedinice Policajac uključen u pucnjavu.

112

"Izgleda da se radilo o najviše nekoliko stotina dolara", rekao je Macy na novinskoj konferenciji organiziranoj ispred bara u kojem je došlo do pucnjave. "Ne možemo otkriti razlog iz kojeg je taj tip počeo pucati."

Macy je nastavio izvještavati kako je nejasno jesu li Dorsev i Cross pokušali zaustaviti pljačku i time prouzročili početak paljbe. Rekao je da su oba detektiva ustrijeljena dok su sjedila u separeu u slabo osvijetljenom dijelu bara. Nijedan od njih dvojice nije izvukao svoje oružje.

Prema Macvju, detektivi su vodili intervju u tvrtki blizu Nat 'sa kada su odlučili uzeti stanku za ručak. Ništa ne ukazuje daje ijedan od muškaraca u baru konzumirao alkohol.

"Pošli su onamo jer im je tako bilo zgodno", izjavio je Macy. "Nisu mogli donijeti nesretniju odluku."

U vrijeme incidenta u baru nije bilo drugih gostiju niti zaposlenika. Jedna osoba koja se nije nalazila u baru vidjela je napadača kako bježi nakon pucnjave i pružila je policiji djelomičan opis osumnjičenog. Iz sigurnosnih razloga, policija nije imenovala svjedoka.

Prestao sam čitati da upitam knjižničarku mogu li jednostavno otisnuti članak.

- To je pedeset centi po stranici - reče. - Samo u gotovini.

-Uredu, učinite to.

Pritisnula je naredbu TISKAJ, a onda se zavalila natrag u svom sjedalu da provjeri može li vidjeti niz prolaz do informacijskog pulta. Stojeći, ja sam imao bolji pogled.

-1 dalje je sve čisto. Možete mi obaviti još jednu?

- Ako požurimo. O čemu se radi?

Hitro sam pretražio svoje zabilješke pokušavajući pronaći ime koje će upaliti u onome što sam sljedeće želio učiniti.

- Može li riječ "terorizam"?

- Šalite li se? Znete li u koliko je članaka ta riječ upotrijebljena tijekom posljednje dvije godine?

- Točno, točno, što mi je bilo na pameti? Hajde da suzimo pretragu. Riječi koje tražim ne moraju biti povezane kao u rečenici, zar ne?

- Ne. Slušajte, morala bih se vratiti za svoj...

- U redu, u redu, a kako bi išlo s riječima "FBI" i "osumnjicheni terorist" plus "Al Qaeda" i "ćelija"? Možete li to pokušati?

-1 to će vam vjerojatno donijeti previše materijala. Utipkala je podatke i pričekali smo, a onda je računalo izvjestilo da ima 467 rezultata, svi osim njih šest nakon jedanaestog rujna

113

2001. Ispod ove brojke računalo je prikazalo naslovnicu svakog članka. Zaslona je prikazivao prvu od četrdeset i dvije stranice ispisa s naslovnicama.

- Ovo ćete morati pregledati sami - reče gospođa Mollov. - Sada se moram vratiti na svoje mjesto.

Posljednje sam pretraživanje započeo gotovo iz vica. Pretpostavljao sam da će Roditeljstvo Danas ili ispitati gospođu Mollov nakon što odem ili poslati drugog agenta dok me on nastavi pratiti. Želio sam svoje pretraživanje začiniti s terorizmom samo da si imaju čime razbijati glavu. Sada sam shvatio da bih mogao otkriti čime se FBI bavio.

-U redu - rekoh. - To je u redu. Hvala vam na pomoći.

- Zapamtite, večeras knjižnicu zatvaramo u devet. To znači da imate još dvadeset i pet minuta.

- Dobro, hvala. Usput, gdje su završile otisnute stranice?

- Pisač je kod pulta. Sve što želite otisnuti izaći će tamo. Trebate doći k meni i platiti ih, pa ću vam ih dati.

- Dobro podmazani sustav.

Nije odgovorila. Otišla je i ostavila me samog s računalom. Pogledao sam uokolo i nisam nigdje vidio Roditeljstvo Danas. Onda sam nanovo sjeo u odjeljak i počeo pregledavati popis članaka. Kliknuo sam na nekoliko njih i započinjao ih čitati, ali bih zastao svaki put kad bih uočio da članak nema čak ni slabašne veze s Los Angelesom. Shvatio sam da sam trebao uključiti Los Angeles u tražilicu. Ustao sam da vidim je li gospođa Mallov za pultom, ali nije bila ondje. Pult je bio prazan.

Vratio sam se računalu i na trećoj je stranici popisa članaka jedna naslovnica privukla moju pozornost.

TERORISTIČKI DOSTAVLJAČ NOVCA UHVAĆEN NA GRANIČNOM PRIJELAZU

Kliknuo sam na gumb ČITAJ i izvukao cijeli članak. Uokvireno iznad članka pisalo je da je objavljen u novinama prije mjesec dana na stranici A13. Slijedila je policijska fotografija muškarca jako preplanule kože i kovrčave plave kose.

Josh Meyer, novinar Timesa

Osumnjičeni kurir s novcem za pristaše globalnog terorizma uhićen je jučer pri pokušaju prelaska meksičke granice u Calexico s torbom punom gotovine, izvjestilo je Ministarstvo pravosuđa.

114

Mousouvvu Aziza (39), koji se četiri godine nalazi na FBI-evom popisu traženih terorista, uhitili su agenti granične patrola kad je pokušao prijeći iz Sjedinjenih Država u Meksiko.

Aziz, za kojega FBI tvrdi da ima veze s filipinskom ćelijom terorista iz Al Qaeda, nosio je veliku količinu američkog novca u torbi koja je pronađena skrivena pod sjedalom auta što gaje pokušao prevesti preko granice. Aziz, koji je u autu bio sam, uhićen je bez opiranja. Prema federalnim smjernicama smješten je na nepoznatoj lokaciji kao neprijateljski borac.

Agenti su izjavili da se Aziz pokušao prurušiti tako što si je obojio kosu i obrijao bradu za koju se zna daju je nosio.

"Ovo je značajno uhićenje", rekao je Abraham Klein, pomoćnik državnog tužitelja u losangeleskoj Protuterorističkoj jedinici. "Naša se nastojanja u cijelom svijetu usmjeravaju prema sprečavanju dotoka sredstava za teroriste. Vjeruje se daje ovaj osumnjičeni terorist osoba blisko umiješana u financiranje terorističkih aktivnosti ovdje i u inozemstvu."

Klein i drugi izvori potvrdili su da bi Aziz mogao biti ključna figura u nastojanjima da se zaustavi transfer novca-žila kucavica dugogodišnjih terorističkih aktivnosti - onima koji ciljaju na američke interese.

"Ne samo da smo ovim uhićenjem oduzeli popriličnu količinu gotovine, već smo, stoje možda i važnije, izbacili iz optičaja osobu koja se bavila isporučivanjem novca teroristima", rekao nam je

izvor iz Pravosuđa koji je progovorio pod uvjetom da mu ne spominjemo ime.

Aziz je Jordanac koji je srednju školupohađao u Clevelanduu državi Ohio, te dobro govori engleski, izjavio je naš izvor iz Pravosuđa. Posjedovao je putovnicu i vozačku dozvolu iz Alabame, obje pod imenom Franka Aielloa.

Azizovo ime stavljeno je na FBI-ev popis traženih prije četiri godine, nakon što su dobili informaciju koja ga je povezala s dostavom novca teroristima uključenima u bombardiranje američkih ambasada u Africi. Azizu su federalni agenti nadjenuli nadimak "Miš" zbog njegovog sitnog stasa, sposobnosti da posljednjih mjeseci ostane skriven vlastima, te zbog teškoća koje su agenti imali pri izgovaranju njegovog imena.

Nakon terorističkih napada jedanaestog rujna 2001., danje status više pripravnosti oko Aziza, iako su nam izvori otkrili da nema dokaza koji izravno povezuju Aziza s devetnaest terorista koji su izveli one samoubilačke napade.

115

"Ovaj je tip dostavljač novca", rekao nam je izvor iz Pravosuđa. "Posao mu je da prenese novac s mjesta A na mjesto B. Novac se zatim koristi pri kupnji materijala za izrađivanje bomba i oružja, te za održavanje stila života terorista dok planiraju i izvode svoje operacije."

Nije jasan razlog Azizovog očitog pokušaja da iznese američku valutu iz zemlje.

"Američki dolar vrijedi bilo gdje", rekao je Klein. "Zapravo, snažniji je od valuta u većini država u kojima postoje terorističke ćelije. Američki dolar ide mnogo dalje. Moguće je da je ovaj osumnjičenik nosio novac na Filipine jednostavno da pripomogne platiti operaciju." Klein je također ukazao na mogućnost da je novac krenuo teroristima koji su se namjeravali infiltrirati u Sjedinjene Države.

Klein je odbio reći koliko je novaca Aziz prenosio te odakle on potječe. Posljednjih mjeseci federalni su istražitelji nagovješćivali da veliki izvor financiranja terorista dolazi zahvaljujući ilegalnim aktivnostima unutar Sjedinjenih Država. Na primjer, FBI je povezao prošlogodišnju operaciju drogom u Arizoni s terorističkom mrežom financiranja.

Federalni izvori također su prošle godine izjavili Timesu da vjeruju kako su pusta područja u Meksiku možda lokacija terorističkih kampova za trening povezanih s Al Qaedom. Jučer je Klein odbio komentirati mogućnost da se Aziz možda uputio u takav kamp.

Sjedio sam ondje i dugo zurio u zaslom, pitajući se jesam li upravo nabasao na nešto značajnije od načina da podbodem federalce. Pitao sam se bi li ono što sam upravo pročitao moglo na neki način biti povezano s mojom istragom. Jesu li agenti s devetog kata u West-woodu mogli povezati filmski novac s ovim teroristom?

Misli mi je prekinula najava preko razglaša da se knjižnica zatvara za petnaest minuta. Kliknuo sam na gumb TISKAJ za članak i vratio se popisu. Pomicao sam kursorom preko naslovnica, tražeći nastavak o Azizovom uhićenju. Pronašao sam samo jedan, koji je objavljen dva dana po prvom članku. Otvorio sam ga i otkrio da se radi samo o kratkoj vijesti. Pisalo je da se optužnica za Aziza odgađa na neodređeno vrijeme dok ga federalni agenti nastavljaju ispitivati. Ton članka ukazivao je da Aziz surađuje s istražiteljima, iako se to nije izričito ili jasno tvrdilo. U članku je pisalo da su promjene u federalnim zakonima, koje su nastupile nakon napada jedanaestog rujna, pružile federalnim vlastima veliku slobodu da zadržavaju osu116

mnjičene teroriste kao neprijateljske borce. Ostatak članka sadržavao je već znane podatke objavljene u prvom članku.

Vratio sam se na popis i nastavio pomicati kursorom po naslovnicama. To mi je oduzelo gotovo deset minuta, ali nisam pronašao druge članke o Mousouwi Azizu.

Razglas je objavio da se knjižnica zatvara. Ogledao sam se i spazio gospođu Mallov straga za prednjim pultom. Pospremla je stvari u ladice spremajući se kući. Odlučio sam da sada ne želim da Roditeljstvo Danas zna što sam pretraživao na računalu. Ili barem ne odmah. I tako sam ostao u odjeljku sve do sljedeće najave da je knjižnica zatvorena. Ostao sam sve dok gospođa Mallov nije došla do odjeljka i obavijestila me da moram otići. Imala je moje otisnute članke. Platilo sam joj, a zatim preklopio članke i stavio ih u džep kaputa zajedno s notesom. Zahvalio sam joj i napustio prostoriju.

Na izlasku sam se pretvarao da proučavam mozaike i arhitekturu zgrade, okrećući se nekoliko puta u punim krugovima u dvorani, na

oprezu zbog uhode. Nisam ga vidio i počinjao sam se pitati jesam li paranoičan preko svake mjere.

Izgledalo je da sam posljednji koji je otišao kroz javni izlaz. Razmišljao sam da potražim izlaz za zaposlenike i pričekam gospođu Molloy da izađe kako bih je mogao upitati je liju tko ispitivao o meni i mojim zahtjevima za pretraživanjem. Ali pomislio sam da bih je na kraju samo preplašio, pa sam odustao.

Dok sam hodao trećom razinom garaže prema svom autu, sam, osjetio sam kako mi se niz kičmu spuštaju slabašni trnci straha. Praćen ili ne, uspio sam se uspješno prepasti. Ubrzao sam korak i gotovo sam trčao dok nisam stigao do vrata mercedesa.

117

>

18.

Paranoja nije uvijek loša stvar. Može vam pomoći da zadržite prednost, a katkad je prednost razlika. Iz knjižnice sam se uputio prema Broadwayu, a zatim u Civic Center gdje se nalazi Parker centar. Moglo se činiti dovoljno prirodnim, bivši policajac kreće prema policijskoj upravi. Ništa neobično u tome. Ali kad sam stigao do kompleksa Los Angeles Timesa, naglo sam trznuo upravljачem ulijevo ne kočeci ili signalizirajući skretanje, te kliznuo kroz nadolazeći promet u tunel u Trećoj ulici. Nagazio sam na papučicu i mercedes je odgovorio podizanjem prednjeg dijela, poput čamca, dok je pojačavao brzinu i tutnjao dugačkim tunelom.

Sto sam češće mogao u retrovizoru sam provjeravao slijede li me. Pločice na zaobljenim zidovima tunela odbijale su svjetlost farova poput koluta svjetla oko Sunca. Filmaši ga unajmljuju od grada sve vrijeme baš iz tog razloga. Bilo koji auto koji bi pokušao držati korak sa mnom objavio bi to na sva zvona, osim ako mu svjetla ne bi bila isključena, a i to bi bilo jednako očito u retrovizoru.

Smiješio sam se. Nisam siguran zašto. Vjerojatnost da vas prati FBI nije nešto čemu se veselite. A ni FBI-u to općenito nije smiješno. Ali istovremeno sam osjećao da sam napravio pravi potez s mercedesom. Auto je letio. Sjedio sam visoko - više nego u bilo kojem policijskom autu u kojem sam se ikada vozio - pa sam imao dobar pogled na retrovizor. Bilo je kao da sam ovo planirao i plan je funkcionirao. I to mi je izmamilo osmijeh.

Dok sam izlazio iz tunela zagazio sam na kočnicu i naglo zakočio udesno. Široke gume uhvatile su asfalt, i kad sam se udaljio od izlaza

118

iz tunela, potpuno sam se zaustavio. Čekao sam, očiju usmjerenih na retrovizor. Od auta koji su izašli iz tunela nijedan nije zaustavio, iza mene, i niti jedan nije čak ni zakočio dok su prolazili kroz križanje. Ako me je pratio uhoda, onda sam ga ili izgubio ili je on bio dovoljno uhodan u igru i voljan izgubiti metu kako bi izbjegao očito razotkrivanje. Posljednje se nije uklapalo u način na koji je Roditeljstvo Danas bio tako uočljiv u knjižnici.

Treća mogućnost koju sam sada morao razmotriti bila je elektronički nadzor. FBI je lako mogao obilježiti moj auto u gotovo bilo koje vrijeme tijekom dana. U garaži knjižnice tehničar se mogao zavući ispod njega i ozvučiti ga. Isti me je tehničar također mogao čekati da se pojavim pred federalnom zgradom. Naravno, to bi onda značilo da već znaju za moju vožnju gradom s Rovom Lindellom. Bio sam u napasti da nazovem agenta i upozorim ga, ali sam odlučio da ne bih trebao koristiti mobitel da kontaktiram s njim.

Protresao sam glavom. Možda paranoja ipak nije bila tako dobra stvar. Može ti pomoći da zadržiš prednost, ali te isto tako može paralizirati. Ponovno sam se uključio u promet i pomalo se približavao Hollywoodskoj autocesti. Koliko god sam mogao, držao sam pogled dalje od retrovizora.

Autocesta je na povišenom položaju, te presijeca Hollywood i ulazi u Cahuengu Pass. Nudi dobar pogled na mjesto na kojem sam proveo najvažniji dio svog života kao policajac. Samo bacivši kratak pogled mogao sam prepoznati neke od zgrada u kojima sam obrađivao slučajeve. Zgrada Capitol Recordsa, dizajnirana da nalikuje gomili ploča. Hotel Usher, koji se sada renovirao u luksuzne stanove kao dio obnavljanja izgleda i razvoja hollywoodskog središta. Mogao sam vidjeti osvjetljene domove kako se uzdižu na tamnim obroncima u Beechwood Canyonu i Whitley Heightsu. Mogao sam vidjeti deset katova visok odraz lokalne košarkaške legende sa strane inače bezlične poslovne zgrade. Manji površinom, ali ipak prekrivajući bočnu stranu jedne zgrade, nalazio se Marlboro Man s ovje-šenom cigaretom u ustima, čiju je čeličnu hladnokrvnost zamijenio simbol

impotencije.

Hollywood je oduvijek bilo najbolje promatrati noću. Jedino je u mraku mogao zadržati svoju tajanstvenost. Sa sunčevom svjetlošću zastor se diže i tajna nestaje, a zamjenjuje ju osjećaj skrivene opasnosti. Bilo je to mjesto kupaca i korisnika, polomljenih pločnika i snova. Izgradiš grad u pustinji, zalijevaš ga lažnim nadama i lažnim idolima, i konačno se dogodi ovo. Pustinja ga zatraži natrag, osuši ga,

119

ostavi ga neplodnim. Njegovim ulicama vjetar nosi ljudske lopte suhog korova, a grabežljivci se skrivaju u stijenama.

Krenuo sam izlazom za Mulholland i prešao preko autoceste, a zatim na odvojkicu krenuo Ulicom Woodrowa Wilsona penjući se planinom. Moja je kuća bila mračna. Jedino svjetlo koje sam vidio kad sam prošao kroz ulaz nadstrešnice bio je crveni odsjaj telefonske sekretarice na kuhinjskom šanku. Upalio sam svjetlo, a zatim na telefonu pritisnuo dugme PRESLUŠAJ.

Bile su dvije poruke. Prva je bila od Kiz Rider i već mi je rekla za nju. Druga je bila od Lavvtona Crossa. Još jednom mi je nešto pre-šutio. Rekao je da ima nešto, dok mu je glas kreštao, poput smetnji. Mogao sam zamisliti kako mu žena pridržava slušalicu uz usta.

Poruka je bila ostavljena prije dva sata. Bilo je kasno, ali uzvratio sam poziv. Čovjek je živio u kolicima. Što je za njega bilo kasno? Nisam imao pojma.

Javila se Danny Cross. Mora daj je imala indikator poziva na telefonu jer joj je pozdrav bio odsječan i u sebi je nosio tračak zlobe. Ili sam možda u njemu iščitavao previše?

- Danny, Harry je. Odgovaram na poziv tvog muža.

- On spava.

- Možeš li ga probuditi, molim te? Zvučalo je važno.

- Mogu ti reći što ti je želio kazati.

- U redu.

- Želio ti je reći daje običavao držati kopije svojih dosjea kad je radio. Držao ih je ovdje u kućnom uredu. Nisam se sjećao da sam vidio ured u kući.

- Cjelokupne kopije?

- Ne znam. Imao je uredski ormar za odlaganje spisa i bio je pun. -

Imao je?

- Njegov je dnevni boravak tamo gdje je prije bio ured. Sve sam morala iznijeti van. Sada je sve u garaži.

Shvatio sam da moram prekinuti njezinu bujicu informacija. Već je previše toga bilo rečeno telefonom. Paranoja je opet uzdizala svoju ružnu glavu.

- Dolazim večeras - rekoh.

-Ne, prekasno je. Uskoro idem u krevet.

-Bit ću tamo za pola sata, Danny. Čekaj me.

Spustio sam slušalicu prije nego što je mogla dalje nastaviti osporavati moje namjere. Ne ulazeći u kuću dalje od kuhinje, okrenuo sam se i izašao, ovoga puta ostavivši svjetlo upaljeno.

120

U Vallevju je počela padati lagana kišica. Kapljice ulja sjajile su se na autocesti i sve usporavale. Potrošio sam punih pola sata i dulje da stignem do kuće u Melbi, i kratko nakon što sam se zaustavio na prilazu počela su se podizati garažna vrata. Danny Cross pazila je na mene. Izašao sam iz mercedesa i ušao u garažu.

Bila je to garaža za dva vozila, prenatrpana naslaganim kutijama i namještajem. Nalazio se tamo i stari chevy malibu s otvorenim poklopcem motora, kao da je netko radio na motoru i samo spustio poklopac ne zatvarajući ga kako bi se malo odmorio. Mislim da sam se sjećao da je Lawton Cross privatno vozio nabrijani auto iz šezdesetih godina. No na autu se nalazio debeo sloj prašine, kao i kutije naslagane na njegovom krovu. Jedno je bilo sigurno - on više nikada neće raditi na njemu niti ga voziti.

Vrata spojena s kućom se otvoriše i tamo je stajala Danny u dugom kućnom ogrtaču s pojasom oko tankog struka čvrsto vezanim u čvor. Na licu joj je bio isti izraz neodobravanja kao i uvijek, izraz na koji sam se podosta naviknuo. Bila je to šteta jer je ona bila krasna žena. Ili točnije, nekadaje bila.

- Danny - rekoh kimnuvši glavom. - Neću dugo. Ako me samo možeš usmjeriti prema...

-Sve je tamo pokraj perilice. Ormari s dosjeima.

Pokazala je mjesto ispred malibua gdje se nalazila niša za rublje. Obišao sam auto i pronašao dva ormarića s dvije ladice pored nakrcane perilice i sušila. Bili su to ormarići koji su se zaključavali, ali

svaki od njih imao je izbijenu bravu. Lawton ih je vjerojatno nabavio rabljene na dvorišnoj rasprodaji.

Na četiri ladice nije bilo vanjskih oznaka koje bi mi mogle pomoći u potrazi, pa sam se sagnuo i otvorio prvu ladicu slijeva. Nije sadržavala dosjee. Umjesto toga, sadržavala je ono stoje izgledalo kao sadržaj s površine stola. Bili su tu Rolodeksova kutijica s požutjelim telefonskim posjetnicama, uspravni okvir za slike koji je prikazivao Danny i Lawtona Crossa iz nekog sretnijeg vremena, te dvodijelna uredska kutija za odlaganje pisama. Jedina stvar u kutiji označenoj s "UNUTRA" bio je preklopljeni zemljovid Griffith Parka.

Sljedeća ladica sadržavala je Crossove dosjee. Brzo sam pregledao etikete proučavajući imena i nadajući se vezama s onim na čemu sam radio. Ništa. Pogledao sam u gornju ladicu drugog ormarića i pronašao još dosjea. Konačno sam otkrio dosje s oznakom Eidolon Prodiictions. Izvukao sam ga i stavio na vrh ormarića. Vratio sam se pretraživanju dosjea, znajući da se slučajevi često protežu u više fascikala.

121

Naišao sam na dosje s oznakom "Antonio Markwell" i sjetio se slučaja jer se vrtio u medijima oko pet-šest godina ranije. Markwell je bio devetogodišnji dječak koji je nestao iz svog dvorišta u Chatsworthu. Na slučaju su radili OPU i FBI. Trajalo je tjedan dana dok nisu pronašli osumnjičenog - pedofila s prikolicom. On je odveo Lavvtona Crossa i njegovog partnera, Jacka Dorsevja, do dječakovog tijela u Griffith Parku. Bilo je pokopano blizu špilja u Bronson Ca-nyonu. Nikada ga ne bi pronašli da nisu obradili ubojicu. Bilo je u tim brdima previše mjesta na kojima se moglo sakriti tijelo.

Bio je to značajan slučaj, od one vrste koja te proslavi u policiji. Pretpostavljao sam da su i Cross i Dorsev poslije toga vjerovali da su u sjajnom položaju. Nisu imali pojma što im nosi budućnost.

Zatvorio sam ladicu. Nije bilo drugih dosjea koji su izgledali povezani s mojom istragom. Ladica na dnu, posljednja, bila je prazna. Uzeo sam dosje koji sam odložio na vrh ormarića, stavio ga na poklopac motora malibua i otvorio. Trebao sam ga samo staviti pod ruku i otići s njim. Ali bio sam uzbuđen. Iščekivao sam nešto. Možda novi trag, prekretnicu. Želio sam vidjeti stoje Lawton Cross sačuvao u dosjeu.

Čim sam ga otvorio, znao sam da je dosje nepotpun. Cross je

prekopirao neke od radnih dokumenata slučaja da ih upotrijebi kod kuće ili na putu. Nedostajali su osnovni izvještaji o slučaju. Nije bilo izvještaja koji bi bili posebno povezani s istragom ubojstva Angelle Benton. Dosje je većinom sadržavao izvještaje koji su se odnosili na pljačku na filmskom setu te na pucnjavu. Bilo je ondje i izvještaja svjedoka - uključujući i moj - te forenzičnih izvještaja. Nalazila se tamo i DNA usporedba između krvi pronađene u ukradenom filmaškom kombiju i sjemena pronađenog na tijelu Angelle Benton; bez podudaranja. Bilo je i sažetaka intervjuja te kronološki i lokacijski izvještaj - dokument u kojem su označeni položaji pojedinih igrača u slučaju u različitim, za slučaj važnim, vremenskim odsječcima. Ovi K i L izvještaji također su bili znani i kao stranice za alibi. Na taj su se način mnogobrojni igrači u slučaju pažljivo preispitali te se dolazilo do sumnjivca.

Žurno sam pregledao stranice ovog izvještaja i ustanovio da su Cross i Dorsev prikazali jedanaest različitih ljudi, a sva mi imena nisu bila poznata. K i L izvještaj bio je dobro otkriće. Odložio sam dokument na stranu jer sam ga namjeravao staviti na vrh hrpe u dosjeu kada dovršim s pregledavanjem.

Nastavio sam, i baš sam se dohvatio kopije financijskog izvještaja koji je sadržavao nasumce odabrane serijske brojeve ukradenog
122

novca, kad sam iza sebe začuo Dannvn glas. Ostala je na ulazu u kuću i promatrala me a da to nisam ni shvatio.

- Jesi li pronašao ono što si tražio?

Okrenuo sam se i pogledao je. Prvo što sam zamijetio bilo je da joj je pojas na ogrtaču razvezan, te da joj se ogrtač rastvorio i otkrio svjetloplavu spavaćicu.

- Ovaj, da, ovdje je. Samo sam bacio brzi pogled. Ako želiš, mogu odmah otići.

- Čemu žurba? Lawton i dalje spava. Neće se probuditi do jutra.

Dok je izgovarala posljednju rečenicu, gledala me ravno u oči.

Pokušavao sam protumačiti što je rekla i što je mislila. Prije no što sam mogao odgovoriti, trenutak su pokvarili zvuk i svjetla auta koji se brzo parkirao na prilazu.

Okrenuo sam se i ugledao uobičajeni auto državnih službenika - crown victoriju - kako se zaustavlja na svjetlu iz otvorene garaže. U

autu su bila dva muškarca i prepoznao sam onoga na suvozačkom mjestu. Uz najmanje vidljivih kretnji što sam mogao, spustio sam financijski izvještaj na K i L izvještaj. Zatim sam ih oba podignuo i ugurao u procijep između malibuovog poklopca motora i branika. Čuo sam kako listovi padaju kroz utor u pregradak motora. Zatim sam se odmaknuo od auta, ostavljajući ostatak dosjea otvoren na poklopcu, te ga obišao do otvorenog dijela garaže.

I drugi je crown vic skrenuo na prilaz. Dvojica muškaraca iz prvog auta već su bili vani i ulazili u garažu.

- FBI - reče muškarac kojega sam prepoznao kao Roditeljstvo Danas.

Podignuo je legitimaciju s priščvršćenom značkom. Jednako ju je brzo sklopio i spremio.

-Kako su djeca? -upitah.

Na trenutak se doimao zbunjeno i to mu je usporilo korak. Ali onda se požurio i zauzeo položaj ispred mene, dok je njegov partner, koji nije pokazao značku, stao u blizini, meni zdesna.

- Gospodine Bosch, trebat ćete poći s nama - reče Roditeljstvo Danas.

- Pa, ovog sam trena nekako zauzet. Pokušavam ovu garažu vratiti u formu.

Agent pogleda preko mog ramena u Danny Cross.

- Gospojo, možete li se vratiti unutra i zatvoriti vrata? Otići ćemo za par minuta.

- Ovo je moja garaža, moja kuća - odgovori Danny.

123

Znao sam da joj je prosvjed uzaludan, ali svidjelo mi se što gaje ipak uložila.

- Gospojo, ovo su FBI-eva posla. Ne tiču vas se. Molim vas, uđite.

-Ako su u mojoj garaži, onda me se tiču.

-Gospojo, neću vas pitati još jednom.

Nastupila je stanka. Držao sam pogled na agentu. Čuo sam kako su se vrata iza mene zatvorila i znao sam da je moja svjedokinja otišla. Istog je trenutka agent s moje desne strane krenuo u akciju. Podignuo je obje ruke i nasrnuo na mene, gurajući me u bok malibua. Lakat mi je skliznuo po krovu i udario u kutiju, poslavši je sve do druge strane auta gdje je tresnulanapod. Zazvučalo je kao da

je u njoj staklo.

Agent je bio dobro uvježban i nisam pružio otpor. Znao sam da bi to bila pogreška. To bi bilo ono što je želio. Grubo me je gurnuo prsima uz auto i zavrnuo mi ruke iza leđa. Osjetio sam lisičine kako mi se čvrsto stišću oko zapešća, a zatim su me njegove ruke pretražile radi oružja i zavukle mi se u džepove u rutinskoj pretrazi.

- Što radite? Što se događa?

Bilaje to Danny. Čulaje tresak.

- Gospojo - mrko reče Roditeljstvo Danas - vratite se unutra i zatvorite vrata.

Drugi me agent zavrtio dalje od auta i gurnuo izvan garaže prema drugom autu. Osvrnulo sam se prema Danny Cross upravo dok je zatvarala vrata. Izraza neodobravanja na koji sam se tako naviknuo nije bilo. Na njenom je licu sada bio zabrinuti izraz. Također sam vidio da je sada njezin kućni ogrtač nanovo zavezan.

Šutljivi agent otvorio je stražnja vrata drugog auta i počeo me gurati unutra.

- Pazi na glavu - rekao je baš dok je stavljao ruku na moj vrat i grubo mi gurnuo glavu kroz vrata. Ispružio sam se duž stražnjeg sje dišta. Zalupio je vratima, jedva promašivši njima moj zglob. Gotovo sam mu mogao čuti uzdah razočaranja kroz staklo.

Zalupio je šakom po krovu auta, i vozač je prebacio mjenjač u rikverc i nagazio na gas. Auto se trznuo unatrag i taj me iznenadni pokret zbacio sa sjedišta na pod. Nisam mogao ublažiti svoj pad i obrazom sam snažno udario po ljepljivom podu. S rukama iza sebe mučio sam se da se odgurnem natrag na sjedište. Ali učinio sam to hitro, moj napor ojačali su bijes i neugodnost. Uspravio sam se kad se auto trznuo naprijed, bacivši me natrag na sjedište. Auto je odjurio dalje od kuće i kroz stražnji prozor vidio sam Roditeljstvo Danas

124

T

to

Teško

Mogao sa mogao niš
niti od bije
kako stoji Crossa.

8 » 3 ?

c

0Q P

S g-a &

P

(R N S' »

N<

O O P'B

"

a?.3o

— ?

r0 o P i-zuri

W O* KIM P o •=-*

Es P p a.

c

ao k

prlja

ga. L

sam

men

ako se a vštinu s icemije gorio čis

e. Uz bo

gent sman podnog ot gorjelo. N tombespo:

k je d:

ržao

juje u iraća, eodb moćne

O

n>

v< ° P3 _

o- tr: cr:"

[-H

? » 3. S

a

3

:oru. sam više

tona>

19.

Na pola puta do Westwooda prestao sam im se obraćati. Bilo je beskorisno i to sam znao, ali proveo sam dvadeset minuta nabacujući se na njih pitanjima, zatim prikrivenim prijetnjama, no bez obzira što bih rekao, nije bilo odgovora. Kada smo napokon stigli do federalne zgrade, FBI-ev auto odvezli su u podzemnu garažu, te me izvukli i gurnuli u dizalo s oznakom "Prijevoz samo za osiguranje". Jedan od agenata stavio je elektronsku karticu u utor na kontrolnoj ploči i udario tipku 9. Dok se nehrđajuća čelična kocka uzdizala, razmišljao sam koliko sam daleko pao od značke. Nisam imao nikakvu prednost u odnosu na ove ljude. Oni su bili agenti, a ja nisam bio ništa. Mogli su sa mnom učiniti što su htjeli i svi smo to znali.

- Ne osjećam prste - rekoh. - Lisičine su prečvrsto zategnute.

-Baš lijepo -reče jedan od agenata, prve riječi koje mije uputio te večeri.

Vrata su se otvorila i svaki od njih uhvatio me za jednu ruku i gurnuo u hodnik. Stigli smo do vrata koja je jedan od njih otvorio elektronskom karticom, a zatim smo se spustili hodnikom do drugih vrata, ovaj put sa šifriranom bravom.

- Okreni se - reče agent. -Molim?

- Okreni se od vrata.

Poslušao sam naredbu i okrenuo se kad je drugi agent ukucao šifru. Zatim smo prošli kroz vrata i uveli su me u slabo osvijetljen hodnik pun vrata s malim pravokutnim prozorčićima u visini glave. Najprije sam pomislio da se radi o sobama za ispitivanje, ali tada sam

126

shvatio da ih je previše. Bile su to ćelije. Okrenuo sam glavu da pogledam kroz neke od prozorčića dok smo prolazili i kroz dva od njih ugledao sam muškarce kako mi uzvraćaju pogled. Bili su tamnopusi i srednjoistočnjačkog podrijetla. Brade su im izgledale neuredno. Kroz treći sam prozor spazio niskog muškarca kako gleda van, dok su mu oči jedva dosezale donji dio prozorčića. Kos-a mu je bila obojena u plavo, a pri korijenu je imala crn, oko pola centimetra dugačak izrastak. Prepoznao sam ga po fotografiji koju sam vidio na računalu u knjižnici. Mousouwa Aziz.

Stali smo pred vratima s brojem "29" i neka ih je nevidljiva ruka elektronski otvorila. Jedan od agenata stao je iza mene i začuo sam

kako gura ključ u lisičine. Nisam ga mogao osjetiti. Uskoro su mi zapešća bila oslobođena te sam protrljao ruke da im vratim cirkulaciju. Bile su bijele kao kreč, a oko svakog zapešća urezala se duboka crvena masnica. Uvijek sam vjerovao daje prečvrsto stavljanje lisičina osumnjičenom usrano. Jednako kao i udaranje pritvorenikove glave u okvir vrata od auta. Lako izvedivo, lako se iz toga može izvući. Ali uvijek usrani potez. Potez zlostavljača. Od one vrste do koje bi dogurao dječak koji uživa zadirkovati mlađu djecu na školskom dvorištu.

Dok mi se osjećaj bockanja počinjao uspinjati u ruke, sve jači osjećaj bijesa počeo mi se gomilati iza očiju, zamagljujući mi vid baršunastim crnilom. U toj tami glas me je nagovarao na osvetu. Uspio sam ga zanemariti. Sve se svodi na moć i kada je upotrijebiti. Ovi tipovi to još nisu znali.

Ruka me gurne preme ćeliji i nesvjesno sam se odupro. Nisam želio ući tamo. Tada me oštar udarac pogodi iza lijevog koljena, noga mi se svine, i udarac s leđa odbaci me naprijed. Preletio sam malu ćeliju do suprotnog zida i podignuo ruke da zaustavim svoje gibanje naprijed.

- Raskomoti se, šupčino - reče mi agent s leđa.

Vrata se zalupiše prije nego što sam se dospio okrenuti. Stajao sam tamo gledajući u stakleni kvadratić, shvaćajući da su drugi zatvorenici koje sam vidio u hodniku gledali u sebe. Staklo je bilo ozr-caljeno.

Instinktivno sam znao da me agent koji me udario i gurnuo sada gleda s druge strane, kimnuo sam mu, šaljući mu poruku da ga neću zaboraviti. Vjerojatno mi se smijao s druge strane.

Svjetlo u sobi ostalo je upaljeno. Napokon sam se odmaknuo od vrata i ogledao se. Na stjenovitoj zidnoj izbočini nalik polici nalazio se dva i pol centimetra tanak madrac. U suprotnom zidu bio je ug127 rađen umivaonik koji je služio i kao zahod. Nije bilo ničeg drugog osim čelične kutije u jednom od gornjih kutova s prozorčićem od pet centimetara iza kojeg sam mogao vidjeti objektiv kamere. Motrili su me. Čak i da sam na zahodu, motrili bi me.

Htio sam provjeriti koliko je sati, ali mog sata više nije bilo. Nekako su mi ga oduzeli, vjerojatno kad su mi skidali lisičine, dok su mi zapešća bila tako obamrla da nisam mogao osjetiti krađu.

Proveo sam ono što sam vjerovao da je moj prvi sat u zatvo-reništvu koračajući malim prostorom i pokušavajući održati svoj bijes snažnim, ali pod kontrolom. Hodao sam bez nekog obrasca osim da koristim cijeli prostor, a kada bih došao u kut gdje se nalazila kamera podignuo bih srednji prst lijeve ruke prema objektivu. Svaki put.

Drugog sam sata sjeo na madrac, odlučan da se ne iscrpim koračanjem i pokušavajući voditi računa o vremenu. Povremeno bih još uvijek pokazao prst kameri, obično se ni ne trudeći da pritom pogledam u nju. Počeo sam razmišljati o pričama iz soba za ispitivanje da mi prođe vrijeme. Sjetio sam se jedne o tipu kojega smo priveli kao osumnjičenog u dvostrukom ubojstvu koje je uključivalo otimačinu droge. Plan nam je bio da ga pustimo neka se malo zabrine prije no što uđemo u sobu i pokušamo ga slomiti. Ali ubrzo nakon što su ga smjestili u sobu, skinuo sije hlače, vezao si nogavice oko vrata i pokušao se objesiti o rasvjetno tijelo na stropu. Stigli su do njega na vrijeme i spasili čovjeka. Prosvjedovao je da će se radije ubiti nego ostati još jedan sat u toj sobi. Unutra je bio tek dvadeset minuta.

Počeo sam se smijati a onda se prisjetio druge priče koja nije bila toliko smiješna. Čovjeka koji je bio svjedok od sporedne važnosti teškoj oružanoj pljački doveli su u sobu i ispitali o onome stoje vidio. Bilo je to kasno jednog petka. On je bio ilegalac i posve preplašen, ali nije bio osumnjičen i vratiti ga u Meksiko značilo bi previše telefonskih poziva i previše papirologije. Sve stoje detektiv od njega želio bila je informacija. No, prije nego što ju je dobio, detektiva su pozvali izvan sobe za ispitivanje. Rekao je čovjeku da ostane tamo, da će se vratiti. Ali nije se vratio. Novi događaji na slučaju odveli su ga na teren i uskoro je zaboravio na svjedoka. U nedjelju ujutro drugi detektiv koji je došao da pokuša nadoknaditi papirologiju začuo je kucanje, otvorio vrata sobe za ispitivanje i otkrio daje svjedok još uvijek ondje. Izvadio je iz kante za smeće prazne čaše za kavu i tijekom vikenda ih napunio mokraćom. Ali, kao što mu je bilo naloženo, nije napustio nezaključanu sobu za ispitivanje.

128

Sjetivši se te priče, postao sam mrzovoljan. Nakon nekog vremena skinuo sam jaknu i legao na madrac. Prekrio sam lice jaknom kako bih se zaklonio od svjetla. Pokušao sam ostaviti dojam da spavam,

da ne marim za ono što mi rade. Ali nisam spavao i oni su to vjerojatno znali. Sve sam to već vidio kad sam se nalazio s druge strane stakla.

Naposljetku sam se pokušao usredotočiti na slučaj, vrteći po glavi najnovija zbivanja i pokušavajući uočiti kako se uklapaju. Zašto se umiješao FBI? Jer sam nabavio kopiju dosjea Lawtona Crossa? Nije se činilo vjerojatnim. Zaključio sam da sam ih taknuo u živac kad sam u knjižnici potražio izvještaje o Mousouwi Azizu. Razgovarali su s knjižničarkom ili pregledali računalo - novi su im zakoni to dopuštali. To ih je izazvalo. O tome su željeli znati.

Nakon, po mojoj procjeni, četiri sata u sobici, vrata je uz škljo-canje otvorio elektronički mehanizam. Povukao sam jaknu s lica i uspravio se baš kada je ušao agent kojega ranije nisam vidio. Nosio je dosje i šalicu kave. Agent meni znan kao Roditeljstvo Danas, stajao je iza njega s čeličnom stolicom.

-Nemoj ustajati-reče prvi agent.

Svejedno sam ustao.

-Štosedovraga...

- Rekoh da ne ustaješ. Sjedni ili ću izaći odavde pa ćemo pokušati ponovno sutra.

Trenutak sam oklijevao, zadržavajući držanje ljutitog čovjeka, a onda sam sjeo na madrac. Roditeljstvo Danas unio je stolicu i spustio je baš do vrata, a zatim je izašao iz ćelije, zatvorivši vrata. Agent koji je ostao sjeo je i spustio na pod svoju kavu iz koje se pušilo. Miris joj je ispunio prostoriju.

- Ja sam specijalni agent John Peoples iz FBI-a.

- Blago vama. Što radim ovdje? -Ovdje stejerne slušate.

Unio mi se u oči kako bi se pobrinuo da napravim ono što je u-pravo rekao da ne činim. Bio je moje dobi, možda malko stariji. Još je imao svu kosu koja je bila malo preduga za FBI. Pretpostavio sam da to nije bila stvar odabira stila. Jednostavno je bio prezaposlen da se ode propisno ošišati.

Stvar je bila u njegovim očima. Svako lice ima magnetsko obilježje, ono što te privuče. Nos, ožiljak, rascijepljena brada. Kod Pe-oplesa su svu pažnju privlačile oči. Bile su duboko uvučene i tamne. Bile su zabrinute. Nosile su tajno breme.

- Rečeno vam je da odstupite, gospodine Bosch - reče, - Štoviše, izričito vam je kazano da ostavite stvari na miru, a ipak, evo nas ovdje.

- Možete li odgovoriti na pitanje?

- Mogu pokušati. Ako nije povjerljiv podatak.

- Je li moj sat povjerljiv podatak? Gdje mi je sat? Dobio sam ga pri odlasku u mirovinu i želim ga natrag.

- Gospodine Bosch, zaboravite za sada na svoj sat. Pokušavam vam nešto utuviti u tu vašu tvrdu glavu, ali vi to ne želite, zar ne?

Posegnuo je dolje za svojom šalicom i otpio gutljaj. Napravio je grimasu jer sije opekao usta. Spustio je šalicu natrag napod.

- Ovdje se događaju važnije stvari od vaše privatne istrage i vašeg umirovljeničkog sata od sto dolara.

Odglumio sam iznenađenje.

- Doista mislite daje to sve što su na mene potrošili nakon svih tih godina?

Peoples se namršti i protrese glavom.

- Ne pomažete si, gospodine Bosch. Ugrožavate istragu koja je od vitalne važnosti za ovu zemlju, a sve što vi ovdje želite je pokazati kako ste pametni.

- Ovo je govorancija o nacionalnoj sigurnosti, zar ne? Jest, zar ne? Pa, specijalni agente Peoples, možete sije zadržati do sljedećeg puta. Ne smatram daje istraga ubojstva nevažna. Kada se radi o ubojstvu, nema kompromisa.

Peoples je ustao i zakoraknuo prema meni, sve dok nije gledao ravno u mene. Nagnuo se nad krevetom, oslonivši se rukom o zid radi potpore.

- Hieronymuse Bosch - proderao se, začudo naglašavajući ime točno. - Petljate se u tuđa posla! Vozite se krivim putem jednosmjernom ulicom! Razumijete li!

Zatim se okrenuo i vratio se do svoje stolice. Gotovo sam se nasmijao teatralnosti i na trenutak sam pomislio da nije shvaćao kako sam proveo dvadeset i pet godina radeći u prostorijama poput ove.

- Jesam li uopće dopro do vas? - upita Peoples, ponovno smirenog glasa. - Niste policajac. Ne nosite značku. Nemate postaju, nemate slučaj. Nemate status.

- Ovo je nekoć bila slobodna zemlja. To je nekada bio dovoljan status.

- Ovo više nije ista zemlja kao nekada. Stvari su se promijenile. Pokazao je dosje koji je držao u ruci.

130

-Ubojstvo ove žene je važno. Naravno da jest. Ali u igri su druge stvari. Važnije stvari. Morate odstupiti od toga, gospodine Bosch. Ovo je posljednje upozorenje. Odustanite. Ili ćemo Vas mi primorati da odustanete. A to vam se neće svidjeti.

- Kladam se da ću ponovno završiti ovdje? Zar ne? S Mišem i drugima? Drugim neprijateljskim borcima. Ne zovete li ih tako? Zna li itko za ovo mjesto, agente Peoples? Bilo tko izvan vaše male BKS ekipe?

Izgledao je trenutačno zaprepašten mojim znanjem i uporabom termina.

- Prepoznao sam Miša kada su me priveli. Razgledavao sam prozorčice.

-1 iz toga mislite da znate što se ovdje događa?

- Obradujete tipa. Očito je, i to je u redu. Ali što ako je on taj koji je ubio Angellu Benton? Što ako je on ubio bankovnog zaštitara? I što ako je ubio i FBI-evu agenticu? Zar ne marite za ono što se do godilo Marthi Gessler? Bila je jedna od vas. Je li se svijet toliko mnogo promijenio? Zar specijalna agentica više nije posebna pod tim

vašim novim pravilima? Ili se govorancija mijenja kako vam je zgodno? Jesam lija neprijateljski borac, agente Peoples?

Mogao sam vidjeti da gaje pogodilo. Moje su mu riječi otvorile staru ranu ili staru debatu. Ali onda mu se na licu pokazala odlučnost. Otvorio je dosje u svojim rukama i izvukao računalni ispis koji sam napravio u knjižnici. Mogao sam vidjeti Azizovu policijsku fotografiju.

-Kako ste znali o ovome? Kako ste to povezali?

-Vi ljudi.

- O čemu govorite? Nitko vam ovdje ne bi rekao...

- Nisu ni morali. Vidio sam da me vaš čovjek prati u knjižnici. Primite na znanje... nije tako dobar. Recite mu neka idući put pokuša sa Sports Illustrated. Znao sam da se nešto događa, pa sam obavio pretraživanje kroz novinsku arhivu i pronašao to. Otisnuo sam to jer

sam znao da vas može natjerati da se pojavite. I jeste. Vaša je vrsta vrlo predvidiva. Bilo kako bilo, onda sam ugledao Miša dok su me pratili hodnikom i nekako sam zbrojio dva i dva. Novac iz moje pljačke nalazio se pod sjedalom njegovog vozila kad ste ga uhitili. Ali to vam nije važno, kao ni dva, a možda i tri ubojstva povezana s tim. Samo želite znati kamo je išao taj novac. 1 ne želite da vam se na putu do toga ispriječi sitnica poput pravde za mrtve.

131

Peoples je polako umetnuo ispis natrag u fascikl. Mogao sam vidjeti kako mu se lice mijenja, tamni oko očiju. Moje su ga riječi pogodile ravno u živac.

-Nemaš pojma kakav je svijet tamo vani, kao ni što poduzimamo ovdje u vezi s tim - reče. - Možeš sjediti ovdje i biti samodopadan i raspredati o svojim predodžbama o pravdi. Ali nemaš jebenog pojma stoje tamo vani.

Moj odgovor tome bio je osmijeh. Riječi su mi spremno nadošle.

- Možeš sačuvati taj govor za političare koji za vas mijenjaju pravila sve dok više nema pravila. Sve dok se u jednadžbi pravda za ubijenu i oskvrnutu ženu ne izjednači s nulom. To se ovdje događa. Peoples se nagne bliže. Spremio se na govor i želio se dobro osigurati da shvatim poruku.

- Znaš li kamo je Aziz išao s tim novcem? Mi ne znamo, ali mogu ti reći gdje ja mislim daje išao. U kamp za obuku. Teroristički kamp za obuku. I ne govorim o kampu negdje u Afganistanu. Govorim o krugu od sto milja od naše granice. Mjestu gdje obučavaju ljude da nas ubijaju. U našim zgradama, u našim avionima. U snu. Obučavaju

ih da prijeđu tu granicu i ubiju nas, uz slijepo potcjenjivanje onoga tko smo i u što vjerujemo. I ti ćeš mi reći da sam u krivu, da ne bismo trebali učiniti sve što možemo da otkrijemo takvo mjesto ako ono postoji? Da ne bismo trebali poduzeti svaku raspoloživu mjeru na tom čovjeku i izvući iz njegovog podatka koji nam trebaju?

Nagnuo sam se unazad dok se leđima nisam oslonio na zid. Da sam imao šalicu kave, ne bih je ignorirao kao stoje to on činio. -Ništa ti neću reći-rekoh. - Svatko radi ono što mora.

- Krasno -reče on sarkastično. - Riječi mudrosti. Nabavit ću zidnu ploču za svoj ured i odmah to zabilježiti na njoj.

- Znaš, jednom sam bio na suđenju, i odvjetnica s druge strane rekla je nešto što uvijek nastojim zapamtiti. Citirala je filozofa čijeg se imena sad ne mogu sjetiti... imam ga zapisanog kod kuće. Ali taj je tip rekao da, tkogod vani lovio čudovišta našeg društva, trebao bi vraški pripaziti da i sam ne postane čudovištem. Vidiš, jer onda je sve izgubljeno. Onda nemamo društvo. Uvijek sam mislio daje to dobar stav.

-Nietzsche. I gotovo si pogodio citat.

-Nije važno točno citirati. Važno je zapamtiti što citat znači.

Peoples posegne u unutrašnjost džepa svog kaputa. Izvukao je moj sat. Bacio mi gaje i počeo sam si ga stavljati na ruku. Pogledao sam brojčanik sata. Kazaljke su mu se nalazile nasuprot zlatne detektivske značke na kojoj je bila gradska vijećnica. Obratio sam
132

pažnju na vrijeme i vidio da sam u sobici ostao duže nego što sam mislio. Uskoro će zora.

- Odlazi odavde, Bosch - reče. - Prepriječiš li nam se još jednom u ovome, naći ćeš se ovdje brže no što si mislio daje moguće. I nitko neće znati da si tu.

Prijetnjaje bila očita.

- Tada ću se naći među nestalima, ha?

- Kako god to želiš nazvati.

Peoples je podignuo ruku iznad glave tako da je vidi kamera. U zraku je zavrteo prstom, a elektronička je brava škljocnula i vrata su se odškrinula nekoliko centimetara. Ustao sam.

- Idi - reče Peoples. - Netko će te ispratiti. Puštam te na slobodu, Bosch. Upamtite

Uputio sam se prema vratima, ali sam oklijevao kad sam prolazio pored njega. Pogledao sam u njega i u dosje koji je još uvijek čvrsto držao.

- Pretpostavljam da ste me operušali, uzeli mi dosjee. Jednako kao i one Lawtona Crossa.

-Nećeš ih dobiti natrag.

- Tako je, shvaćam. Nacionalna sigurnost. Htio sam reći, pogle daj fotografije. Pronađi jednu od fotografija Angelle na pločicama. Pogledaj joj ruke, čovječe.

Krenuo sam prema otvorenim vratima.

- Stoje s njenim rukama? - zazove za mnom.
- Samo joj pogledaj ruke. Kako smo ih našli. Onda ćeš znati o čemu govorim.

U hodniku me čekalo Roditeljstvo Danas.

- Ovim putem - reče osorno, i mogao sam vidjeti daje razočaran što me puštaju.

Prolazeći hodnikom potražio sam pogledom Mousouwu Aziza u jednom od pravokutnih prozorčića, ali ga nisam vidio. Pitao sam se jesam li slučajno pogledao u lice ubojici za kojim sam tragao, i hoće li to biti moj jedini letimičan pogled, hoće li to biti najviše što sam mu se približio. Znao sam da nikada neću doći do njega dokle god je ovdje, doslovno niti legalno. Bio mi je nedostupan. Bio je među nestalima. Krajnja slijepa ulica.

Izašli smo kroz dvoja elektronska vrata i zatim sam se našao u niši za dizala. Nije bilo dugmadi koju bih pritisnuo. Roditeljstvo Danas pogleda u kameru u kutu stropa i zavrti prstom u zraku. Začuo sam kako se dizalo počinje približavati.

133

Kad su se vrata otvorila, poveo me je dalje. Spustili smo se do suterena, ali ne i do auta. Otpratio me do rampe nakon stoje viknuo zaposleniku u garaži da otvori klizna vrata. Kad su se vrata podignula, obasjala me sunčeva svjetlost i morao sam zažmirkati.

- Čini mi se da me nećete odvesti natrag do mog auta.
- Može ti se činiti što god hoćeš. Ugodan dan.

Ostavio me tamo na vrhu rampe i okrenuo se da se provuče kroz vrata prije nego što ga poklope. Promatrao sam kako nestaje dok se željezna zavjesa spušta. Pokušao sam smisliti duhovitu opasku i baciti mu je u lice, ali bio sam prokleta preumoran i propustio sam priliku.

134

>

20.

FBI mi je bio u kući. To sam očekivao. No posjet agenata bio je jedva uočljiv. Nisu mi ispremetali kuću i ostavili mi da sve vratim na mjesto. Metodično su je pretražili i većinu stvari ostavili točno na svom mjestu. Očistili su stol u blagovaonici na kojem sam ostavio niz dosjea u vezi s ubojstvom Angelle Benton. Izgledalo je kao da su

možda čak i izglancali praznu površinu sredstvom za čišćenje kad su završili posao. Ništa mi nisu ostavili. Moje bilješke, moji dosjei, moji izvještaji - svi su nestali kao i slučaj, kako se činilo. Nisam nadugačko razmišljao o tome. Nekoliko sam trenutaka gledao svoj taman odraz u izgllačanoj površini stola i odlučio da mi je potreban san prije no što povučem sljedeći potez.

Zgrabio sam bocu vode iz hladnjaka i izašao kroz klizna vrata na stražnju terasu da promatram kako sunce izlazi iznad brda. Jastučić na ležaljci bio je ovlažen jutarnjom rosom, pa sam ga preokrenuo i sjeo. Podignuo sam noge i zavalio se na meki naslon. U zraku je bilo malo studeni, ali na sebi sam još uvijek imao jaknu. Stavio sam bocu s vodom na bočni naslon ležaljke i ugurao ruke u džepove jakne. Nakon noći u ćeliji, bio je dobar osjećaj naći se kod kuće.

Sunce je upravo doseglo vrhove brda s druge strane Cahuenga Passa. Nebo se ispunilo svjetlom koje se širilo dok su zrake prelamale milijarde sićušnih čestica što su lebdjele u zraku. Uskoro će mi trebati sunčane naočale, ali tako zavaljenom nije mi se dalo ustajati da ih donesem. Umjesto toga sam sklopio oči i ubrzo zaspao. Sanjao sam Angellu Benton i njezine ruke; ženu koju nikada u životu nisam upoznao, ali koja je oživjela u mojim snovima i posezala za mnom.

135

Probudio sam se nekoliko sati kasnije na suncu koje mi je pržilo očne kapke. Ubrzo sam shvatio da lupanje za koje sam mislio da dolazi iz moje glave zapravo dolazi s ulaznih vrata. Ustao sam i srušio neotvorenu bocu vode s bočnog naslona ležaljke. Pokušao sam je zgrabiti, ali sam promašio. Otkotrljala se s terase i pala u grmlje. Pošao sam do ograde i pogledao dolje. Čelični potpornji držali su mi kuću nadvijenom nad kanjonom. Tamo dolje nisam mogao vidjeti bocu.

Tkogod se nalazio ispred, ponovno je pokucao i tada sam začuo prigušenu verziju svog imena. Ušao sam u kuću s terase i prešao dnevni boravak do hodnika pred ulazom. Kad sam napokon otvorio vrata, on je još uvijek lupao po njima. Bio je to Roy Lindell i nije se smiješio.

-Nanoge lagane, Bosch.

Počeo se probijati pored mene u kuću, ali stavio sam mu ruku na

prsa i gurnuo ga natrag. Odmahnuo sam glavom i on je shvatio mig. Uperio je prst u kuću i očima postavio pitanje. Kimnuo sam i izašao kroz vrata, zatvarajući ih za sobom.

- Idemo mojim autom - reče tiho.

- Dobro. Jer moj je u Woodland Hillsu.

Njegov službeni auto bio je nepropisno parkiran na pločniku. Ušli smo u njega i zaputili se cestom Woodrowa Wilsona do zavoja koji je skretao prema Mulhollandu. Nisam mislio da me vozi u nekom određenom smjeru. Samo smo se vozili.

- Sto ti se dogodilo? - upita. - Načuo sam da su te priveli prošle noći.

- Tako je. Tvoja BKS ekipa. Moglo bi se reći da su me isprašili.

Lindell svrne pogled na mene a zatim ga vrati na cestu.

-Ne izgledaš loše. Imaš čak i nešto boje u obrazima.

- Hvala ti što si primijetio, Roy. Dakle, što želiš?

- Misliš da su ti ozvučili kuću?

- Vjerojatno. Nisam imao vremena provjeriti. Što želiš? Kamo idemo?

Iako sam pretpostavljao da znam. Mulhollandje vijugao oko brda do vidikovca s pogledom koji se, ovisno o omjeru smoga, pružao od zaljeva Santa Monice do zvonika u središtu grada.

Kao što sam i očekivao, Lindell je parkirao na malom parkiralištu i zaustavio se pokraj volkswagenovog kombija starog tridesetak godina. Smog je bio gust. Pogled se većim dijelom gubio dalje od zgrade Capital Recordsa,

136

- Prelazimo na stvar, ha? - reče Lindell, okrećući se u svom sje dalu prema meni. - U redu, prijeći ću na stvar. Što se zbiva s istragom?

Uputio sam mu dug pogled, pokušavajući prosuditi je li se pojavio zbog Marty Gessler ili kao produžena ruka specijalnog agenta Peoplesa. Kao test kojim će utvrditi jesam li odustao. Naravno da su Lindell i Peoples bili različiti ljudi s različitih katova federalne zgrade. Ali obojica su nosila jednaku značku. I nisam mogao znati kakvu su vrstu pritiska primijenili na Lindellu.

- Zbiva se to da nema istrage.

- Što? Zajebavaš me?

- Ne, ne zajebavam te. Moglo bi se reći da sam ugledao svjetlo. Natjerali su me da ga ugledam.

-1 što ćeš onda poduzeti, samo odustati?

- Tako je. Otići ću po svoj auto i poći na odmor. Vegas, mislim. Ovoga sam jutro započeo s dobivanjem opekline od sunca. Mogao bih isto tako otići izgubiti svoj novac.

Lindell se nasmiješi kao daje domišljat.

- Jebi se - reče. - Znam što radiš. Misliš da su me poslali da te provjerim, ha? Pa, jebi se.

- Baš lijepo, Roy. Možeš li me sada vratiti? Moram spakirati torbu.

- Ne dok mi ne kažeš što se uistinu događa. Otškrinuo sam vrata.

- U redu, mogu i hodati. Dobro će mi doći vježba.

Izašao sam i počeo hodati prema Mulhollandu. Lindell je široko otvorio svoja vrata, udarivši u bok starog kombija. Žurno je pošao za mnom.

- Slušaj, Bosch, slušaj me.

Dostigao me i stao pred mene, vrlo blizu, prisiljavajući me da stanem. Ruke stisnutih šaka prinio je uvis pred svoja prsa kao da pokušava raskinuti lanac kojim je okovan.

- Harry, ovdje sam zbog sebe. Nitko me nije poslao, dobro? Nemoj odustati od ovoga. Oni su te tipovi vjerojatno samo zastrašivali, to je sve.

- Reci to ljudima koje su ondje držali. Ne nestaje mi se, Roy. Znaš što mislim?

- Sereš. Nikad nisi bio tip čovjeka koji bi...

-Hej! Šupčino!

Okrenuo sam se na zvuk glasa i ugledao dva muškarca kako izlaze kroz klizna vrata volkswagenovog kombija. Bili su to dugokosi

137

bradonje koji su izgledali kao da im je mjesto na harleyitna, a ne u hipijevskom kombiju.

- Ulubio si mi vrata - vikne drugi.

- Po čemu možeš znati, jebote? - odgovori Lindell.

Eto problema, pomislio sam. Pogledao sam iza nadolazećih divova i uspio vidjeti ogrebotinu dugu desetak centimetara na prednjim suvozačevim vratima volkswagena. Lindellova su vrata ostala

otvorena i u doticaju s njima, očiti krivac.

- Misliš da je ovo šala? - reče prvi teškaš. - Kako bi bilo da ti ulubimo lice?

Lindell posegne iza leđa i jednim brzim pokretom ruke izvuče pištolj ispod jakne. Slobodnom rukom zgrabi prvog teškaša za košulju i privuče ga bliže, počupavši mu pritom nešto brade. Podigne pištolj i utisne cijev u grlo višeg muškarca.

- Kako bi bilo da se ti i David Crosbv¹ vratite u onaj usrani primjerak i odjebete odavde?

- Roy - rekoh. - Polako.

Miris marihuane sad nas je sustigao iz kombija. Nastupila je duga tišina dok su Lindell i prvi teškaš ukrstili poglede. Drugi je stajao u blizini i promatrao, ali zbog pištolja nije mogao ništa poduzeti.

- U redu, čovječe - konačno reče prvi. - Sve je u redu. Samo ćemo se povući odavde.

Lindell ga odgurne od sebe i spusti pištolj.

- Da, učini to, Palčiću. Povuci se. Odi popušiti lulu mira negdje drugdje.

Promatrali smo u tišini kako se vraćaju do kombija i kako drugi muškarac ljutito lupa Lindellovim vratima da bi mogao ući na suvozačko sjedalo u kombiju. Motor se upali, kombi se povuče i uključi u promet na MulhoUandu. Dok su odlazili, i vozač i suvozač pokažu neizbježne kretnje rukama. Pomislio sam na sebe kako pred samo nekoliko sati pružam isti pozdrav kameri u ćeliji. Znao sam koliko se dvojica u kombiju osjećaju bespomoćno.

Lindell mi ponovno posveti pozornost.

- To je bilo dobro, Roy - rekoh mu. - S tim vještinama, čudim se da te nisu angažirali za posao na devetom katu.

-Jebeš one tipove.

-Da, i ja sam se tako osjećao pred koji sat.

-1 onda, što će biti, Bosch?

1 David Crosbv - dugokosi američki gitarist, pjevač i tekstopisac

138

Upravo je potegnuo pištolj na dva neznanca u visoko testosteronskom sukobu na pragu nasilja, i plima se već povukla. Površina se smirila. Nemio je događaj nestao s ekrana njegovog radara samo jednim pokretom. Bila je to značajka koju sam u prošlosti najčešće

viđao u psihopata. Želio sam spremno vjerovati Lindellu pa sam sve pripisao nekoj vrsti federalne arogancije koju sam i ranije opažao kao genetsko obilježje u FBI-evaca.

- Ostaješ ili juriš? - upita.

Time me naljutio, ali pokušao sam to ne pokazati. Nabacio sam osmijeh.

- Nijedno - rekoh. - Prošetat ću.

Okrenuo sam se i ostavio ga ondje. Počeo sam hodati Mulhollandom prema Woodrowu Wilsonu i kući. Sasuo mi je u leđa bujicu psovki, no to me nije usporilo.

139

21.

Garažna vrata u kući Lawtona Crossa bila su otvorena i izgledalo je kao da su tako bila ostavljena preko noći. Taksijem sam se odbacio u ulicu do mog mercedesa. Nije izgledalo kao da su pomicali auto. iako sam morao pretpostaviti da su ga pretražili. Ostavio sam ga nezaključanog, a tako je i ostao. Stavio sam na stražnje sjedište malu torbu koju sam spakirao i ponio sa sobom. Zatim sam sjeo za volan, upalio motor i parkirao auto u otvoreni garažni odjeljak.

Nakon što sam izašao, pošao sam do kućnih vrata i pritisnuo dugme koje će ili pozvoniti unutra ili zatvoriti garažna vrata. Zatvorilo je vrata. Prišao sam chevyju, zavukao ruke ispod poklopca motora i pipanjem potražio ručicu za otpuštanje. Čelične opruge glasno zacvilješe dok sam podizao poklopac. Spustio sam pogled na prašnjav, ali inače čist motor s kromiranim pokrovom pročištača zraka te s ventilatorom koji je isticao crveno premazanu unutrašnjost. Lavvton je očito mazio i pazio auto, te cijenio njegovu unutrašnju kao i vanjsku ljepotu.

Dokumenti iz istražnog dosjea koje sam prethodne noći gurnuo ispod poklopca motora preživjeli su FBI-ev pretres. Upali su i zaustavili se u mreži žica spojenih sa svjećicama na lijevoj strani. Dok sam ih sakupljao, opazio sam da je akumulator iskopčan i zapitao sam se kada je to učinjeno. Bio je to mudar potez za auto koji se neko vrijeme neće koristiti. Lawton bi se vjerojatno dosjetio tome, ali ne bi to mogao i učiniti. Možda je uputio Danny u postupak.

- Što se događa? Što radiš, Harry?

Okrenuli se. Danny Cross stajalajenaulazuukuću.

140

- Bok, Danny. Samo sam se vratio po neke stvari koje sam zaboravio. Također ću trebati nešto Lawovog alata. Mislim da mi s autom nešto nije u redu.

Pokazao sam prema radnom stolu i perforiranoj ploči koji su uokvirivali zid pokraj malibua, gdje je bila izložena paleta sprava i opreme za auto. Odmahnula je glavom kao da sam zaboravio objasniti očito.

- Stoje s prošlom noći? Odveli su te. Vidjela sam lisičine. Agenti koji su ostali rekli su da se nećeš vratiti.

- Taktika zastrašivanja, Danny. To je sve što je bilo. Kao što možeš vidjeti, vratio sam se.

Jednom sam rukom zatvorio poklopac, ostavljajući ga djelomično odškrinutim, baš kao što sam ga bio našao. Prišao sam mercedesu i ubacio dokumente na suvozačevo sjedalo kroz otvoreni prozor. Promislivši potom malo bolje o tome, otvorio sam vrata, zadigao podnu prostirku i stavio tamo dokumente. Nije to bilo sjajno skrovište, ali zasada će poslužiti. Zatvorio sam vrata i pogledao Danny.

-KakojeLaw?

-Nije dobro.

-Sto nije u redu?

- Bili su s njim sinoć. Nisu me htjeli pustiti unutra, a zatim su isključili monitor pa nisam mogla čuti baš sve. Ali preplašili su ga. I preplašili su mene. Želim da odeš, Harry. Želim da odeš i ne vraćaš se.

- Kako su te prestrašili? Što su rekli?

Oklijevalaje i znao sam daje to bio dio zastrašivanja.

- Rekli su ti da ne govoriš o tome, zar ne? Da ne razgovaraš sa mnom?

-Tako je.

- U redu, Danny, ne želim te uvaliti u nevolje. Što je s Lawom? Mogu li razgovarati s njim?

- Rekao je da te više ne želi vidjeti. Daje to prouzročilo previše problema.

Kimnuo sam glavom i pogledao prema radnom stolu.

- Onda me samo pusti da uzmem svoj auto i otići ću odavde.

- Jesu li te ozlijedili, Harry?

Pogledao samje. Mislim dajoj je stvarao bilo stalo do odgovora.

-Ne, dobro sam.

-Uredu.

- Ovaj, Danny, trebam uzeti nešto iz Lawovog dnevnog boravka. Da uđem unutra ili ćeš mi ti to donijeti? Što bi bilo bolje?

141

- Što trebaš? -Sat.

- Sat? Zašto? Darovao si mu ga.

- Znam. Ali trebam ga natrag.

Izraz ljutnje preleti joj licem. Pomislio sam da je sat možda bio izvor prepirke među njima, a sada sam ga želio uzeti natrag.

- Donijet ću ga, ali reći ću mu da ga ti želiš skinuti sa zida.

Kimnuo sam. Ušla je u kuću, a ja sam obišao malibu i pronašao dasku na kotačićima naslonjenu na radni stol. Uzeo sam kliješta i odvijač s perforirane ploče i vratio se mercedesu.

Nakon što sam bacio svoju jaknu u auto, legao sam na dasku i zavukao se pod auto. Trebalo mi je manje od minute da otkrijem crnu kutiju. Satelitski tragač otprilike veličine tvrdo ukoričene knjige bio je pričvršćen uz rezervoar pomoću dva tanka magnetna industrijske veličine. Podmetnuti je tragač imao neobičan dodatak koji nikada prije nisam vidio. Iz kutije se širila žica do ispušne cijevi gdje se spajala sa toplinskim senzorom. Kad bi se cijev ugrijala, senzor bi uključio tragača štedeći bateriju uređaja kada se vozilo nije kretalo. Dečki s devetog kata imali su dobru tehnologiju.

Tada odlučih ostaviti kutiju na mjestu i izvukoh se ispod auta. Tamo je stajala Danny, držeći sat. Skinula je stražnji dio, razotkrivši kameru.

- Učinio mi se preteškim za obični zidni sat - reče. Stadoh ustajati.

- Gledaj, Danny...

- Špijunirao si nas. Nisi mi povjerovao, zar ne?

- Danny, ne treba mi radi toga. Oni ljudi koji su posljednji došli ovamo...

- Ali radi toga si ga stavio na zid. Gdje je traka? -Što?

- Traka. Gdje si ovo gledao? -Nisam. Digitalno je. Svejetuusatu.

To je bila pogreška. Dok sam posezao za satom, dignula gaje iznad glave i zatim ga bacila na betonski pod. Staklo se rasulo, a kamera

se odvojila od kućišta sata i otkotrljala ispod mercedesa.

- Prokletstvo, Danny. To nije moje.

-Nije me briga čije je. Nisi imao pravo to učiniti.

- Gledaj, Law mi je rekao da se ne odnosiš prema njemu kako treba. Što sam trebao učiniti? Vjerovati ti na riječ?

Spustio sam se na pod i pogledao pod auto. Kamera je bila nadohvat ruke i izvukao sam je van. Kućište je bilo gadno izgrebena ali

142

nisam mogao procijeniti u kakvom su stanju njegovi unutrašnji dijelovi. Izbacio sam memorijsku karticu onako kako me je naučio Andre Biggar i izgledala mi je u redu. Ustao sam i dignuo je kako bi je Danny mogla vidjeti.

- Ovo bi mogla biti jedina stvar koja će spriječiti one ljude da se vrate. Bolje se nadaj da nije oštećena.

- Nije me briga. I nadam se da ćeš stvarno uživati u onome što ćeš vidjeti na tome. Nadam se da ćeš biti vrlo ponosan na sebe kad to budeš gledao.

Na to nisam imao odgovora.

-Nemoj se nikada više vraćati ovamo.

Okrenula se i ušla u kuću, rukom lupivši po zidnom dugmetu, što je podignulo garažna vrata iza mene. Zatvorila je kućna vrata bez osvrtnja. Pričekao sam trenutak da vidim hoće li se ponovno pojaviti i zasuti me novim verbalnim napadom. Ali nije. Spremio sam memorijsku karticu u džep, a zatim čučnuo da sakupim komadiće razbijenog sata.

143

>

22.

Na aerodromu Burbank ostavio sam kola na parkiralištu, izvukao svoju torbu i odvezao se tramvajem do terminala. Na blagajni Southwesta poslužio sam se kreditnom karticom da kupim povratnu kartu za Las Vegas na letu koji je kretao za manje od sat vremena. Ostavio sam otvoren datum povratka. Zatim sam nastavio kroz sigurnosnu kontrolnu rampu, čekajući u redu poput svih ostalih. Stavio sam torbu na pokretnu traku i stavio svoj ručni sat, ključeve od auta i memorijsku karticu kamere u plastičnu posudu kako ne bih uključio detektor za metal. Shvatio sam da sam ostavio mobitel u mercedesu, a onda pomislio da bi ga oni mogli upotrijebiti da trigonometrijski izračunaju moj položaj.

Zastao sam blizu rampe za odlaske i kupio telefonsku karticu od deset dolara te se uputio do niza obližnjih telefonskih govornica. Dvaput sam pročitao upute na telefonskoj kartici. Ne zato jer su bile komplicirane, već zato jer sam oklijevao. Konačno sam podigao slušalicu i nazvao međugradsku. Broj sam znao napamet, ali nisam ga nazvao gotovo godinu dana.

Ona se javila nakon stoje telefon samo dvaput zazvonio, ali mogao sam razabrati da sam je probudio. Umalo sam poklopio, znajući da čak i ako ima lovca ne bi mogla znati da sam to bio ja. Ali nakon stoje po drugi put rekla "halo", napokon sam progovorio.

- Eleanor, ja sam, Harry. Jesam li te probudio? -Ureduje. Jesi li dobro?

- Da, dobro sam. Jesi li igrala dokasna?

144

- Otpribliže do pet, a onda smo otišli na doručak. Osjećam se kao da sam tek pošla u krevet. Koliko je sati?

Rekoh joj daje prošlo deset sati i ona zagunđa. Osjetio sam kako me pouzdanje u moj plan napušta. Također sam se uhvatio kako se pitam tko su "mi" na koje je ukazala, ali nisam je pitao. Trebao sam to davno nadvladati.

- Harry, stoje? - reče u tišinu. - Jesi li sigurno dobro?

- Da, dobro sam. Ni ja nisam uspio zaspati prije tebe.

Još tišine provuklo se žicom. Opazio sam da ukrcavaju putnike na moj let.

- Jesi li me zato nazvao? Da mi opišeš svoje navike spavanja?

- Ne, ja, ovaj... pa, trebam neku vrstu pomoći. Tamo u Vegasu.

- Pomoći? Kako to misliš? Misliš kao na slučaju? Rekao si mi da si u mirovini.

- Jesam. Još uvijek sam. Ali ima jedna stvar na kojoj radim... U svakom slučaju, pitao sam se bi li me mogla dočekati na aerodromu za otprilike sat vremena. Stižem avionom.

Nastupila je tišina dok je registrirala ovaj zahtjev i sve što bi on mogao značiti. Dok sam čekao, stegnulo me u prsima. Razmišljao sam o teoriji o jednom metku kadje konačno progovorila.

- Mogu doći. Kamo da te odvezem?

Uvidio sam da sam zadržavao dah. Izdahnuo sam. Duboko u baršunastim naborima znao sam da će to biti njezin odgovor, no čuti da ga glasno izgovara, njegovu potvrdu, odmah me preplavilo vlastitom potvrdom osjećaja koji su u meni uvijek postojali. Pokušao sam je zamisliti s druge strane linije. Bila je u krevetu, telefon na noćnom stoliću, a njena kosa neuredna na način koji mi je uvijek bio privlačan, koji bi me naveo da poželim ostati s njom u krevetu. Zatim sam se sjetio da sam je nazvao na broj mobitela. Nije

imala telefonsku liniju, barem ne onu za koju bih imao broj. A zatim se ponovno pojavilo pitanje što znači ono "mi", nametljivo poput telefonskog akvizitera. U čijem je krevetu bila?

-Harrvjesilijoštamo?

- Da, ovdje sam. Ovaj, samo do poslovnice iznajmljivača auta. Avisa, mislim. Oni se dodatno trude. Navodno.

- Harry, za to imaju autobuse koji dolaze do aerodroma svakih pet minuta. Zašto ti ja trebam? Sto se događa?

- Gledaj, objasniti ću ti kad stignem tamo. Putnici za moj let se ukrcavaju. Možeš li me dočekati, Eleanor?

- Rekoh da ću doći - reče tonom koji sam dobro poznavao, kao daje istovremeno popustljiva i neodlučna.

145

Nisam mnogo razmišljao o tome. Imao sam što sam trebao. Ostavio sam stvari na tome.

- Hvala ti. Kako bi bilo točno ispred Southwestal Imaš li još uvijek taurusdī

- Ne, Harry, sada vozim srebrnog lexusa. S četvera vrata. I imat ću upaljena svjetla. Zabljeskat ću ti ako te prva vidim.

-Uredu, vidimo se onda. Hvala, Eleanor.

Spustio sam slušalicu i krenuo prema rampi. Lexns, mislio sam dok sam hodao. Cijenio sam ih prije no što sam kupio rabljeni mercedes. Nisu bili nečuveno skupi, ali nisu bili ni jeftini. Mora da joj se stvari mijenjaju u životu. Bio sam poprilično siguran da sam sretan zbog toga.

Dok sam se ukrcao na avion, više nije bilo mjesta za moju torbu u pretincima iznad sjedišta i preostala su samo sjedala u sredini. Ugurao sam se između muškarca u havajskoj košulji s debelim zlatnim lancem i žene toliko blijede da sam pomislio kako bi mogla planuti poput šibice u trenutku kad je obasja sunce u Nevadi. Isključio sam se, privukao si laktove iako to nije bio slučaj i s tipom u havajki, te sam uspio zatvoriti oči i gotovo spavati većinu vremena tijekom kratkog leta. Znao sam da imam za razmišljati o mnogočemu, i me-morijska mi je kartica gotovo pregorjela džep dok sam razmišljao o njezinom sadržaju, ali također sam instinktivno znao da se moram dočepati odmora dok još mogu. Nisam ga očekivao previše kada se vratim u L. A.

Nakon što sam poletio, za manje od sat vremena prošao sam kroz automatska vrata terminala u McCarranu gdje me dočekaao udarac topline suhe kao u pećnici koja mi je najavila dolazak u Las Vegas. Nisam ostao zatečen. Pogledom sam pažljivo pretražio vozila nagurana na prometnoj traci za ukrcaj, sve dok se nisam zaustavio na srebrnom autu s upaljenim svjetlima. Prozorčić na krovu bio je otvoren, a kroz njega se pomolila ruka vozačice i mahnula. Također mi je bljesnula farovima. Bila je to Eleanor. Mahnuo sam joj i otrčao do auta. Otvorio sam vrata i bacio torbu preko naslona na zadnje sjedište i ušao.

- Bok - rekoh. - Hvala ti.

Nakon kratkog oklijevanja, oboje smo se nagnuli jedno prema drugome i poljubili se. Bilo je kratko, ali dobro. Nisam je dugo vidio, i iznenada sam se zaprepastio kad sam shvatio kako brzo vrijeme proleti između dvije osobe. Iako smo se svake godine čuli na rođendane i na Božić, prošle su gotovo tri godine otkada sam je zapravo vidio. dodirnuo je, bio s njom. I istog časa osjetio sam opijenost i depresiju

146

u isti mah. Jer morao sam ići. Ovo će biti brže od bilo kojeg od onih rođendanskih razgovora koje smo izmijenjivali svake godine.

- Kosa tije drukčija-rekoh. - Dobro izgleda.

Bila je najkraća što sam je ikada vidio, ošišano ravno u visini sredine vrata. Ali nisam joj uputio lažan kompliment. Dobro je izgledala. No, meni bi izgledala dobro i s kosom do gležnjeva ili čak kraćom od moje.

Okrenula se od mene kako bi preko lijevog ramena provjerila promet. Mogao sam joj vidjeti zatiljak. Uključila se na autocestu i pohitali smo naprijed. U vožnji je podignula ruku i zaustavila prst na dugmetukoji je zatvorio prozor na krovu.

- Hvala ti, Harry. Ti ne izgledaš mnogo drukčije. Ali još uvijek izgledaš dobro.

Zahvalio sam joj i pokušao se ne smiješiti previše dok sam vadio novčanik.

- Dakle - reče - kakva je to velika tajna da mi je nisi mogao odati telefonom?

-Nikakva tajna. Samo želim da neki ljudi misle da sam u Las Ve-

gasu.

-I jesi u Las Vegasu.

- Ali ne zadugo. Čim podignem auto, vraćam se natrag.

Eleanor kimne glavom kao da shvaća. Iz novčanika sam izvukao ATM i American Express karticu. Zadržao sam Visa karticu za unajmljivanje auta i za sve drugo što bi moglo iskrsnuti.

- Želim da uzmeš ove kartice i upotrijebiš ih sljedećih nekoliko dana. Identifikacijski broj ATM-ove kartice je nula-šest-trinaest. Trebalo bi biti dovoljno jednostavno za zapamtiti.

Bio je to naš dan vjenčanja.

- Čudno - reče. - Znaš, ove godine pada u petak. Provjerila sam.

To je loš znak, Harry.

Petak trinaesti nekako se činio prikladnim. Na trenutak sam se zapitao što znači to što provjerava kada padaju buduće godišnjice propalog braka. Okanio sam se toga i vratio sadašnjosti.

- Samo ih upotrijebi tijekom nekoliko sljedećih dana. Znaš već, odi na večeru ili štogod. Da sam ovdje, vjerojatno bih ti kupio dar jer si mi dopustila da ostanem s tobom. Zato odi u ATM, nabavi nešto novca i kupi si nešto što ti se sviđa. AmEx-ova još uvijek ima moje puno ime na sebi. Ne bi smjela imati problema.

Većina ljudi ne zna kojeg je roda Hieronymus, moje ime. Kad smo bili u braku, Eleanor je redovito koristila moje kreditne kartice bez teškoća. Jedini problem koji bi se sada mogao pojaviti bio bi u

147

slučaju da se pri kupnji zatraži osobna. To se rijetko događa bilo gdje u restoranu, a pogotovo u Las Vegasu, mjestu na kojem ti najprije uzmu novac, a poslije ti postavljaju pitanja.

Pružio sam joj kartice, ali nije ih uzela.

-Harry, stoje ovo? Što se zbiva s tobom?

- Rekao sam ti. Želim da neki ljudi misle da sam ovdje u Vegasu.

- A to su ljudi koji mogu pratiti kupnje kreditnom karticom i korištenje ATM-a?

- Ako žele. Ne znam hoće li. Ovo je tek mjera opre...

- Onda govoriš o policajcima ili o Birou. O kome se radi?

Tiho sam se nasmijao.

-Pa, mogli bi biti ijedni i drugi. Ali koliko mi je poznato, Biro je najviše zainteresiran.

-O.Harrv...

Izgovorila je to evo-ga-opet tonom. Razmišljao sam o tome daje obavijestim kako je upletena Marty Gessler, ali odlučih da je neću uplitati dublje no što već jesam.

- Gledaj, nije uopće velika stvar. Samo radim na jednom od svojih starih slučajeva, što je naljutilo jednog agenta jer odvlači po zornost od njih. Želim da misli kako me je prestrašio i otjerao. Samo nekoliko dana. U redu, Eleanor? Možeš li mi to učiniti, molim te? Ponovno sam ispružio kartice. Nakon podužeg vremena posegnula je za njima i uzela ih bez riječi. Nalazili smo se na cesti koja je vodila od aerodroma gdje su svi kompleksi za iznajmljivanje auta bili poredani u nizu. Želio sam reći nešto drugo. Nešto o nama i o tome kako se želim vratiti kada završi sva ova gadost. Ako me želi. No, ona je skrenula na Avisovo parkiralište i spustila prozor kako bi rekla čovjeku iz osiguranja da me je samo dovezla.

Prekid je pokvario tijek razgovora, ako se uopće radilo o razgovoru. Izgubio sam zamah i ostavio se bilo kakve pomisli da kažem nešto o nama.

Zaustavila je auto pred Avisovom poslovnicom za iznajmljivanje vozila i bilo je vrijeme da izađem. Ali nisam. Sjedio sam tamo i gledao u nju sve dok se konačno nije okrenula i pogledala me.

- Hvala ti što radiš ovo, Eleanor. -Nije mi teško. Dobit ćeš račun. Nasmiješio sam se.

- Vraćaš li se ikada u L.A.? Znaš, u igračnice ili slično? Odmahnulaje glavom.

- Ne već dugo. Više ne volim putovati.

148

Kimnuo sam. Nije izgledalo kao da se tu ima još nešto za reći. Nagnuo sam se i poljubio je, ovoga puta samo u obraz.

- Nazvat ću te sutra ili idućeg dana, u redu?

-Uredu, Harry. Budi oprezan. Zbogom.

-Hoću. Zbogom, Eleanor.

Izašao sam i promatrao je kako odlazi. Želio sam da sam-s njom mogao provesti više vremena i pitao se bi li mi to dopustila da nisam bio u vremenskom tjesnacu. Zatim sam se okanio tih misli i ušao unutra. Pokazao sam svoju vozačku dozvolu i kreditnu karticu, te preuzeo ključ svog unajmljenog vozila. Bio je to ford taurus i morao

sam se ponovno priviknuti na nizak položaj. Na putu od niza zgrada za iznajmljivanje auta ugledao sam oznaku sa strelicom koja je usmjeravala na put za Rajsku cestu. Pomislio sam kako svi trebaju oznaku poput te. Želio sam da je sve tako jednostavno.

149

3

23.

Četiri sata kasnije, nakon neprekidne vožnje preko pustinje, našao sam se u tehničkom laboratoriju u Biggaru & Biggaru. Iz džepa sam izvukao memorijsku karticu i predao je Andreu. Podignuo ju je i pogledao, a zatim pogledao u mene kao da sam mu u ruku upravo stavio korištenu žvakaću.

-Gdje je kućište?

- Kućište? Misliš sat? Još je na zidu.

Još se nisam domislio kako da mu priopćim daje sat razbijen, a vjerojatno i kamera.

- Ne, plastično kućište za karticu. Kad si ovu karticu izvadio, stavio si u sat rezervnu karticu koju sam ti dao, zar ne?

Kimnuo sam glavom. -Tako je.

- Pa, trebao si ovu staviti u kućište rezervne kartice. Ovo je osjetljiva stvarčica. Noseći je uokolo sa sitnijem u džepu i sitnim česticama odjeće nije ispravan način za...

- Andre - umiješa se Burnett Biggar - hajde da samo vidimo hoće li ovo funkcionirati. Moja je pogreška što nisam uputio Harrvja u istančane detalje njege i održavanja. Zaboravio sam daje takva neznalica.

Andre odmahne glavom i ode do radnog stola na kojem se nalazilo računalo. Pogledao sam Burnetta i kimanjem pokazao zahvalnost što mi je pritekao u pomoć. Namignuo mi je, pa pođosmo za Andreom.

150

Sin se poslužio pneumatskom puhaljkom koja je izgledala kao da je iz zubarske ordinacije kako bi otpuhnuo prašinu i krhotine s memorijske kartice kojom sam loše rukovao, a zatim ju je umetnuo u priključno kućište spojeno s računalom. Utipkao je nekoliko naredbi i ubrzo su se na zaslonu računala pojavili prizori iz dnevnog boravka Lawtona Crossa.

- Upamtite - reče Andre - upotrijebili smo senzor pokreta pa će biti malo trešnje. Promatrajte sat u kutu i moći ćete znati vrijeme. Prvi prizor na zaslonu bilo je moje vlastito lice. Zurio sam ravno u kameru namještajući vrijeme na satu. Zatim sam se povukao, otkrivši Lawtona Crossa u kolicima iza mene.

- O, čovječe - reče Burnett, vidjevši stanje i situaciju svog bivšeg kolege. - Nisam siguran želim li ovo gledati.

- Bit će još i gore - rekoh, siguran u ono što sam mislio da slijedi na snimci.

Crossov glas zakreštao je iz zvučnika računala. "Harry?"

"Što?" začuh sam sebe kako pitam. "Jesi li mi donio?" "Malo."

Na zaslonu se vidjelo kako sam otvorio kutiju za alat da uzmem plošku.

U laboratoriju rekoh:

- Možeš li to premotati naprijed?

Andre kimne glavom i upotrijebi računalnog miša da klikne na dugme na zaslonu za BRZO PREMOTA VANJE. Zaslون se načas zacrnio, pokazujući da se kamera isključila zbog prestanka kretanja. Zatim se ponovno uključila kada je u sobu ušla Danny Cross. Andre je prebacio preslušavanje na stvarno vrijeme. Provjerio sam vrijeme i vidio daje to tek nekoliko minuta nakon što sam izašao iz sobe. Danny je stajala s rukama prekriženim na prsima i zurila u svog invalidnog muža kao daje dijete koje se loše ponijelo. Počela je govoriti i bilo ju je teško čuti zbog televizijske buke.

- Ovo je amaterski rad - reče Andre. - Zašto si ga stavio kraj televizora?

Imao je pravo. Nisam mislio o tome. Mikrofon kamere hvatao je glasove s televizije bolje od onih u sobi.

- Andre - reče Burnett, utišavši pritužbu svog sina. - Samo po gledaj možeš li nešto od toga pročistiti.

151

Andre se ponovno poslužio mišem da podesi zvuk. Prevertio je prizor unatrag i ponovno ga pustio. Buka s televizije i dalje je bila nametljiva, ali barem se razgovor u prostoriji mogao čuti.

Danny Cross progovorilaje oštrim tonom.

"Ne želim da se vraća ovamo", reče. "Nije dobar za tebe."

"Da, dobar je. Uređuje. Stalo mu je."

"Iskorištava te. Ulijeva u tebe cugu da dobije podatke koji mu trebaju."

"I stoje u tome loše? Mislim daje to dobra pogodba."

"Da, do jutra, kad stigne bol."

"Danny, ako ovamo dođe jedan od mojih prijatelja, pustit ćeš ga unutra."

"Sto si mu rekao ovaj put, da te izgladnjujem? Da te napuštam noću? Koju laž ovaj put?"

"Ne želim sada razgovarati."

"Dobro. Nemoj razgovarati."

"Želim sanjati."

"Samo izvoli. Barem jedno od nas to još može."

Okrenula se i napustila sobu i slika je zadržala Lawtonovo nerv kretno tijelo. Ubrzo su mu se oči sklopile.

- Prekid traje šezdeset sekunda - objasni Andre. - Kamera ostaje uključena još minutu nakon što prestanu pokreti.

-Ubrzaj-rekoh.

Sljedećih deset minuta proveli smo ubrzavajući snimku i stavljajući je da odgledamo uobičajene, a ipak srceparateljne prizor. u kojima je Danny hranila i čistila Lawtona. Na kraju prve noći u pruga gaje izvela iz sobe i kamera se zamračila na gotovo osam s-"; dok ga ponovno nije dovela u sobu. Počela je nova runda hranjenja čišćenja.

Bilo je to grozno gledati, što je još više bilo naglašeno jer se nalazio točno slijeva od televizora. Lawton Cross provodio je gledajući televiziju, no kut snimanja je bio takav daje gotovo izgledalo kao da zuri u kameru, gledajući ravno u nas.

- Ovo je jadno - konačno reče Andre. - I ovdje nema ničea

Dobro se odnosi prema njemu. Bolje nego što bih seja odnosio.

- Želiš sve odgledati, Harry? - upita Burnett.

Kimnuo sam glavom.

- Mislim da imaš pravo. Čista je. Ali nadolazi još nešto. Prošć noći imao posjetitelje. Želim to vidjeti. Možeš ubrzati ako želiš, li je to oko ponoći.

152

Andre je poslužio povratnom tipkom, i doista, u 00:10 prema nadzornom satu u sobu su ušla dva muškarca. Prepoznao sam

Rodi-teljstvo Danas i njegovog partnera. Prvo što je Roditeljstvo Danas učinio, bilo je daje otišao iza Lawtona kako bi isključio dječji monitor na komodi. Zatim je signalizirao partneru da zatvori vrata. Lawtonove oči bijahu otvorene i oprezne. Bio je budan prije nego što su ušli u sobu i kamera se aktivirala. Oči su mu se micale u svojim utonulim šupljinama dok je pokušavao pratiti agenta koji se kretao iza njega.

"Gospodine Cross, moramo malo porazgovarati", reče Roditeljstvo Danas.

Krenuo je naprijed pored Crossovih kolica, posegnuo uvis i isključio televizor.

- Hvala Bogu na tome - reče Andre.

"Tko ste vi, ljudi?" Cross je kreštao sa zaslona.

Roditeljstvo Danas okrene se i pogleda ga.

"Mi smo FBI, gospodine Cross. Tko si ti, jebote?"

"Kako to mislite? Ja ne..."

"Mislim, tko dovraga misliš da si ti da možeš ugrožavati našu istragu?"

"Ja ne... stoje ovo?"

"Što si rekao Boschu daje dobio crve u guzici?"

"Ne znam o čemu govoriš. On je došao k meni, a ne ja k njemu."

"Ne čini mi se da sada možeš ići bilo kuda, zar ne?"

Nastupila je kratka tišina i mogao sam vidjeti u Lawtonovim očima da razmišlja. Čovjek nije mogao pomaknuti niti jedan mišić, no oči su mu pokazivale sav potreban govor tijela.

"Niste iz FBI-a", reče odvažno. "Da vidim značke i osobne."

Roditeljstvo Danas zakorači dva koraka prema Crossu, leđima nam blokirajući pogled na muškarca u kolicima.

"Značke?" reče svojim najboljim meksičkim naglaskom. "Ne trebaju nam glupe značke."

"Odlazite odavde", reče Cross najjasnijim i najjačim glasom što sam ga čuo otkad sam ga prvi put posjetio. "Kad kažem Harryju Boschu o ovome, bolje se pripazite."

Roditeljstvo Danas okrene glavu na stranu kako bi se nasmiješio svom partneru.

"Harry Bosch? Ne brini se za Harryja Boscha. Mi smo se pobrinuli za njega. Brinite se za sebe, gospodine Cross."

Nagnuo se niže, licem blizu Crossovu. Sada smo mogli vidjeti Lawtonove oči dok su gledale u agentove.

153

"Jer ti si u opasnosti. Ometaš federalni slučaj. Federalni s velikim slovom F. Razumiješ?"

"Jebi se. I to, jebi se s velikim slovom J. Razumiješ?"

Morao sam se nasmiješiti. Lawton je činio najviše stoje mogao da mu se suprotstavi. Metak mu je oduzeo tijelo, ali ne i kičmu i muda.

Na zaslonu se Roditeljstvo Danas odmaknuo od kolica, pa stao ulijevo. Kamera mu je uhvatila lice i mogao sam mu vidjeti bijes u očima. Naslonio se na komodu, baš izvan dosega Lawtonova pogleda.

"Tvog junaka, Harrvja Boscha, nema, i možda se neće vratiti", reče.

"Pitanje je, želiš li poći tamo gdje je on pošao? Tip poput tebe, u tvom stanju, ne znam. Znaš li što rade tipovima poput tebe iza brave? Otkotrljaju ih u kut i natjeraju ih da im puše cijeli dan. I ne mogu ništa poduzeti oko toga osim sjediti tamo i primati ih. Jesi li za to, Cross? Je li to ono što želiš?"

Cross načas sklopi oči, a onda se vrati osnažen.

"Ako misliš da to možeš izvesti, onda pokušaj najbolje što možeš, Veliki."

"Da?"

Roditeljstvo Danas odmakne se od komode i približi se Crossu s leđa. Nagne mu se nad desno rame kao da će mu nešto šapnuti u uho. Ali nije.

"Što ako pokušam ovdje? Ha? Kako bi to bilo?"

Agent prinese ruke na obje strane Crossova lica. Obuhvatio je plastične cjevčice za disanje koje su bile prikvačene za Crossove nosnice. Prstima ih je stisnuo, zapriječivši dovod zraka.

"Hej, Milton..." reče drugi agent.

"Zašuti, Carnev. Ovaj tip misli daje pametan. Misli da ne mora surađivati s federalnom vladom."

Crossove se oči raširiše i otvorio je usta da udahne zraka. Nije ga nimalo dobivao.

- Mamojebac - reče Burnett Biggar. - Tko je ovaj tip?

Nisam ništa rekao. Promatrao sam u tišini, dok je u meni rastao bijes. No, Biggar je imao pravo. U policijskom rječniku "mamojebac"

je bio krajnja psovka, ona rezervirana za najtežeg počinitelja, najgoreg neprijatelja. Osjećao sam da želim to izgovoriti, ali glas me izdao. Bio sam previše zaokupljen onime što sam gledao na zaslonu. Ono što su učinili meni nije bilo ništa u usporedbi s poniženjem i nanošenjem ožiljaka koje su priuštili Lawtonu Crossu. Na zaslonu je Cross pokušao govoriti, no nije mogao izustiti riječi bez zraka u plućima. Na licu agenta, za kojeg sam sada znao da se zove Milton, pojavio se preziran osmijeh.

154

1

"Što?" upitao je. "Stoje to? Želiš razgovarati sa mnom?"

Cross ponovno pokuša nešto reći ali nije mogao.

"Kimni glavom ako mi nešto želiš reći. O, tako je, ne možeš kimnuti glavom, zar ne?"

Napokon je pustio cjevčice i Cross je počeo uvlačiti zrak poput čovjeka koji izranja iz vode s dubine veće od petnaest metara. Prsa su mu se nadimala, a nosnice mu se širile dok se nastojao oporaviti. Milton zaobiđe kolica i stane pred njih. Pogledao je s visoka na svoju žrtvu i kimnuo glavom.

"Vidiš? Toliko je lako. Želiš li sada surađivati?"

"Što želiš?"

"Što si rekao Boschu?"

Crossove oči na trenutak odlete prema kameri, a zatim natrag k Miltonu. Mislim da tog trenutka nije provjeravao vrijeme. Iznenada sam pomislio da Lawton možda zna za kameru. Bio je dobar policajac. Možda je cijelo vrijeme znao što radim.

"Rekao sam mu o slučaju, to je sve. Došao mi je i rekao sam mu što znam. Ne sjećam se svega. Ozlijeđen sam, znaš. Ozlijeđen sam i sjećanje mi nije tako dobro. Stvari mi se tek počinju vraćati. Ja...1'

"Zastoje noćas došao ovamo?"

"Jer sam zaboravio da imam neke dosjee. Moja gaje supruga nazvala i ostavio sam mu poruku. Došao je po dosjee."

"Štojoš?"

"Ništa više. Što hoćeš?"

"Što znaš o otetom novcu?"

"Ništa. Nikada nismo dospjeli tako daleko."

Milton primakne ruku bliže i ponovno uhvati cjevčice za disanje.

Ovoga ih puta nije stisnuo. Prijetnjaje bila dovoljna.

"Govorim ti istinu", Cross je negodovao.

"I bolje ti je."

Agent pusti cjevčice.

"Završio si s razgovorima s Boschom, jesi li razumio?"

"Da."

"Da, što?"

"Da, završio sam s razgovorima s Boschom."

"Hvala vam na vašoj suradnji."

Kad se Milton odmaknuo od kolica, vidio sam daje Cross oborio pogled. Dok su agenti odlazili, jedan je od njih - vjerojatno Milton - udario po zidnom prekidaču, pa soba i zaslon utonu u mrak.

Stajali smo tamo i zurili u zaslon i u minuti prije nego što se kamera isključila mogli smo čuti, ali ne i vidjeti, Lawtona Crossa

155

kako plače. Bili su to duboki jecaji ranjene i bespomoćne životinje. Nisam gledao u dvojicu muškaraca uza me, a oni nisu gledali u mene. Samo smo gledali u taman zaslon i slušali.

Kamera se konačno - hvala Bogu - isključila na kraju minute, ali onda je zaslon ponovno oživio kada se u sobu vratilo svjetlo i kada je ušla Danny. Provjerio sam vrijeme na zaslonu i vidio daje to bilo samo tri minute nakon što su agenti napustili sobu. Lice njenog muža bilo je isprugano suzama. Suzama koje nije ničime mogao prikriti.

Prešla je sobu do njega. Bez riječi se uspela na stolicu pred njim, koljenima uz njegova mršava bedra. Spustila se bedrima njemu u krilo. Rastvorila je svoj kućni ogrtač i prinijela mu lice na svoje dojke. Držala gaje tamo i on je ponovno zaplakao. Najprije nisu izgovorili ni riječi. Tiho gaje i nježno umirivala. A onda mu je počela pjevati.

Znao sam pjesmu i ona ju je dobro pjevala. Glas joj je bio blag poput povjetarca, dok je glas koji je u originalu izvodio tu pjesmu, nosio u sebi grubost svih patnji svijeta. Nisam mislio da se bilo tko može približiti Louisu Armstrongu, ali Danny Cross svakako jest.

Gledam plavo nebo, Oblake bijele pratim, Vedri blagoslovljeni dan, Posvećenu noć zatim. I mislim u sebi, Kako je prekrasan svijet.

I taj je dio snimke bilo najteže odgledati. To je bio dio zbog kojeg sam se najviše osjećao kao uljez, kao da sam prešao neku granicu

pristojnosti u sebi.

- Isključi - napokon rekoh.

156

I

J

24.

Odlučujući trenutak za mene kao policajca nije se zbio na ulici, niti dok sam obrađivao slučaj. Zbio se petog ožujka 1991. Bilo je to tijekom poslijepodneva dok sam u zajedničkoj prostoriji u hollywoodskoj postaji tobože radio na papirologiji. Ali poput svih u postaji, čekao sam. Kada su svi počeli odlaziti od svojih stolova da se okupe oko televizora, i ja sam ustao. Jedan se nalazio u poručni-kovom uredu, a jedan je bio podignut visoko na zidu pokraj stola Provala. Tada se nisam dobro slagao s poručnikom, pa sam krenuo prema odjelenju za Provale. Već smo čuli o tome, ali malo nas je doista i vidjelo snimku. I eto, bila je ondje. Točkasta crno-bijela, ali još uvijek dovoljno jasna da je pogledamo i da znamo kako će se stvari promijeniti. Četiri uniformirana policajca okupila su se oko muškarca koji je ležao na tlu. Rodnev King¹, bivši zatvorenik, a sada sitni prijestupnik. Dva su se policajca okomila na njega pendrecima. Treći gaje cipelario, dok je četvrti pregledavao streljivo za pištolj marke Taser. Drugi, veći krug policajaca stajao je okolo i promatrao. Mnogima su se u zajedničkoj prostoriji od zapanjenosti rastvorile čeljusti. Mnogima je bilo teško pri srcu. Osjećali smo se na neki način izdanima. Svi smo do zadnjega znali da policija neće preživjeti ovu vrpcu. Promijenit će se. Policijski će se rad u Los Angelesu promijeniti.

1 Rodney King: Crnac kojega su u L.A.-u zbog prebrze vožnje zaustavili i brutalno pretukli četvero policajaca 1992. godine. Prolaznik je snimio premlaćivanje koje je dospjelo u medije, a policajce je potom oslobodila odgovornosti uglavnom bijela porota, stoje izazvalo velike neredne u javnosti.

157

Naravno da nismo znali kako i hoće li promjena biti nabolje ili nagore. Tada nismo znali da će se u policiji politički motivi i rasne emocije uzdići poput plimnog vala, da će kasnije doći do ubojite pobune i do posvemašnjeg raspada društvene strukture grada. Ali

dok smo gledali tu točkastu video-snimku, svi smo znali da nam nešto predstoji. Sve zbog tog jednog trenutka bijesa i frustracije iskazanih pod uličnim svjetlima u San Fernando Valleu.

Dok sam sjedio u čekaonici odvjetničkog ureda u središtu grada, razmišljao sam o tom trenutku. Sjećao sam se ljutnje koju sam osjećao i shvatio sam da mi se vratila kroz vrijeme. Snimka zlostavljanja Lawtona Crossa koju sam imao nije bila snimka o Rodnevju Kingu. Neće za nekoliko desetljeća unazaditi redarstvene snage i odnose u zajednici. Neće izmijeniti način na koji ljudi prosuđuju policiju i odlučuju hoće lije podržati ili surađivati s njom. Ali imala je jasnu srodnost s mučno jasnim opisom zloporabe moći. Nije imala moć da promijeni grad, ali mogla bi promijeniti birokraciju poput Federalnog istražnog biroa. Ako sam to želio.

Ali nisam. Želio sam nešto drugo i namjeravao sam iskoristiti snimku da to i dobijem. Barem kratkoročno. Još nisam razmišljao što bi se s njom ili sa mnom moglo dogoditi kasnije.

Pravničku knjižnicu, u kojoj sam sjedio sat vremena nakon odlaska iz Biggara & Biggara, prekrivao je brodski pod od trešnje i police za knjige prepune svezaka pravničkih knjiga uvezanih u kožu. Na nekoliko praznih mjesta na zidovima nalazile su se osvjetljene uljene slike koje su prikazivale partnere odvjetničke firme. Stajao sam pred jednom slikom proučavajući slikarov fini rad kistom. Prikazivala je uspravnog, pristalog muškarca smeđe kose i prodornih zelenih očiju koje je dodatno isticala tamna put. Zlatna pločica na vrhu okvira od mahagonija pokazivala je da mu je ime James Foreman. Izgledao je kao što bi uspješan čovjek i trebao izgledati.

- Gospodine Bosch?

Okrenuo sam se. Žena dostojanstvena izgleda koja me je dopratila u knjižnicu sada me pozove s vrata. Pođoh prema njoj i ona me povede hodnikom prekrivenim debelim mekim sagom zelene boje koji je šaputao novac nakon svakog prijeđenog koraka. Uvela me u ured gdje je čekala žena koju nisam poznavao. Ustala je i pružila mi ruku.

- Dobar dan, gospodine Bosch, ja sam Roxanne, pomoćnica gos pođe Langwiser. Želite li bočicu vode, kavu ili štogod?

-Ovaj, ne, hvala.

- Onda možete ući. Ona čeka.

158

Pokazala mi je na zatvorena vrata kraj svog stola i prišao sam im, jednom pokucao i ušao. Nosio sam aktovku koju sam posudio od Burnetta Biggara.

Janis Langwiser sjedila je za stolom koji me podsjetio na garažu za dva auta. Također je imala strop viši od tri i pol metra te brodski podod trešnjinog drveta i police. Nije bila sitna žena. Štoviše-, bila je visoka i vitka. No u uredu se doimala sićušnom. Nasmiješila se kad me je ugledala, i ja učinih isto.

- Nikada me nisu pitali želim li bočicu vode ili kavu kada sam te dolazio vidjeti u uredu okružnog tužitelja.

- Znam, Harry. Vremena su se svakako promijenila.

Ustala je i pružila mi ruku preko stola. Morala se nagnuti da bi uspjela u tome. Rukovali smo se. Upoznao sam je kad je bila početnica na sudovima za kaznena djela u središtu grada. Promatrao sam je kako odrasta i nosi se s nekim od najvećih i najtežih slučajeva. Bila je dobra tužiteljica. Sada je pokušavala biti dobra braniteljica. Rijetki su tužitelji napravili karijeru u svom poslu. Novac je bio predobar za drugim stolom. Sudeći po uredu u kojem sam se nalazio, Janis Lang-wiser bila je u izvrsnom položaju s druge strane stola.

- Sjedni - reče. - Znaš da sam te namjeravala pronaći i nazvati te.

Sjajno je što si se ovako pojavio danas.

Zbunio sam se.

- Pronaći radi čega? Ne zastupaš valjda nekoga koga sam strpao u buharu?

-Ne, ne, ništa takvo. Željela sam razgovarati s tobom radi posla. Podigao sam obrve. Nasmiješila se kao da mi nudi gradske ključeve.

- Ne znam što znaš o nama, Harry.

- Znam da vas je prilično teško pronaći. Niste navedeni u telefonskom imeniku. Morao sam nazvati prijatelja u uredu okružnog tužitelja i on mi je nabavio broj.

Kimnulaje glavom.

- Tako je. Nismo u imeniku. Nije nam potrebno. Imamo malo klijenata i bavimo se svakim pravnim detaljem koji iskrсне u njihovim životima.

-1 bavite se kriminalnim detaljima.

Oklijevala je. Pokušavala je procijeniti odakle dolazim.

- Tako je. Ja sam u tvrtki stručnjak za kriminalne slučajeve. Zato sam te namjeravala nazvati. Kad sam čula da si pošao u mirovinu, mislila sam da će ovo biti savršeno. Ne na puno vrijeme, već po159 nekad... ovisno o slučaju... kad postane papreno i teško. Doista bi nam dobro došao netko s tvojim vještinama, Harry.

Dao sam si malo vremena da smislim odgovor. Nisam je želio uvrijediti. Želio sam je angažirati. Zato sam odlučio da joj ne kažem kako je ono što predlaže nemoguće. Da nikad ne bih mogao prijeći za drugi stol, bez obzira na novac. Nisam to imao u sebi. Umirovljen ili ne, imao sam životnu misiju. Raditi za branitelja nije bio njezin dio.

- Janis - rekoh. - Ne tražim posao. Na neki način već imam je dan. Razlog zbog kojeg sam ovdje je taj da te želim angažirati.

Zahihotalase.

- Šališ se - reče. - Jesi li u nevolji?

- Vjerojatno. Ali ne želim te za to angažirati. Trebam odvjetnika kome mogu vjerovati da će pričuvati nešto za mene i poduzeti odgovarajuće korake ako bude potrebno.

Nagnula se naprijed na svom stolu. Još uvijek je bila udaljena od mene oko dva metra.

- Harry, ovo postaje tajanstveno. Sto se događa?

- Za početak, koji je tvoj uobičajeni predujam? Hajde da najprije riješimo pitanje klijenta.

- Harry, naš najmanji predujam je dvadeset i pet tisuća dolara. Zato zaboravi na to. Dugujem ti za sve one savršene slučajeve koje si mi donio. Smatraj se klijentom.

Uklonio sam s lica izraz iznenađenja.

- Doista? Dvadeset i pet somova samo za otvaranje dosjea? -Tako je.

- Pa, dobili su pravu osobu za to.

- Hvala ti, Harry. Dakle, što je to što želiš da napravim?

- Otvorio sam aktovku koju mi je dao Burnett Biggar da u njoj ponesem drugu rundu opreme koju sam posudio od njega, zajedno s memorijskom karticom i tri CD-a koja su sadržavala kopije nadzorne snimke sa sata. Andre je načinio kopije. Stavio sam karticu i CD-e na stol.

- Ovo je nadzorna snimka koju sam snimio. Želim da mi pričuvaš original... memorijsku karticu... na sigurnom mjestu. Želim da zadržiš kuvertu s jednim CD-om i mojim pismom. Želim tvoj privatni uredski broj. Nazivat ću ga svake noći do ponoći i reći da sam dobro. Kada dođeš ujutro i pronađeš poruku, onda je sve u redu. Ako dođeš, a poruke nema, onda isporuči kuvertu izvjestitelju u Timesu po imenu Josh Meyer.

- Josh Meyer. Ime mi je poznato. Pokriva li sudove?

160

- Mislim da je običavao pokrivati mjesni kriminal. Sada je na terorizmu. Mislim da sada radi izvan Distrikta Columbijska.

- Terorizam, Harry?

- Duga priča.

Provjerila je vrijeme na ručnom satu.

- Imam vremena. Također imam i računalo.

Najprije sam odvojio petnaest minuta da joj ispričam o svojoj privatnoj istrazi i svemu što se dogodilo otkada me je iznenada nazvao Lawton Cross a ja s police u ormaru izvukao kutiju sa starim slučajevima. Onda sam joj dopustio da u svoje računalo stavi CD i pogleda nadzornu snimku. Nije prepoznala Lawtona Crossa dok joj nisam rekao tko je on. Reagirala je s prikladnim bijesom kad je odgledala dio sa agentima Miltonom i Carnevjem. Naveo sam je daje isključi prije nego stoje Danny Cross ušla u sobu i utješila svog muža.

- Prvo pitanje, jesu li oni pravi agenti? - upitala je nakon stoje računalo izbacilo CD.

- Da, oni su dio protuterorističke jedinice koja radi izvan Westwooda.

Odmahnula je glavom izražavajući gnušanje.

- Ako ovo ikada dospije do Timesa a zatim na televiziju, tada...

- Ne želim da dospije tamo. Ovog trenutka to predstavlja najgori scenarij.

- Zašto ne, Harry? To su odmetnuti agenti. Barem taj Milton jest. A drugi je jednako kriv jer je stajao tamo i pustio ga da to učini.

Odmahnula je prema svom računalu, gdje je nadzornu snimku zamijenila slika na zaslonu koja je prikazivala seoski prizor s kućom na litici, odakle je pucao pogled na ocean čiji su se valovi

beskonačno valjali prema obali.

- Misliš li daje to ono što su ministar unutarnjih poslova i Kongres željeli kada su donijeli zakone koji su promijenili i pojednostavnili pravila FBI-a i način njihova rada nakon jedanaestog rujna?

- Ne, ne mislim - odgovorih. - Ali trebali su znati što se može dogoditi. Kako ide izreka, potpuna moć potpuno iskvaruje? Tako nekako. U svakom slučaju, bilo je za očekivati da će se dogoditi ovakva stvar. Trebali su znati. Razlika koju ovdje imamo je ta što ovdje na snimci nije neki istočnjak. To je američki građanin. On je bivši policajac i prokleti kvadriplegičar jer je primio metak na dužnosti.

Langwiserica je mrko kimnula glavom.

- Upravo bi zato trebao izaći s ovime u javnost. To treba prikaz...

161

- Janis, radiš li za mene ili bih trebao sakupiti sve ovo i samo pronaći nekoga drugog?

Podignula je ruke u znak predaje.

- Da, radim za tebe, Harry. Samo kažem da ne bi smio dopustiti da ovo prođe nekažnjeno.

- Ne govorim o tome da treba proći nekažnjeno. Samo još ne želim da izađe u javnost. Najprije trebam to iskoristiti. Moram iz toga najprije izvući ono što želim.

-A to je što?

- Baš sam htio prijeći na to kad si se ubacila kao Ralph Nader¹.

- U redu, žao mi je. Sad sam posve smirena. Reci mi koji ti je plan, Harry.

Pa sam tako i učinio.

¹ Ralph Nader - američki odvjetnik i politički aktivist

162

- Pa, samo da ti bude jasno. Ako me tvoji ljudi ponovno dograbe ili učine bilo kakav potez protiv moje odvjetnice, snosit ćeš posljedice. Nadzorna snimka koju si primio elektroničkom poštom poslat će se medijima i razaslati Internetom. Postoje ljudi koji će znati ako nestanem. Iznijet će to u javnost, bez oklijevanja.

Peoples je odmahnuo glavom.

-Neprestano to govoriš. "Nestati." Ovo nije Južna Amerika, Bosch. A mi nismo nacisti.

Kimnuo sam glavom u znak slaganja.

- Kad sjedimo u ovom lijepom restoranu, svakako se ne doima tako. Ali kada sam sjedio u onoj sobici na devetom katu i nitko nije znao da sam tamo, to je bila drukčijapriča. Miš Aziz i oni drugi tipovi koje imate tamo gore sada također vjerojatno ne znaju razliku između Kalifornije i Čilea.

- I sada ih braniš, radi li se o tome? Ljude koji bi voljeli vidjeti ovu zemlju spaljenu do temelja.

-Nebra...

Zaustavio sam se kada je konobarica ušla u separe. Rekla je da se zove Kathy i upitala nas jesmo li spremni naručiti. Peoples je naručio kavu, a ja kavu i sladoled s voćnim sirupom bez šlaga. Nakon što je Kathy otišla, Peoples me čudno pogledao.

- U mirovini sam. Mogu naručiti sladoled s voćnim sirupom.

-Neka mirovina.

- Ovdje rade dobre sladolede i otvoreni su do kasna. To je dobra kombinacija.

-Zapamtit ću to.

- Jesi li ikada vidio film Vrućina? Ovo je mjesto gdje Pacino po licajac upoznaje De Nira provalnika. Ovdje si obojica kažu da neće oklijevati da zaustave onog drugog ako dođe do toga.

Peoples kimne i dugo smo gledali jedan drugome u oči. Poruka prenesena. Odlučio sam prijeći na stvar.

-1 što misliš o mojoj satnoj kameri?

Fasada je pala i Peoples je iznenada izgledao ranjeno. Izgledao je kao da sam ga bacio lavovima. Znao je što će mu donijeti budućnost ako ta snimka izađe na svjetlost dana. Milton je radio za njega; zato bi i on propao. Snimka o Rodnevju Kingu unijela je promjene u PLA-i sve do vrha. Peoples je bio dovoljno pametan da shvati kako će završiti zgažen ako ne riješi taj problem.

- Zgadilo mi se ono što sam vidio. Najprije ti se ispričavam, a namjeravam posjetiti tog čovjeka, Lawtona Crossa, i ispričati se i njemu.

164

-To je lijepo od tebe.

-Nemoj ni na trenutak pomisliti daje to način na koji radimo. Da je to sadašnje stanje stvari. Da ga ja opravdavam. Agent Milton je

prošlost. Leti van. Znao sam to onog časa kada sam vidio snimku. Ne jamčim ti da će mu se suditi, ali neće nositi značku još dugo. Ne FBI-evu značku. Pobrinit ću se za to.

Kimnuo sam.

- Aha, pobrinit ćeš se za to.

Izgovorio sam to s visokooktanskim sarkazmom i mogao sam vidjeti kako mu to unosi nešto boje u obraze. Boja gnjeva.

- Sazvao si sastanak, Bosch. Sto želiš?

Bilo je tu. Pitanje koje sam čekao.

- Znaš što želim. Želim da mi se vi ljudi skinete s vrata. Želim svoje dosjee i svoje bilješke natrag. Želim natrag dosje Lawtona Crossa. Želim kopiju knjige ubojstva iz PLA-e... za koju znam daje morate imati... i želim pristup Azizu i onome što imate o njemu.

- Ono što imamo o njemu je povjerljivo. To je pitanje nacionalne sigurnosti. Ne možemo...

- Ukinite status povjerljivosti. Želim znati koliko je jaka veza s mojom filmskom pljačkom. Želim znati što imate o njegovom kretanju tijekom dvije noći. Sva ta federalna obavještajna služba mora služiti nečemu i želim to. A zatim želim porazgovarati s njim.

- S kim? S Azizom? Neće moći.

Naslonio sam se preko stola.

- Da, hoće. Jer je alternativa tome da će svatko tko ima televizor ili Ameriku Online vidjeti što je tvoj dečko Milton učinio bespo moćnom muškarcu u invalidskim kolicima. Dodajmo tome više struko odlikovanom umirovljenom policajcu koji je na poslu izgubio mogućnost korištenja udovima i jebeni život. Misliš da je snimka Rodnevja Kinga načinila štetu LAP-u? Pričekaj pa ćeš vidjeti što će se dogoditi s ovom. Jamčim ti da će Biro i javni tužitelj i svi ostali odbaciti Miliona i tebe i čitavu tvoju BKS ekipicu s devetog kata brže nego što uspiješ reći optužnica za kršenje civilnih prava. Razumiješ li, specijalni agente Peoples?

Pružio sam mu trenutak za odgovor, ali ga nije iskoristio. Pogled mu je bio usmjeren i zurio je van kroz prozor na Wilshire.

- A ako si i na tren pomislio da na ovo neću povući obarač, onda na meni nisi dobro obavio svoju zadaću.

Ovoga sam puta pričekao njegovu reakciju i napokon mu se pogled

vratio natrag s prozora na mene. Konobarica je stigla i spustila
165

nam kave na stol, te mi rekla da moj sladoled stiže. Niti Peoples niti ja nismo joj se zahvalili.

- Vjeruj mi - reče Peoples - znam da ćeš povući okidač. Ti si takva vrsta čovjeka, Bosch. Znam tvoju vrstu. Staviti ćete sebe i svoje interese ispred općeg dobra.

- Nemoj mi prodavati to sranje od "općeg dobra". Ovdje se ne radi o tome. Daj mi ono što želim i riješi se Milтона, pa ćeš moći uspješno nastaviti kao da se ništa nije dogodilo. Snimka nikada neće ugledati svjetlost dana. Kako ti to zvuči za opće dobro?

Peoples se nagnuo naprijed da otpije svoju kavu. Kao što je učinio u sobici na devetom katu, opekao sije usta i napravio grimasu, Odmaknuo je šalicu i tanjurić dalje na stol, a zatim kliznuo na rub separea prije nego što me je pogledao.

-Javit ću se.

- Dvadeset i četiri sata. Čut ćemo se do ovog sata sutra navečer ili dogovor otpada. Izlazim s tim u javnost.

Ustao je i ostao uz separe gledajući me, držeći još uvijek salvetu. Potvrdio je svoje slaganje kimnuvši glavom.

- Daj da te nešto upitam - reče. - Ako si ovdje, tko je večeras upotrijebio tvoju kreditnu karticu da plati večeru u Zapovjednikovoj palači u Vegasu?

Nasmiješio sam se. Pratili su mi trag.

- Prijatelj. Je li to lijepo mjesto, Zapovjednikova palača?
Kimnuje.

- Jedno od najboljih. Bio sam tamo. Škampi u bamiji meki su kao sljezovi kolačići.

-Rekao bih daje to sjajno.

-1 skupo. Tvoj je prijatelj potrošio preko stotinu dolara na tvojoj AmExici. Izgledalo je da se radi o večeri za dvoje.

Bacio je svoju salvetu na stol.

-Javit ću se.

Trenutak nakon stoje otišao konobarica nije donijela sladoled. Zatražio sam račun a ona mi reče da će ga odmah donijeti.

Gurnuo sam žlicu u nugat i sladoled, ali ga nisam kušao. Sjedio sam tamo i razmišljao o onome što je Peoples upravo rekao. Nisam bio

siguran ima li prikrivene prijetnje u njegovom priznanju da zna kako je netko koristio moju kreditnu karticu. Možda je čak i znao tko. Ali ono o čemu sam najviše razmišljao bilo je kako je rekao da se radilo o večeri za dvoje u Zapovjednikovoj palači. Opet ta stvar o onome "mi". Kao ni Eleanor, ni to nisam mogao zanemariti.

166

>

26.

Budući da smicalica s Las Vegasom više nije bila u igri, odvezao sam se do aerodroma Burbank, predao svoje unajmljeno vozilo i uhvatio tramvaj za parkiralište da pokupim svoj auto. Daska na kotačićima, koju sam posudio od Lawtona Crossa, nalazila se u stražnjem dijelu mercedesa. Prije nego što sam se odvezao, izvadio sam je i zavukao se pod auto. Skinuo sam satelitski tragač i senzor topline pa se zavukao pod kamionet parkiran na susjednom mjestu. Prikvačio sam opremu za donju stranu kamioneta, a zatim ušao u mercedes. Dok sam odlazio, vidio sam da kamionet ima tablice iz Arizone. Pretpostavio sam da će Peoples, ako ubrzo ne pošalje nekoga daje pokupi, morati loviti opremu Biroa do susjedne države. Kada sam se zaustavio kod naplatne kućice radi plaćanja, nasmiješio sam se toj pomisli.

- Mora da ste imali ugodan let - reče žena koja je uzela moju kartu.
- Da, pretpostavljam da bi se moglo tako reći. Uspio sam se vratiti živ.

Otišao sam kući i nazvao Janis Langvviser na njen mobitel čim sam prošao kroz vrata. Malo je izmijenila moj plan. Nije željela da joj svake noći ostavljam poruku na njenom uredskom telefonu. Inzistirala je daju nazovem izravno na mobitel.

-Kako je prošlo?

- Pa, prošlo je. Sada samo moram čekati. Dao sam mu rok do sutra navečer. Pretpostavljam da ćemo do tada znati.

- A kako je on to primio?

167

- Otprilike kako smo i očekivali. Loše. Ali mislim daje pred kraj shvatio. Mislim da će nazvati sutra.

- Nadam se da hoće.

- Je li kod tebe sve spremno?

- Mislim da jest. Memorijska kartica je u uredskom sefu i čekat ću da mi se javiš. U suprotnom, znat ću što mi je činiti.

- Dobro, Janis. Hvala ti. ->

-Laku noć, Harry.

Prekinuo sam vezu i promislio. Sve se činilo na mjestu. People> je bio onaj koji će morati učiniti sljedeći korak. Ponovno sam podigao telefon i nazvao Eleanor. Odmah se javila, a u glasu joj nije bilosanjivosti.

-Oprosti, Harryje. Igraš li?

-Da i ne. Igram, ali mi ne ide dobro, pa sam uzela predah. Stojim ispred Bellagia i promatram fontane.

Kimnuo sam glavom. Mogao sam je zamisliti tamo kod ograde, osvjetljene fontane kako plešu pred njom. Mogao sam čuti glazbu i prskanje vode preko telefona.

- Kako je bilo u Zapovjednikovoj palači? -Kako si znao za to?

- Večeras me je posjetio Biro. -To je bilo brzo.

- Da. Čuo sam daje to dobar restoran. Škampi kao sljezovi kolačići. Je li ti se svidjelo?

- Lijepo je. No više mi se sviđa onaj u New Orleansu. Hrana je ista, ali izvornik je izvornik, znaš?

- Da. A uz to vjerojatno nije tako sjajno jesti sam.

Gotovo sam naglas opsovao kako je to bilo jadno i prozirno.

- Nisam bila sama. Povala sam prijateljicu s kojom igram. Jednu od djevojaka. Nisi mi rekao da se držim određenog iznosa, Harry.

-Ne, znam. Nisam.

Trebao sam se udaljiti od toga. Oboje smo znali o čemu se raspitujem i postajalo je neugodno, osobito ako nas možda prisluškuju.

- Nisi opazila da te netko promatra, zar ne? Nastupilaje stanka.

- Ne. I nadam se da me nisi uvalio ni u kakvu nevolju, Harry.

- Ne, sigurna si. Samo zovem da ti javim kako je prijevara gotova. Biro zna da sam i dalje ovdje.

- K vragu, nisam uspjela uhvatiti priliku za kupovinu da si priuštim onaj dar koji si mi obećao.

Nasmiješio sam se. Šalila se i znao sam to.

- Otprilike kako smo i očekivali. Loše. Ali mislim daje pred kraj shvatio. Mislim da će nazvati sutra.

-Nadam se da hoće.

- Je li kod tebe sve spremno?

- Mislim da jest. Memorijska kartica je u uredskom sefu i čekat ću da mi se javiš. U suprotnom, znat ću što mi je činiti.

-Dobro, Janis. Hvala ti.

-Laku noć, Harry.

Prekinuo sam vezu i promislio. Sve se činilo na mjestu. Peoples je bio onaj koji će morati učiniti sljedeći korak. Ponovno sam podigao telefon i nazvao Eleanor. Odmah se javila, a u glasu joj nije bilosanjivosti.

-Oprosti, Harryje. Igraš li?

-Da i ne. Igram, ali mi ne ide dobro, pa sam uzela predah. Stojim ispred Bellagia i promatram fontane.

Kimnuo sam glavom. Mogao sam je zamisliti tamo kod ograde, osvjetljene fontane kako plešu pred njom. Mogao sam čuti glazbu i prskanje vode preko telefona.

- Kako je bilo u Zapovjednikovoj palači?

- Kako si znao za to?

- Večeras me je posjetio Biro.

-To je bilo brzo.

- Da. Čuo sam daje to dobar restoran. Škampi kao sljezovi kolačići. Je li ti se svidjelo?

- Lijepo je. No više mi se sviđa onaj u New Orleansu. Hrana je ista, ali izvornik je izvornik, znaš?

- Da. A uz to vjerojatno nije tako sjajno jesti sam.

Gotovo sam naglas opsovao kako je to bilo jedno i prozirno.

- Nisam bila sama. Povala sam prijateljicu s kojom igram. Jednu od djevojaka. Nisi mi rekao da se držim određenog iznosa, Harry.

-Ne, znam. Nisam.

Trebao sam se udaljiti od toga. Oboje smo znali o čemu se raspitujem i postajalo je neugodno, osobito ako nas možda prisluškuju.

- Nisi opazila da te netko promatra, zar ne? Nastupilaje stanka.

- Ne. I nadam se da me nisi uvalio ni u kakvu nevolju, Harry.

- Ne, sigurna si. Samo zovem da ti javim kako je prijevara gotova. Biro zna da sam i dalje ovdje.

- K vragu, nisam uspjela uhvatiti priliku za kupovinu da si priuštim onaj dar koji si mi obećao.

Nasmiješio sam se. Šalila se i znao sam to.

168

- Otprilike kako smo i očekivali. Loše. Ali mislim daje pred kraj shvatio. Mislim da će nazvati sutra.

-Nadam se da hoće.

- Je li kod tebe sve spremno?

- Mislim da jest. Memorijska kartica je u uredskom sefu i čekat ću da mi se javiš. U suprotnom, znat ću što mi je činiti.

- Dobro, Janis. Hvala ti. ->

-Laku noć, Harry.

Prekinuo sam vezu i promislio. Sve se činilo na mjestu. Peoples je bio onaj koji će morati učiniti sljedeći korak. Ponovno sam podigao telefon i nazvao Eleanor. Odmah se javila, a u glasu joj nije bilo sanjivosti.

-Oprosti, Harryje. Igraš li?

-Da i ne. Igram, ali mi ne ide dobro, pa sam uzela predah. Stojim ispred Bellagia i promatram fontane.

Kimnuo sam glavom. Mogao sam je zamisliti tamo kod ograde, osvjetljene fontane kako plešu pred njom. Mogao sam čuti glazbu i prskanje vode preko telefona.

- Kako je bilo u Zapovjednikovoj palači?

- Kako si znao za to?

- Večeras me je posjetio Biro. -To je bilo brzo.

- Da. Čuo sam daje to dobar restoran. Škampi kao sljezovi kolačići. Je li ti se svidjelo?

- Lijepo je. No više mi se sviđa onaj u New Orleansu. Hrana je ista, ali izvornik je izvornik, znaš?

- Da. A uz to vjerojatno nije tako sjajno jesti sam.

Gotovo sam naglas opsovao kako je to bilo jedno i prozirno.

- Nisam bila sama. Povala sam prijateljicu s kojom igram. Jednu od djevojaka. Nisi mi rekao da se držim određenog iznosa, Harry.

-Ne, znam. Nisam.

Trebao sam se udaljiti od toga. Oboje smo znali o čemu se

raspitujem i postajalo je neugodno, osobito ako nas možda prisluškuju.

- Nisi opazila da te netko promatra, zar ne? Nastupilaje stanka.

- Ne. I nadam se da me nisi uvalio ni u kakvu nevolju, Harry.

- Ne, sigurna si. Samo zovem da ti javim kako je prijevarena gotova. Biro zna da sam i dalje ovdje.

- K vragu, nisam uspjela uhvatiti priliku za kupovinu da si priuštim onaj dar koji si mi obećao.

Nasmiješio sam se. Šalila se i znao sam to.

168

- U redu je, još uvijek možeš to učiniti.

- Je li sve u redu, Harry? -Da, izvrsno.

-Želiš li razgovarati o tome?

Ne na ovoj liniji, pomislio sam, ali nisam izgovorio.

- Možda kad te vidim idući put. Sada sam preumoran.

- U redu, onda te puštam. Što da radim s tvojim karticama? I znaš da si ostavio svoju torbu na mom stražnjem sjedalu.

Rekla je to kao daje znala da sam to namjerno napravio.

- Ovaj, zašto za sada ne sačuvaš te stvari, pa se možda vratim kada završim s ovime na čemu radim i preuzmem je od tebe.

Nije odmah odgovorila.

- Samo mi javi malo ranije nego što si to učinio danas - konačno reče. - Tako da budem spremna.

- Svakako, nema problema. Hoću.

- U redu, Harry, sad ću se vratiti unutra. Možda će mi razgovor s tobom donijeti sreću.

- Nadam se, Eleanor. Hvala ti što si učinila ovo za mene.

- Nema problema. Laku noć.

-Laku noć.

Prekinula je razgovor.

-1 sretno - rekoh u prekinutu liniju.

Ponovno sam spustio slušalicu i pokušao promisliti o razgovoru i o onome stoje mislila. Samo mi javi malo ranije nego što si to učinio danas. Tako da budem spremna. Kao daje željela upozorenje prije nego što dođem. Tako da može učiniti što? Za što se trebala spremati?

Shvatio sam da se mogu izluditi razmišljajući i brinući se o tome.

Odložio sam Eleanor i sve to na stranu i dohvatio pivo iz hladnjaka i odnio ga van na stražnju terasu. Noć je bila svježja i jasna i činilo se da se svjetla autoceste daleko dolje bljeskaju poput dijamantne ogrlice. Mogao sam čuti kako se odjek ženskog smijeha prenosi obroncima brda negdje odozdo. Počeo sam razmišljati o Danny Cross i o pjesmi koju je nježno otpjevala svome mužu. U ljubavi i u gubitku noć je uvijek sveta. Svijet je prekrasan samo ako ga možeš takvim učiniti. Nema uličnih natpisa koji upućuju na Rajsku cestu. Odlučio sam da ću, kad se sve ovo završi, otići u Vegas i ostati ondje. Bacit ću kocku. Otići ću posjetiti Eleanor i riskirati.

169

>

27.

Sljedećeg sam jutra po stolu raširio dokumente koje sam spasio iz pregratka motora u nabrijanom autu Lawtona Crossa. Otišao sam u kuhinju da skuham lončić kave, ali otkrio sam da mi je ponestalo kave. Mogao sam se spustiti niz brdo u trgovinu, ali nisam želio ostavljati telefon. Očekivao sam da će me Janis Langwiser nazvati rano. Tako sam sjeo za stol s bocom vode i načeo izvještaje koje je Cross kopirao i odnio kući prije gotovo četiri godine.

Ono što sam imao bila je kopija financijskog izvještaja što gaje pripremila banka koja je posudila novac filmskoj kompaniji, te kronološke izvještaje na kojima su Lawton Cross i Jack Dorsev bili radili prije no što im se raspored pretrpao drugim slučajevima.

Financijski izvještaj imao je četiri stranice s istipkanim serijskim brojevima iz nasumce odabranih novčanica od sto dolara koje su se nalazile u pošiljci za filmski set. Izvještaj je pripremila dvoje ljudi, koji su se navodili kao Linus Simonson i Jocelvn Jones. Zatim gaje potpisao potpredsjednik banke po imenu Gordon Scaggs.

Simonsonovo mi je prezime bilo poznato. Bio je jedan od zaposlenika banke na filmskom setu na dan pljačke. Ranjen je tijekom pucnjave. Sada sam znao zašto je bio ondje; pomagao je pripremiti novčanu pošiljku i najvjerojatnije se ondje nalazio kako bi na nju pazio za vrijeme snimanja.

I Scaggs mi je bilo poznato prezime. Nalazilo se među imenima koja mi je dao Alexander Tavlora kada sam pitao filmskog producenta o tome tko je znao za dostavu novca na filmski set. Više nisam imao

popis s devet imena koja sam skupio od Tavlora. FBI mi gaje uzeo
170

tijekom premetačine mog doma. Ali sjećao sam se prezimena Scaggs Budući da sam se posvetio proučavanju svega čega sam se mogao dokopati o slučaju, pažljivo sam promotrio ispis brojeva s novčanica, misleći kako će se možda nešto izdvojiti. Ali ništa nije privuklo moju pozornost. Brojevi su bili poput neprobojne šifre koja je skrivala tajnu slučaja. Bile su to jednostavno četiri stranice s brojevima bez nekog određenog redoslijeda.

Napokon sam odložio financijski izvještaj i uzeo listove s alibijima. Najprije sam provjerio imena Scaggs, Simonson i Jones i vidio da su Dorsev i Cross doista izvršili kronološke provjere troje bankovnih zaposlenika. Cross je preuzeo Scaggsa i Jonesovu, dok je Dorsev provjerio Simonsona. Provjerili su gdje su se nalazili u trenutku presudnom za ubojstvo Angelle Benton i pljačke što je uslijedila na filmskom setu.

Sve troje imalo je alibi koji ih je oslobodio sumnje u fizičku upletenost u zločine. Simonson je, naravno, bio na mjestu zločina u vrijeme pljačke, ali tamo se nalazio kao zastupnik banke. To što gaje jedan od pljačkaša nastrijelio također je pridonosilo prevazi mišljenja daje čist. To ih naravno nije oslobađalo sumnje da su upleteni kao pomoćnici. Bilo tko od njih mogao je biti mozak koji je osmislio pljačku i ostao u pozadini dok se plan izvodio. Ilije bilo tko od njih mogao jednostavno biti izvor podataka o dostavi novca na filmski set.

Isto je vrijedilo za osam preostalih imena u kronološkom izvještaju. Alibi ih je sve oslobodio aktivne umiješanosti u zločine. No, nisam imao drugih dosjea ili izvještaja iz kojih bi se dalo zaključiti stoje učinjeno da se utvrdi jesu li imali pozadinsku vezu sa zločinom.

Shvatio sam da se bezuspješno trudim. Pokušavao sam igrati pasijans s nepunim špilom karata. Nedostajali su asovi i nije bilo šanse za pobjedu. Morao sam nabaviti sve karte. Otpio sam gutljaj vode i zaželio daje to kava. Počeo sam razmišljati kako je važna igra s Pe-oplesom. Ako ne upali, gotov sam. Sklopljene ruke Angelle Benton mogu me progoniti ostatak života, ali neću moći ništa poduzeti u vezi stim.

Kao na mig, zazvonio je telefon. Ušao sam u kuhinju i javio se. Bila

je Janis Langwiser, iako se nije predstavila.

- Ja sam - reče. - Moramo popričati.

- U redu, baš sam usred nečega. Brzo ću ti se javiti. -Dobro.

171

Poklopila je bez prigovora. Shvatio sam to kao znak da je sada povjerovala onome što sam joj rekao o svojoj kući i o prisluškivanom telefonu. Također sam shvatio kao znak i to što se Peoples ponašao na način na koji sam se nadao da hoće. Zgrabio sam ključeve sa šanka i izašao kroz vrata.

Odvezao sam se niz brdo. Na mjestu na kojem se Mulholland obavija oko druge strane brda i susreće se s Woodrowom Wilsonom u Cahuengi, ugledao sam staru žutu corvettu kako čeka na semaforu nasuprot meni. Poznavao sam vozača, donekle. Svako malo vidio bih ga kako trči ili vozi 'vettu pokraj moje kuće. A jednom sam ga prilikom također vidio i razgovarao s njim u policijskoj postaji. Bio je privatni detektiv koji je živio s druge strane grebena. Izvukao sam ruku kroz prozor i široko mu mahnuo u pozdrav. Otpozdravio mi je na jednak način. Nek' ti sve prođe glatko, brate. Trebat će mi. Svjetlo na semaforu se promijeni i on krene južno na Cahuengu, dok sam ja pošao na sjever.

Kupio sam šalicu kave u non-stop trgovini i poslužio se govornicom pokraj Poquito Masa da nazovem Langwisericu na njezin mobitel. Odmah se javila.

- Ušli su prošle noći -reče. - Baš kao što si predvidio.

- Imaš li to na kameri?

- Imam! Savršeno je. Jasno kao dan. Bio je isti tip s prve nadzorne snimke. Milton.

Kimnuo sam sam za sebe. Poziv mojoj kući prošle noći u kojem ' je Janis rekla daje pohranila memorijsku karticu u svom uredskom sefu bio je mamac, a Milton ga je progutao. Prije nego što sam napustio njen ured, postavio sam još jednu od Biggarovih & Biggarovih kamera - radio - na njen stol i usmjerio ga prema polici za knjige koj i je skrivao sef.

- Teturao je uokolo i tražio neko vrijeme, a onda ga je pronašao.

Izvukao je čitav sef iz zida. Odnio gaje.

Noć ranije potpuno je ispraznila sef. Stavio sam unutra presavijeni komad papira. Na njemu je pisalo "Jebi se, s velikim slovom J."

Zamišljao sam kako ga Milton otvara i čita - ako je uspio otvoriti sef.

- Je li još nešto uništeno u uredima?

- Tu i tamo izvučena je poneka ladica. Staklenka s kovanicama od dvadeset i pet centi u prostoriji u kojoj kuhamo kavu. Sve je samo paravan kako bi izgledalo kao obična provala.

- Je li tko nazvao policiju i prijavio?

-Da, ali još se nitko nije pojavio. Tipično.

172

- Izostavi nadzornu snimku. Zasad.

- Znam. Kao što smo se dogovorili. Što da sada radim?

- Imaš li još uvijek Peoplesovu elektroničku adresu? -Svakako.

Prošle je noći razmjerno lako dobila elektroničku adresu od bivšeg kolege koji je radio u Uredu državnog tužitelja.

- U redu, pošalji Peoplesu još jednu poruku. Pridodaj najnoviju nadzornu snimku i reci mu da sam promijenio krajnji rok na podne danas. Neka mi se javi do tada ili može početi gledati CNN da vidi posljedice. Pošalji je čim prijemožeš.

- Već sam umrežena.

-Dobro.

Pijuckao sam kavu slušajući je kako tipka. U aktovku koju sam posudio, Andre Biggar dodao je računalni priključak koji će trebati Langwiserici da pregleda memorijsku karticu iz radio-kamere. Sada je mogla elektroničkoj poruci pridodati dokument koji je sadržavao nadzornu snimku.

- Otposlana je -konačno reče. - Sretno, Harry.

-Vjerojatno će mi trebati.

- Zapamti, nazovi me večeras do ponoći, ili ću postupiti prema uputama.

- Kopčam.

Poklopio sam i vratio se u trgovinu po još jednu šalicu kave. Već me je razbudio Langwiseričin izvještaj, ali mislio sam da će mi trebati dodatni kofein do završetka dana.

Kad sam se vratio do kuće, telefon je zvonio. Otključao sam vrata i ušao upravo na vrijeme da zgrabim slušalicu s kuhinjskog pulta.

-Da?

- Gospodine Bosch? Ovdje John Peoples. -Dobrojutro.

- Baš i ne. Kada možete doći? -Već krećem.

173

>

28.

Specijalni agent Peoples čekao me je u predsoblju u prizemlju federalne zgrade u Westwoodu. Stajao je kad sam tamo stigao. Možda je tamo stajao sve vrijeme otkad me je nazvao.

- Pođi za mnom - reče. - Ovo ćemo brzo obaviti.

- Štogod ti odgovara.

Nakon što je kimnuo uniformiranom čuvaru, poveo me je kroz sigurnosna vrata koristeći se karticom kao ključem, a zatim ju je ponovno upotrijebio da uđe u dizalo koje mi je već bilo dobro poznato.

- Vi dečki imate svoj e vlastito dizalo i sve - rekoh. - Baš fora.

Peoples nije bio impresioniran. Okrenuo se tako da je gledao ravno u mene.

- Radim ovo jer nemam izbora. Odlučio sam pristati na ovu ucjenu jer vjerujem u veće dobro onoga što ovdje želim postići.

- Jesi li zato poslao Milтона u ured moje odvjetnice prošle noći? Je li sve to bilo dijelom većeg dobra o kojem pričaš?

Nije odgovorio.

- Gledaj, možeš me mrziti, i to je u redu. To je tvoj izbor. Ali nemojmo zajebavati jedan drugoga. Ne skrivaj se iza toga, jer oba znamo što se ovdje događa. Tvoj je momak prešao granicu i uhvatili su ga. Sada je stiglo vrijeme za naplatu. O tome se radi. Tako je jednostavno.

- A u međuvremenu je ugrožena istraga i možda su životi u opasnosti.

- To ćemo još vidjeti, žarne?

174

Dizalo se otvorilo na devetom katu. Izveo me van ne odgovorivši. Uvijek korisna kartica provela nas je kroz još jedna vrata, pa u zajedničku prostoriju gdje je nekoliko agenata radilo za stolovima. Dok smo prolazili, većina ih je zastala s onim na čemu su radili da bi me pogledali. Pretpostavio sam da su ili bili ukratko obaviješteni o tome tko sam i što radim, ili im je sama pojava nekoga tko nije agent u privatnoj prostoriji bila vrijedna opažanja.

Kada sam već napola prešao prostoriju, opazio sam Milтона kako sjedi za stolom u pozadini. Naslanjao se unatrag u svojoj stolici pružajući mi svoj najbolji privid opuštenosti. No, mogao sam osjetiti kako mu iza fasade pulsira bijes. Namignuo sam mu i odvratio pozornost.

Peoples me uvede u sobičak sa stolom i dvije stolice. Na stolu se nalazila kartonska kutija. Pogledao sam u nju i prepoznao vlastiti notes i dosje koji sam čuvao o Angelli Benton. Ondje se još nalazio i dosje iz garaže Lawtona Crossa i crne korice pune dokumenata debljine pet centimetara. Prepostavio sam da se radi o LAP-ovoj knjizi ubojstva. Uzbudio sam se samo gledajući je. Ona je bila puni špil karata za kojim sam tragao.

-Gdje je ostatak?-upitah.

Peoples je zaobišao stol i otvorio srednju ladicu. Izvadio je dosje i bacio ga na stol.

- Ovdje ćeš naći izvještaje o subjektovom mjestu boravka koji pokrivaju dva datuma koja si tražio. Mislim da ti neće pomoći, ali to je ono što si zatražio. Možeš ih pogledati ovdje, ali ne možeš ih ponijeti sa sobom. Neće izaći iz ovog ureda. Razumiješ li to?

Kimnuo sam glavom, odlučivši da neću forsirati.

- Stoje sAzizom?

- Kad budeš spreman, stavit ću te u sobu s njim. Ali on neće htjeti razgovarati s tobom. Protratit ćeš vrijeme.

- Pa, moje je i protratit ću ga ako želim.

- Zatim, prije nego što odeš odavde, nazvat ćeš svoju odvjetnicu i uputiti je da mi preda original i sve kopije nadzornih snimaka koje posjeduješ od prošle i preprošle noći.

Odmahnuo sam glavom.

- Oprosti, nismo se tako dogovorili.

-Svakako jesmo.

- Ne, nikada nisam rekao da ću predati snimke. Ono što sam rekao kao bilo je da neću s njima izaći u javnost. U tome je razlika. Neću ^ predati jedinu prednost koju imam. Nisam glup, Johne.

175

- Dogovorili smo se - reče, dok su mu obrazi počeli podrhtavati od gnjeva.

-1 držim se dogovora. Točno kao što sam ti ponudio.

Posegnuo samu džep i izvukao kasetu. Pružio sam mu je.

-Ako mi ne vjeruješ, možeš poslušati sam. Prošle noći u separeu bio sam ozvučen.

Promatrao sam mu oči dok je shvaćao da sada čak imam njega izravno upletenog.

- Uzmi je, John. Možeš to nazvati gestom dobre volje. Original je. Nisam načinio kopije.

Polako je posegnuo i primio kasetu. Obišao sam stol.

- Zašto ne bih pogledao što imaš u dosjeu dok ti obaviš štogod moraš da pripremiš Aziza?

Peoples je spremio kasetu u džep i kimnuo.

- Vratit ću se za deset minuta - reče. - Ako bilo tko uđe ovamo i upita što radiš, sklopi taj dosje i reci mu da se obrati meni.

-Još samo jedna stvar. Stoje s novcem? -Štos njim?

- Koliko je novca iz pljačke filmskog seta Aziz imao pod sje dalom svog auta?

Učinilo mi se da sam spazio jedva vidljiv smiješak kako počinje titrati na Peoplesovom licu, ali zatimje iščezao.

- Imao je sto dolara. Jednu novčanicu čiji je trag slijedio do pljačke.

Ostao je dovoljno dugo da uoči razočaranje na mom licu, a onda se okrenuo prema vratima.

Nakon stoje izišao iz sobe, sjeo sam za stol i otvorio dosje. Sadržavao je dva lista na kojima su bili otisnuti zaštitni bilježi i na kojima su riječi usred odlomaka, pa čak i cijeli odlomci, bili precrtani crnom tintom. Peoples mi očito nije htio pustiti da vidim bilo što za što se nisam pogodio - ili iznudio od njega, kako se on izrazio.

Pretpostavio sam da su listovi bili uzeti iz većeg dosjea. U gornjem lijevom kutu nalazila se sitno ispisana šifra. Posegnuo sam u kartonsku kutiju i otvorio svoj dosje. Izvadio sam jedan od slabo pričvršćenih listova iz notesa i zapisao broj šifre sa svake stranice. Zatim sam pročitao ono što mi je Peoples dopustio da pročitam.

Prva je list na jednoj stranici imao dva datirana odlomka.

11. 5. 1999. - SUBJEKT potvrđen u Hamburgu u ?MHu s ?????
^HI^H i ^HIHI^HHI-SUBJEKTA je u restoranu vidio i^HH otprilike od 20:00 do 23:30. Bez daljnjih detalja.

1. 7. 1999. - SUBJEKTOVA putovnica skenirana na Heat-hrowu u 14:40. Slijedi utvrđivanje dolaska na Lufthansinom letu 698 iz Frankfurta. Bez daljnjih detalja.

Odlomci prije i nakon ova dva bili su potpuno zacrnjeni. Ono u što sam gledao bio je dnevnik u kojem su federalci godinama vodili bilješke o Azizu. Bio je na popisu za nadzor. Na to se sve svodilo. Motrenja doušnika ili agenata i aerodromske provjere putovnice.

Dva datuma na stranici bila su datumi ubojstva Angelle Benton i pljačke na filmskom setu. Oni nipošto nisu oslobađali Aziza od aktivne ili sporedne umiješanosti u zločine. Ipak, ako sam vjerovao dokumentima ispred sebe, on je bio u Europi i prije i nakon što su se zbili zločini koje sam istraživao. Ali to nije bio alibi. Prema Timesu, za Aziza se znalo da putuje s lažnim dokumentima. Bilo je moguće da se provukao u ovu zemlju da poćini zloćine, a zatim se provukao van.

Prešao sam na sljedeći list. Na njemu je bio samo jedan odlomak koji nije bio zacrnjen. Ali datum je bio izravan pogodak.

19. 3. 2000. - SUBJEKTOVA putovnica skenirana na LAX-u u Kaliforniji. Dolazak Quantasovim letom 88 iz Manille u 18:11, Sigurnosna provjera i pretraživanje. Ispitao ga^{^I^HH^I}, u podružnom uredu u Los Angelesu. Vidi transkript #00-44969. Otpušten u 21:15.

Aziz je imao, kako se činilo, savršen alibi za noć u kojoj je nestala agentica Martha Gessler. Agent FBI-a ispitivao ga je na međunarodnom aerodromu u Los Angelesu sve do 21:15, što znaći da je bio pod federalnom paskom u isto vrijeme kada je Gesslerica nestala dok se s posla vraćala kući.

Vratio sam listove u fascikl te ga odložio natrag u ladicu. Na list iz mog dosjea nisam napisao dodatne bilješke - nije bilo ničega za bilježenje. Vratio sam ga natrag u fascikl i izvukao knjigu ubojstva. Baš sam htio pogledati u nju kad su se vrata sobe otvorila i tamo je stajao Milton. Nisam ništa rekao. Čekao sam da učini prvi potez. Ušao je unutra i ogledao se po prostoriji kao daje velićine skladišta. Konaćno je progovorio a da me nije pogledao.

- Baš imaš muda, Bosch. Radiš to što radiš i misliš da ćeš se samo tako izvući. Izvući od mene.

- Pretpostavljam da bih istu stvar mogao reći za tebe.

- Da se radilo o meni, znao bih da blefiraš.

- Onda bi pogriješio.

Nagnuo se niže, spustio obje ruke na stol i pogledao ravno u mene.

177

— Spremani

Sjedio sam g[^]»f[^] pvije nego što sm[°] ^ ^ vrata

"TI."«""

Kutiju koju sam no[^]t sUbašn0 , ^°podllvene krvlju

t, itao sam se gase um m svijetu, rnj mo zadrza

Lko promijenile u njeg do[^]eU bi mu je zaU.

^P^—

Nisam očekivao previše od ispitivanja, ali osjećao sam da mi je potrebno sučeljavanje prije nego što nastavim dalje ili otpišem Aziza kao sumnjivca. Nakon što sam prije nekoliko minuta pregledao obavještajne izvještaje, bio sam skloniji ovom drugom. Sve što sam imao, a povezivalo je sićušnog nadobudnog teroristu s Angellom Benton, bio je novac. U vrijeme njegova uhićenja na granici posjedovao je jednu novčanicu od sto dolara iz pljačke filmskog seta. Samo jednu. Za to je vjerojatno postojalo mnogo objašnjenja i počinjao sam misliti kako njegova upletenost u ubojstvo i pljačku nije jedno od njih.

Posegnuo sam u kartonsku kutiju i izvukao svoj dosje o Angelli Benton te ga otvorio na krilu, gdje ga Aziz nije mogao vidjeti. Izvadio sam fotografiju Angelle koju sam dobio od njene obitelji. Prikazivala je njen portret snimljen u fotografskoj radnji u vrijeme kada je diplomirala u državi Ohio, manje od dvije godine prije svoje smrti. Pogledao sam u Aziza.

- Moje je ime Harry Bosch. Istražujem smrt Angelle Benton od prije četiri godine. Izgleda li ti poznato?

Dobacio sam mu fotografiju preko stola i proučavao mu lice i oči radi bilo kakve reakcije, bilo kojeg znaka koji bi ga odao. Oči su mu prešle preko fotografije ali nisam vidio nikakvu reakciju. Nije izustio ništa.

- Jesi lije poznavao?

Nije odgovorio.

- Radila je za filmsku kompaniju koja je opljačkana. Kod tebe je završilo nešto novca. Kako?

Ništa.

- Odakle je došao novac?

Podigao je pogled sa slike na mene. Nije rekao ništa.

- Jesu li ti ovi agenti rekli da ne razgovaraš sa mnom?

Ništa.

-Jesu li? Gledaj, ako je nisi poznavao, onda mi reci.

Azizove tužne oči ponovno obore pogled na stol. Činilo se da opet gleda u fotografiju, ali mogao sam vidjeti da ne gleda. Gledao je u nešto daleko. Znao sam daje beskorisno, kao što sam to vjerojatno znao i prije nego što sam sjeo.

Ustao sam i okrenuo se Peoplesu.

- Možeš zadržati ostatak od onih petnaest minuta.

Odgurnuo se od zida i pogledao uvis u kameru. Napravio je mali kružni pokret prstom i elektronska brava vrata uz škljocaj se otvore. Ne razmišljajući, krenuo sam prema vratima, odgurnuo ih i otvorio.

179

Gotovo odmah iza sebe sam začuo glasni poklič, i Aziz je ustao i skočio preko stola. Udario me u gornji dio leđa svom svojom težinom - možda najviše 65 kilograma - pa sam proletio kroz vrata u hodnik.

Aziz je i dalje bio na meni, i dok sam počinjao padati, osjetio sam kako mu ruke i noge mlataraju za osloncem. Zatim je odskočio i počeo trčati hodnikom. Peoples i drugi agent hitro pojuriše hodnikom za njim. Dok sam ustajao, vidio sam ih kako su stjerali Aziza u kut. Peoples se držao otraga dok je drugi agent napao i grubo odgurnuo manjeg muškarca na tlo.

Nakon stoje Aziz svladan, Peoples se okrenuo i vratio do mene.

-Boschjesi li dobro?

- Dobro sam.

Ustao sam i napravio predstavu poravnavajući svoju odjeću. Bilo mi je neugodno. Aziz me je iznenadio i znao sam da će to vjerojatno postati glavnom temom razgovora u zajedničkoj prostoriji na drugom kraju hodnika.

-Nisam bio spreman za ovo. Pretpostavljam da sam zahrđao, tako dugo izvan posla.

-Da. Nikada im ne smiješ okrenuti leđa.

-Mojakutija. Zaboravio sam je.

Vratio sam se u sobu za ispitivanje i uzeo fotografiju sa stola i kutiju.

Baš dok sam izlazio, Aziza su otpratili sa zapešćima zavezanih lisičinama iza leđa.

Promatrao sam kako prolazi, a potom smo ga Peoples i ja slijedili iz sigurne udaljenosti.

-1 tako - reče Peoples - sve ovo nizašto.

-Vjerojatno.

-1 sve se to moglo izbjeći da...

Nij e dovršio, pa sam zato jato učinio.

-Tvoj agent nije počinio one zločine na kameri. Da.

Peoples zastane u hodniku, pa i ja zastadoh. Pričekao je da drugi agent i Aziz prođu kroz vrata.

- Nisam zadovoljan ovim sporazumom - reče. - Nemam garanciju. Mogao bi izaći odavde i završiti pod kamionom. Znači li to da će one snimke završiti na vijestima?

Promislio sam na trenutak, a zatim kimnuo glavom.

- Da, znači. Bolje se nadaj da će me taj kamion promašiti.

- Ne želim živjeti i raditi s tim bremenom.

- Ne krivim te. Što ćeš učiniti s Miltonom?

- Ono što sam ti rekao. On ispada. Samo to još ne zna.

180

- Pa, javi mi kad se to dogodi. Onda možemo ponovno porazgovarati o bremenu.

Izgledao je kao da se sprema reći još nešto, ali je onda bolje promislio i ponovno počeo hodati. Poveo me kroz osigurana vrata do dizala. Poslužio se karticom da ga pozove a onda pritisne dugme za predvorje. Zadržao je ruku na vratima.

- Ne idem dolje s tobom - reče. - Mislim da smo si dovoljno rekli.

Kimnuo sam i on je zakoračio natrag kroz vrata. Stajao je tamo i promatrao, možda da se uvjeri kako neću kriomice izaći iz dizala i pokušati osloboditi zatvorene teroriste.

Baš kad su se vrata počela zatvarati, udario sam dlanom po vratima i ona se polako ponovno otvoriše.

- Zapamti, agente Peoples, moja je odvjetnica poduzela korake da osigura sebe i snimke. Ako se nešto dogodi njoj, isto je kao da se dogodilo meni.

- Ne brinite se, gos^odin^eBoscb.>^eć\\m.t.viA\\$.ta-v^l='^>J t\V,^

Wi

vas.

- Ne brinem se zbog vas.

Vrata se zatvoriše dok smo pogledima izravno fiksirali jedan drugoga.

- Shvaćam - čuo sam ga kako govori kroz vrata.

181

>

29.

Moj ples s federalcima nije bio posve nizašto kao što sam naveo Peoplesa da povjeruje. Da, moja je potjera za sićušnim teroristom možda bila krivi trag, ali u svakom slučaju uvijek ima krivih tragova. To je dio misije. Kad se sve zbroji, ono što sam imao bili su cjeloviti istražni spisi, i bio sam sretan zbog toga. Igrao sam s cjelovitim špilom-knjigom ubojstva-i to mi je dopuštalo da u glavi otpišem sve što se događalo ona dva dana prije trenutka kad sam je dobio, uključujući i sate koje sam proveo pod ključem. Jer, ako namjeravam otkriti ubojicu Angelle Benton, znao sam da će se odgovor ili barem ključ koji će preokrenuti slučaj nalaziti usred tih crnih plastičnih korica.

Iz federalne sam zgrade došao doma i ušao u kuću poput čovjeka koji misli daje možda dobio na lotu, ali treba provjeriti brojeve u novinama kako bi bio siguran. Pošao sam sa svojom kartonskom kutijom ravno do stola u blagovaonici i raširio sve što sam u njoj nosio. U središtu je bila knjiga ubojstva. Sveti Gral. Sjeo sam počeo čitati od prve stranice. Nisam ustajao zbog kave, vode ili piva. Nisam upalio glazbu. Potpuno sam se usredotočio na stranice koje sam okretao. Povremeno bih u svoj notes zapisao koju bilješku. No, većinom sam samo čitao i upijao. Ušao sam u auto s Lawtonom Crossom i Jackom Dorsevjem i vozio se kroz njihovu istragu.

Četiri sata kasnije okrenuo sam posljednju stranicu u koricama. Pažljivo sam pročitao i proučio svaki dokument. Ništa me se nije dojmilo kao ključ, kao očita nit koju treba slijediti, ali to me nije obe

shrabrilo. Još sam uvijek vjerovao daje to unutra. Uvijek je bilo. Samo ću morati pažljivo ispitati činjenice iz drugog kuta.

Jedina stvar koju sam zapazio nakon intenzivna udubljanja u

dokumentirani dio slučaja bila je razlika u Crossovoj i Dorsevjevoj osobnosti. Dorsev je bio dobrih deset godina stariji od Crossa i u odnosu je bio mentor. No, u bilješkama i načinu na koji su se bavili izvještajima osjećao sam jaku razliku u njihovim osobnostima. Cross je davao više opisa i interpretacija u svojim izvještajima. S Dorsev-jem je bilo upravo suprotno. Ako se u tri riječi mogao sažeti intervju ili laboratorijski izvještaj, onda se on odlučivao za tri riječi. Cross je bio skloniji zabilježiti tri riječi, a zatim im pridodati deset rečenica interpretacije o tome što je značio laboratorijski izvještaj ili svjedokovo držanje. Više mi se sviđala Crossova metoda. Moja je filozofija uvijek bila da sve navedem u knjigu. Jer ponekad se slučajevi protegnu mjesecima, pa čak i godinama, i značenjske se nijanse s vremenom mogu izgubiti ako nisu zabilježene kao dio spisa.

Također sam zaključio da dvojica partnera možda nisu bila bliska. Sada su bili bliski, neraskidivo povezani u policijskoj mitologiji kao nositelj krajnje loše sreće. Ali da su možda bili bliski tog trenutka u baru, stvari bi bile drukčije.

Razmišljanje o tome što je moglo biti drukčije nagnalo me da se prisjetim Danny Cross kako pjeva svome mužu. Napokon sam ustao i pošao do stereo-uređaja i umetnuo CD sa sabranim pjesmama Louisa Armstronga. Pojavio se u prodaji zajedno s dokumentarcem Kena Burnsa o džezu. Većinom su to bile ranije stvari, ali znao sam da završava s pjesmom Kako prekrasan svijet, njegovom posljednjom us pješnicom.

Ponovno za stolom, pogledao sam u svoj notes. Tijekom svog prvog iščitavanja zabilježio sam samo tri stvari.

100.000\$ Sandor Szatmari Novac, tupko

Tvrtka koja je osigurala novac na filmskom setu, Global Underwriters, ponudila je nagradu od sto tisuća dolara za uhićenje i osudu u slučaju. Nisam znao za nagradu i iznenadio sam se što mi Lawton Cross nije rekao o njoj. Pretpostavio sam daje to samo još jedan detalj koji mu je izmaknuo iz sjećanja zbog traume i vremenskog odmaka.

Činjenica da postoji nagrada nije imala gotovo nikakve osobne važnosti za mene. Budući da sam bivši policajac koji je u neko vri183

jeme bio uključen u slučaj, iako je to bilo prije pljačke iz koje je proizašla nagrada, pretpostavio sam da neću moći udovoljiti uvjetima za dobivanje nagrade sve i da moj trud rezultira uhićenjem i osudom. Također sam znao kako je vjerojatno na objavi o nagradi sitnim slovima pisalo da se zahtijeva vraćanje čitave svote od dva milijuna dolara za ubiranje sto tisuća, te da se svota proporcionalno dijeli prema vraćenoj svoti. A četiri godine nakon zločina, šanse da se ima što vratiti bile su male. Ipak, bilo je dobro znati za nagradu. Mogla bi biti korisna kao sredstvo nagodbe ili prisile. Možda nisam mogao dobiti nagradu, ali možda naiđem na nekog korisnog koji bi to mogao. Bilo mi je drago da sam saznao za nju.

Sljedeće stoje pisalo u bloku bilo je ime Sandor Szatmari. On ili ona - nisam znao tko - bio je naveden kao istražitelj na slučaju za Global Undenvriters. Trebao sam porazgovarati s njim ili s njom. Otvorio sam knjigu ubojstva na prvu stranicu, gdje istražitelji obično čuvaju list s najčešće zvanim telefonskim brojevima. Nije bilo Szatmarijevog broja, ali bio je Globalov. Otišao sam u kuhinju po telefon, stišao Louisa Armstronga na stereo-uređaju i nazvao broj. Dvaput su me prespajali prije nego što sam konačno dobio ženu čiji je pozdrav glasio "Istrage".

Imao sam teškoća sa Szatmarijevim prezimenom pa me je ispravila i zatim mi rekla da pričekam. Za manje od minute javio se Szatmari. Ime je pripadalo muškarcu. Objasnio sam mu svoju situaciju i upitao ga možemo li se naći. Činio se skeptičnim, ali možda je to bilo 1 samo zato jer je imao istočnoeuropski naglasak koji je bilo teško odgonetnuti. Odbio je telefonom razgovarati o slučaju sa strancem, ali je na kraju ipak pristao naći se sa mnom u deset sati idućeg jutra u njegovom uredu u Santa Monici. Rekao sam mu da ću doći i poklopio slušalicu.

Pogledao sam u zadnju bilješku koju sam zapisao u notesu. Bio je to tek podsjetnik na staru izreku dobru za gotovo svaku istragu. Slijedi novac, tupko. On uvijek vodi do istine. U ovom je slučaju novac nestao, a trag se - osim točkica na radaru u Phoenixu i onih koje su uključivale Mousouwu Aziza i Marthu Gessler - ohladio. Znao sam da mi to ostavlja samo jednu mogućnost. Poći unatrag. Ući u trag novcu u prošlosti i vidjeti što će izaći.

Da bih to učinio, trebao sam početi od banke. Ponovno sam

provjerio list s telefonskim brojevima u knjizi ubojstva i nazvao Gordona Scaggsa, potpredsjednika u BankLA-u koji je ugovorio jednodnevnu posudbu dva milijuna dolara filmskoj kompaniji Alexandra Tavlora.

184

Scaggs je bio zaposlen čovjek, kako mi sam reče. Želio je odgoditi susret sa mnom do sljedećeg tjedna. No, bio sam uporan i uspio sam da me ugura na petnaest minuta sljedećeg popodneva u tri. Tražio je broj na koji me se može dobiti kako bi ujutro njegova sekretarica mogla potvrditi sastanak. Izmislio sam broj i dao mu ga. Nisam mu kanio dati priliku da me njegova sekretarica nazove i obavijesti daje sastanak odgođen.

Završio sam razgovor i odvagnuo mogućnosti. Bilo je kasno poslijepodne i trenutačno sam bio slobodan do deset sati idućeg jutra. Želio sam još jednom proći knjigu ubojstva ali sam znao da ne trebam sjediti kod kuće da bih to učinio. Jednako sam lako mogao sjediti u avionu.

Nazvao sam Southmest Airlines i rezervirao mjesto na letu iz Burbanka za Las Vegas koji je stizao na odredište u 19:15, te povratnu kartu za let koji je kretao rano sljedećeg jutra i stizao natrag u Burbanku 8:30.

Eleanor se javila na svoj mobitel na drugi zvuk zvona i činilo se da šapće.

- Harry je. Zar nešto nije u redu? -Ne.
- Zašto šapćeš? Progovorila je glasnije.
- Oprosti, nisam ni shvatila da šapćem. Sto se zbiva?
- Razmišljam o tome da večeras dođem po svoju torbu i kreditne kartice.

Kad nije odmah odgovorila, upitao sam:

- Hoćeš li biti ondje?
- Pa, namjeravala sam igrati večeras. Kasnije.
- Moj avion stiže u sedam i petnaest. Mogao bih svratiti oko osam. Možda bi mogli otići na večeru prije nego što pođeš igrati. Čekao sam, i ponovno se činilo kao da joj treba predugo da odgovori.
- Bilo bi lijepo izaći na večeru. Ostaješ li preko noći?
- Da, imam let rano ujutro. Imam ovdje par stvari za obaviti ujutro.

-Gdje ćeš odsjesti?

To nije mogao biti jasniji signal.

-Ne znam. Nisam još ništa rezervirao.

- Harry, ne mislim da bi bilo dobro da ostaneš ovdje.

-Dobro.

Linija je bila tiha kao petstotinjak kilometara pustinje između nas.

185

- Znam, mogu te besplatno smjestiti u Bellagiu. Učinit će to za mene.

- Sigurna? -Da.

- Hvala, Eleanor. Hoćeš da dođem k tebi nakon što stignem? -Ne, doći ću te pokupiti. Hoćeš li predati prtljagu?

- Ne. Već imaš moju torbu.

- Onda ću parkirati vani ispred terminala u sedam i petnaest.

Vidimo se tada.

Opazio sam da opet šapće, ali ovoga puta nisam ništa rekao. -Hvala, Eleanor.

- U redu, Harry, moram urediti neke stvari da dobijem slobodnu večer. Zato idem. Vidimo se na aerodromu. Sedam i petnaest. Bok. Otpozdravio sam, ali već je prekinula. Zvučalo je kao da je u pozadini bio još jedan glas upravo kad je prekidala razgovor.

Dok sam razmišljao o tome, Louis Armstrong započne pjevati Kako prekrasan svijet i ja ga pojačah.

186

>

30.

sam se u nelagodi okrenuo i preko prednjih sjedala podignuo tešku knjigu ubojstva koju sam nosio. Ispustio sam je na stražnje sjedalo pokraj svoje aktovke koja se nalazila na sjedalu iza Eleanor.

- To izgleda kao knjiga ubojstva, Harry.

-1 jest. Mislio sam da ću je moći proučiti na letu. -I?

- Imao sam dijete koje je vrištalo na sjedalu iza mene. Nisam se mogao usredotočiti. Zašto bi bilo tko uopće vodio dijete u Vegas?

- To zapravo i nije loše mjesto za odgajanje djeteta. Navodno.

- Ne govorim o odgajanju. Mislim, zašto voditi tako malo dijete na odmor u Grad Grijeha? Odvedi ga u Disneyland ili takvo što.

- Mislim da ti treba piće.

-I nešto hrane. Gdje želiš jesti?

-Pa, sjećaš li se kad smo još bili... u L.A.-ui kad bi za posebne prilike otišli u Valentinom -Nemoj mi reći. Nasmijala se i oduševilo me već i samo to što sam je mogao ponovno gledati. Stvarno mi se svidio način na koji joj je kosa isticala ljupki vrat.

- Da, imaju jednog ovdje. Rezervirala sam stol.

- Mora da imaju po jedan od svega u Las Vegasu.

- Osim tebe. Apsolutno nema dvojnika Harrvja Boscha.

187

Osmijeh joj se zadržao na licu dok je to izgovarala i to mi se također svidjelo. Ubrzo smo zapali u šutnju vjerojatno onoliko ugodnu koliko to može biti između dvoje nekada oženjenih ljudi. Vješto je manevrirala kroz promet koji je izgledao kao da lako može konkurirati bilo čemu što se zatekne na začepljenim cestama i autocestama u Los Angelesu.

Prošle su otprilike tri godine otkada sam zadnji put bio na glavnoj ulici u Vegasu, ali Vegas je bio mjesto gdje biste naučili daje vrijeme relativno. U tri godine činilo se da se sve opet izmijenilo. Vidio sam nova kasina i zanimljiva mjesta, taksije s velikim oglasnim pločama na krovu, vlakove koji povezuju kasina.

Lasvegaska verzija Valentina nalazila se u Venetianu, jednom od najnovijih dragulja u kruni ekskluzivnih kasina na glavnoj ulici u Vegasu. Bilo je to mjesto koje čak nije ni postojalo posljednji put kad sam bio u gradu. Kada se Eleanor zaustavila u dijelu gdje su poslužitelji preuzimali i parkirali aute, rekao sam joj da otvori prtljažnik da mogu u njega staviti svoju aktovku i knjigu ubojstva.

-Ne mogu. Pun je.

- Ne želim ostaviti ove stvari na otvorenom, pogotovo knjigu ubojstva.

- Pa, stavi ih u torbu i spusti na pod. Bit će u redu.

- Zar nemaš mjesta otraga samo za knjigu?

-Ne, sve je natiskano unutra i ako ga otvorim, sve će izletjeti. Ne želim da se to dogodi ovdje. -Stoje unutra?

- Samo odjeća i neke stvari. Stvari koje želim odnijeti u Vojsku spasa, alijoš nisam našla vremena.

Dva su poslužitelja istovremeno otvorila vrata i zaželjela nam

dobrodošlicu u Valentino. Izišao sam, otvorio stražnja vrata i nagnuo se unutra da otvorim torbu i stavim u nju knjigu ubojstva. Nakon što sam zatvorio torbu, gurnuo sam je na pod iza Eleanorinog sjedala.

- Dolaziš li, Harry? - upita Eleanor iza mene.

- Da, dolazim.

Dok je poslužitelj odvezio auto, pogledao sam u prtljažnik i u stražnji dio. Nije mi se činio naročito teškim. Pogledao sam u registarske tablice i tiho ih pročitao tri puta za sebe.

Valentino je bio Valentino. Koliko sam mogao vidjeti, losange-leski je restoran bio savršeno kloniran. Bilo je to poput pokušaja da se pronađe razlika između dva McDonald'sa - na znatno drukčijoj kulinarskoj razini.

188

Nisam forsirao razgovor dok smo jeli. Bio sam opušten i sretan samo zato što sam s njom. Isprva je razgovor, iako oskudan, bio usmjeren na mene i moj odlazak u mirovinu, ili točnije njezinu odsutnost. Rekao sam joj o slučaju na kojem radim, uključujući i vezu s njezinom starom prijateljicom i kolegicom, Marty Gessler. U jednom drugom životu Eleanor je bila FBI-eva agentica i još je uvijek imala analitičan um istražiteljice. Kad smo bili zajedno u L.A.-u, često me je savjetovala i više nego jednom pomogla mi prijedlogom ili idejom.

Ovoga je puta imala samo jedan savjet, a taj je bio da se držim podalje od Peoplesa i Milтона, pa čak i od Lindella. Nije da ih je osobno poznavala. Samo je znala kulturu u FBI-u i njihovu vrstu. Naravno, njezin je savjet za mene stigao prekasno.

-Trudim se najbolje što mogu da radim baš tako-rekoh joj. -Ne. bi mi smetalo da više nikada ne vidim nijednoga od njih.

- Ali to nije jako vjerojatno.

Iznenada sam se nečega prisjetio.

-Nemaš pri sebi svoj mobitel, zar ne?

- Imam, ali mislim da ne vole uporabu mobitela na mjestima poput ovog.

- Znam. Izaći ću van. Baš sam se sjetio da moram obaviti poziv ili će se dogoditi sranje.

Izvadila je mobitel iz svoje torbice i pružila mi ga. Napustio sam restoran i zastao u trgovačkom centru koji je bio izgrađen poput

pravog venecijanskog kanala s gondolama. Betonsko nebo bilo je obojeno u plavo s prugama bijelih oblaka. Bilo je lažno, ali je barem bilo opskrbjeno klimatskim uređajima. Nazvao sam broj mobitela Janis Langwiser i rekao joj da nema opasnosti.

-Već sam se počela brinuti jer mi se nisi javio. Dvaput sam nazvala tvoju kuću.

- Sve je u redu. U Vegasu sam i vratit ću se sutra.

- Kako da znam da nisi pod prinudom? Znaš, da te nisu zadržali i prisilili te da to kažeš.

- Imaš li identifikacijski broj pozivatelja?

- O, tako je. Vidjela sam daje to broj sedam-nula-dva. U redu, Harry. Ne zaboravi, nazovi me sutra. I nemoj tamo izgubiti previše novca.

-Neću.

Kad sam se vratio do stola, Eleanor tamo nije bilo. Sjeo sam i zabrinuo se zbog toga, ali ona se vratila iz toaleta za nekoliko minuta. Dok sam je promatrao kako se približava, osjetio sam daje drukčija,

189

ali nisam mogao razaznati kako. Bilo je to nešto više od kose i tamnije puti. Kao daje imala više samopouzdanja nego što sam pamtio. Možda je pronašla ono stoje trebala na plavim pustenim stolovima za pokeru Vegasu.

Vratio sam joj mobitel i ubacila gaje u svoju torbicu.

-Ikako tije ovdje?-upitah.-Razgovarali smo o mom slučaju. Razgovarajmo malo o tvom slučaju.

-Nemam slučaj.

-Znaš što mislim.

Slegnulaje ramenima.

- Stvari mi idu dobro ove godine. Osvojila sam satelitski program i uzela bedž. Uspjet ću igrati u nizovima.

Znao sam da govori o pobjedi u kvalifikacijskom turniru za Svjetsko prvenstvo u pokeru. Posljednji put kad smo razgovarali o pokeru rekla mi je da joj je tajni cilj postati prvom ženom koja će osvojiti nizove. Pobjednik kvalifikacijskog natjecanja može uzeti nagradu u novcu ili takozvani bedž, što predstavlja ulaznicu za nizove.

- To će biti prvi put da igraš u nizove, zar ne?

Kimnulaje glavom i nasmiješila se. Mogao sam vidjeti daje ponosna i

uzbuđena. -Ubrzo počinje.

-Pa, sretno. Možda navratim da pogledam. -Donesi mi sreću.

- Eleanor, još uvijek mora daje teško uzdržavati se kartaškom srećom.

- Dobra sam u tome, Harry. Osim toga, sada imam podupiratelje. Koristim njihov novac kada igram. Oni dobiju sedamdeset i pet posto od onoga što osvojim. Ako izgubim, oni podnesu gubitak. Ali ne gubim prečesto, Harry.

Kimnuo sam.

-Tko šuti ljudi? Jesu li... znaš?

- U skladu sa zakonom? Da, Harry, vrlo. Poslovni su ljudi. Ljudi iz Microsofta. Iz Seattlea. Upoznala sam ih kada su ovdje došli igrati. Do sada sam im zaradila novac. Kako stvari stoje na burzi, radije bi uložili u mene. Oni su sretni, pa sam i ja.

-Dobro.

Pomislio sam na novac koji mi je ponudio Alex Tavior. A tu je bila i ponuđena nagrada za slučaj pljačke. Ako ga riješim, vratim nešto novca i nekako udovoljim uvjetima za nagradu, ja bih mogao biti njezin podupiratelj. Bila je to puka želja. Pitao sam se bi li uopće prihvatila moj novac.

190

- O čemu razmišljaš? - upita. - Izgledaš tako zabrinuto.

-Ni o čemu. Samo sam na tren pomislio na slučaj. Nešto što sutra želim upitati istražitelja osiguravajućeg društva.

Konobar je donio račun i platio sam nakon što sam od Eleanor dobio natrag svoju AmEx karticu. Otišli smo, dobili auto, te sam provjerio je li aktovka još uvijek otraga. Odvezli smo se do Bellagia, kratka udaljenost za koju je zbog prometa trebalo dugo vremena. Dok smo se približavali, u meni je rasla nervoza jer nisam znao što će se dogoditi kada stignemo tamo. Pogledao sam na sat. Bilo je blizu deset.

-Kada igraš?

- Volim početi oko ponoći.

- Zašto voliš igrati noću? Sto ne valja danju?

- Pravi igrači izlaze noću. Turisti odlaze spavati. Više je novca na stolu.

Kratko smo se vozili u tišini i kroz nekoje vrijeme nastavila kao da

nije bilo stanke.

- K tome, volim izaći pri kraju noći i vidjeti kako izlazi sunce.

Ima nešto u tome, kao da si jednostavno sretan jer si preživio dan ili tako nekako.

U Bellagiu smo otišli za VIP stol i primili karticu-ključ koja je bila ostavljena na Eleanorino ime. Bilo je toliko jednostavno. Povelja meje do dizala kao daje bila u njemu tisuću puta, te smo se uspeli do apartmana na dvanaestom katu. Bila je to najljepša hotelska soba koju sam ikada vidio, s dnevnim boravkom i spavaonicom i pogledom koji se pružao na dobro znane osvjetljene fontane u prednjem ribnjaku.

- Ovo je lijepo. Mora da poznaješ neke ljude.

- Stječem ugled. Igram ovdje tri-četiri noći tjedno i to počinje privlačiti ljude. Kladioničare na visoke uloge koji se žele kladiti na mene. Ovdje to znaju, i ne žele da igram bilo gdje drugdje.

Kimnuo sam i okrenuo se prema nj ož.

- Čini mi se da ti stvarno dobro ide. -Ne žalim se.

- Pretpostavljam...

Nisam dovršio. Prišla mi je i stala pred mene. -Pretpostavljaš što?

- Ne znam što sam htio pitati. Pretpostavljam da sam želio znati što nedostaje. Jesi li sad s nekim, Eleanor?

Primaknula se bliže. Mogao sam joj osjetiti dah.

- Misliš, jesam li zaljubljena u nekoga? Ne, Harry, nisam.

191

Kimnuo sam, a ona je prozborila prije nego što sam ja to dospio.

- Vjeruješ li još u ono što si mi rekao? O teoriji o jednom metku.

Kimnuo sam bez oklijevanja i zagledao joj se u oči. Primaknuta se naprijed, glavom se oslonivši o moju bradu.

- A što je s tobom? Vjeruješ li još u ono što je rekao onaj pjesnik, da nema kraja stvarima srca?

-Da, vjerujem u to. Uvijek.

Rukom sam joj podignuo bradu i poljubio je. Uskoro smo se obgrlili i njezina je ruka bila na mome potiljku privlačeći me k sebi. Znao sam da ćemo voditi ljubav. I na trenutak sam znao što znači biti najsretniji čovjek u Las Vegasu. Odvojio sam se od njezinih usana i samo je pri vio na svoja prsa.

- Sve što želim na ovom svijetu si ti - prošaptao sam.

- Znam - odvrati mi ona šapatom.

192

>

31.

Na povratnom letu za Los Angeles pokušavao sam se ponovno usredotočiti na slučaj. No bio je to uzaludan trud. Proveo sam dobar dio noći promatrajući kako Eleanor zarađuje nekoliko tisuća dolara od petorice muškaraca za stolom u prostoriji za poker u Bellagiu. Nikada je prije nisam promatrao dok igra. Mogu pošteno ustvrditi da je posramila ostale igrače, operušavši sve osim jednoga, a čak je i on ostao samo s jednim kupom žetona do trenutka kada je unovčila svojih pet kupova. Bila je hladnokrvna, nemilosrdna igračica koja je bila jednako dojmljiva koliko i tajanstvena i lijepa. Proveo sam život učeći čitati ljude. Ali iz nje nisam ništa iščitao dok je igrala. Koliko sam mogao vidjeti, ništa nije odavala svojom igrom.

No, kada je završila s onim muškarcima, također je završila i sa mnom. Izvan prostorije za poker rekla mi je da je umorna i da mora ići. Rekla mi je da ne mogu poći s njom. Nije mi čak ni ponudila vožnju do aerodroma. Bio je to kratak oproštaj. Rastali smo se poljupcem kojem je nedostajalo strasti baš kao što su je naši trenuci u apartmanu naoko bili prepuni. Rastali smo se bez obećanja da ćemo se ponovno susresti ili čak nazvati jedno drugo. Samo smo si rekli zbogom i promatrao sam je kako odlazi kroz kasino.

Sam sam došao do aerodroma. No jednom kad sam se našao u avionu, nisam to više mogao zaboraviti. Pokušao sam tako što sam otvorio knjigu ubojstva, ali nije mi pomoglo. Neprestano sam razmišljao o tajnama. Ne o dobrim trenucima, osmijesima i sjećanjima na vođenje ljubavi. Razmišljao sam o našem naglom odlasku i kako je vješto izbjegla pitanje kad sam je pitao je li s nekim. Rekla je da

193

s-g;

CTQ fo

fa O

3 Vi

O P

S °

03 O
p" N
B?
o 2
>"%
N
fa O
&-o
fa
3
o o<
3'
N
- u
o 3
cr p
^' N
Z ^ N
O N 2.
po Sr"
ifi ere?
b -*"
3 Sa
N ^
O N
CD _.
i—i i-J
sa ?±\
CL «
<?. o
fD CL
s o
2 <
B 8
2. ft.O 'TS"
P CD ta
X DJ« o

° o ^

Č w o

N

3' B ? : a S'B€

W *^ C« § 3 ©

^T* H-S ta

S *=• c

O (1) jj,

10 B. Z

w tr te

B P iS

sa

2 — -P ste:.

s r- a

1

32.

Istražni uredi Global Undenvritersa nalazili su se u crnoj, Šesterokatnoj zgradi na Coloradu, oko šest blokova od oceana. Kad sam ondje stigao, tajnica koja je štitila ulaz u ured Sandora Szatmarija pogledala me je kao da sam pao s Marsa.

- Zar niste dobili poruku?

-Kojuporuku?

- Ostavila sam vam poruku nakon što sam dobila vaš broj iz ureda gospodina Scaggsa. Gospodin Szatmari morao je otkazati vaš dogovor ovog jutra.

- Što se dogodilo, netko je umro?

Izgledala je kao daju je moja drskost malčice uvrijedila. Glas je je dobio prizvuk nestrpljivosti.

- Ne, pregledavajući svoj današnji raspored uvidio je da nema dovoljno vremena da vas ugura.

-Dakle, ovdje je?

- Ne može vas primiti. Žao mi je što niste dobili poruku. Učinilo mi se da nešto ne valja s brojem koji sam dobila, ali ostavila sam poruku.

- Molim vas, recite mu da sam ovdje. Recite mu da nisam dobio poruku jer sam bio izvan grada. Doletio sam avionom zbog ovog sastanka. Još uvijek bih se volio susresti s njim. Važno je.

Sada je izgledala zlovoljno. Podignula je telefonsku slušalicu da ga

nazove, ali onda je bolje promislila i spustila slušalicu. Ustala je i odšetala niz hodnik sve do druge strane čekaonice kako bi mogla
195

osobno prenijeti poruku. Nekoliko minuta kasnije vratila se i sjela. Nije se žurila prenijeti mi vijesti.

- Razgovarala sam s gospodinom Szatmarijem - reče. - Pokušat će vas ugurati čim bude mogao.

-Hvala. To je lijepo od njega i lijepo od vas.

Ondje se nalazio kauč i stolić za kavu prekriven starim časopisima. Sa sobom sam ponio knjigu ubojstva, najviše kao rekvizit, tako da njime mogu impresionirati Szatmarija i pokazati mu da imam pristup. Sjeo sam na kauč i proveo vrijeme čekajući, listajući knjigu i iznova iščitavajući neke izvještaje. Ništa novo nije mi sinulo, ali postajao sam dobro upućen u činjenice iz slučaja. To je bilo važno jer sam znao da će mi pomoći kada budem procjenjivao nove podatke a da svaki put ne moram provjeravati u knjizi ubojstva.

Prošlo je pola sata, a onda je tajničar telefon zazujao i dobila je uputu da me uvede.

Szatmari je bio čvrsto građen čovjek u srednjim pedesetima. Više je nalikovao trgovačkom putniku nego istražitelju, no na zidovima ureda visile su mu pohvalnice i fotografije na kojima se rukovao s ljudima, stoje svjedočilo o njegovom uspjehu istražitelja. Pokazao mi je stolicu ispred svog prenatrpanog stola i progovorio dok je nešto bilježio na izvještaju.

- Imam mnogo posla, gospodine Bosch. Što mogu učiniti za vas?

- Pa, kao što sam vam jučer rekao telefonom, obrađujem jedan vaš , slučaj. Pomislio sam da bi možda mogli podijeliti informacije, vidjeti je li jedan od nas dvojice pošao smjerom koji drugi nije istražio.

- Zašto bih dijelio s vama?

Nešto nije valjalo. Nije mi bio sklon čak i prije nego što sam ušao u njegov ured. Pitao sam se je li Peoples nekako razgovarao s njim o meni. Možda je Szatmari nazvao LAP ili Biro da me provjeri i dobio savjet da ne surađuje. Možda je zato otkazao sastanak.

- Ne razumijem ovo - reko. - Zar nešto nije u redu? To se zove rješavanje slučaja, zato bismo možda trebali podijeliti informacije.

- A vi? Hoćete li vi podijeliti sa mnom? Koliko ćete meni dati od nagrade?

Kimnuo sam glavom. Sada sam shvaćao. Nagrada.

- Gospodine Szatmari, u zabludi ste. Pogrešno ste me shvatili.

- Naravno. Uzmi nagrada, hoće putovati. Stalno viđam vašu vrstu.

Ulaze ovamo, žele informacije, možda zaraditi veliki novac.

Naglasak mu je postajao istaknutiji što se sve više uzrujavao.

Otvorio sam knjigu ubojstva i pronašao crno-bijele fotokopije foto196

grafija s mjesta zločina. Istrgnuo sam iz knjige stranicu s rukama Angelle Benton i tresnuo njome po stolu.

- Evo zašto ovo radim. Ne zbog novca. Zbog nje. Bio sam ondje tog dana. Bio sam policajac. Sada sam u mirovini, ali bio sam na slučaju sve dok mi ga nisu oduzeli. To me vjerojatno lišava bilo kakve nagrade, u redu?

Szatmari je proučavao točkastu kopiju fotografije. Zatim je pogledao u korice na mom krilu. Tada je napokon pogledao u mene.

- Sada vas se sjećam. Vaše ime. Vi ste bili onaj koji je pogodio jednog od pljačkaša.

Kimnuo sam.

- Bio sam tamo onog dana, ali kako nikada nismo otkrili pljačkaše, ne zna se sa sigurnošću tko je koga pogodio.

- Ma hajde, osam unajmljenih policajaca i veteran LAP-a. Bili ste vi.

-Mislím da jesam.

- Zna te, pokušao sam tada razgovarati s vama. Intervjuirati vas.

Ali policija me je zavláčila.

-Kako to?

- Učinili bi sve što mogu da druge istrage i istražitelje zadrže po dalje. Takvi su oni tamo.

-Znam. Sjećam se.

Nasmiješio se i zavalio u naslonjač.

- A sada evo vas ovdje gdje tražite suradnju od mene. Ironično, ha? - Jako.

- Je li to istražni dosje? Dajte da vidim, molim vas.

Pružio sam mu teške korice preko stola. Spustio ih je i vratio se natrag do početnog dijela, te počeo listati izvještaje sve dok nije stigao do izvornog izvještaja o zločinu. Ubojstvu. Prstom se spuštao niz stranicu sve dok nije došao do mog imena u kvadratiću označenom "I/Č" za istražni časnik. Zatim je zatvorio knjigu ubojstva, ali nije mi je pružio natrag.

- Zašto sada? Zašto ovo istražujete?

- Jer sam nedavno otišao u mirovinu i jer se radi o jednom od onih slučajeva koji vas ne puštaju na miru.

Kimnuo je u znak razumijevanja.

- Naša istraga, razumijete, usmjerila se na novac, a ne na ženu.

- Sve je to ista stvar, ako pitate mene.

- Naša istraga više nije aktivna. Do sada novca više nema. Podijeljen, potrošen. Bez mogućnosti ponovnog otkrivanja. Ima drugih slučajeva.

197

-Novac je otpisan-rekoh-ali ne i ona. Jaje nisam otpisao, niti oni koji su je poznavali. -Jeste li ju poznavali?

- Upoznao sam je onog dana.

Ponovno je kimnuo, i činilo se da shvaća što sam mislio. Poravnao je hrpu dosjea na svom stolu.

- Je li se slučaj ikada pokrenuo u nekom smjeru? - upitah. - Jeste li se bilo čemu približili?

Trebalo mu je dugo da odgovori.

-Ne, zapravo nismo. Samo slijepe ulice u tom slučaju.

- Kada ste ga odložili?

-Ne sjećam se. Bilo je pred dosta vremena.

-Gdje je vaš dosje o njemu?

-Ne mogu vam dati svoj dosje. To je protiv pravila tvrtke.

- Zbog te stvari s nagradom, je li tako? Tvrtka vam ne dopušta da surađujete u neslužbenim istragama ako postoji nagrada.

- To može dovesti do tajnog sporazuma - reče on kimajući. -Također, postoji i pravna opasnost. Nemam taj luksuz zaštite koji ima policija. Da moje istražne bilješke i sažeci dođu u javnost, našao bih se izložen mogućim tužbama.

Pokušao sam nakratko razmisliti kako da ovo odigram. Činilo se daje Szatmari nešto prešućivao, a što god to bilo, moglo se nalaziti u dosjeu. Mislim da nije želio to priopćiti, ali nije bio siguran kako.

- Pogledajte fotokopiju još jednom - rekoh. - Pogledajte njene ruke. Jeste li religiozan čovjek, gospodine Szatmari?

Szatmari je ponovno pogledao fotografiju ruku Angelle Benton.

- Ponekad sam religiozan — reče. — Jeste li vi?

- Zapravo ne. Mislim, što je religija? Ne idem u crkvu, ako je to religija. Ali razmišljam o religiji i mislim da nešto poput nje imam u sebi. Zbir pravila je poput religije. Moraš u njih vjerovati. Moraš ih provoditi. Stvar je u tome, gospodine Szatmari, pogledajte joj ruke. Sjećam se kada sam je vidio dolje na pločicama i ugledao kako su joj ruke bile položene... Na neki način uzeo sam to za znak.

- Znak čega?

-Ne znam. Znak nečega. Poput religije. Zato je ovo jedan od slučajeva koji nije izbljedio.

- Shvaćam.

- Onda izvucite dosje i stavite ga na stol - rekoh kao da dajem upute nekome u hipnotičkom transu. - Zatim odite po šalicu kave ili popušite cigaretu. I ne zurite se. Čekat ću vas baš ovdje.

198

Szatmari mi uputi dug pogled, a zatim posegne dolje prema onome za što sam pretpostavio daje ladica za dosjee u stolu. Konačno je skrenuo pogled s mene kako bi izvukao pravi dosje. Podignuo gaje - bio je debeo - i spustio na stol. Zatim je odgurnuo svoju stolicu i ustao.

- Skoknut ću po šalicu kave - reče. - Želite li štogod?

- Mislim da će mi biti dobro. Ali hvala.

Kimnuo je i izašao, zatvarajući vrata za sobom. Onog trena kada -u škljocnula, već sam ustao i krenuo iza stola. Sjeo sam i zaronio u Josje.

Najvećim dijelom, Szatmarijev dosje bio je prepun dokumenata .voje sam već vidio ranije. Tu su se također nalazile kopije ugovora i uputa između Globala i njegovog klijenta BankLA-a koji su mi bili novi, kao i sažeci intervjua sa nekoliko zaposlenika banke i filmske kompanije. Szatmari je ispitivao sve zaštitare zadužene za prijevoz koji su bili na prizorištu na dan pucnjave i pljačke.

No nije bilo intervjua sa mnom. Kao i obično, LAP je podignuo zid. Szatmarijev zahtjev da me intervjuira nikada nije ni došao do mene. Nije da bih prihvatio zahtjev da sam ga vidio. Tada sam posjedovao aroganciju koju sam sada, nadao sam se, izgubio.

Pregledao sam intervjue i sažetke što sam brže mogao, posebno obraćajući pažnju na izvještaje koji su se odnosili na tri bankovna zaposlenika s kojima sam se nadao razgovarati kasnije u toku dana, Gordona Scaggsa, Linusa Simonsona i Jocelvn Jones. Subjekti nisu rekli mnogo Szatmariju. Scaggs je bio onaj koji je svime upravljao i pružio je vrlo detaljne podatke o poduzetim koracima i planiranju jednodnevne posudbe dva milijuna u gotovini. Intervjui sa Simonsonom i Jonesovom prikazali su ih kao vrijedne pčelice koje su radile što im se naredilo. Jednako su lako mogli stavljati oznake na konzerve kao što su prebrojavali dvadeset tisuća novčanica od

stotinu dolara i pritom zapisivali osamsto serijskih brojeva.

Moj mjerač znatiželje poskočio je kada sam naišao na dokumente koji su se odnosili na financijske situacije Jacka Dorseyja, Lawtona Crossa i mene. Szatmari je izvukao izvještaje o svima nama. Očito je nazvao naše banke i tvrtke koje su nam izdale kreditne kartice. O svakome od nas napisao je kratke sažetke, pri čemu je moj spis ispadao najčišći, dok Cross i Dorsev nisu prošli jednako dobro. Prema Szatmariju, oba muškarca nosila su golemi kreditni dug, a Dorsev se nalazio u najtežem financijskom položaju jer je bio razveden, ali je još uvijek uzdržavao četvero djece, od kojih je dvoje bilo na koledžu.

199

Vrata ureda se otvoriše i tajnica proviri unutra, hoteći nešto reći Szatmariju, kadaje vidjela da sam ja za stolom.

- Što to radite?

- Čekam gospodina Szatmarija. Otišao je po kavu.

Stavila je ruke na svoje široke bokove, internacionalni znak negodovanja.

- Je li vam rekao da sjednete za njegov stol i počnete čitati taj dosje?

Bio sam dužan ne ostaviti Szatmarija u mogućem škripcu.

- Rekao mi je da pričekam. I eto čekam.

- Pa, odmah se vratite na drugu stranu tog stola. Obavijestit ću gospodina Szatmarija o onome što sam vidjela.

Zatvorio sam dosje, ustao i obišao stol po naredbi.

- Znete, doista bih cijenio kad ne biste to učinili - rekoh.

—Nije me briga što biste cijenili, reći ću mu.

Potom je nestala, ostavljajući za sobom otvorena vrata. Prošlo je nekoliko minuta, a onda je unutra nahrupio Szatmari i žestoko zatvorio vrata. Zatim je izgubio ljutit izraz dok se okretao prema meni. Nosio je šalicu kave iz koje se uzdizala para.

- Hvala vam što ste to tako odigrali - reče. - Jedino se nadam da ste pronašli štogod vam je trebalo, jer da bih se sada uvjerljivo nas tavio na mali napadaj gnjeva koji sam imao vani, moram vas iz baciti.

- Nema problema- rekoh ustajući. - Iako imam jedno pitanje.

-Samo naprijed.

- Je li se radilo samo o rutinskom postupku kada ste provjerili financije policajaca na slučaju? Meni, Jacku Dorsevju i Lawtonu Crossu.

Szatmari je nabrao obrve dok se pokušavao prisjetiti razloga za financijske provjere. Zatim je slegnuo ramenima.

- Zaboravio sam na to. Vjerujem da sam samo mislio kako sa svim tim novcem na kocki trebam provjeriti sve. Pogotovo vas, Bosch, uz slučajnost što ste se našli na setu u pravom trenutku. Kimnuo sam. To se činilo poput solidnog istražnog poteza.

- Ljutite li se zbog toga?

- Ja? Ne, ne ljutim se. Samo sam bio znatiželjan odakle je došlo do toga, to je sve.

- Još štogod od pomoći?

- Možda, nikad se ne zna.

- Onda sretno. Ako nemate ništa protiv, obavještavajte me ako bude ikakvog napretka.

200

NJ O

N

P

%*

1

ukova iliojoj

Hoću.

s= ^

«-H

era ča

P

p O

<

O3 cn

E

& P

<

P (->

5a

P

5
2>T3
i=: C
« e
3 <:
|-- ffl
O 3
?"0
era 1=4
o o
-< w<
o P
=t O
?J KI
P ja
? 3
T3
O
""|
n>
? o
o
0Q
o
•j
o<
CD
3
CD
t-h
?
a'
o
• n>

5

33.

Razgovor s Gordonom Scaggsom prošao je brzo i glatko. Susreo se

sa mnom u dogovoreno vrijeme u BankLA-inom tornju u središtu grada. Njegov ured na četrdeset i drugom katu gledao je na istok i imao je jedan od najboljih pogleda na gradski smog koji sam ikad vidio. Njegovo prisjećanje svoje upletenosti u zlosretnu posudbu dva milijuna dolara Eidolon Productionsu nije se znatno razlikovalo od njegove izjave u knjizi ubojstva. Pogodio se za pedeset tisuća dolara naknade za banku, uključujući i troškove osiguranja. Novac je trebalo izvesti ujutro na dan snimanja i vratiti do šest sati popodne.

-Znao sam da postoji rizik-rekao mi je Scaggs. - Ali vidio sam lijepu, brzu zaradu za banku. Pretpostavljam da biste mogli reći da mi je to zamaglilo prosudbu.

Scaggs je prenio nadležnost o prijenosu novca na Raya Vaughna, upravitelja bankovnog osiguranja, dok je on usmjerio svoju pozornost na zamorne zadatke osiguranja preko Global Underwritersa, a zatim i sakupljanju dva milijuna u gotovini. Bilo bi iznimno neobično da jedna jedina banka - pa čak i najbolja banka u središtu grada - ima toliki novac u gotovini dostupan u jednom danu. Tako je danima prije no što je došlo do posudbe Scaggs morao dogovarati otpremanje gotovine iz različitih BankLA-imh podružnica u središnjicu. Na dan posudbe novac je ukrcan u oklopno vozilo i odvezen iz središnjice na filmski set u Hollywoodu. Ray Vaughn vozio se u kolima na čelu. Bio je u stalnom radijskom kontaktu s vozačem oklopnog vozila i navodio gaje po vijugavom putu kroz Hollywood pokušavajući utvrditi prate li ih.

202

Kada su stigli na lokaciju seta susreli su se s još naoružanih ljudi iz osiguranja i s Linusom Simonsonom, jednim od pomoćnika koji je pomagao Scaggsu da sakupi gotovinu i koji je sastavio popis serijskih brojeva koje zahtijevalo osiguravajuće društvo.

I, naravno, bankovna se karavana također susrela s maskiranim i do zuba naoružanim pljačkašima.

Jedan novi podatak koji sam dobio od Scaggsa na samom početku razgovora bio je da se bankovna politika nakon pljačke promijenila. BankLA više se nije bavila onime što je on nazivao pomodnom posudbom gotovine filmskoj industriji.

- Što vam to govori? - upitao je. - Opeci se jednom je poučno.

Opeci se dvaput jednostavno otkriva najobičniju glupost. Eto, mi

ovdje nismo glupi, gospodine Bosch. Nećemo dopustiti da nas oni ljudi ponovno opeku.

Kimnuo sam glavom izražavajući svoje slaganje.

- Dakle, sigurni ste da su vam to učinili "oni ljudi"? Pljačka je potekla izvana, a ne odavde iz banke?

Scaggs je izgledao zgrožen pri samoj pomisli da se radi o bilo čemu drugom.

- Rekao bih daje tako. Uzmite samo sirotu djevojku koja je ubijena. Radila je za njih, ne za mene.

- Istina. Ali njezino je ubojstvo moglo biti dijelom plana. Da se sumnja baci na filmsku produkciju umjesto na banku.

-Nemoguće. Policija je pažljivo pročešljala ovo mjesto. Isto tako i osiguravajuće društvo. Svi koji su bili upleteni potvrdili su nam da smo radili besprijekorno. Posve smo čisti u tome.

Ponovno sam kimnuo.

- Onda pretpostavljam da nećete imati ništa protiv da porazgovaram i s vašim zaposlenicima. Volio bih popričati s Linusom Si monsonom i Jocelvn Jones.

Scaggs je shvatio da sam ga doveo u neugodan položaj. Kako mi je mogao odbiti da razgovaram sa zaposlenicima nakon ove zvučne potvrde poštenja i nevinosti u korist banke?

- Odgovor je da i ne - reče. - Jocelvn je još uvijek s nama. Sada je pomoćnica podružnog upravitelja u Zapadnom Hollywoodu. Mislim da neće biti problem razgovarati s njom.

- A Linus Simonson?

- Linus nam se nikada nije vratio nakon onog užasnog dana. Pretpostavljam da znate kako su ga oni nitkovi ustrijelili. Njega i Raya. Ray nije preživio, ali Linus jest. Bio je u bolnici, a zatim na bolo203

vanju, a potom se uopće nije želio vratiti i ne mogu reći da mu zamjeram.

-Daoje otkaz?

-Tako je.

Nisam vidio da se to spominje u knjizi ubojstva, pa čak ni u Szatmarijevim zapisima. Znao sam daje istraga bila najintenzivnija u danima i tjednima nakon pljačke. Tada se Simonson vjerojatno oporavljao i tehnički je još uvijek bio zaposlenik. Istražni zapisi iz tog

vremena nisu imali razloga spomenuti daje napustio posao u banci.

- Zna li kamo je pošao odavde?

- Ranije sam znao. Sada više ne. Ali da vam sve iznesem, Linus je otišao i našao si odvjetnika koji je započeo potraživati novčanu naknadu. Zna, jer je banka dovela Linusa u opasnost i sve te besmislice. Niti jedno potraživanje nije spominjalo da se dobrovoljno ponudio da bude tamo onog dana.

- Želio je biti tamo?

- Svakako. Bio je mlad čovjek. Odrastao je u gradu i vjerojatno je u neko vrijeme imao glumačkih ambicija. Svi ih imaju. Mislio je kako će biti izvrsno provesti dan na setu, to što će biti osoba zadužena za novac. Dobrovoljno se javio, a ja sam rekao dobro, idi. Ionako sam želio tamo nekoga iz svog ureda. Mislim, osim Raya Vaughna.

- Je li onda Simonson doista tužio banku ili je samo podizao buku sa svojim odvjetnikom?

- Podizao je buku. Ali podignuo je dovoljno buke za nagodbu. Dali su mu hrpu gotovine i otišao je. Čuo sam da ju je upotrijebio da si kupi noćni klub.

- Koliko su mu dali?

- Ne znam. Jednom sam upitao našeg odvjetnika, Jima Foremana, stoje klinac dobio, a on mi nije htio reći. Rekao je da su uvjeti nagodbe bili povjerljivi. Ali iz onoga što sam shvatio, taj klub koji je kupio bio je dobar. Jedan od onih hollywoodskih mjesta.

Sjetio sam se portreta kojeg sam gledao u pravnoj knjižnici dok sam čekao da vidim Janis Langwiser.

-Vaš odvjetnik je James Foreman?

-Ne moj. Bankin odvjetnik. Vanjski savjetnik. Odlučili su da ne zadrže slučaj unutar banke zbog mogućeg spora.

Kimnuo sam.

- Zna li ime kluba koji je kupio?

-Ne, ne znam.

Sjedio sam tamo gledajući kroz prozor iza Scaggsa u smog. Gledao sam, ali nisam vidio. Ušao sam u svoju nutrinu gdje sam osjećao

204

to

o

H o
CD
a"
o
l" l 3 < g " < : M o
a > E o o
H » «
P _ J g f 3 0 Q
2 o o
& ? N < i 2
M s f ° q ° o ^ e o
3 p s
P ? \ ? t
? \ t _ j r t O Q o w
S * B
P O "- ? N ° > O
N P
& - " ? t a S * ^ ' P P g * >
« i . * - ? ?
o ^ | Q
ni
< 3
P 3
s »
< P
O 3
C T Q P v i ^
H S S
C T Q g
a - P > o
t r o P
| 0 Q ^ - . ^ O o
« P
O
3 '
C D
t d

o
trt O
?-?O
o
p
crt
3
N'
p
O
t-t13
N
cr
P+
.3
p" op
?r
<°. a
o_
p"
N
?
34.

Na putu do podružnice BankLA-a u Zapadnom Hollywoodu, gdje ću se sresti s Jocelyn Jones, imao sam malo vremena za utuci, pa sam se odvezao zapadno na Hollywood Boulevard. Nisam ondje bio mnogo otkad sam pošao u mirovinu i želio sam vidjeti staro patrolno područje. Prema novinama, mijenjalo se i želio sam se u to osobno uvjeriti.

Asfalt na bulevaru još uvijek je svjetlucao na sunčevom svjetlu, ali izlozi trgovina i uredske zgrade blizu Vinea i dalje su dremuckale ispod pedesetogodišnje patine smoga. Tu nije bilo razlike. No, jednom kad sam prošao Cahuengu i stigao na Highland ugledao sam gdje se rađa novi Hollywood. Novi hoteli - i ne govorim o onoj vrsti u kojoj se plaća po satu - i kazališta, centri s popularnim mondenim restoranima. Ulice i pločnici bih su prepuni, a brončane zvijezde umetnute u pločnik ispolirane. Bilo je sigurnije i čišće, ali

manje autentično. Pa ipak, riječ koja mi se iznenada pojavila u glavi bila je nada. Ondje se osjećala nada i živahnost. Sa ulice je definitivno nadolazila atmosfera i pretpostavljam da mi se to svidjelo. Ideja je bila, znao sam, da će se atmosfera proširiti iz ovog središnjeg područja i napredovati niz bulevar poput vala što ga izaziva potres, ostavljajući za sobom obnovu i novu inventivnost. Pred nekoliko godina prvi bih rekao da plan nema šanse. Ali možda sam bio u krivu.

I dalje se osjećajući sretnim još iz Vegasa, odlučih se prepustiti atmosferi, te sam se spustio s Fairfaxa na Treću i zaustavio na tržnici da nešto na brzinu pojedem.

206

Tržnica je bila još jedna preobrazba od koje sam se ranije držao podalje. Nalazila se tamo i nova garaža i centar na otvorenom izgrađen pored stare tržnice od šindre sa svojom utješnom kombinacijom dobre, jeftine hrane i kiča. Mislim da mi se više svidjelo kada si se mogao zaustaviti na parkirnom mjestu pokraj kioska za prodaju novina, ali morao sam priznati da su dobro obavili posao. Staro i novo nalazilo se jedno uz drugo, i dobro sije odgovaralo. Prošetao sam se novim dijelom, prošavši pored trgovina mješovitom robom i najveće knjižare koju sam ikada vidio, te prešao u stari dio. Bobove krafne još su bile ondje, kao i svako drugo mjesto kojeg sam se sjećao. Bila je gužva. Ljudi su bili sretni. Danje previše odmaknuo za krafnu, pa sam za promjenu u Kokomo Cafeu za jedan dolar uzeo sendvič od slanine, zelene salate i rajčice te ga pojeo u jednoj od starih telefonskih govornica koje su ostavili na mjestu pokraj Du-par 'sa. Najprije sam nazvao Roya Lindella i uhvatio ga kako jede za svojim stolom.

- Sto imaš?

- Tunu na raženom kruhu s kiselim krastavcima. -To je bolesno.

-Da, a što ti imaš?

- Osušenu slaninu iz Kokoma.

- Pa, to me uvelike nadmašuje. Što hoćeš, Bosch? Posljednji put kad sam te vidio nisi želio ništa imati sa mnom. Zapravo, mislio sam dasiotišaouVegas.

-1 jesam, ali sam se vratio. I stvari se sada izglađuju. Moglo bi se reći da sam se sporazumio s tvojim kompićima na devetom katu.

Želiš da te opet uključim u ovo, ili se želiš duriti?

-Imaš nešto?

- Možda. Trenutačno nije mnogo više od naslućivanja.

- Što hoćeš od mene?

Bacio sam omot sendviča sa knjige ubojstva i otvorio je da dođem do podataka koji su mi trebali.

- Vidi što možeš pronaći o tipu po imenu Linus Simonson. Tri-Jesetjednogodišnji bijelac. Vlasnik je kluba u gradu.

- Kako se klub zove?

- Još ne znam.

- To je sjajno. Želiš li da ti pokupim i rublje iz čistionice kad sam oć pri tome?

- Samo provjeri ime. Dobit ćeš podatak ili nećeš.

Dao sam mu Simonsonov datum rođenja i adresu zabilježenu u vnjizi ubojstva, iako sam imao osjećaj daje stara.

207

-Tko je on?

Rekao sam mu o Simonsonovom bivšem poslu u BankLA-i i o tome kako je pogođen tijekom pljačke na filmskom setu.

- Tip je bio žrtva. Misliš da je sve namjestio i rekao svojim momcima da ga upucaju u dupe?

-Ne znam.

-1 što on ima s Marty Gessler?

- Ne znam. Možda ništa. Vjerojatno ništa. Ali samo ga želim provjeriti. Nešto mi se ne čini u redu.

- U redu, nastavi s špurijušima a ja ću obaviti skupljanje podataka, Bosch. Još nešto?

- Gledaj, ako ne želiš to napraviti, onda to reci. Naći ću nekog drugog da...

- Gledaj, rekao sam da ću to obaviti, i hoću. Još nešto?

Oklijevao sam, ali ne dugo.

-Da, još jedna stvar. Možeš li mi provjeriti registarsku tablicu?

-Daj mi je.

Dao sam mu broj auta koji je vozila Eleanor. Još mi je bio u pamćenju, i pretpostavljao sam da će tamo i ostati sve dok ga ne provjerim.

- Nevada? - upita Lindell, s oćitom sumnjom u glasu. - Ima li to

veze s tvojim putom u Vegas ili s ovom stvari ovdje?

Trebao sam znati. Lindell je bio svakojak, ali ne i glup. Međutim, već sam učinio prvi korak i više nisam mogao natrag. Morao sam ići dokraja.

- Ne znam - lagao sam. - Ali, bi li mi mogao nabaviti podatke o toj registraciji?

Ako je auto, kao što sam sumnjao, bio registriran na neko drugo ime a ne Eleanorino, mogao sam izmisliti priču kako sam mislio da me prate i Lindell nikad ne bi znao lažem li ili ne.

- U redu - reče FBI-ev agent. - Moram ići. Nazovi me kasnije.

Spustio sam slušalicu i to je bilo to. Preplavila me krivnja poput valova koji udaraju stupove ispod mola. Možda uspijem prevariti Lindella sa zahtjevom, ali ne i sebe. Provjeravao sam svoju bivšu ženu. Pitao sam se jesam li sposoban učiniti bilo što bijednije od toga.

Pokušavajući se ne zadržavati na tome, podignuo sam slušalicu i ubacio još sitniša u telefon. Nazvao sam Janis Langvviser i dok sam čekao da mi se javi, shvatio sam da bih uskoro mogao odgovoriti na pitanje koje sam si netom postavio.

Langwiseričina tajnica rekla mi je da ona obavlja telefonski razgovor i da će me morati nazvati. Rekao sam da nisam dostupan, ali

208

da ću je opet nazvati za petnaest minuta. Završio sam razgovor i prošetao oko tržnice, provevši većinu vremena u maloj trgovini koja je prodavala samo vruće umake, na stotine različitih vrsta. Nisam bio siguran kada ću ga upotrijebiti, jer sam rijetko kuhao kod kuće, ali kupio sam staklenku Gatova Sguezinsa jer mi se sviđalo to mjesto i jer sam trebao još sitnoga za poziv.

Sljedeća postaja bila je pekarnica. Ne zbog kupnje, samo zbog gledanja. Kad sam bio klinac a moja majka još živa, običavala me odvesti na tržnicu subotom ujutro. Najbolje se sjećam kako sam gledao kroz prozor pekarnice kada je slastičar ukrašavao kolače koje su ljudi naručivali za rođendane, praznike i vjenčanja. Načinio bi veličanstvene crteže navrh svakog kolača, stiskao glazuru kroz lijevak, debelih podlaktica prekrivenih brašnom i šećerom.

Moja me je majka obično morala podignuti do prozora tako da mogu vidjeti kako se ukrašava vrh kolača. Ponekad bi pomislila da

promatram slastičara, ali ja sam zapravo promatrao nju u odrazu prozora, pokušavajući shvatiti što nije u redu.

Kad bi se umorila držeći me na rukama, otišla bi po stolicu s terase obližnjeg restorana - što sada nazivaju dvorištem za hranu u trgovačkim centrima - pa bih stajao na njoj. Običavao sam gledati kolače i zamišljati na kojim će zabavama završiti i koliko će ljudi biti ondje. Činilo se da bi ti kolači mogli završiti samo na sretnim mjestima. Ali kada je pekar nanosio glazuru na tortu za vjenčanje, mogao sam vidjeti daje to rastuživalo moju majku.

Pekarnica i slastičarev prozor još uvijek su bili tamo. Stajao sam pred staklom sa svojom vrećicom vrelog umaka, ali ondje nije bilo pekara. Znao sam daje prekasno doba dana. Torte su se radile rano svakog jutra tako da budu spremne za preuzimanje ili dostavu na rođendanske zabave, vjenčanja, obljetnice i slične stvari. Na polici pokraj prozora pogledao sam u izbor nehrđajućih vršaka lijevaka koje je pekar mogao koristiti da od glazure načini različite uzorke i cvijeće.

- Od čekanja nema koristi. On je za danas gotov.

Nisam se trebao okretati. U odrazu prozora vidio sam kako pored mene prolazi stara gospođa. To me je ponovno podsjetilo na moju majku.

- Da - rekoh. - Mislim da imate pravo.

Drugi put kad sam otišao u telefonsku govornicu i nazvao Langwisericu, bila je slobodna i odmah se javila. -Je li sve u redu? -Da, ureduje.

209

- Dobro, prepao si me.

- O čemu govoriš?

- Rekao si Roxanne da nisi dostupan. Pomislila sam da si možda u ćeliji ili tako nešto.

- O, oprosti. Nisam razmišljao o tome. Samo još uvijek ne koristim mobitel.

- Misliš da i dalje prisluškuju? -} -Ne znam. Samo sam oprezan.

- Onda, j e li ovo samo tvoj dnevni prij avak?

- Na neki način. Također imam jedno pitanje.

- Slušam.

Možda zato što Lindellu nisam rekao cijelu istinu ili zbog toga što

sam se loše osjećao provjeravajući Eleanor, odlučio sam ne pretvarati se s Langwisericom. Odlučio sam jednostavno odigrati s kartama koje sam imao.

- Prije nekoliko godina tvoja je tvrtka imala parnicu. Odvjetnik je bio James Foreman, a klijent BankLA.

- Da, banka je klijent. O čemu se radilo u parnici? Nisam bila ovdje prije nekoliko godina.

Zatvorio sam vrata govornice iako sam znao da će u sićušnoj kabini brzo postati vruće.

- Ne znam pod kojim nazivom se vodila, no ime druge stranke bilo je Linus Simonson. Radio je za banku kao potpredsjednikov pomoćnik. Pogođen je u pucnjavi za vrijeme pljačke na filmskom setu.

- U redu. Sjećam se daje netko bio ranjen, a netko ubijen, ali ne sjećam se imena.

- On je bio ranjen. Tip koji je umro bio je Ray Vaughn, šef osiguranja banke. Simonson je preživio. Zapravo je samo pobrao metak u guzicu. Vjerojatno rikošet, ako se dobro sjećam kako je to rekonstruirala ekipa.

- Dakle, on je potom tužio banku?

-Nisam siguran daje otišlo toliko daleko. Poantaje u tome daje neko vrijeme bio na bolovanju, a zatim je odlučio da se ne želi vratiti. Našao sije odvjetnika i počeo galamiti kako je banka odgovorna jer gaje dovela u opasnost.

-Zvuči razumno.

- Iako se dobrovoljno javio da bude tamo. Pomagao je u skupljanju novca, a zatim se prijavio da ga pazi za vrijeme snimanja filma.

-Pa, vjerojatno je i u tom slučaju mogao tužiti. Mogao je razložiti daje bio prinuđen dobrovoljno se javiti ili...

210

-Da, znam sveto. Ne brine me je li imao jak slučaj ili ne. Očito jest, jer se banka nagodila i James Foreman se pozabavio time.

- U redu, i kuda ovo vodi? Koje je tvoje pitanje?

Ponovno sam otvorio vrata govornice da mogu doći do nešto svježeg zraka.

- Želim znati za što se nagodio. Koliko je dobio?

- Odmah ću nazvati Jima Foremana. Želiš li pričekati?

- Ovaj, nije toliko jednostavno. Mislim daje postojao ugovor o

povjerljivosti.

Zašutjela je, a ja sam se čak nasmiješio dok sam čekao. Bio je dobar osjećaj jednostavno iznijeti što želim.

- Shvaćam - Langvviserica konačno reče. - Dakle, ti želiš da to prekršim tako da otkrijem stoje dobio.

—Pa, kada to kažeš na taj način...

-Na koji drugi način to mogu reći?

-Radim na toj stvariionjeiskrsnuo. Simonson. I jednostavno bi mi mnogo pomoglo kad bih znao koliko mu je gotovine isplatila banka. Mnogo bi pomoglo, Janis.

Iznova, moje su riječi naišle na dugu šutnju.

- Neću njuškati po dosjeima u vlastitoj tvrtki - napokon reče. -Neću učiniti ništa što bi me moglo uvaliti u sranja. Najbolje što mogu učiniti je da jednostavno odem Jimu, upitam ga i vidim što će reći.

- U redu.

To je bilo bolje nego što sam mislio da ću postići.

- BankLA ostaje klijent. Ako kažeš da bi taj tip Simonson mogao biti dijelom ove pljačke zbog koje je banka izgubila dva milijuna i svog šefa osiguranja, onda bi nam mogao biti naklonjen.

-Hej, to je dobro.

Razmišljao sam o takvom stajalištu, ali želio sam da ona dođe do njega. Počeo sam osjećati uzbuđenje. Pomislio sam da će možda moći dobiti od Foremana ono što sam trebao.

-Ne uzbuđuj se, Harry. Još ne.

-Uredu.

- Vidjet ću što mogu učiniti, a onda ću te nazvati. I ne brini, ako budem morala ostaviti poruku na tvom kućnom telefonu; bit će šifrirana.

- U redu, Janis, hvala.

Poklopio sam slušalicu i izašao iz govornice. Na putu natrag kroz tržnicu u smjeru garaže prošao sam pored prozora pekarnice i iznenadio se vidjevši daje pekar ondje. Stao sam nakratko i promatrao.

211

NJ

i—i

to

)
|
>

35.

Jocelyn Jones radila je u podružnici banke na Santa Monici u San Vicenteu. U okrugu desetljećima poznatom kao svjetska prijestolnica u pljačkanju banaka, bila je na onoliko sigurnom mjestu koliko je to bilo moguće. Njezina se podružnica nalazila točno nasuprot šerifovoj policijskoj postaji u Zapadnom Hollywoodu.

Podružnica je bila dvokatnica u art deco stilu s neravnom fasadom i velikim okruglim prozorima duž drugog kata. Unutra su se u prizemlju nalazili blagajnikov šalter i šalteri za otvaranje novih računa, a na katu uredi za menadžere. Ondje gore pronašao sam Jo-nesovu, u uredu s prozorom koji je gledao preko skupine šerifovih zgrada na Pacific Design Center, lokalno znan i kao Plavi kit, jer je njegova plavo oličena fasada iz nekih kutova izgledala poput repa grbavog kita kako izviruje iz oceana.

Jonesova se nasmiješila i ponudila mi da sjednem.

- Gospodin Scaggs mi je rekao da ćete navratiti i daje u redu ako popričam s vama. Rekao je da ste radili na pljački.

-Tako je.

- Drago mi je da se na nj u nije zaboravilo. -Pa, meni je drago čuti da to kažete.

- Sto mogu učiniti za vas?

- Nisam siguran. Na neki način ponovno slijedim mnoge korake koji su ranije bili poduzeti. Tako da ću se možda ponavljati, ali samo bih volio čuti vašu priču o svojoj ulozi u tome. Postavit ću vam pitanja ako se prisjetim kojeg.

213

- Pa, nema se tu baš mnogo za reći. Mislim, nisam bila tamo kao Linus i siroti gospodin Vaughn. Većinom sam se bavila novcem prije nego stoje otpremljen. U to sam vrijeme bila pomoćnica gospodinu Scaggsu. On mi je bio mentor u tvrtki.

Kimnuo sam glavom i nasmiješio se kao da sam mislio daje sve to lijepo. Išao sam polako, s planom daje postupno usmjerim u željenom pravcu.

- Dakle, radili ste na novcu. Prebrojili ste ga, upakirali, pripremili ga.

Gdje je to bilo?

- U središnjici u centru grada. Sve vrijeme bili smo u trezoru. Novac namje pristizao iz podružnica i sve smo napravili baš tamo, ne napuštajući trezor. Osim, znate, na kraju dana. Potrajalo je otprilike tri, tri i pol dana da se sve pripremi. Većinom smo čekali da novac pristigne iz podružnica.

- Kad kažete "mi", mislite na Linusa...

Otvorio sam knjigu ubojstva na svom krilu kao da provjeravam prezime kojeg se nisam sjećao.

- Simonson - reče mi ona.

- Tako je, Linus Simonson. Radili ste zajedno na tome, zar ne? - Tako je.

- Je li gospodin Scaggs i njemu bio mentor?

Odmahnula je glavom i mislim da se neznatno zacrvenjela, ali bilo je teško procijeniti jer je bila vrlo tamne puti.

- Ne, program mentorstva je program za manjine. Trebala bih reći "bio je". Obustavili su ga pred godinu dana. U svakom slučaju, Linus je bijelac. Odrastao je na Beverly Hillsu. Otac mu je bio vlasnik gomile restorana i mislim da nije trebao mentora.

Kimnuo sam.

- U redu, dakle, vi i Linus bili ste unutra tri dana skupljajući sav taj novac. Također ste trebali zabilježiti serijske brojeve s novčanica, je li tako?

- Da, i to smo učinili.

-Kako se to radilo?

Nije odmah odgovorila pokušavajući se prisjetiti. Polako se lju-ljuškala naprijed-natrag u svojoj stolici. Promatrao sam kako šerifov helikopter slijeće na krov postaje preko puta Santa Monice.

- Ono čega se sjećam jest da su trebali biti nasumce odabrani reče. - Pa smo jednostavno naslijepo izvlačili novčanice iz svežnjeva.

Mislim da smo morali dobiti oko tisuću brojeva i zabilježiti ih. I to je dugo potrajalo.

214

Prolistao sam po knjizi ubojstva sve dok nisam pronašao kopiju financijskog izvještaja koji su sastavili ona i Simonson. Rastvorio sam fascikl i izvukao izvještaj.

- Prema ovome, obilježili ste osamsto novčanica.

- O, u redu. Onda osamsto. -Je li ovo taj izvještaj?
Pružio sam joj ga i ona gaje proučila, pogledavši svaku stranicu te svoj potpis na kraju posljednje stranice.
- Izgleda kao da jest, ali prošle su četiri godine.
- Da, znam. Tada ste ga posljednji put vidjeli... kad ste ga potpisali?
- Ne, vidjela sam ga nakon pljačke. Kada su me ispitivali detektivi. Pitali sume je li to taj izvještaj.
- 1 vi ste potvrdili? -Jesam.
- U redu, vratimo se na vrijeme kada ste vi i Linus napisali taj izvještaj, kako je to išlo?
Slegnulaje ramenima.
- Linus i ja jednostavno smo se izmjenjivali unoseći brojeve u njegovo prijenosno računalo.
- Zar ne postoji kakva vrsta računalnog skenera ili kopirke koja je mogla znatno jednostavnije zabilježiti serijske brojeve?
- Postoji, ali ne bi nam poslužili za ono što smo mi morali obaviti. Morali smo nasumce odabrati i zapisati novčanice iz svakog svežnja, ali i ostaviti svaku označenu novčanicu u svom prvotnom svežnju. Daje novac ukraden i razdijeljen, tako bi postojala šansa da se uđe u trag svakom svežnju.
Kimnuo sam.
- Tko vam je rekao da tako učinite?
- Pa, pretpostavljam daje naredba stigla od gospodina Scaggsa ili možda od gospodina Vaughna. Gospodin Vaughn bio je onaj koji se bavio osiguranjem i uputama osiguravajućeg društva.
- U redu, dakle u trezoru ste s Linusom. Kako ste točno zabilježili novac?
- O, Linus je mislio da će trajati cijelu vječnost ako zapišemo brojeve a onda ih unesemo u računalo. Zato je unutra donio svoje računalo pa smo ih unijeli direktno. Jedno od nas dvoje pročitalo bi broj, dok bi drugo utipkavalo.
- Tko je od vas činio što?
- Oboje. Izmjenjivali smo se. Mogli biste pomisliti daje sjediti za stolom s dva milijuna dolara u gotovini pravo uzbuđenje, ali zapravo

215

je bilo dosadno. Pa smo se izmjenjivali. Ponekad sam ja čitala a on je tipkao, a onda sam ja tipkala dok je on iščitavao brojeve.

Razmišljao sam o tome, pokušavajući shvatiti kako je to moglo funkcionirati. Moglo se doimati da dvoje zaposlenika koji zajedno sastavljaju popis omogućuju sustav dvostruke provjere, ali to nije bilo tako. Bez obzira je li Simonson iščitavao brojeve ili ih unosio u računalo, on je kontrolirao podatke. Mogao je izmisliti brojeve u oba slučaja i Jonesova to ne bi znala, osim ako ne bi pogledala u novčanicu ili na zaslon računala.

- U redu - rekoh. - Onda ste, kad ste završili, otisnuli na pisaču dokument i potpisali izvještaj, je li tako?

- Tako je. To jest, mislim da je tako. Bilo je to pred dosta vremena.

-Je li to vaš potpis?

Prolistala je do zadnje stranice dokumenta i provjerila. Kimnula je glavom. -Moj je.

Ispružio sam ruku i ona mi vrati dokument. -Tko je odnio izvještaj gospodinu Scaggsu?

- Vjerojatno Linus. On gaje otisnuo. Zašto su svi ti detalji tako važni?

Njezina prva sumnja u moje namjere. Nisam odgovorio. Izvještaj koji je proučila prolistao sam do zadnje stranice i pogledao potpis. Njezin se potpis nalazio ispod Simonsonovog i iznad Scag-gsovog švrakopisa. Takav je bio redoslijed potpisivanja. Simonson, zatim ona, a zatim se dokument odnosio Scaggsu na konačno potpisivanje.

Dok sam uzdizao izvještaj prema svjetlu s prozora, učinilo mi se da vidim nešto što ranije nisam zamijetio. Radilo se tek o fotokopiji originala ili možda čak i kopiji kopije, ali ipak, u potpisu Jocelvn Jones nalazili su se jedva primjetni prijelazi tinte. To je bilo nešto što sam već vidio ranije na drugom slučaju.

- Stoje? - upita Jonesova.

Pogledao sam je dok sam vraćao dokument u knjigu ubojstva. - Molim?

- Izgledali ste kao da ste vidjeli nešto važno.

- O, ništa. Tek sve provjeravam. Imam još samo nekoliko pitanja.

—Dobro. Trebala bih sići. Brzo zatvaramo.

- Onda ću vas prestati gnjaviti. Gospodin Vaughn, je li i on bio dio procesa pripremanja novca i dokumentiranja serijskih brojeva?

Ona jednom odmahne glavom.

216

-Ništa. Samo sam razmišljala o tome da ga posjetim u jednom od klubova, a onda sam pomislila kako me vjerojatno ne bi ni pustili unutra. A ako bih rekla da ga poznajem, moglo bi biti neugodno, znate, ako bi ga pozvali a on se ponašao kao da me se ne sjeća ili tako nekako.

- Klubovi? Više ih je od jednog?

Stisnula je oči u sumnjičave uske pukotine. ^

- Rekli ste mi da ste temeljiti. Ali vi zapravo ni ne znate tko je on sada, zar ne?

Slegnuo sam ramenima.

- Tko je on sada?

- On je Linus. Sada koristi samo svoje ime. Slavan je. On i njegovi partneri sada posjeduju vrhunske klubove u Hollywoodu. Tamo odlaze sve zvijezde da vide i budu viđene. Redovi pred vratima i konopci od baršuna.

- Koliko klubova?

- Mislim da ih je sada barem četiri-pet. Baš ne vodim evidenciju. Počeli su s jednim a zatim su nastavili dodavati.

-Koliko je partnera u igri?

-Ne znam. Bilo je u jednom članku u časopisu... pričekajte tren, mislim da sam ga sačuvala.

Sagnula se i otvorila ladicu pri dnu svog stola. Začuo sam kako premješta njezin sadržaj, a zatim se pojavila s primjerkom Los Angeles Magazina, luksuznog ilustriranog mjesečnika. Počela je listati njegove stranice. Bio je to časopis tiskan na sjajnom papiru koji je na kraju davao popis restorana i obično objavljivao dva-tri članka o življenju i umiranju u L.A.-u. No, iza sjajnog papira krilo se kvalitetno pisanje. Tijekom godina, autori iz časopisa dvaput su napisali članke o mojim slučajevima. Uvijek sam držao da su se najviše od svih medijskih izvještaja približili istini o zločinu kada je riječ o njegovim posljedicama na obitelj ili na susjedstvo. Lančana reakcija.

- Ne znam zašto sam ovo zadržala - reče Jonesova, malo u nelagodi nakon stoje upravo rekla da ne vodi računa o svom bivšem kolegi. - Valjda zato što sam ga poznavala. Da, evo ovdje.

Okrenula mi je časopis. Ondje se na dvije stranice nalazio uvodni

članak s pričom ispod naslova "Kraljevi noći". Uz njega je bila i popratna fotografija četvorice mladih muškaraca koji su stajali jedan uz drugoga iza tamnog bara od mahagonija. Iza njih su se nalazile police obojenih boca osvijetljenih odozdo.

- Mogu li to vidjeti?

Zatvorila gaje i pružila mi ga preko stola.

218

- Možete ga zadržati. Kao što rekoh, ne vjerujem da ću ikada više ponovno vidjeti Linusa. Nema on vremena za mene. Učinio je ono stoje rekao da će učiniti i to je to.

Podignuo sam pogled s časopisa na nju.

- Kako to mislite? Što vam je rekao da kani učiniti?

- Kad sam ga vidjela u bolnici. Rekao mi je da mu banka duguje mnogo novca za ranjavanje u... ovaj, znate već. Rekao je da će ga se domoći, dati otkaz i otvoriti bar. Rekao je da neće počinuti iste greške kao i njegov tata.

-Njegov tata?

- Nisam znala što je to značilo. Nisam pitala. Ali iz nekog razloga, otvaranje tog bara bila je Linusova životna ambicija. Biti kralj noći, pretpostavljam. E pa, postigao je to.

Glas joj je imao primjesu čežnje i ljubomore. Njoj nije pošlo dobro i poželio sam da joj mogu reći što mislim o njezinom junaku. Ali nisam. Još nisam imao sve što mi je trebalo.

Misleći da sam s razgovorom dospio onoliko daleko koliko sam mogao, ustao sam i podignuo časopis.

- Hvala vam na vašem vremenu. Jeste li sigurni da nemate ništa protiv da ovo uzmem?

Otklonila je moj upit kretnjom ruke.

- Ne, samo ga uzmite. Dovoljno sam ga se nagledala. Jedne od idućih noći samo bih trebala obući crne traperice i crnu majicu kratkih rukava, otići tamo i vidjeti mogu li na minutu uhvatiti Linusa. Mogli bi razgovarati o dobrim starim danima, ali on vjerojatno ne želi o njima slušati.

- Nitko ne želi, Jocelvn. Jer stari dani nisu bili tako dobri.

Ustao sam. Želio sam joj ponuditi koju utješnu riječ. Želio sam joj reći da ne bude ljubomorna, daje ono stoje imala i stoje postigla nešto na što se može ponositi. Ali šerifov je helikopter uzletio i

skrenuo preko ulice pa iznad banke. Mjesto se zatreslo kao daje potres i odnijelo mi riječi. Ostavio sam Jocelvn Jones sjediti tamo, razmišljajući o drugoj strani.

219

36.

Časopis je bio objavljen prije sedam mjeseci. Članak o Linusu Simonsonu nije bila reportaža s naslovnice, ali je najavljena na naslovnici retkom u kojem je pisalo "Hollywoodski poduzetnici nakon posla". Članak je nastao privučen skorašnjim otvorenjem šestog u nizu ekskluzivnih, kasnih noćnih klubova u vlasništvu četvorke. Članak je ukazivao na Simonsona kao na kralja noćnih ptica, onoga koji je izgradio čitavo carstvo iz jednog majušnog bara kojeg je kupio novcem od pravne nagodbe. Preuzeo je taj prvi klub u uličici podalje od Hollywooda i Cahuenge, renovirao ga, smanjio osvjetljenje i doveo žene za pipničarke koje se više cijenilo zbog njihova izgleda i tetovaža nego zbog vještina u miješanju pića i izdavanju računa. Puštao je glasnu glazbu, naplaćivao dvadeset dolara doplate za živu-glazbu i nije puštao unutra nikoga tko je nosio kravatu ili bijelu košulju. Klub nije imao istaknuto ime na vanjskom zidu i telefonski mu broj nije bio naveden u imeniku. Blještavoplava neonska strelica nad ulaznim vratima bila je jedina naznaka komercijalnog pothvata. No uskoro strelica više nije bila potrebna te je uklonjena, jer se od vrata uvijek rastezao red posjetitelja niz ulicu.

U članku se tvrdilo da se Linus - u većini članka navodio se samo imenom - zatim udružio s trojicom prijatelja iz vremena kada je pohađao Srednju školu Beverly Hills, te počeo otvarati nove klubove -jedan svakih šest mjeseci. Poduzetnici su uglavnom slijedili princip koji je funkcionirao u prvom klubu. Kupi zapušten objekt, obnovi ga i ponovno otvori, proširi riječ o tome i pričekaj da se dovoljno raširi u redovima hollywoodskih trendsetera. Nakon bezimenog bara, lo220 unge barovi koje je skupina otvarala svojim su stilom i imenom nastojali slijediti neku književnu ili glazbenu temu.

Drugi bar koji je skupina kupila, zatvorila a potom iznova otvorila bio je Natov Dan skakavaca, pohvala Nathanielu Westu i njegovom hollywoodskom romanu, klasiku. Nije to bilo njihovo ime. Mjesto je desetljećima bilo znano jednostavno kao Nat's, i većina je gradskih otaca vjerovala daje imenovano po Natu Kingu Coleu. U oba slučaja,

ime je bilo zgodno i skupina gaje zadržala.

Nat's je također bilo ono isto mjesto u kojem su Cross i Dorsev završili nastrijeljeni. Članak je izvještavao kako je ubojstvo djelovalo tako da je snizilo prodajnu cijenu bara. Zapravo je bila bagatelna. Ali jednom kada se bar ponovno otvorio - bez promjene imena - i našao prođu među noćnim pticama, povijest mjesta samo muje povećala tajnovitost. Bio je to još jedan munjevit, golem uspjeh prijatelja iz srednje škole koji su svoju rastuću tvrtku nazvali Dioničarsko društvo Četiri kralja.

U svom životu dugo nisam vjerovao u slučajnosti. Sada sam pametniji. Ali postoje slučajnosti i slučajnosti. Kada je Kiz Rider došla u moju kuću i pokazala da se netko moćan zanima za mene, kao stoje to pjevao Art Pepper - to je bila slučajnost. Ali dok sam sjedio u mercedesu i čitao članak u časopisu, nisam prihvaćao slučajnost prema kojoj je Linus Simonson kupio bar u kojem su ustrijeljena dva detektiva koja su istraživala pljačku dva milijuna dolara što ih je on prebrojio i pripremio za otpremu. Ni na trenutak nisam pomislio da se radi o slučajnosti. Mislio sam daje riječ o čistombezobrazluku.

Osim bezimenog bara i Nat'sa, četvorka je također otvorila lokale po imenu Raskrižje kraljeva, Chet 's, te Cozyjevposljednji otpor, imenovan, prema članku, po nestalom prijatelju. Lokal koji je pružio povod za članak u časopisu i koji se uskoro trebao otvoriti, trebao se zvati Reillyjeva štenara, po lažnom imenu kojim se služio privatni istražitelj Philip Marlovve u romanu Ravmonda Chandlera.

Članak nije podrobno istraživao financije iza operacije četvorice muškaraca. Više gaje zanimao sjaj nego potvrđivanje navodne priče o uspjehu. Uzimao je za gotovu činjenicu da je prvi lokali potpomogao stalan razvoj skupine i tako je i izvještavao. Zarada od prvog bara financirala je drugi bar, i tako dalje.

No slika nije bila posve pozitivna. Pisac članka završio je priču nagovješćujući da bi četiri kralja mogla postati žrtve vlastitog uspjeha. Prihvatio je teoriju kako je u Hollywoodu populacija noćnih ptica odjevenih u crno ograničena, te da otvaranje i vođenje šest lokala nije uvjerljivo povećalo i klijentelu. Samo ju je raštrkalo.

Čla221

/

nak je napose spomenuo kako također postoji mnogo pretendenta

na prijestolje, gomila lošijih, nepopularnih barova i lokala koji su se otvorili posljednjih godina.

Članak je završavao opaskom da u zadnje vrijeme petkom u ponoć nema redova noćnih ptica koje čekaju da ih se propusti u bezimenu klub. Cinično je navodio na zaključak kako je možda vrijeme da se vrati plava strelica.

Ubacio sam časopis u registrator i sjedio razmišljajući. Imao sam osjećaj da stvari dolaze na svoje mjesto. Osjećao sam nemir jer sam instinktivno znao da sam blizu. Nisam imao sve odgovore, no iskustvo mi je govorilo da će oni pristići. Ono što sam imao bio je smjer. Prošlo je više od četiri godine otkada sam pogledao tijelo Angelle Benton i napokon sam imao pravog sumnjivca.

Otvorio sam središnji nosač i izvadio mobitel. Zaključio sam da neće biti loše ako nazovem vlastiti kućni broj. Provjerio sam poruke i otkrio da imam dvije. Prva je bila od Janis Langwiser. Bilaje kratka i slatka.

- Ja sam. Nazovi me, ali posluži se svakom mjerom predostrožnosti.

Znao sam da misli na telefonsku govornicu. Sljedeća je poruka bila od Roya Lindella. I on se držao standarda jezgro vi tosti.

- U redu, šupčino, imam nešto za tebe. Nazovi me.

Ogledao sam se uokolo. Bio sam parkiran ispred poštanskog ureda na San Vicenteu. Istekao mi je rok parkiranja i bio sam bez sitniša za parkiranje i telefonske pozive koje sam trebao obaviti. Ali procijenio sam da će se u poštanskom uredu nalaziti telefon, te aparat za dobivanje sitniša za kupovinu poštanskih maraka iz drugih uređaja. Izašao sam iz auta i ušao unutra.

Glavni poštanski ured bio je zatvoren, ali u vanjskoj prostoriji koja je bila otvorena i poslije radnog vremena pronašao sam aparat i telefonsku govornicu koju sam tražio. Najprije sam nazvao Langwisericu jer sam zaključio da sam se već pomaknuo u istrazi dalje od podatka koji sam zatražio od Lindella.

Dobio sam Langwisericu na njen mobitel, ali još je bila u svom uredu.

- Što si doznala od Foremana? - upitao sam, prešavši odmah na stvar.

- Ovo mora ostati izrazito povjerljivo, Harry. Doista sam razgovarala s Jimom i kad sam mu objasnila okolnosti nije imao ništa protiv toga da porazgovara sa mnom. Uz opomenu da ova infor222

macija ne ide ni u

kakve izvještaje i da nikada nećeš otkriti njezin

-Nema problema. Ionako više ne pišem izvještaje. - Ne brza\ i ne budi toliko bezobziran oko to^a. Više nisi oo-ticajac, a niši m o&vjetriik.l,egaino niši zaštićen.

- Imam potvrdu za privatnog detektiva.

- Kao što rekoh, nisi zaštićen. Da ti sudac ikada naredi da otkriješ svoj izvor, morao bi to učiniti ili bi se suočio s kaznom zbog nepoštivanja suda. To bi značilo da možeš završiti u zatvoru. Bivši policajci ne prolaze baš dobro u zatvoru.

-Pričaj mio tome. -Upravo jesam.

- U redu, shvaćam. To i dalje ne predstavlja problem.

Istina je bila da nisam vidio kako bi ovo ikada završilo na sudu ili kod suca. Nije me brinula mogućnost zatvora.

- U redu, sve dok ti je to jasno. Jim mi je rekao da se Simonson nagodio zapedeset tisuća dolara.

-Tojesve? . . .-,a/enapMb fndesđipđposto. ModerjemmpMiti sudske Imao je odvjetnika čiji je udio bio trideset i pet posto od nagodbe u zamjenu za rad na parnici bez naplaćivanja po satu. 1 o je suca. To nive bilo umo^p kada se radilo o davamu otkaza na ooslu koji mu je bio glavni izvor prihoda i započinjanju kasnonoćnog barskog carstva.

Osjećaj nemira koji sam osjećao preskočio je u veću brzinu. Sumnjao sam da će nagodba biti niska, ali ne toliko niska. Počeo sam se uvjeravati u to.

- Je li Foreman još štogod rekao o parnici?

- Samo još jednu stvar. Rekao je da je Simonson bio taj koji je inzistirao na sporazumu o neodavanju tajni, te daje sam sporazum bio neobičan. Zahtijevao je ne samo da ne bude javne objave o nagodbi, već i da uopće ne bude ikakvog javnog zapisnika o tome.

- Pa, ionako nikada nije došlo do suda.

- Znam, ali BankLA je korporacija s uvidom javnosti. Tako daje sporazum o neodavanju tajni nametnuo uvjet da se Simonson vodi pod pseudonimom na svim financijskim zapisnicima koji se odnose na isplatu. Vodi se, ponovno na svoj zahtjev, kao gospodin King.

Nisam odgovorio dok sam razmišljao o tome.

- Pa kako sam prošla, Harry?
- Bila si uistinu dobra, Janis. Što me podsjeća, odradila si vraški mnogo posla na ovome. Jesi li sigurna da mi ne želiš naplatiti?
- Da, sigurna sam. Još uvijek ti dugujem.
- Pa, sada ću ja dugovati tebi. Želim da učiniš još jednu, posljednju stvar za mene. Upravo sam odlučio da ću sutra sve što imam predati vlastima. Bilo bi dobro da budeš ondje. Znaš, da se nekako pobrineš da ne prijeđem granicu s tim ljudima.
- Bit ću tamo. Gdje?
- Želiš li najprije provjeriti svoj kalendar?
- Već znam da imam slobodno jutro. Želiš li to obaviti ovdje ili ideš u policijsku postaju?
- Ne, nemam ovlasti. Volio bih to obaviti kod tebe. Imaš li prostoriju u koju možemo smjestiti šestero ili sedmero ljudi?
- Rezervirat ću prostoriju za konferencije. U koje vrijeme?
- Kako ti se čini u devet sati?
- Dobro. Bit ću ovdje rano ako želiš doći i najprije porazgovarati i proći kroz sve.
- To bi bilo dobro. Vidimo se oko osam i pol.
- Bit ću ovdje. Misliš li daje imaš?
- Znao sam na što misli. Imam li priču, ako ne konkretan dokaz koji bi gurnuo LAP i FBI na ponovni rad na slučaju.
- Sve se slaže. Ima možda još jedna stvar koju mogu napraviti, a onda je moram predati nekome tko može dobiti naloge i provaljivati vrata.
- Shvaćam. Vidimo se sutra. I drago mi je da si uspio to privesti kraju. Doista mi je drago.
- Da, i meni isto. Hvala ti, Janis.
- Nakon što sam spustio slušalicu, shvatio sam da sam zaboravio na parking-uru. Pošao sam van da nadoplatim za još jedan sat, ali bilo je prekasno. Pobijedila me je parkirna služba Zapadnog Hollywooda. Ostavio sam listić s obavijesti o kazni na vjetrobranu i vratio se unutra. Dobio sam Lindella u njegovom uredu baš prije nego što je završio s radom za taj dan.
- Što imaš?
- Herpes. Što ti imaš?
- Ma daj, čovječe.

- Ti si šupčina, Bosch, kad tražiš od mene da ti perem prijavu rublje.

Shvatio sam zbog čega se ljuti.

- Broj registarskih tablica?

224

- Da, broj registarskih tablica. Kao da nisi znao. Pripada tvojoj bivšoj ženi, čovječe, i doista ne cijenim što me uvlačiš u svoja sranja, čovječe. Mislim, ili je ubij ilijepreboli, razumiješ što mislim?

Potvrdio sam da razumijem što misli, ali ne ono što je predložio. Mogao sam vidjeti da sam ga ozbiljno razljutio zbog provjere tablica.

- Roy, sve što mogu reći je da nisam znao. Žao mi je. Imaš pravo.

Nisam te trebao uvlačiti i žao mi je što jesam.

Nastupila je tišina i pomislio sam da sam ga smirio.

-Roy?

-Stoje?

- Jesi li zapisao adresu s registracije?

- Ti jebena šupčino.

Davao sije oduška još jednu minutu, ali mi je na kraju gundajući dao adresu na kojoj je Eleanorin auto bio registriran. Uz njega nije bio broj stana. Izgledalo je da se nije samo uzdigla za jednu razinu na kotačima. Sada je živjela u kući.

- Hvala ti, Roy. To je posljednji put o tome. Obećajem. Je li što izašlo o onoj drugoj stvari o kojoj sam te pitao?

- Ništa dobro, ništa od koristi. Tipov dosje je prilično čist. Ima nekih malolj etničkih stvari, ali to je sve zapečaćeno. Nisam išao dalje s tim.

- U redu.

Pitao sam se jesu li u maloljetničke prekršaje bili uključeni i njegovi bivši školski kolege iz srednje škole u Beverly Hillsu, sadašnji partneri.

- Jedino novo je to daje on junior. U računalu ima još jedan Linus Simonson. Sudeći po dobi, izgleda da se radi o tatici.

-Zbog čega je on tamo?

- Ima dosje u Poreznoj službi i bankrot. To je stari materijal.

-Koliko star?

-Najprije je došla Porezna služba, kao što oni obično čine. To je bilo devedeset i četvrte. Starije bankrotirao dvije godine kasnije. Tko je

taj tip Linus i zašto si htio da ga provjerim?

Nisam odgovorio jer sam se zatekao kako gledam crtež iz serije Najtraženijih kriminalaca na zidu poštanskog ureda. Serijski silovatelj. Ali zapravo nisam gledao u njega. Gledao sam u Linusa. Mozgao sam kad je drugi djelić sjeo na mjesto. Linus je rekao da neće ponoviti istu grešku kao i njegov otac, koji je, s Poreznom službom za vratom, propao i osiromašio. Pitanje koje se pomaljalo kroz sve to bilo je kako je tip bez posla i tatičine potpore iskoristio trideset so225

mova koje ima u džepu za kupnju i veliko renoviranje bara? A zatim još jednog, pajoš jednog.

Možda zajmovima - ako je udovoljavao uvjetima. Ili možda podizanjem dva milijuna iz banke.

-Boschjesilitamo?

Trgnuo sam se iz razmišljanja.

-Da, ovdje sam.

- Postavio sam ti pitanje. Tko je taj tip? Je li upleten oko filma?

- Tako se čini, Roy. Što radiš sutra ujutro?

- Radim ono što i uvijek. Zašto?

- Ako želiš udio u ovome budi u uredu moje odvjetnice u devet. I nemoj kasniti.

- Je li taj tip povezan s Marty? Ako je on taj, ne želim dio. Želim sve.

- Još ne znam. Ali dovest će nas bliže, to je sigurno.

Lindell je želio postaviti još pitanja, ali sam ga prekinuo. Imao sam za obaviti još telefonskih poziva. Dao sam mu Langwiseričino ime i adresu, pa je konačno rekao da će biti u njenom uredu u devet. Poklopio sam, a zatim nazvao Sandora Szatmarija i ostavio mu poruku pozivajući ga na isti sastanak.

Na kraju sam nazvao Kiz Rider u administrativnom uredu u Parker centru i proširio poziv i na nju. Za oko pet sekundi ljutnja joj je skočila od nule do šezdeset na ljutnjomjeru.

- Harry, upozorila sam te na ovo. Naći ćeš se u velikim problemima. Ne možeš samo obraditi slučaj, a zatim pozvati u pomoć policiju kada pomisliš da je došlo vrijeme da nas uputiš u svoju privatnu istragu.

- Kiz, već jesam. Ti samo trebaš odlučiti želiš li biti ondje ili ne. Naći

će se lijep komad ovoga za nekoga u LAP-u. Koliko si mislim, mogla bi to biti i ti. Ali ako nisi zainteresirana, nazvat ću OPU.

- Prokletstvo, Harry. -Ulaziš ili ne? Nastupila je duga stanka.

- Ulazim. Ali, Harry, neću te štiti. -Ne bih to ni očekivao.

-Tko ti je odvjetnica?

Dao sam joj podatak i bio sam spreman završiti razgovor. Strahovao sam od štete u našem odnosu. Činila mi se konačnom.

- U redu, vidimo se onda - konačno rekoh.

- Da, vidjet ćeš me - odgovori ona strogo. Sjetio sam se nečega što sam trebao.

226

- O, i Kiz? Vidi ako možeš pronaći izvorni financijski izvještaj. Trebao bi se nalaziti u knjizi ubojstva.

-Koji financijski izvještaj?

Objasnio sam, a ona je rekla da će ga potražiti. Zahvalio sam joj i poklopio. Izašao sam do svog auta i zgrabio kaznu za parkiranje s vjetrobrana. Ušao sam unutra i bacio je za sreću preko ramena na stražnje sjedalo.

Sat na ploči s instrumentima pokazivao je da je gotovo sedam sati. Znao sam da se hollywoodska klupska scena ne pokreće prije deset ili još kasnije. Ali imao sam dobar zamah i nisam želio da mi stane u slučaju da samo pođem kući i čekam. Sjedio sam tamo i razmišljao s nikom iznad upravljača, lupkajući prstima po ploči s instrumentima. Uskoro će proći ono čemu me je učio Quentin McKin-zie, i kada sam to shvatio, znao sam kako bih mogao provesti sljedećih nekoliko sati. Ponovno sam otvorio mobitel.

227

37.

Sugar Ray McK čekao me je na stolici u svojoj sobi u Sjajnoj starosti. Jedinu pokazatelj daje znao kako izlazi bio je okrugli, plosnati šešir koji je nosio. Jednom mi je rekao da ga nosi samo onda kada izlazi na slušanje glazbe, što je značilo da ga više nije često nosio. Ispod oboda oči su mu bile oštrije no što sam ih ikada ranije vidio.

- Ovo će biti zabavno, pseto - reče, a ja sam se upitao je li gledao previše MTV-a.

- Nadam se da imaju solidnu ekipu za prvu postavu. Nisam čak ni provjerio.

- Ne brini. Bit će dobro.

Naglasio je zadnje riječi.

- Prije nego što pođemo, mogu li posuditi ono povećalo kojim si običavao čitati TV vodič?

-Naravno da možeš. Što ti treba?

Iskopao je povećalo iz džepa i metnuo ga na naslon svoje stolice, dok sam ja izvadio presavijen posljednji list financijskog izvještaja iz džepa svoje košulje i rastvorio ga. Sugar Ray predao mi je povećalo pa sam prišao stolicu kraj kreveta i upalio svjetiljku. Držao sam list iznad vrha sjenila svjetiljke, a zatim povećalom proučio potpis Jocelyn Jones. Dobio sam potvrdu nečega što sam vidio ranije dok sam se nalazio u njezinom uredu.

- Stoje to, Harry? - upita Sugar Ray.

Vratio sam mu povećalo i ponovno počeo presavijati list.

- Samo nešto na čemu sam radio. Nešto što se zove krivotvoriteljsko drhtanje.

228

-Hmmm. Čovječe Ja sav drhtim.

Nasmiješio sam mu se.

- Svi drhtimo, na ovaj ili onaj način. Hajde, idemo. Poslušajmo malo glazbe.

-Idemo. A ti ugasi tu svjetiljku. To košta.

Uputili smo se van. Dok smo se spuštali hodnikom, sjetio sam se Melisse Royal i upitao se je li možda u posjetu majci. Sumnjao sam u to. Bocnuo me trenutak groze jer sam znao da se približava dan kada ću morati sjesti s Melissom i reći joj da nisam onaj pravi.

Vratar iz doma pomogao mi je uvesti Sugar Raya u auto. Terenski mercedes vjerojatno mu je bio previsok da se popne u njega. Shvatio sam da ću morati razmisliti o takvim stvarima ako ga budem poveo najoš izleta.

Pošli smo preko u Pečeni krumpir i povečerali, te odgledali prvi dio izvedbe prve postave, kvartet putnika imenom Četiri na kvadrat. Bili su solidni, ali možda malo umorni. Voljeli su skladbe Billvja Stravhorna kao i ja, tako da nije bilo važno.

Nije bilo važno ni Sugar Rayu. Lice mu je zasjalo i ramenimaje pratio ritam dok je slušao. Niti jednom nije progovorio dok su svirali i s oduševljenjem je pljeskao nakon svake pjesme. Ono što sam mu

vidio u očima bilo je poštovanje. Poštovanje prema zvuku i izričaju. Svirači ga nisu prepoznali. Malo bi ga ljudi prepoznalo sada kada je spao na kost i kožu. Ali to nije smetalo Sugar Rayu. To nije ni najmanje pokvarilo našu večer.

Nakon prvog nastupa, mogao sam vidjeti kako počinje malaksati. Prošlo je devet sati, vrijeme kada je odlazio spavati i sanjati. Jednom nije rekao da još uvijek može svirati u svojim snovima. Mislio sam kako bi svi trebali biti te sreće.

Također je bilo vrijeme da pogledam u lice čovjeku koji je oduzeo život Angelli Benton. Nisam imao značku niti službene ovlasti. Ali znao sam neke stvari i vjerovao sam da se još uvijek zauzimam za nju. Bio sam njezin zagovornik. Ujutro mi mogu sve to oduzeti, prisiliti me da sjednem i promatram sa strane. Ali do tada sam još imao vremena. I znao sam da još ne idem kući. Suočiti ću se s Linusom Simonsonom i odmjeriti ga. Odat ću mu tko gaje uzeo na nišan. I dat ću mu priliku da odgovara za Angellu Benton.

Kad smo se vratili do Sjajne starosti, ostavio sam Sugar Raya da drijema na prednjem sjedalu dok sam ja pošao unutra pozvati vratara. Uvlačiti ga u mercedes nakon izlaska iz Pečenog krumpira za mene samog bilo je naporno.

229

Nježno sam ga prodrmao i probudio, a zatim smo ga spustili na pločnik. Uveli smo ga unutra, a potom niz hodnik do njegove sobe. Sjeo je na krevet, pokušavajući otresti san, i upitao me gdje sam bio.

- Bio sam upravo ovdje s tobom, Sugar Ray.

- Jesi li vježbao?

- U svakoj prilici koja mi se pružila.

Shvatio sam daje možda već zaboravio naš večernji izlet. Možda je mislio da sam došao na poduke. Osjećao sam se loše što je tako brzo ostao bez uspomene.

- Sugar Ray, moram poći. Imam nekog posla za obaviti.

-Uredu, Henry.

-Harry.

-To sam i rekao.

- O. Želiš li da upalim televizor ili ćeš na spavanje?

-Ne, upali mi televizor ako ti nije teško. To bi bilo dobro.

Upalio sam televizor koji je bio uzdignut na zidu. Bio je namješten na

CNN-u i Sugar Ray mi reče da tako i ostavim. Prešao sam preko, stisnuo mu rame i onda krenuo prema vratima.

- Bogat život - reče mi s leđa.

Okrenuo sam se kako bih ga pogledao. Smiješio se. Bogat život bila je posljednja pjesma sastava koju smo čuli. Ipak se sjećao.

- Obožavam tu pjesmu - reče.

-Da, i ja isto.

Prepustio sam ga njegovim sjećanjima na bogat život dok sam se ja uputio van u noć, da posjetimjednog kralja zbog ukradenog života. Nisam bio naoružan, ali nisam se bojao. Bio sam u stanju milosti. Nosio sam sa sobom posljednju molitvu Angelle Benton.

230

y

38.

Nedugo nakon deset sati približio sam se ulazu Nat'sa na Cherokeeju, pola bloka južno od Hollywood Boulevarda. Još je bilo rano, ali nije bilo reda ljudi koji čekaju da uđu. Nije bilo konopa od baršuna. Nije bilo vratara koji bi odabrao tko će ući a tko neće. Nije bilo sakupljača doplate za živu glazbu. Kad sam ušao unutra, gotovo nije bilo ni posjetitelja.

Bio sam u Nat'su u brojnim prilikama u njegovoj bivšoj inkarnaciji zloglasne krčme koju je posjećivala klijentela posvećena alkoholu kao nijednom drugom aspektu u životu. Nije to bilo mjesto gdje bi se čovjek upucavao ženi - osim ako niste računali prostitutke koje su bile prisiljene čekati u bircu. Nije to bilo mjesto na kojem se moglo promatrati slavne. Bilo je to mjesto za opijanje i to je sumiralo čitavo njegovo postojanje, te je kao takvo imalo iskren značaj. Dok sam ulazio unutra i promatrao sav taj uglačani mesing i skupo drvo, uvidio sam da je jedino glamur ono što mu sada daje biljeg, a to nikada nije bilo trajno niti isto što i značaj. Nije bilo važno koliko je ljudi čekalo u redu prve noći kada je bar pušten u promet. Mjesto neće opstati. Znao sam to nakon petnaest sekundi. Mjesto je bilo osuđeno na propast prije nego što se u ohlađenu čašu ulio prvi martini s limunom, protresen a ne izmiješan, i poslužio na crnoj salveti.

Pošao sam ravno do šanka gdje su se nalazile tri mušterije koje su izgledale poput turista iz Floride nakon doze doista potrebnog pića,

Kalifornije Cool. Pipničarka je bila visoka i vitka, a nosila je propisane crne traperice i usku bodi-košulju koja je dopuštala njezinim bradavicama da se predstave mušterijama. Crnom bojom iscrtana
231

zmija omotala joj se oko jednog bicepsa, a njezin crveni, rašljasti jezik palucao je u unutrašnjem dijelu njezinog lakta, gdje su se jasno vidjeli ožiljci od igle. Kosa joj je bila kraća od moje, a na zatiljku joj je bio utetoviran bar kod. To me navelo da se prisjetim koliko sam uživao u otkrivanju vrata Eleanor Wish prethodne noći.

- Doplata za živu glazbu iznosi deset dolara - reče pipničarka. Čime vas mogu poslužiti?

Sjetio sam se iz članka u časopisu daje nekada iznosila dvadeset dolara.

- Što time nadplaćujem? Ovo mjesto je mrtvo.

- Ostanite još malo. To će biti deset dolara.

Nisam ničim naznačio da ću joj dati novac. Naslonio sam se na šank i tiho upitao: -Gdje je Linus? -Nije ovdje večeras.

- Pa gdje je onda? Moram razgovarati s njim.

- Vjerojatno je u Chet 'su. Tamo mu je ured. Obično ne počinje obilaziti mjesta prije ponoći. Hoćete li platiti deseticu?

- Mislim da neću. Odlazim. Namrštilase.

- Vi ste policajac, zar ne? Ponosno sam se osmjehnuo.

- Već dvadeset i osam godina.

Izostavio sam dio o dvadeset i osam godina prije nego što sam pošao u mirovinu. Pretpostavio sam da će nazvati i upozoriti da stiže policajac. To bi mi moglo ići u prilog. Posegnuo samu džep i izvukao deseticu. Bacio sam je na šank.

- Ovo nije nadoplata. Ovo je za tebe. Odi na frizuru. .

Nabacila je isforsiran osmijeh na lice koji je otkrio da ima lijepi par jamica. Zgrabila je deseticu.

-Hvala, tata.

Smiješio sam se dok sam izlazio.

Trebalo mi je petnaest minuta da stignem do Chet'sa u Santa Monici blizu LaBreae. Imao sam adresu zahvaljujući Los Angeles Magazin, koji je prikladno naveo uokvireni popis svih lokala u vlasništvu četiriju kraljeva na posljednjoj stranici članka.

Opet nije bilo reda, već tek nekoliko gostiju. Počeo sam misliti kako

ne možeš dobro poslovati kada te jednom proglašavaju popularnim u turističkim knjigama i časopisima. Chet's je bio gotovo identična kopija Nat'sa, sve do nadurene pipničarke s ne baš suptilnim bradavicama i tetovažama. Jedina stvar koja mi se ovdje sviđala bila je

232

glazba. Kad sam ušao, svirala je Ledena vatra Cheta Bakera, pa sam pomislio da kraljevi možda ipak imaju malo ukusa.

Pipničarka mi je pružila osjećaj već viđenog - visoka, vitka i u crnom, s tom razlikom stoje njezina tetovaža na bicepsu prikazivala lice Marilvn Monroe koje su okruživale riječi "Sretan rođendan, gospodine predsjedniče".

- Jeste li vi onaj policajac?

- Razgovarala si sa svojom sestrom. Pretpostavljam da ti je rekla. da ne plaćam doplatu.

- Spomenula je nešto o tome. -Gdje je Linus?

- On je u svom uredu. Rekla sam mu da dolazite.

- To je bilo lijepo od tebe.

Odmaknuo sam se od šanka, ali sam pokazao na njezinu tetovažu.

-Tvoja mama?

-Hej, dođi ovamo, pogledaj.

Ponovno sam se nagnuo na šank. Savila je lakat i opetovano naprezala mišiće. Marilvnini obrazi napuhivali su se i ispuhivali dok se mišić pod njima širio i skupljao.

- Donekle izgleda kao da ga puši, zar ne? - reče pipničarka.

- To je stvarno slatko - rekoh. - Kladam se da to pokazuješ svim momcima.

- Zar to ne vrijedi deset zelembaća?

Gotovo sam joj rekao da znam mjesta na kojima za deset dolara mogu dobiti pravu uslugu, ali ostavih se toga. Ostavio sam je tamo i sam si pronašao put do hodnika iza šanka. Tu su se nalazila vrata od zahoda, a zatim i vrata na kojima je pisalo "Samo za upravu". Nisam pokucao. Samo sam prošao kroz njih, a ona su vodila do nastavka hodnika i do još vrata. Na trećim vratima pri dnu hodnika pisalo je "Linus". I njih sam otvorio bez kucanja.

Linus Simonson sjedio je za prenatrpanim stolom. Prepoznao sam ga po fotografiji iz časopisa. Na stolu je imao bocu škotskog viskija i

čašicu. U uredu se nalazio crni kožnati kauč, a na njemu je sjedio muškarac kojega sam također prepoznao iz časopisa kao jednog od partnera. Ime mu je bilo James Oliphant. Noge jepodignuo na stolić za kavu i izgledao je kao da nije nimalo zabrinut posjetom čovjeka za kojeg muje rečeno daje policajac.

- Hej, čovječe, ti policajce - reče Simonson dok mi je domahivao da uđem. - Zatvori vrata.

Zakoračio sam unutra i predstavio se. Nisam rekao da sam policajac.

233

- Pa, ja sam Linus, a ono tamo je Jim. Što se zbiva? Što možemo učiniti za tebe?

Ispružio sam dlanove kao da nemam ništa za skrivati.

- Nisam siguran što možete učiniti za mene. Samo sam želio svratiti i predstaviti se. Radim na slučaju Angelle Benton, a to na ravno uključuje slučaj BankLA-s, i tako... evo me ovdje.

- O, čovječe, BankLA. To je doista prapovijest.

Pogledao je svog partnera i nasmijao se.

- To je bilo, kao, u prošlom životu. Ne želim se tamo vraćati, čovječe. To je gadno sjećanje.

-Da, pa, nije bilo tako gadno po tebe kao po Angellu Benton. Simonson se iznenada uozbilji i nagne naprijed za svojim stolom.

- Ne shvaćam ovo, čovječe. Što radiš ovdje? Nisi policajac. Policajci dolaze u dvoje. Ako jesi policajac, onda nisi ovdje zakonito. Što želiš? Daj da vidim značku.

- Nikome nisam ni rekao da imam značku. Bio sam policajac, ali više nisam. Zapravo, mislio sam da bi me mogao prepoznati iz onog drugog života o kojem si govorio.

Simonson pogleda u Oliphanta i nakesi se.

- Prepoznati te odakle?

- Bio sam ondje onog dana kada si pobrao u dupe. Govorim o metku. No, s druge strane, toliko si se vrtio i vrištao da vjerojatno nisi imao vremena da me pogledaš.

Simonsonove oči raširiše se usred prepoznavanja. Možda ne fizičkog prepoznavanja, ali prepoznavanja onoga tko sam bio i što sam učinio.

- Sranje, ti si onaj tip. Ti si drot koji je bio tamo. Ti si onaj koji je

upucao...

Zaustavio se da ne kaže ime. Pogledao je Oliphanta.

- On je onaj koji je pogodio jednog od pljačkaša.

Pogledao sam Oliphanta i ugledao prepoznavanje - fizičko prepoznavanje - i možda nešto nalik mržnji ili bijesu u njegovim očima.

- To se pouzdano ne zna jer nikada nismo uhvatili tog pljačkaša.

Ali, da, mislim da sam ga pogodio. To sam bio ja.

Izgovorio sam to s ponosnim smiješkom. Zadržao sam ga na licu dok sam se okretao natrag k Simonsonu.

- Za koga radiš? - upita Simonson.

- Ja? Radim za nekoga tko se neće zaustaviti, tko neće popustiti. Ni na tren. On će otkriti tko je smjestio Angellu Benton na pločice i on će ustrajati sve dok ne umre ili sve dok ne sazna.

Simonson se ponovno oholo nakesi.

234

- Pa, sretno i njemu i vama, gospodine Bosch. Mislim da biste sada trebali otići. Ovdje imamo posla.

Kimnuo sam mu a zatim pogledao u Oliphanta, pružajući mu najbolji opaki pogled iz svog repertoara.

- Onda pretpostavljam da ćemo se vidjeti, momci.

Izašao sam kroz vrata, pa niz hodnik natrag do šanka. Chet Baker sada je pjevao Moja smiješna draga. Dok sam se kretao prema glavnim vratima, opazio sam kako pipničarka napinje svoj biceps za dvojicu muškaraca koji su sjedili za šankom gdje sam ja ranije stajao. Smijali su se. Prepoznao sam ih kao preostalu dvojicu kraljeva s fotografije iz časopisa.

Prestali su se smijati kada su me ugledali i osjećao sam njihove oči na sebi cijelim putem do izlaza.

235

39.

Na putu kući zaustavio sam se u non-stop trgovini Ralph 's na Sunsetu i kupio vrećicu kave. Nisam očekivao mnogo sna između noći i čavrljanja s više agencija idućeg jutra.

Za vožnje uzbrdo do moje kuće previše je zavoja da bi mi stražnje zrcalo koristilo u provjeri slijedi li me tko. No na pola puta do gore nalazi se jedan širok zavoj koji ti omogućuje da pogledaš udesno

kroz suvozačev prozor i preko strme padine koju si upravo prošao. Uvijek sam imao naviku da usporim na ovom mjestu i provjerim jesam li dobio pratnju.

Ove sam noći usporio više od uobičajenog i promatrao malo dulje. Nisam očekivao da će moj posjet Chet'su biti shvaćen ikako drukčije osim kao prijatna i nisam se prevario. Dok sam gledao niz padinu, spazio sam auto bez upaljenih svjetala koji obilazi brdo i ulazi u široki zavoj. Otpustio sam papučicu za gas, pa polako ponovno ubrzao. Nakon sljedećeg zavoja nagazio sam na papučicu i napravio malo veću udaljenost među nama. Uparkirao sam se do kraja ispod nadstrešnice pokraj svoje kuće i hitro izašao s vrećicom iz trgovine. Stao sam u najmračniji kut nadstrešnice i čekao. Začuo sam auto koji me je slijedio prije nego što sam ga ugledao. Zatim sam ga promatrao kako tiho klizi pored. Dugačak jaguar. Netko je na stražnjem sjedalu palio cigaretu i u žaru plamena vidio sam daje auto pun. Četiri kralja dolazila su po mene.

Nakon što je jag prošao, vidio sam kako se grmlje preko puta ulice crveno žari, i znao sam da se zaustavljaju upravo malo dalje od

236

moje kuće. Krenuo sam prema vratima koja su vodila u moju kuhinju i ušao unutra, pazeći da nakon toga zaključam vrata.

To je bio trenutak kada ljudi bez znački zovu u pomoć policiju. Tada očajnički šapuću: Molim vas, požurite! Oni dolaze! Ali sa značkom ili bez nje, znao sam da mi to sada nije opcija. Ovo je bila moja igra i tog časa nije me bila briga koju ovlast imam ili nemam.

Nisam nosio pištolj od one noći kada sam ostavio svoju značku i službeni pištolj u ladici u hollywoodskoj postaji i dao otkaz. Ali imao sam oružje. Kupio sam GlockPI za osobnu zaštitu. Bio je umotan u masnu krpu u kutiji na polici ugrađenog ormara u spavaćoj sobi. Spustio sam vrećicu iz Ralph 'sa na šank i krenuo u hodnik pa dalje u spavaću sobu ne paleći nijedno svjetlo.

Kad sam otvorio vrata ormara, iznenada me snažno odgurne natrag muškarac koji me je tamo čekao. Udario sam u suprotni zid i kliznuo na pod. Odmah je navalio na mene, opkoračio me i gurnuo mi cijev pištolja ispod čeljusti. Uspio sam podignuti pogled i na blijedom svjetlu, koje je ulazilo kroz staklena vrata što su vodila na terasu, mogao sam vidjeti tko je to.

-Miltone. Što...

- Umukni, šupčino. Iznenađen što me vidiš? Zar si mislio da ću dopustiti da me bace u školjku i potegnju vodu a da ne učinim nešto s tim u vezi?

-Ne znam o čemu govoriš. Slušaj, ovdje ima ljudi...

- Rekoh da zašutiš, jebemu. Želim diskete, razumiješ? Želim izvorni čip s podacima.

- Slušaj me! Ljudi tek što nisu došli po mene. Oni žele...

Zabio mi je cijev tako čvrsto ispod čeljusti da sam morao prestati govoriti. Bol mi je odaslala krhotine crvenog stakla preko vidnog polja. Milton je zadržao ondje pištolj i sagnuo se, dahćući mi u lice dok je govorio.

-Imam tvoj pištolj baš ovdje, Bosch. I pretvorit ću te u još jedan djelić statistike ako ne...

Začuo se iznenadan zvuk lomljave iz hodnika i znao sam da se radi o prednjim vratima koja su izbačena iz okvira. Zatim se začuše koraci. Milton skoči s mene i zakorači kroz vrata spavaće sobe u hodnik. Gotovo odmah nastane bučna grmljavina koja odbaci Mil-
tona natrag do zida, očiju raširenih od stravične spoznaje da umire. Potom sklizne niza zid, a pete mu odgurnuše tepih iz hodnika i pritom otkriše podna vrata koja su vodila ispod kuće.

Znao sam da su ga pogrešno zamijenili za mene. Bila je to sretna okolnost vrijedna najviše nekoliko sekunda. Otkotrljao sam se i brzo

237
se približio staklenim vratima. Dok sam ih otvarao, začuo sam nečiji uspaničeni glas kako zaziva iz hodnika.

-To nije on!

Vrata zaškripiše kad sam ih otvorio; vratnice su im se bunile zbog rijetke uporabe. Hitro sam prešao terasu i opkoračio ogradu poput kauboja što zajahuje ukradenog konja. Spuštao sam se s ograde sve dok nisam visio s terase, šezdesetak metara iznad strme litice pod sobom. Na mutnoj mjesecini potražio sam jednu od potpornih željeznih greda koje su držale terasu uz brdo. Bio sam detaljno upoznat s nacrtom kuće jer sam nadgledao njezinu rekonstrukciju od temelja do krova nakon potresa devedeset i četvrte.

Morao sam prijeći gotovo dva metra duž ruba terase prije nego što sam uspio posegnuti za jednom od potpornih greda i zgrabiti je.

Omotao sam se rukama i nogama oko nje i kliznuo dolje na zemlju. Dok sam se spuštao začuo sam njihove korake na terasi iznad sebe.

- Spustio se tamo dolje! Spustio se tamo dolje! -Gdje? Ne vidim...

- Spustio se tamo dolje! Idite vas dvojica. Mi ćemo pokriti ulicu. Bio sam na tlu ispod zaklona koji mi je pružala terasa. Znao sam da ću se izložiti svojim naoružanim progoniteljima ako iskoračim van i pokušam se domoći jedne od ulica ili kuća duž strme kosine u kanjonu pod sobom. Umjesto toga, okrenuo sam se i pošao uzbrdo ispod kuće, dublje u zaklon terase. Znao sam da je ondje jarak iskopan u tlu, gdje se morao zamijeniti glavni kanalizacijski kanal nakon potresa. Ondje će se iznad mene također nalaziti i podna vrata koja su se otvarala u hodniku. Ali tijekom ponovne izgradnje kuće dizajnirao sam ih kao izlaz u slučaju bijega, a ne kao sredstvo ulaska. Bila su zaključana iznutra i tog su mi trena bila beskorisna. Napredovao sam uzbrdo, pronašao jarak i zakotrljao se u njega. Naslijepo sam micao rukama po dnu, tražeći oružje. Sve što sam pronašao bili su otkrhnuti dijelovi stare kanalizacijske cijevi. Pronašao sam jednu trobridnu krhotinu koja je mogla poslužiti kao oružje. Morat će poslužiti.

Dva su se muškarca poput sjena kretala niz potporne grede do tla pod terasom. Mjesečina je bacala odsjaj s čelika njihovih pištolja. Odras mi je također pokazao da je jedan od njih nosio naočale i prisjetio sam ga se iz članka u časopisu i s fotografije. Ime mu je bilo Bernard Banks, a noćne ptice znale su ga kao B.B. Kinga. Nalazio se u Chet 'su kada sam odlazio.

Dvije sjene šaptom izmijeniše upute, a zatim se razdvojiše. Jedna krene nizbrdo pa na lijevo, a druga - Banks - ostane čuvati položaj.

238

Bila je to neka vrsta taktičke strategije koja bi me uz nešto sreće trebala stjerati pred pištolj koji me je čekao.

Iz mog povišenog položaja, Banks je bio laka meta čiji se obris odražavao u svjetlima iz kanjona pod njim. Nalazio se manje od pet metara od mene, ali nisam se mogao ničim poslužiti kao oružjem osim krhotinom stare željezne cijevi. Ipak, to je bilo dovoljno. Preživio sam više misija u vijetnamske tunele nego što sam ih se mogao prisjetiti. Jednom sam proveo cijelu noć u visokoj travi dok se posvuda oko mene kretao neprijatelj. K tome, živio sam i radio sa

značkom više od dvadeset i pet godina na ulicama ovog grada. Ovaj mi klinac neće biti dorastao. Znao sam da mi niti jedan od njih neće biti.

Kada se Banks okrenuo da pogleda dolje na kosinu kanjona, pridignuo sam se i bacio krhotinu cijevi u grmlje njemu zdesna. Zazvučalo je kao da se životinja kreće kroz visoku travu. Dok se okretao, napet i s uzdignutim oružjem, spuznuo sam na vrh jarka i počeo se primicati prema njemu niz kosinu, sve vrijeme zadržavajući između nasjednu od željeznih greda kao zvučni i vizualni zaklon.

Dospio sam do grede, a on se još uvijek nije okrenuo od smjera zvuka iz grmlja. Kad sam stigao do njega, baš je povezo da se radi o skretanju pozornosti i konačno se počeo okretati natrag. Lijevom šakom pogodio sam ga ravno među oči, dok sam desnu sklopio oko pištolja i metnuo prst na okidač. Zapravo sam ga ciljao u usta, ali udarac mu je slomio naočale na pola i jednako ga iznenadio. Zavrteo sam se i zaokrenuo ga u luku od sto osamdeset stupnjeva, hvatajući zamah i zabivši ga glavom u jednu od potpornih greda. Lubanja mu je proizvela zvuk poput balona punog vode koji je prsnuo, a željezna je greda zabrujala poput viljuške za ugađanje. Spuznuo je na tlo poput vreće mokrog rublja.

Stavio sam njegov pištolj za opasač hlača, a zatim ga okrenuo. Krv na njegovom licu izgledala je crno na mjesecini. Brzo sam ga leđima oslonio uz gredu, podignuo mu koljena i svinuo mu ruke nad njima. Nagnuo sam mu lice na ruke.

Uskoro sam začuo kako ga drugi zaziva s donjeg dijela brda.

-B.B., imašliga? Hej, Beeb!

Odmaknuo sam se od Banksa i skutrio se u grmlju tri metra dalje. Izvukao sam pištolj iz hlača. Na mjesecini nisam mogao razaznati marku. Bio je to crni čelični pištolj bez sigurnosnog otponca. Vjerojatno Glock. Tada sam shvatio da se vjerojatno radi o mom vlastitom pištolju. Mora daje bio onaj kojeg mi je Milton zabio u vrat. Banks gaje uzeo s njegova tijela.

239

Začuo sam kako se drugi približava u grmlju. Dolazio mi je slijeva i proći će mi na metar i pol kada priđe Banksu. Čekao sam sve dok ga nisam čuo i znao daje blizu.

-Banks, što radiš? Pičkice, ustaj i...

Zašutio je kadje osjetio cijev pištolja na vratu.

- Baci pištolj ili ćeš umrijeti na mjestu.

Čuo sam kako je udario o zemlju. Slobodnom sam rukom posegnuo uvis, zgrabio ga za ovratnik i zaokrenuo ga, a zatim ga povukao ispod zaklona terase gdje nas se nije moglo vidjeti odozgo. Oboje smo gledali prema svjetlima kanjona i autocestu pod nama. On je bio četvrti kralj, onaj koji je na slici u časopisu imao barsku krpu preko ramena. Nisam mu se mogao sjetiti imena u svom tom uzbuđenju. Sjedio je za šankom u Chet 'su s Banksom.

- Kako se zoveš, šupčino?

- JimmvFazio. Gledaj, ja...

- Začepi.

Ušutio je. Prignuo sam se i prošaptao mu na uho.

- Pogledaj svjetla. Umrijet ćeš ovdje, Jimmy Fazio. Svjetla su posljednja stvar koju ćeš ikada vidjeti.

- Molim te...

- Molim te? Je li to bilo ono što je rekla Angella Benton? Je li ti rekla molim te?

- Ne, molim te, nemoj, mislim, nisam čak ni bio tamo. -Uvjeri me. Nije ništa rekao.

- Ili umri.

- U redu, nisam bio ja. Molim te, vjeruj mi. Bili su Linus i Va-ughn. Bila je to njihova ideja i učinili su to a da nisu rekli nama ostalima. Nismo to mogli zaustaviti jer nismo znali za to.

- Da, i što još? Živ si samo zato što govoriš.

- Zato smo ustrijelili Vaughna. Linus je rekao da moramo, jer je on htio uzeti novac i pripisati djevojku Linusu.

- A stoje s onim kako je Linus pogođen? Je li i to bio dio plana? Odmahnuo je glavom.

- To se nije trebalo dogoditi, ali domislili smo se kako da uspije. Kao paravan da si kupimo klubove.

- Da, dobro je uspjelo. Što je s Marty Gessler i Jackom Dor-sevjem?

- Skim?

Snažno sam mu pritisnuo cijev pištolja u vrat.

- Nemoj mi prodavati to sranje. Želim cijelu prokletu priču.

-Jane...

-Faz! Jebena kukavice!

Glas je došao odozgo. Pogledao sam uvis i ugledao gornji dio muškarčeva tijela kako se naginje preko ruba terase. Ruke su mu bile ispružene i obje su stezale pištolj. Pustio sam svog zarobljenika i bacio se udesno upravo kada je izbila puščana paljba. Strijelac je bio Oliphant. Vriskao je dok je pucao. Samo je nepromišljeno vriskao. Čitavo zaštitno područje ispod kuće rasvijetlili su meci. Tanad se odbijala o željezne grede. Bočno sam se podignuo uz jednu gredu i triput hitro opalio. Vrisak mu je zamro i znao sam da sam ga pogodio. Promatrao sam kako ispušta pištolj, gubi ravnotežu i pada šest metara, muklo tresnuvši u grmlju.

Ogledao sam se za Faziom i pronašao ga na tlu pored Banksa. Bio je pogođen u gornji dio prsa, ali još je bio živ. Bilo je premračno da bih mu vidio oči, ali znao sam da su otvorene i uspaničene, te da gledaju u mene tražeći pomoć. Zgrabio sam mu čeljust i okrenuo mu lice prema sebi.

- Možeš li govoriti?

-Uh... boli.

- Da, boli, zar ne? Reci mi o FBI-evoj agentici. Gdje je? Što joj se dogodilo?

-Uh...

- Tko je ubio policajca? Je li i to bio Linus? -Linus...

- Je li to potvrđan odgovor? Je li Linus to učinio?

Nije odgovorio. Gubio sam ga. Lagano sam ga pljusnuo po obrazima, a zatim ga protresao za ovratnik.

- Daj, čovječe, ostani sa mnom. Je li to bio potvrđan odgovor?

Fazio, je li Linus Simonson ubio policajca?

Ništa. Bio je gotov. A onda začuh glas iza sebe.

- Mislim da bi to bio potvrđan odgovor.

Okrenuo sam se. Bio je to Simonson. Otkrio je podna vrata i spustio se iz kuće iza mene. Držao je prepiljenu sačmaricu. Polako sam ustao, ostavivši pištolj na tlu pored Fazijevo tijela i podignuo ruke. Odmaknuo sam se od Simonsona, zakoračivši dalje niz brdo.

- Policajci na platnoj listi uvijek su takva gnjavaža - reče. - Mo-
rao sam tome odmah stati na kraj.

Još sam jednom zakoračio unatrag, ali sa svakim mojim korakom

Simonson mi se približavao. Sačmarica mi je bila udaljena manje od metra. Znao sam da neću moći pobjeći iz njezinog dometa smrti ako
241

nešto pokušam. Mogao sam samo odugovlačiti. U susjedstvu je netko morao čuti pucnjeve i nazvati policiju. Simonson usmjeri oružje u moje srce.

- Uživat ću u ovome. Ovo je za Cozyja.

- Cozy? - upitah, iako sam već povezo dva i dva. - Tko je, do-vraga, Cozy?

- Ustrijelio si ga onog dana. Svojim mecima. I nije preživio.

- Što se dogodilo s njim?

- Što misliš da se dogodilo? Umro je u stražnjem dijelu kombija.

- Pokopali ste ga? Gdje?

- Ja ne. Bio sam zaposlen tog dana, sjećaš se? Oni su ga pokopali. Cozy je volio brodove. Mogao bi reći da su mu priuštili morsko poćivalište.

Povukao sam se još korak unatrag. Simonson me je slijedio. Izlazio sam iz zaklona terase. Ako se policajci ikada pojave, mogli bi ga nanišanići odozgo.

- Stoje s FBI-evom agenticom? Što se dogodilo Marty Gessler?

- Vidiš, o tome se radi. Kada mijje Dorsev rekao za nju i kakav je plan, znao sam da on mora nestati. Mislim, bio je...

Saçmarica se iznenada uperi prema nebu, kada je stopalo na koje se Simonson oslonio ćitavom težinom propalo pod njim. Izveo je klasićan nespretan pad, završivši na leđima. Tada sam se bacio na njega poput divljaka. Kotrljali smo se i borili za kontrolu nad saćmaricom. Bio je mlađi i snažniji i brzo se uspio naći iznad mene. Ali bio je neiskusani borac. Usredotoćio se na kontrolu borbe umjesto na jednostavno nadjaćavanje suparnika.

Lijevu sam ruku ovio oko kratke cijevi, dok sam desnom posezao prema sigurnosnom otponcu okidaća. Uspio sam ugurati palac u otponac iza njegova prsta. Sklopio sam oći i pojavila mi se slika. Ruke Angelle Benton. Slika iz sjećanja i snova. Svu sam snagu usmjerio u svoju lijevu ruku i gurnuo. Kut puške se promijenio. Sklopio sam oći i pritisnuo okidać palcem. Najglasniji zvuk koji sam ikada ćuo u životu zagrmio mi je kroz glavu kada je saćmarica opalila. Osjećao sam kao da mijje lice zahvatila vatra. Otvorio sam oći i pogledao uvis

prema Simonsonu i vidio da više nema lica.

Otkotrljao se s mene i neljudski zvuk zamrmorio je iz kaše koja je nekada bila njegovo lice. Noge mu se trznuše kao da vozi nevidljivi bicikl. Okretao se amo-tamo dok su mu se ruke stezale u šake čvrste kao stijene, a zatim je stao i umirio se.

Polako sam sjeo, registrirajući što se dogodilo. Dodirnuo sam vlastito lice i otkrio daje neozlijeđeno. Opekli su me plinovi nastali

242

prilikom ispaljivanja, ali inače sam bio dobro. U ušima mi je zvonilo i prvi put nisam mogao čuti sveprisutan zvuk autoceste koja se nalazila ispod.

Vidio sam odsjaj u grmlju i pružio ruku prema predmetu. Bila je to boca s vodom. Bila je puna, neotvorena. Shvatio sam da se Simonson poskliznuo na bocu s vodom koju sam srušio s terase prije nekoliko dana. I to mi je spasilo život. Odvrnuo sam čep s boce i polio se vodom po licu, ispirući krv i ranu od opekline.

-Ne miči se!

Pogledao sam uvis sa svog položaja i ugledao muškarca kako se naslanja na ogradu terase, uperivši još jedan pištolj u mene. Mjesec se odražavao u znački na njegovoj odori. Policajci su napokon stigli. Ispustio sam bocu i raširio ruke.

- Ne brinite se - rekoh. - Ne mičem se.

Naslonio sam se natrag, još uvijek raširenih ruku. Glavu sam naslonio na zemlju i uvlačio velike udisaje zraka u pluća. U ušima mi je još zvonilo, ali sada sam mogao čuti i svoje srce dok je usporavalo ritam u normalne otkucaje. Pogledao sam uvis u mračnu, svetu noć, u mjesto gdje oni koji nisu bili spašeni na zemlji čekaju na nas ostale. Još ne, pomislio sam. Ne, još ne.

243

">

40.

Dok je policajac na terasi držao pištolj uperen u mene, njegov partner sišao je kroz podna vrata i spustio se obronkom do mene. Imao je džepnu svjetiljku u jednoj ruci a u drugoj pištolj, te divlje oči čovjeka koji nema pojma u što je ugazio.

- Otkotrljaj se i stavi ruke iza leđa - naredio je, a od adrenalina mu se povisio glas.

Učinio sam kako mi je naredio, a on je spustio svjetiljku na tlo dok mi je stavljao lisičine, hvala Bogu, ne u FBI-evom stilu. Pokušao sam mu se smireno obratiti.

-Samo da znate, ja...

- Ne želim ništa znati od tebe.

- ... ja sam umirovljeni policajac LAP-a. Iz Hollywooda. Prošle sam se godine povukao nakon više od dvadeset i pet godina.

- Blago tebi. Zašto to ne sačuvaš za optužnice.

Moja se kuća nalazila na području okruga Sjevernog Hollywo-oda. Znao sam da nema razloga iz kojeg bi me poznavali ili marili.

-Hej -reče onaj odozgo. -Kako se zove? Osvijetli ga.

Čovjek na tlu uperi mi svjetlo u lice iz udaljenosti od tridesetak centimetara. Zaslijepio me.

-Kakosezoveš?

-Harry Bosch. Radio sam na ubojstvima.

-Har...

- Znam tko je, Swanny. U redu je. Makni mu svjetlo s lica.

Swanny odmakne svjetlo.

- Da, dobro. Ali lisičine ostaju. Glavešine mogu sve to razriješiti... o, Isuse!

244

\

Usmjerio je svjetlost na tijelo bez lica u grmlju meni slijeva. Li-nus Simonson, ili ono stoje ostalo od njega.

-Nemoj se izbljuvati, Swanny - dopre glas odozgo.-To je mjesto zločina.

- Jebi se, Hunvitzu, neću se izbljuvati.

Čuo sam ga kako se kreće uokolo. Pokušao sam podići glavu da ga promotrim, ali je grmlje bilo previsoko. Mogao sam samo slušati. Zvučalo je kao da se kreće od tijela do tijela. Imao sam pravo.

- Hej, imamo preživjelog ovdje dolje. Zatraži pomoć.

To će biti Banks, pretpostavio sam. Bilo mi je drago to čuti. Imao sam osjećaj da ću trebati preživjelog da podupre moj opis događaja. Pretpostavljao sam da će se Banks, suočen s vlastitom propašću zbog čitave te stvari, nagoditi da si spasi dupe te ispričati cijelu priču. Prevrnuo sam se i uspravio u sjedećem položaju. Policajac je klečao

pokraj Banksa na zemlji ispod terase. Pogledao je prema meni.

-Nisam ti rekao da sepomakneš.

- Nisam mogao disati s licem u blatu.

- Ne miči se više, jebemu.

- Hej, Swanny - zazva odozgo Hunvitz. - Mrtvac u kući? Ima značku. FBI.

-Sranje!

-Da, sranje.

I imali su pravo. Bio je to usran slučaj. Za manje od sat vremena mjesto je vrvjelo. Ljudima iz LAP-a. Iz LAVP-a1. Iz FBI-a. Iz glasila javnog priopćavanja. Po mojoj procjeni, većinu noći zrakom je kružilo šest helikoptera, prouzročivši tako glasnu kakofoniju da sam shvatio kako mi je draža zvonjava u ušima prouzročena praskom sačmarice. LAVP se poslužila helikopterom da podigne i iznese Banksa iz kanjona na nosiljci. Kad su bili gotovi s njim, pozvao sam bolničare k sebi i oni su mi na opekline od barutnog dima na mom licu stavili prozirni gel na bazi aloe vere. Dali su mi aspirin i rekli mi da su ozljede neznatne te da mi neće ostati ožiljci. Meni se činilo kao da mi je lice laserski ogulio slijepi kirurg.

Skinuli su mi lisičine na onoliko dugo koliko mi je trebalo da se uspnem po obronku, a zatim kroz podna vrata. U mojoj su mi kući nanovo stavili lisičine i naložili mi da sjednem na kauč u dnevnom

1 LAVP: Losangeleska vatrogasna postrojba

245

boravku. Odatle sam mogao vidjeti Miltonove noge kako se prostiru iz hodnika dok se nad njim nadvijala ekipa tehničara.

Kada su počeli nadolaziti ljudi u odijelima, postalo je ozbiljno. Većina ih je slijedila isti obrazac. Ušli bi, dostojanstveno proučili Miltonovo tijelo, zatim prošetali kroz dnevni boravak a da me nisu ni pogledali, pa izašli na terasu odakle bi bacili pogled na ostala tri tijela. Zatim bi se vratili unutra, pogledali me bez riječi, pa pošli u kuhinju gdje se netko bio prihvatio posla i otvorio moju novu vrećicu kave te namjestio aparat za kuhanje kave da neprekidno radi.

To se nastavilo barem dva sata. U početku nisam poznavao nijednog od njih jer se radilo o detektivima iz Sjevernog Hollywooda. Ali tada je donesena odluka o prebacivanju istrage - njezinog dijela koji je pripadao LAP-u - Odjelu za pljačke i ubojstva. Kada su se počeli

pojavljivati detektivi iz OPU-a, počeo sam se osjećati na poznatom terenu. Poznavao sam mnoge od njih, a s nekima sam od njih čak i radio rame uz rame. Sve dok se nije pojavila Kiz Rider iz zapovjednikova ureda, nitko se nije sjetio skinuti mi lisičine. Ljutito je zahtijevala da me se oslobodi, a kada se nitko nije pokrenuo da to i napravi, učinila je to sama.

-Dobro si, Harry?

-Mislim da sadajesam.

- Lice ti je crveno i nekako natečeno. Želiš li da pozovem bolničare?

- Već su me pregledali. Neznatne opekline od prevelikog približavanja krivom kraju sačmarice.

- Kako želiš ovo obaviti? Znaš kako stoje stvari. Želiš li pozvati odvjetnika ili možemo porazgovarati?

- Razgovarat ću s tobom, Kiz. Ispričat ću ti cijelu priču. Inače ću uzeti odvjetnicu.

- Nisam više u OPU-u, Harry. Znaš to.

- Trebala bi biti i znaš to.

-Ali nisam.

- Pa, takva je ponuda, Kiz. Uzmi ili ostavi. Imam dobru odvjetnicu.

Razmišljala je o tome neko vrijeme.

-U redu, pričekaj minutu ovdje pa ću se vratiti.

Izašla je kroz prednja vrata da se posavjetuje sa šefovima o mojoj ponudi. Dok je nije bilo, čekao sam i ugledao specijalnog agenta Johna Peoplesa kako ulazi i spušta se u čučanj pokraj Miltonova tijela. Zatim je pogledao prema meni i zadržao pogled na mojim očima. Ako mi je pokušao odaslati poruku, nisam bio posve siguran u

246

njen sadržaj. Ali znao sam da je u mojim rukama nešto njegovo. Njegova budućnost.

Riderica se vratila unutra i prišla mi.

- Evo ponude. Ovo se pretvara u veliku borbu za nadležnost. FBI pokriva sve ovo. Izgleda da je tip na podu iz protuterorističke jedinice i to ima prednost nad svime. Neće dopustiti ni meni ni-tebi da se u suton izvučemo iz ovoga uz valcer.

- U redu, ovako ću učiniti. Razgovarat ću s tobom i jednim agentom.

Želim da to bude Roy Lindell. Probudi ga i dovedi, pa ću svima objasniti razvoj događaja. To morate biti ti i Roy ili ću se oboružati odvjeticom i svi mogu pokušati sami shvatiti što se dogodilo.

Kimnula je glavom, okrenula se i ponovno izašla. Opazio sam da Peoples više nije u hodniku, no nisam ga vidio kako odlazi.

Ovoga puta Riderice nije bilo pola sata. Ali kad se vratila, ušetala je unutra sa zapovjedničkim držanjem. I prije nego što mi je rekla, znao sam daje postignut dogovor. Slučaj je bio njezin, barem što se ticalo LAP-a.

- U redu, spustit ćemo se niz brdo do postaje u Sjevernom Hollywoodu. Tamo ćemo koristiti prostoriju, a oni će je ozvučiti za nas.

Lindell je već krenuo onamo. Ovako su svi sretni i svi dobivaju dio kolača.

To je uvijek tako funkcioniralo. Morao si otpjeti mučnu politiku unutar policije i među agencijama samo da zgotoviš posao. Bilo mi je drago što više ne sudjelujem u tome.

- Sada možeš ustati, Harry - reče Riderica. - Ja ću voziti.

Ustao sam.

-Najprije želim izaći na terasu. Želim pogledati tamo dolje.

Pustila me. Prešao sam terasu i pogledao dolje preko ograde. Ispod su bila postavljena velika svjetla za mjesta zločina. Padina je izgledala poput mravinjaka s tehničarima koji su posvuda obrađivali mjesto zločina. Ekipe iz mrtvozomikovog ureda nadvijale su se nad tijelima. Iznad svega toga kretali su se helikopteri u glasnoj koreografiji na više razina. Bez obzira na to kakve sam odnose prethodno izgradio sa susjedima, znao sam da su sada sigurno propali.

- Znaš što, Kiz? -Što, Harry?

- Mislim daje vrijeme da prodam ovu kuću.

- Da, sretno ti s tim, Harry.

Uhvatila me za ruku i odvukla od ograde.

247

>

41.

Postaja u Sjevernom Hollywoodu bila je najnovija u gradu. Izgrađena je nakon potresa i pobune zbog slučaja Rodnevja Kinga. Izvana, bila

je to tvrđava od opeka dizajnirana da izdrži i tektonske i društvene nemire. Iznutra je bila opremljena vrhunskom elektronikom i komfornim namještajem. Posjeli su me na središnje mjesto za stolom u velikoj sobi za ispitivanje. Nisam mogao vidjeti mikrofone i kamere, ali znao sam da su ondje. Također sam znao da moram biti oprezan. Loše sam se pogodio. Ako me je dvadeset i pet godina u policiji išču naučilo, bilo je to da se s policajcima ne razgovara bez odvjetnikova savjeta. I evo, spremio sam se učiniti upravo to. Spremao sam se otvoriti dvjema osobama koje su bile sklone da mi povjeruju i koje su mi željele pomoći. Ali to neće biti važno. Ono što će vrijediti bila je vrpca. Morao sam biti pažljiv i pobrinuti se da ne kažem ništa što će mi se odbiti o glavu kada vrpcu pregledaju ljudi koji nisu bili moji prijatelji.

Kizmin Rider otpočela je ispitivanje ubilježivši u zapisnik sva tri naša imena, datum, vrijeme i mjesto, a zatim mi je pročitala moja ustavom jamčena prava na odvjetnika i na šutnju ako tako želim.

Zatim je od mene zatražila da usmeno i pismeno potvrdim da razumijem ta prava i da ih se svojevrijedno odričem. To sam i učinio. Dobro sam je naučio.

Potom je odmah prešla na stvar.

- U redu, Harry, u svojoj kući imaš četvero mrtvaca, uključujući i federalnog agenta, a da i ne spominjem petog čovjeka u komi. Želiš li nam reći sve o tome?

248

- Ubio sam dvojicu od njih... u samoobrani. A tip u komi... i to sam učinio.

- U redu, reci nam što se dogodilo.

Započeo sam priču s Pečenim krumpirom i krenuo odatle. Spomenuo sam Sugar Raya, kvartet, vratara, pipničarke i njihove teto-važe. Čak sam opisao i blagajnika od kojeg sam kupio kavu u Ralph 'su. Koristio sam što više detalja kojih sam se mogao dosjetiti, jer sam znao da će povjerovati detaljima kad ih sve provjere. Iz iskustva sam znao da razgovor rekla-kazala nije dokaz. Pa ako si namjeravao ispričati priču o onome što su ljudi rekli i kako su to rekli - pogotovo ljudi koji više nisu bili živi - onda je najbolje da začiniš priču stvarima koje se mogu provjeriti i dokazati. Detaljima. Sigurnost i spasenje ležali su u detaljima.

Tako sam iznio sve čega sam se mogao prisjetiti, sve do tetovaže Marilvn Monroe. To je navelo Rova Lindella na smijeh, ali Riderica u tome nije vidjela ništa smiješno.

Vodio sam ih kroz priču, opisujući događaje kako su se zbivali. Nisam im ponudio nikakvu pozadinsku priču jer sam znao da će to iskrsnuti u ispitivanju koje će uslijediti. Želio sam da imaju iscrpan prikaz s mnogo detalja o onome što se dogodilo. Nisam im lagao, ali im nisam niti sve rekao. Još uvijek nisam bio siguran kako da odigram Miltonovu kartu. Čekat ću na Lindellov mig o tome. Bio sam siguran daje dobio uputstva znatno prije nego stoje dospio u postaju. Zadržao sam detalje o Miltonu za Lindella. Detalj koji sam zadržao za sebe bilo je ono što sam vidio kad sam sklopio oči prije povlačenja okidača sačmarice. Zadržao sam sliku ruku Angelle Benton za sebe.

-1 to je to - rekoh kad sam završio. - Onda su se pojavili policajci i evo nas ovdje.

Riderica je povremeno zapisivala bilješke na službenom bloku . Odložila je blok i pogledala me. Izgledalo je da ju je priča zaprepastila. Vjerojatno je mislila da sam vrlo sretan što sam uopće preživio.

- Hvala ti, Harry. Zasigurno si se spasio za dlaku.

- Bio je to peterostruki spas za dlaku.

- Ovaj, mislim da ćemo napraviti stanku od nekoliko minuta. Agent Lindell i ja izaći ćemo i porazgovarati o ovome, a onda ćemo se sigurno vratiti s još pitanja.

Nasmiješio sam se.

- Siguran sam da hoćete.

- Da ti donesemo štogod?

249

- Kava bi mi dobro došla. Budan sam cijelu noć a kod kuće mi je nisu htjeli dati iz vlastitog aparata.

-Kava stiže.

Ona i Lindell ustadoše i izađoše iz prostorije. Nekoliko minuta kasnije ušao je detektiv iz Sjevernog Hollywooda kojega nisam poznavao s šalicom crne kave. Rekao mi je da se držim i otišao.

Kad su se Riderica i Lindell vratili unutra, opazio sam da se na njenom bloku pojavilo još bilježaka. Nastavila je predvoditi ispitivanje

i ponovno je krenula s razgovorom.

- Najprije trebamo raščistiti nekoliko stvari - reče.

- U redu.

- Rekao si daje agent Milton već bio u kući kad si ušao.

-Tako je.

Pogledao sam u Lindella, a zatim natrag u Ridericu.

- Rekao si da si mu upravo govorio kako vjeruješ da te je netko pratio do kuće kad su kroz prednja vrata upali uljezi.

-Točno.

- On je zakoračio u hodnik da vidi što se zbiva i odmah je po gođen metkom iz sačmarice, stoje vjerojatno učinio Linus Simonson.

-Opet točno.

- Stoje agent Milton radio u tvojoj kući ako ti nisi bio tamo? Prije no što sam dospio odgovoriti, Lindell izlance pitanje: -Imao je dozvolu biti tamo, nije li?

- Hej, kako bi bilo da idemo pitanje po pitanje? - rekoh. Ponovno sam pogledao Lindella, a on je svrnuo pogled na stol.

Nije me mogao pogledati u oči. Sudeći po njegovom pitanju, koje je zapravo bilo tvrdnja kamuflirana kao pitanje, Lindell mij je otkrio što želi da kažem. Tog sam trenutka povjerovao da mi nudi nagodbu. Gotovo se sigurno našao u problemima u Birou zbog toga što mi je pomagao tijekom moje istrage. I zato je sada imao naredbu: da pripazi da se FBI ne nađe u neprilici ili će snositi posljedice, a možda i ja. Time mij je Lindell poručio da bi nam, ako ispričam priču na način koji bi mu pomogao da postigne taj cilj - a da se legalno ne kompromitiram- tako obojici bilo bolje.

Istini za volju, nisam imao ništa protiv toga da poštedim Miliona posthumnih rasprava i sramote. Sto se mene ticalo, već je dobio stoje zaslužio. Napasti ga sada bilo bi osvetoljubivo, a nije mi trebala osvetoljubivost prema mrtvacu. Imao sam drugih stvari za obaviti, a želio sam si zadržati izgleda da ih obavim.

250

Bilo je tu pitanje specijalnog agenta Peoplesa i njegove BKS ekipe, no između njih i Miltonovih postupaka bilo je previše ne-jasnoća. Na snimci sam imao Miliona, a ne Peoplesa. Iskoristiti jednoga kako bih dospio do drugoga bio je gadan put. Tog sam časa odlučio pustiti mrtvacu da sniva i doživjeti još dana vožnje.

- Sto je agent Milton radio u tvojoj kući ako ti nisi bio tamo? ponovi Riderica.

Ponovno sam je pogledao. -Čekao me je.

- Radi čega?

- Rekao sam mu da se tamo sastanemo, ali sam kasnio jer sam na putu kući otišao kupiti kavu.

- Zašto ste se sastajali tako kasno noću?

- Jer sam imao podatak koji bi mu razjasnio neke stvari.

- Koji je to podatak bio?

- O tome kako je terorist, upleten u slučaj na kojem je radio, završio s novčanicom od sto dolara, navodno iz pljačke na filmskom setu koju sam ja istraživao i na koju sam bio upozoren. Rekao sam mu da sam povezo činjenice i otkrio kako dva slučaja zapravo nisu povezana. Pozvao sam ga da ujutro dođe u ured moje odvjetnice, kada ste i vas dvoje trebali doći, gdje sam svima namjeravao sve objasniti. Ali on nije htio čekati, pa sam mu rekao da ćemo se naći kod moje kuće.

-1 što, ostavio si mu ključ?

- Ne, nisam. Ali mora da sam ostavio otključana vrata jer je on bip unutra kad sam došao kući. Pretpostavljam da se može reći daje imao moju dozvolu jer sam ga pozvao kući, ali nisam mu izričito rekao da uđe unutra. Jednostavno je to učinio na svoju ruku kada je stigao do kuće prije mene.

- Agent Milton imao je nekoliko sićušnih prislušnih uređaja u džepu svog kaputa. Znaš li bilo što o njima ili o tome zašto ih je imao?

Nagađao sam da ih je uklonio iz moje kuće, ali nisam to rekao.

- Nemam pojma - rekoh. - To biste morali pitati njega, rekao bih.

-A što je s njegovim autom? Pronađen je otprilike jedan blok sjeverno od tvoje kuće na Woodrowu Wilsonu. Zapravo, bio je na udaljenijem mjestu od tvoje kuće nego auto kojim su se služila četvorica ubojica. Znaš li zašto bi Milton parkirao tako daleko od tvoje kuće ako si ga pozvao?

- Ne, zapravo ne znam. Kao što rekoh, on je jedini koji je to znao.

-Upravo tako.

251

Bilo je tu pitanje specijalnog agenta Peoplesa i njegove BKS ekipe, no između njih i Miltonovih postupaka bilo je previše ne-jasnoća. Na

snimci sam imao Milтона, a ne Peoplesa. Iskoristiti jednoga kako bih dospio do drugoga bio je gadan put. Tog sam časa odlučio pustiti mrtvacu da sniva i doživjeti još dana vožnje.

- Što je agent Milton radio u tvojoj kući ako ti nisi bio tamo? ponovi Riderica.

Ponovno sam je pogledao. -Čekao me je.

- Radi čega?

- Rekao sam mu da se tamo sastanemo, ali sam kasnio jer sam na putu kući otišao kupiti kavu.

- Zašto ste se sastajali tako kasno noću?

- Jer sam imao podatak koji bi mu razjasnio neke stvari.

- Koji je to podatak bio?

- O tome kako je terorist, upleten u slučaj na kojem je radio, završio s novčanicom od sto dolara, navodno iz pljačke na filmskom setu koju sam ja istraživao i na koju sam bio upozoren. Rekao sam mu da sam povezoao činjenice i otkrio kako dva slučaja zapravo nisu povezana. Pozvao sam ga da ujutro dođe u ured moje odvjetnice, kada ste i vas dvoje trebali doći, gdje sam svima namjeravao sve objasniti. AH on nije htio čekati, pa sam mu rekao da ćemo se naći kod moje kuće.

-1 što, ostavio si mu ključ?

- Ne, nisam. Ali mora da sam ostavio otključana vrata jer je on bio unutra kad sam došao kući. Pretpostavljam da se može reći daje imao moju dozvolu jer sam ga pozvao kući, ali nisam mu izričito rekao da uđe unutra. Jednostavno je to učinio na svoju ruku kada je stigao do kuće prije mene.

- Agent Milton imao je nekoliko sićušnih prislušnih uređaja u džepu svog kaputa. Znaš li bilo što o njima ili o tome zašto ihje imao?

Nagađao sam da ihje uklonio iz moje kuće, ali nisam to rekao.

- Nemam pojma - rekoh. - To biste morali pitati njega, rekao bih.

- A stoje s njegovim autom? Pronađen je otprilike jedan blok sjeverno od tvoje kuće na Woodrowu Wilsonu. Zapravo, bio je na udaljenijem mjestu od tvoje kuće nego auto kojim su se služila četvorica ubojica. Znaš li zašto bi Milton parkirao tako daleko od tvoje kuće ako si ga pozvao?

-Ne, zapravo ne znam. Kao što rekoh, on je jedini koji je to znao. -

Upravo tako.

251

Mogao sam vidjeti da se zahuktava. Oči su joj se zaoštrile i doimalo se kao da pokušava iščitati moje poglede usmjerene Lindellu. Znala je daje u pitanju nekakva muljaža, ali bila je dovoljno pametna da ništa ne spominje u kameru. Dobro sam je poučio.

- U redu, reci ću ti što ćemo, Harry. Rekao si nam svaki detalj o onome što se dogodilo prošle noći, ali ne i kako se oni uklapaju u veću sliku. Prije nego stoje cijelo sranje preraslo u skandal, sazvaos si

važan sastanak za ovo jutro kako bi nam sve izložio. Pa, izvoli i učini to sada. Reci nam što imaš.

- Misliš od početka?

-Od početka.

Kimnuo sam glavom.

- U redu, pa, pretpostavljam da možeš reći kako je sve počelo s Rayem Vaughnom i Linusom Simonsonom koji su odlučili drpiti novčanu pošiljku za filmski set. Bili su nekako povezani. Jedna od njihovih bivših kolegica u banci rekla je kako je mislila daje Vaughn homoseksualac te daje Simonson rekao da mu se upucava. U svakom slučaju, bilo daje Simonson uvukao Vaughna ili je bilo obratno, odlučili su uzeti novac. Sve su isplanirali, a zatim je Simonson unovačio svoja četiri kompića kao fizikalce. Krenulo je odatle.

- A stoje s Angellom Benton? - upita Riderica.

- Dolazim do toga. Ništa ne govoreći ostalima, Vaughn i Linus odlučili su da trebaju varku, nešto što bi navelo policajce na pomisao da su pljačkaši iz filmske kompanije, a ne iz banke. Tako su odabrali nju. Jednomje došla u banku kao suradnica s dokumentima koji su se odnosili na posudbu. Tako su znali da bi se moglo zaključiti kako je znala za novac. Odabrali su je i vjerojatno nadzirali nekoliko dana, a zatim ustanovili kada je najranjivija i kada daje ubiju. Učinili su to i jedan je od njih podmetnuo spermu na nju kako bi isprva izgledalo kao seksualni zločin i kako se ne bi odmah odrazilo na filmsku kompaniju ili na plan snimanja scena s pravim novcem. To će doći kasnije. Nakon pljačke.

- Dakle, ti tvrdiš da je ona bila samo varka - reče Riderica

snuždeno. - Izgubila je život jednostavno zato što se uklapala u plan. Ozbiljno sam kimnuo glavom.

- Kakav prekrasan svijet, ne?

-U redu, nastavi. Jesu li to učinila obojica?

- Ne znam, možda. Simonson je imao alibi za tu noć, ali omo gućio mu ga je Jack Dorsev, a doći ćemo do njega za trenutak. Ali nagađam da su to učinili zajedno. Trebala su dvojica da je u pot punosti nadvladaju bez borbe.

252

- Sperma — reče Riderica. - Možemo vidjeti podudara li se s jednim od njih. Budući da je Vaughn ubijen u pljački, a Simonsonje nastrijeljen, nikada nikome nije palo na pamet da ih se usporedi sa sjemenom pronađenim na mjestu zločina. Odmahnuo sam glavom.

- Imam osjećaj da se neće podudarati ni s jednim od njih. •

-Čijaje onda?

- Možda nikad nećemo saznati. Sjećaš se dokaza o prskanju tekućine? Zaključili smo da je sperma donesena na mjesto zločina i poprskana po tijelu. Tko zna odakle im. Možda od jednog od njih, ali da su bili pametni, ne bi ostavili vlastitu. Zašto ostaviti ono što te izravno povezuje sa zločinom?

- Dakle, što, samo odu k nekom neznancu i zamole ga da im se izdrkau šalicu? -upitalindell nepovjerljivo.

- Ne bi to bilo tako teško nabaviti - reče Riderica. - Pođi u bilo koju uličicu u Hollywoodu i naći ćeš napunjen kondom. A ako je Vaughn bio homoseksualac, onda je mogla pripadati jednom od njegovih partnera, a taj čak nije ni morao znati.

Kimnuo sam. I ja sam jednako mislio.

- Upravo tako. A vjerojatno je zato i ubijen. Simonson ga je nasanjkao. Rekao je svojim momcima da se pobrinu da ga smaknu za vrijeme pljačke. To bi značilo više novca za njih i nestanak onoga što ih je povezivalo s Bentoničinim slučajem.

- Isuse, kakvi hladnokrvni gadovi - reče Lindell.

Mogao sam vidjeti da razmišlja o Marty Gessler i njezinoj neznanoj sudbini.

- Simonsonje dodatno osigurao uspjeh operacije i kasnijeg korištenja novca tako što je izmijenio financijski izvještaj koji je sastavio s još

jednom zaposlenicom BankLA-e. Moglo bi se reći daje poništio obilježavanje novčanica.

- Kako? - upita Riderica.

- Najprije sam mislio daje vjerojatno samo unio krive brojeve novčanica u izvještaj koji su on i još jedna zaposlenica sastavili u trezoru. Ali pretpostavljam da bi to bilo previše opasno jer ona nije bila sudionica i mogla je odlučiti da još jednom prekontrolira brojeve. Tako da mislim daje sastavio drugi, lažan izvještaj na svom računalu. On je sadržavao popis brojeva koje je jednostavno izmislio. Zatim gaje otisnuo, krivotvorio potpis svoje suradnice te ga predao potpredsjedniku radi njegovog potpisa. Odatle je popis dospio u osiguravajuće društvo, zatim i policajcima nakon pljačke, pa napokon u FBI.

253

- Rekao si mi da donesem original na sastanak koji smo trebali imali jutros - reče Riderica. - Zašto?

-1 Znaš li što je krivotvoriteljsko drhtanje? To je nešto što možeš vidjeti u potpisu krivotvorenom precrtavanjem. Precrtao je potpis svoje suradnice s izvornog ili pravog financijskog izvještaja. Na fotokopiji onog izvještaja koji je predao mogao sam vidjeti tragove oklijevanja. Njezin bi potpis bio gladak potez bez zastajkivanja. Ali izgleda kao da onaj koji je potpisao taj list nije podizao kemijsku, već se zaustavljao i započinjao nakon gotovo svakog slova. To je pokazatelj, i mislim da će original to nesumnjivo pokazati.

- Kako nam je to promaklo?

Slegnuo sam ramenima.

-Možda nije biopropust.

-DorseviCross.

- Mislim Dorsev. Ne znam za Crossa. Cross mi je pomogao oko ovoga. Zapravo, nazvao me i potaknuo da započnem istragu.

Lindell se nagne naprijed. Dolazili smo do dijela o Marty Gessler i želio gaje dobro shvatiti.

- Dakle, Simonson predaje izvještaj s izmišljenim brojevima, a zatim njegovi pajdaši krenu i operušaju dostavu pri čemu ubiju Vaughna. Namjerno.

-Tako je.

- A što je sa Simonsonom? I on je pogođen. Jesu li i njega pokušali

izbaciti iz igre?

- Ne, to se nije trebalo dogoditi. Ne prema Faziju. Ili mi je barem tako govorio prije nego što je nadrljao prošle noći. Izgleda daje to što je Simonson upucan bila samo luda sreća. Metak koji je odskočio. Ako se Banks probudi neoštećena mozga, možda će vam moći ispričati o tome. Imam osjećaj da će željeti razgovarati. Željet će prebaciti krivnju.

- Ne brini, ako izađe iz kome, bit ćemo ondje. Ali prve bolničke prognoze kažu da je to pod velikim upitnikom.

- Stvar je u tome da im je taj odskok zapravo pomogao. Pružio je Simonsonu valjano opravdanje da napusti banku. Nije izazvao sumnju. Zatim je nagodbom s bankom prikrio način na koji je zapravo kupio i renovirao barove. Istina je bila da na nagodbi nije zaradio dovoljno ni za aparat za hlađenje piva.

- Kako to znaš?

- Jednostavno znam.

254

- U redu, vratimo se nakratko pljački - reče Lindell. - Dakle, osim što je metak pogodio Simonsona u dupe, pljačka je prošla prema planu. Svi policajci...

- Baš i ne - reče Riderica. - Harry je bio tamo. Sredio je jednog od pljačkaša.

Kimnuo sam.

-1 on je izgleda umro u kombiju za vrijeme bijega. Simonson mi je rekao da su ga drugi iznijeli na čamcu ili nečem sličnom i pokopali ga na moru. Ime mu je bilo Cozy. Imenovali su po njemu jedan od barova.

- U redu - reče Lindell. - Ali kad se slegne prašina, sve što policajci imaju je mrtva Angella Benton i lažan popis brojeva za koji nitko ne zna daje lažan. Zatim prođe devet mjeseci i gle čuda, jedan od onih brojeva bude prepoznat kada ga Marty Gessler unese u svoje računalo.

Kimnuo sam. Lindell je znao kuda to vodi.

- Čekaj malo - reče Riderica. - Ne pratim ovaj dio.

Trebalo je pet minuta da ju Lindell i ja uputimo u računalni program Marty Gessler koji je ulazio u trag brojevima s novčanica, te u ono

stoje značilo njezino otkriće.

- Shvaćam- reče Riderica. - Ona\etva,zakidala,d^ej^r^& u redu. Došla je do otkrića koje nije vodilo nigdje, jer se dotična novčanica od sto dolara već nalazila u spremištu za dokaze. Nije - Upravo tako - rekoh. - Jedan od Simonsonovih izmišljenih brojeva slučajno se nalazio na novčanici čije je porijeklo već bilo objašnjeno. Ista će se stvar dogoditi kasnije kada uhite Mousouwu Aziza na granici. Jedna od stotica koje je nosio podudarala se sa Simonsonovim lažnim popisom. To je uplelo Miliona i teškaše iz Domovinske sigurnosti, a sve je bilo sranje. Zapravo nije postojala veza između ta dva slučaja.

Stoje značilo da sam nizašto proveo noć u saveznom zatvoru, a Milton je ubijen dok je progonio nešto što se na kraju pokazalo ništavnim, jalovim poslom. Pokušao sam ne misliti o tome i nastavio sam s pričom.

- Kada je Marty Gessler otkrila podudaranje s tim brojem, nazvala je JackaDorsevjajermuje ime bilo navedeno na popisu koji je prosljeđen ostalim agencijama za provedbu zakona. Krenulo je odatle.

- Kažeš da je Dorsev zbrojio dva i dva i provalio Simonsona -reče Lindell. -Možda je znao o falsifikatu ili je možda znao o nečem
255

drugom. Ali znao je dovoljno. Pošao je k Simonsonu i uključio se u posao.

Uočio sam kako svi kimamo. Priča je funkcionirala.

- Dorsev je imao financijskih teškoća - rekoh. - Istražitelj osiguravajućeg društva na ovom slučaju rutinski je provjerio sve upletene policajce. Dorsev je bio do grla u dugu, imao je dvoje djece na koledžu i još dvoje za odškolorati.

- Svi imamo financijske teškoće - ljuto reče Riderica. - To nije izlika. To nas je sve ostavilo u tišini jedan dugi trenutak, a zatim sam opet nastavio s pričom.

- Tada je postojao samo jedan problem.

- Agentica Gessler - reče Riderica. - Previše je znala. Morala je nestati.

Riderica nije znala ništa o Lindellovom odnosu s Gesslericom, a Lindell nije učinio gotovo ništa da to razotkrije. Samo je tiho sjedio

oborenih očiju. Krenuo sam dalje s pričom.

- Nagađam da su Simonson i njegovi momci glumili da se slažu s Dorsevjem dok su se bavili problemom s Gesslericom. Dorsev je znao što su učinili, ali što je mogao poduzeti ili reći? Uvalio se u to preko glave. Zatim se Simonson pobrinuo zanjegauAta?'sw. Cross i pipničar bili su tek friziranje.

Riderica stisne oči i odmahne glavom. -Što?-upita Lindell.

- Nešto mi tu ne štima - reče. - Ima ovdje nepovezanosti. S Gesslericom, ona je nestala bez traga. Vrlo vješto. Tri godine kasnije i tko zna gdje je i gdje je?

Stisnuo sam se zbog Lindella, ali pokušao sam to ne pokazati.

- Ali s Dorsevjem, to je pucačina kod OK koralu. Dorsev, Cross, pipničar. Dva posve različita stila. Jedan izveden glatko, drugi u krvoproliću.

- Pa- rekoh - s Dorsevjem su htjeli da izgleda kao pljačka koja je pošla po zlu. Daje samo nestao, onda bi očito trebalo proučiti stare slučajeve. Simonson to nije želio. Zato je izrežirao veliku pucnjavu kako bi istražitelji pomislili da se radi o pljački.

-1 dalje ne vjerujem. Mislim da su različiti. Gledaj, ne sjećam se svih detalja, ali nije li Marty Gessler nestala dok se vozila kući kroz SepulveduPass?

- Tako je. Netko je udario u njen auto i stala je sa strane.

- U redu, onda imamo naoružanu i istreniranu agenticu. Zar ćeš mi reći da su je Simonson i ti tipovi primorali da stane sa strane i onda

256 je svladali? Ne-ne, dečki. Kažem, nema šanse. Ne bez borbe. Ne da nitko ništa nije vidio. Mislim da se zaustavila jer se osjećala sigurnom. Stala je policajcu.

Pokazala je na mene i kimnula glavom izgovarajući posljednju rečenicu. Lindell je snažno spustio šaku na stol. Riderica gaje uvjerila. Branio sam svoju teoriju, ali sada sam u njoj uvidio pukotine. Počeo sam vjerovati da bi Riderica mogla imati pravo.

Opazio sam da Riderica gleda u Lindella. Konačno je pohvatala konce.

- Doista si je poznavao, zar ne? - upita.

Lindell je samo kimnuo na pitanje. Zatim je podignuo pogled i ljutito se zapiljio u mene.

- A ti si uprskao, Bosch - reče.
- Ja sam uprskao? O čemu govoriš?
- Sa svojom majstorijom prošle noći. Odeš tamo kao jebeni Steve McQueen. Što si mislio, da će se tako prepasti da će odmah odmarširati u Parker centar i predati se?
- Roy - upadne Riderica - mislim da mi...
- Htio si ih isprovocirati, je li tako? Htio si da pođu za tobom.
- To je ludo - rekoš smireno. - Četiri protiv jednoga? Jedini razlog da sam sada živ i razgovaram s vama je taj da sam ih vidio kako me prate i jer im je Milton dovoljno odvratilo pažnju da izađem iz kuće.
- Da, to je baš to. Vidio si da te prate. Vidio si jer si to i tražio, a tražio si jer si to želio. Uprskao si, Bosch. Ako se taj klinac ne probudi u bolnici s mozgom koji funkcionira, nikad nećemo znati što se dogodilo Marty niti gdje...

Zaustavio se prije nego mu je glas puknuo. Prestao je govoriti, ali nije prestao zuriti u mene.

- Dečki - reče tiho Riderica - uzmimo ovdje stanku. Prestanimo ispitivati motive i optuživati. Svi ovdje želimo isto.

Lindell polako i izražajno odmahne glavom.

- Ne, ne Harry Bosch - reče tiho, očiju još uvijek uperenih u mene. - Uvijek se radi o onome što on želi. Uvijek je bio privatni istražitelj, čak i kada je nosio značku.

Pogledao sam od Lindella prema Riderici. Nije rekla ništa, ali je odvrtila pogled od mene i time se odala. Vidio sam njezinu potvrdu.

257

>

42.

Kad sam se vratio kući već je zazorilo. Ondje je još uvijek sve vrvilo od policijske i medijske aktivnosti, pa me policija nije htjela pustiti unutra. Kuća i kanjon činili su veliku scenu zločina i stoga su je stavili pod policijsku pasku. Rekli su mi da pokušam opet za dan, možda dva. Nisu me čak ni pustili da uđem unutra i uzmem čistu odjeću ili bilo što drugo. Bio sam isključivo nepoželjan. Zamolili su me da se držim podalje. Jedini ustupak koji sam si uspio izboriti nagovaranjem bio je moj auto. Dva uniformirana policajca - Hunvitz i Swanny, koji su dograbili dragocjeni prekovremeni zadatak - raščistili su mi put između policijskih i medijskih vozila pa sam izveo mercedes iz

nadstrešnice i otišao.

Navala adrenalina koja mi je stigla s iskustvom bliske smrti protekle noći već je davno nakon toga opala. Bio sam iscrpljen, ali nisam imao kamo otići. Besciljno sam se vozio Mulhollandom sve dok nisam stigao do Laurel Canyon Boulevarda, a zatim sam skrenuo desno i odvezao se u Valley.

Počeo sam shvaćati kamo sam se uputio, ali znao sam da je prerano. Kad sam dospio do Ventura, opet sam skrenuo desno i zaustavio se na parkiralištu kod Dupara. Odlučio sam da mi je potrebno malo visokog oktana, te da će kava i palačinke odgovarati. Prije nego što sam izašao iz auta, izvukao sam mobitel i uključio ga. Nazvao sam brojeve koje sam imao za Janis Langviser i Sandora Szatmarija, ali mi se nisu javili pa sam ostavio poruke da je jutarnji sastanak odgođen zbog okolnosti izvan moje kontrole.

258

Zaslom mobitela pokazivao je da me čekaju poruke. Nazvao sam da ih preuzmem i preslušao četiri poruke koje mi je ostavila Keisha Russell, izvjestiteljica Timesa. Počela je vrlo hladnokrvno i zabrinuto za mene i željela je razgovarati sa mnom kad god mi odgovara da se uvjeri kako mi je dobro. Do treće poruke u glas joj se uvukla prodorna žurnost, a u četvrtoj je zahtijevala da se držim našeg dogovora kojim sam se obvezao da ću razgovarati s njom ako se bilo što dogodi s onime na čemu sam radio.

"Sada se nešto očito dogodilo, Harry. Četvorica ti leže u Woodrowu Wilsonu. Nazovi me kao što si mi obećao da hoćeš."

- Da, draga - rekao dok sam brisao poruku.

Posljednja je poruka bila od Alexandera Tavlora, prvaka u zaradi od kino-ulaznica. U glasu mu se čuo vlasnički ton. Želio je da znam daje ova priča njegova.

"Gospodine Bosch, vidim da ste u svim vijestima. Pretpostavljam daje gadost na brdu povezana s mojom pljačkom. Bilo je četvero pljačkaša; vijesti kažu daje na vašem posjedu četvero mrtvaca. Želim da znate da moja ponuda još uvijek vrijedi. Ali udvostruči! ću je. Sto tisuća u zamjenu za priču. Završetak je otvoren za pregovore i možemo porazgovarati o tome kada mi se javite. Dat ću vam privatni broj svoje pomoćnice. Nazovite me. Čekat ću."

Ostavio je broj, ali nisam se potrudio zapisati ga. Razmišljao sam o

novcu čitavih pet sekunda, a zatim sam prebrisao poruku i sklopio mobitel.

Dok sam ulazio u restoran, razmišljao sam o tome što tvori okolnosti izvan moje kontrole i o onome stoje Lindell rekao na kraju ispitivanja u Sjevernom Hollywoodu. Razmišljao sam o borbi s čudovištima i što se govorilo i što su mi govorili o meni u prošlosti, te o onome što sam rekao Peoplesu u onom separeu restorana pred samo nekoliko noći. Pitao sam se razlikuje li se imalo elegantan skok u ponor od lastavice kojuje izveo Milton.

Znao sam da ću morati razmisliti o tome i o motivima svojih postupaka tijekom posljednjih deset sati. Ali ubrzo sam odlučio da će to morati pričekati. Još je trebalo riješiti jedan misterij, i čim se okrijepim namjeravao sam poći za njim.

Sjeo sam za šank i bez gledanja naručio specijalitet broj dva s jelovnika. Konobarica širokih bokova natočila mi je kavu i baš je namjeravala staviti narudžbu na kuhinjski prozorčić, kadli netko zauzme stolac do mojeg i reče:

-Ijaćukavu.

259

Prepoznao sam glas, okrenuo se i ugledao Keishu Russell kako mi se smiješi dokje odlagala torbicu na pod između nas. Slijedila me je niz brdo.

- Trebao sam znati.

- Harry, ako ne želiš da te slijede, samo moraš odgovoriti na pozive.

- Tek sam pred pet minuta primio tvoje poruke, Keisha. f

- Pa, sada mi ne moraš uzvratiti poziv. -Neću razgovarati s tobom.

Još ne.

- Harry, kuća ti je poput ratne zone. Posvuda tijela. Jesi li dobro?

- Sjedim ovdje, nije li tako? Dobro sam. Ali i dalje ne mogu razgovarati s tobom. Ne znam kako će se ovo nastaviti i neću reći ništa što će se pojaviti u novinama i možda se razlikovati od službene verzije. To je samoubojstvo.

- Hoćeš reći, ne želiš mi reći istinu samo za slučaj da ono što oni iznesu ne bude istina.

- Keisha, poznaješ me. Razgovarat ću s tobom kad budem mogao. Zašto me sad ne pustiš da popijem kavu i pojedem na miru?

- Samo mi odgovori na jedno pitanje. Nije čak ni pitanje. Samo mi

potvrdi da je, štogod se tamo gore dogodilo, povezano s onim zbog čega si me nazvao. S Marthom Gessler.

Isfrustrirano sam odmahnuo glavom. Znao sam da je se neću moći otresti a da joj nešto ne dam.

- Zapravo, ne mogu to potvrditi, i to je istina. Ali gledaj, ako ti dam nešto što će ti pomoći, hoćeš li me pustiti na miru dok ne dođe vrijeme kad budem mogao razgovarati o tome?

Prije nego što je odgovorila, konobarica je gurnula tanjur pred mene. Pogledao sam tanki sloj palačinki premazanih maslacem, s jajem prženim na oko i dvije kriške slanine koje su tvorile slovo X na vrhu. Zatim je spustila na stol mali vrč sjavorovim sirupom. Zgrabio sam ga i počeo polijevati sirup preko svega.

- Moj Bože - reče Russellica. - Pojedi to i nisam sigurna da će ikada doći vrijeme da ispričaš o tome. Ubijaš se, Harry.

Podignuo sam pogled prema konobarici, koja je stajala ondje i ispisivala mi račun. Nemoćno sam joj se osmijehnuo i slegnuo ramenima.

- Plaćate li i njezinu kavu? - upita.

-Naravno.

Spustila je račun na šank i udaljila se. Pogledao samu Russellicu.

- Zašto to slj edeći put ne kažeš glasnij e?

260

- Oprosti, Harry, ali ne želim da se udebljaš, ostariš i poružniš. Ti si moj kompa. Želim da ostaneš živ.

Prozreo sam sve to. Skrivala je svoje motive na isti način kao što su pipničarke protekle noći skrivale svoje bradavice.

- Jesmo li se dogovorili? Dam ti nešto i odlaziš, puštaš me na miru.

Otpila je gutljaj svoje besplatne kave i nasmiješila se. -Dogovoreno.

- Idi i izvuci izreske o slučaju Angelle Benton.

Stisnulaje oči. Nije se sjećala.

-Nisi mnogo učinila s tim prvi put, zatim je odjeknulo u javnosti kada se povezalo s pljačkom na filmskom setu na Selmi. Eidolon Productionsl Zvuči poznato?

Zamalo je pala sa stolca.

- Zajebavaš me? - reče malo preglasno. - Četvorica na podu su oni tipovi?

- Ne baš. Trojica od njih su oni tipovi. Plus jedan kojega su otpremili u bolnicu.

-Tko je onda četvrti?

- Dao sam ti što sam ti dao, Keisha. Sad ću jesti. Okrenuo sam se prema svom tanjuru i počeo rezati hranu.

- To je tako fenomenalno! - reče. - Ovo će odjeknuti.

Kao da četiri tijela u Cahuenga Passu već nisu odjeknula u javnosti. Progutao sam prvi zalogaj i sirup me pogodi poput šećernog metka.

-Sjajno-rekoh.

Posegnula jeza svoj om torbicom i počela ustajati.

- Moram ići, Harry. Hvala na kavi.

-Još samo jedna stvar.

Uzeo sam još jedan zalogaj, okrenuo se prema njoj i počeo govoriti punim ustima.

- Provjeri Los Angeles Magazine od prije sedam mjeseci. Ob radili su priču o ovoj četvorici koji posjeduju sve popularne barove u Hollywoodu. Nazvali su ih kraljevima noćnih ptica. Provjeri to.

Oči joj seraširiše.

- Šališ se.

-Ne, provjeri.

Sagnula se i poljubila me u obraz. To nije učinila nikad prije dok sam nosio značku.

- Hvala, Harry. Nazvat ću te.

- Kladim se da hoćeš.

261

Promatrao sam je kako brzo klizi restoranom i izlazi iz njega. Vratio sam se svom tanjuru. Žutanjak je bio meko pečen i napravio sam nered kad sam ga probio. Ali tog je trena imalo bolji okus od svega što sam ikada probao.

Napokon sam, razmotrio sam pitanje koje je potegnula Kiz Rider tijekom intervjua, o tome kako se stil nestanka Marty Gessler toliko razlikovao od masakra u Nat'su. Sada sam bio siguran da Riderica ima pravo. Zločine su izrežirali, ako ne i izveli, različiti počinitelji.

- Dorsev - rekoh glasno.

Možda preglasno. Muškarac tri stolca dalje od mene okrenuo se i gledao u mene sve dok se nisam okrenuo i zurenjem ga primorao da se vrati svojoj šalici za kavu.

Većina mojih spisa i bilježaka nalazila se u kući i bili su mi nedostupni. Imao sam knjigu ubojstva u mercedesu, ali u njoj nije bilo ničega iz Gessleričinog slučaja. Prema sjećanju sam razradio detalje nestanka FBI-eve agentice. Auto ostavljen na aerodromu. Njezina kreditna kartica iskorištena blizu pustinje radi kupnje još benzina koji njezin auto nije mogao zapremiti. Pokušao sam prilagoditi te činjenice novom smjeru, Dorsevju. Išlo je teško. Dorsev je rješavao zločine gotovo trideset godina. Bio je prepametn, previše je toga vidio da bi ostavio takav trag.

No, dok sam dovršio svoj tanjur, mislio sam da sam došao do nečega. Nečega stoje funkcioniralo. Ogleđao sam se da se uvjerim da me nitko osim muškarca tri stolca dalje ne promatra. Izlio sam još malo sirupa na tanjur, umočio vilicu u njega i pojeo ga. Htio sam to ponoviti, kadli se preda mnom pojave široki bokovi konobarice.

- Gotovi?

-Ovaj, da, svakako. Hvala.

- Još kave?

-Mogu li dobiti jednu šalicu za van?

-Da, možete.

Odnijela je moj tanjur i sirup. Dok se nije vratila s kavom i prepravila mi račun, promišljao sam svoje sljedeće poteze. Ostavio sam dva dolara na šanku i odnio račun blagajnici, gdje sam opazio boce sa sirupom izložene za prodaju. Blagajnica je zamijetila moj pogled.

- Jeste li za bocu sirupa za van?

Bio sam u iskušenju, ali odlučio sam se držati kave. -Ne, mislim da mi je bilo dosta slatkoće za danas. Hvala.

- Treba vam slatkoća. Vani je gadan svijet.

262

Složio sam se s njom, platio račun i otišao sa svojom šalicom jake crne kave. Ponovno u autu, otvorio sam mobitel i nazvao broj Rova Lindella.

- Ovdje Roy.

- Ovdje Bosch. Razgovaramo li još?

- Što želiš, ispriku? Jebi se, nećeš je dobiti.

- Ne, mogu živjeti bez tvoje isprike, Roy. Zato se i ti jebi. Želim znati želiš li je još uvijek naći.

Nije bilo potrebe za korištenjem imena.

- Što ti misliš, Bosch?

-Ondau redu.

Razmislio sam na tren kako ovo izvesti.

- Bosch, jesi li još na liniji?

- Da, slušaj, moram sada nekoga vidjeti. Možemo li se naći za dva sata?

-Za dva sata. Gdje?

- Znaš li gdje je Bronson Canvon?

- Iznad Hollywooda, zar ne?

- Da, Griffith Park. Nađimo se na kraju Bronson Canvona. ZA dva sata. Ako ne budeš tamo, neću te čekati.

-Stojetamo gore? Sto imaš?

- Za sada samo predosjećaj. Hoćeš li me čekati? Nastane stanka.

- Bit ću tamo, Bosch. Što da donesem?

Dobro pitanje. Pokušao sam razmisliti što ćemo trebati.

- Ponesi džepne svjetiljke i rezač za željezo. Bolje, ponesi i lo patu, Roy.

To izazove još jednu stanku prije nego stoje odgovorio.

- Što ćeš ti donijeti?

- Rekao bih, za sada samo svoj predosjećaj.

- Kamo ćemo tamo gore?

- Reći ću ti kad se vidimo. Pokazat ću ti.

Tada sam zatvorio mobitel.

263

>

43.

Garažna vrata od kuće Lawtona Crossa bila su zatvorena. Kombi je bio parkiran na prilazu, ali nije bilo drugih vozila. Kiz Rider još nije stigla tamo. Nitko nije. Zaustavio sam se iza kombija, izišao i pokucao na prednja vrata. Danny Cross nije trebalo predugo da ih otvori.

- Harry - reče. - Baš smo gledali na televiziji. Jesi li dobro? -Nikad bolje.

- Jesu li to oni? Oni koji su učinili ovo Lami?

Imala je preklinjući izraz u očima. Kimnuo sam glavom.

- Bili su oni. Onome koji je tog dana bio u baru, koji je ustrijelio Lawa, raznio sam lice vlastitom sačmaricom. Jesi li sretna, Danny?

Stisnula je usne u pokušaju da zaustavi suze.

- Osveta je slatka, zar ne? Baš kao sirup za palačinke.

Pružio sam ruku i stavio je na njeno rame, ali ne da je utješim. Nježno sam je odgurnuo u stranu i zakoračio unutra. Umjesto da krenem lijevo prema dnevnom boravku Lawtona Crossa, uputio sam se desno. Ušao sam u kuhinju i našao vrata koja vode u garažu. Pošao sam do ormarića ispred malibua i izvukao dosje o Antoniju Mark-vvelli, otmica-ubojstvo koje je proslavilo Crossa i Dorsevja u policiji.

Vratio sam se u kuću i ušao u dnevni boravak. Nisam znao kamo je otišla Danny, ali njen me je muž čekao.

- Harry, ima te posvuda na televiziji - reče.

Pogledao sam uvis na televizijski ekran. Prikazivala se moja kuća snimana iz helikoptera. Mogao sam vidjeti sve službene aute i kom264

bije javnih glasila na ulici ispred kuće. Mogao sam vidjeti crne cerade koje su prekrivale tijela iza kuće. Lupio sam po daljinskom bridom dlana i ekran se zatamnio. Okrenuo sam se natrag prema Crossu i ispustio mu u krilo Markwellov dosje. Nije se mogao pomaknuti. Sve stoje mogao bilo je spustiti pogled na dosje i pokušati iščitati naljepnicu.

- Kakav je to osjećaj? Digne ti li se dok gledaš što si učinio? U tvom slučaju, zamišljaš li da ti se diže?

-Harry,ja...

- Gdje je ona, Law?

- Gdje je tko? Harry, ne znam što...

- Naravno da znaš. Točno znaš o čemu govorim. Sjedio si tamo kao lutka, ali sve vrijeme vukao si konce. Moje konce.

-Harry, molim te.

- Nemoj ti meni "Harry, molim te". Želio si im se osvetiti, a ja sam bio tvoja karta. Pa, dobio si svoju osvetu, partneru. Pobrinuo sam

se za sve njih, baš kao što si mislio. Kao što si se nadao. Dobro si me

izigrao.

Nije ništa rekao. Oborio je oči dalje od mene.

- Sada od tebe želim jednu stvar. Želim znati gdje ste ti i Jack

sakrili Marty Gessler. Želim je dovesti kući.

Ostao je nijem, poniknutog pogleda. Spustio sam ruku i uzeo mu dosje iz krila. Otvorio sam ga na komodi i počeo listati dokumente.

- Znaš, nisam shvatio dok to nije prvi shvatio netko koga sam poučio ovom poslu - rekoh, gledajući u dosje. - Ona je bila ta koja je rekla kako je to morao biti policajac. Jedino se na taj način Gesslericu

moglo tako lako iznenaditi. I imala je pravo. One četiri propalice nisu to imale petlje učiniti.

Odmahnuo sam prema praznom ekranu televizora.

- Mislim, pogledaj što se dogodilo kad su došli po mene.

Pronašao sam ono što sam tražio u dosjeu. Kartu Griffith Parka.

Počeo sam je otvarati. Pregibi su joj zapucketali i razdvojili se. Ležala je presavijena u dosjeu možda pet godina. Bila je označena na mjestu gdje je otkriveno tijelo Antonija Markwella u Bronson Canyonu.

- Jednom kad sam se uputio u tom smjeru, počelo mi je svitati.

Benzin je uvijek bio problem. Netko je upotrijebio njezinu karticu i kupio više benzina nego što je njezin auto mogao zapremiti. To je bila pogreška, Law. Velika pogreška. Ne kupnja benzina. To je bio dio navođenja na krivi trag. Već kupnja toliko mnogo benzina. Biro je mislio da se možda radi o kamionu, da traže kamiondžiju. Ali sada
265

pomišljam na crown vic. Model policijskog presretača koji izrađuju za sve odjele. Auti s povećanim spremnicima za gorivo, tako da ne završiš negdje vani u lovu bez benzina.

Oprezno sam raširio kartu. Ocrtavala je mnoge vijugave ceste i puteve golemog planinskog parka. Prikazivala je javnu cestu što se uzdiže kroz Bronson Canyon, a zatim vatrogasni put koji se dalje uspinjao i širio u kamenitom terenu. Prikazivala je područje špilja i tunela zaostalih iz vremena kada je kanjon bio kamenolom, a njegov koristan kameni teret mrvljen i korišten za temelje željezničkih pruga duž zapada. Položio sam kartu preko Crossovog krila i njegovih mrtvih ruku.

-Kako jato tumačim, vi ste je dečki slijedili iz Westwooda. Onda ste je u Passu naveli da stane najednom od tihih mjesta. Upalili ste plavo svjetlo na svom crown vicu i ona je pomislila, Nema problema, ovo

su policajci. Ali onda ste je ubacili u prtljažnik tog velikog auta s velikim spremnikom za gorivo. Jedan je od vas odvezao njen auto na aerodrom, a drugi je slijedio i pokupio ga. Vjerojatno ste joj auto straga udarili u neki drugi auto ili u stup ili u nešto negdje. Zgodan detalj. Ponudite krivi trag. Zatim se odvezete u pustinju i upotrijebite karticu za benzin. Opet nudite krivi trag. A onda se okrenete i odvedete je natrag u pravo skrovište. Koji je od vas dvojice to učinio, Law? Koji joj je od vas dvojice oduzeo sve stoje imala i što bi ikada imala?

Nisam očekivao odgovor i nisam ga ni dobio. Pokazao sam na kartu. - Kladam se na ovo. Vi dečki otišli ste na mjesto koje vam je bilo poznato, mjesto na kojem nitko ne bi tražio Marty Gessler jer bi svi tražili u pustinji. Željeli ste je sakriti, ali željeli ste i pristup k njoj, je li tako? Željeli ste znati točno gdje je. Ona vam je bila as iz rukava, je li tako? Iskoristili bi je da dođete do njih. Marty i njezino računalo. Veza je bila u toj kutiji. Pronađi nju i pronajdi kutiju, otkrila bi se veza i policija bi pokucala Linusu Simonsonu na vrata.

Zastao sam da mu pružim priliku da prosvjeduje, da mi kaže neka se gonim odatle ili da me nazove lašcem. Ali nije učinio ništa od toga. Nije prozborio ni riječ.

- Sve se doimalo kao da uspijeva - rekoh. - A onda onog dana kod Nata vi ste dečki trebali utanačiti dogovor, je li tako? Stisnuti si ruke i podijeliti bogatstvo? Osim stoje Linus Simonson imao drugih zamisli o tome. Ispalo je da ne želi ništa dijeliti i da bi riskirao s Gessleričinim računalom. To mora da vas je šokiralo. Eto vas dvojice, čekate tamo unutra, vjerojatno već zamišljate kako prebrojavate 266

novac. A on uđe i otvori vatru na vas... Mislim da ste to morali predvidjeti, Law.

Nagnuo sam se dolje i lupnuo prstom po karti.

- Bronson Canyon. Svi ti tuneli, špilje. Gdje ste pronašli dječaka. Podigoh pogled s karte.

- Tako nagađam. Imaju zatvorene ceste koje se uzdižu tamo. Ali vas ste dvojica imala ključ, žarne? Od dječakova slučaja. Zadržali ste

taj ključ, a onda vam je dobro došao. Gdje je ona?

Cross me konačno pogleda u oči i progovori.

- Pogledaj što su mi učinili - reče. - Zaslužili su što ih je snašlo. Kimnuh u znak slaganja.

- A ti si zaslužio ono stoje snašlo tebe. Gdje je ona?

Pogled mu skrene uvis, prema isključenom televizoru. Nije rekao ništa. U meni procvjeta bijes. Pomislio sam na Miliona kako pritiskom zatvara cjevčice za dovod zraka. Na pretvaranje u čudovište, u stvar koju sam lovio. Zakoračio sam prema njegovim kolicima i zagledao se dolje u njega očima tamnim od srdžbe. Polako sam po-dignuo ruke prema njegovom licu.

- Reci mu.

Okrenuo sam se i Danny Cross stajala je na vratima. Nisam znao koliko je dugo bila ondje niti stoje čula. Nisam znao je li to za nju bila nova priča ili ne. Sve što sam znao bilo je da me je vratila s ruba ponora. Okrenuo sam se i opet pogledao u Lawtona Crossa. Oči su mu počivale na svojoj ženi, a okamenjeno mu je lice ipak nekako poprimilo izraz tuge i patnje.

- Reci mu Lawtone -ponovi ona. - Ili neću stajati uz tebe.

Izraz straha odmah mu preuzme lice. Zatim mu se u očima pojavi preklinjanje.

- Obećaješ da ćeš ostati sa mnom?

-Obećaj em.

Pogled mu padne na kartu raširenu preko stolice.

- Ne treba ti ovo - reče. - Samo idi gore. Uđi u veliku špilju, a zatim pođi tunelom desno i doći ćeš do otvorene čistine. Netko nam je tekao ^asezo^eNTazjaz^€Vazap\w\c.\3 SN&Yom stocaju, \amo smo ga našli. Sadaje tamo ona.

Više me nije mogao gledati pa skrene pogled, natrag dolje na kartu.

- Gdje da tražim, Lawtone?

- Tamo gdje je bio klinac. Obitelj mu je obilježila mjesto. Znat ćeš kad dospiješ tamo.

267

Kimnuo sam glavom. Shvaćao sam. Polako sam mu uzeo kartu i nanovo je presložio. Za to sam ga vrijeme promatrao. Izgledao je smireno, a u lice mu se opet vratila bezizražajnost. Vidio sam taj izgled tisuću puta u očima i na licima onih koji su priznali. Otpuštanje bremena.

Više ništa nije ostalo za reći. Gurnuo sam kartu natrag u dosje i

ponio ga sa sobom izlazeći iz sobe. Danny Cross ostala je pred vratima i gledala unutra u svog muža. Zastao sam dok sam prolazio pored nje.

- On je crna rupa - rekoh. - Uvući će te unutra i progutati. Spasi se, Danny.

-Kako?

- Znaš kako.

Ostavio sam je ondje i izišao. Ušao sam u auto i počeo voziti na jug prema Hollywoodu i tajni koju su brda toliko dugo skrivala.

268

44.

Još nije kišilo, ali dok sam stigao do Hollywooda nebo je bilo prepuno potmulog praska grmljavine. S autoceste sam skrenuo na Franklin do Bronsona, a zatim se uputio u brda. Bronson Canvon pojavio se u više filmova nego što sam ih ja vjerojatno vidio za cijeloga života. Njegov kršovit teren i nazubljene stijene oblikovali su pozadinu bezbrojnih vesterna i više nego lijepi broj niskobudžetnih filmova o međuplanetarnim istraživanjima. Bio sam ondje kao klinac i bio sam ondje na slučajevima. Znao sam da se možeš izgubiti na stazama ili u špiljama i iskopinama ako si nepažljiv. Kamena pročelja počela bi ti se nagomilavati i nakon nekog vremena sva su izgledala isto. Mogao si izgubiti orijentaciju. Opasnost je ležala u toj istovjetnosti.

Pošao sam uzbrdo cestom kroz park sve dok nije stigla do kraja i nastavila se kao protupožarni put. Ulaz u taj blatni šljunčani produžetak sprečavala su čelična vrata s lokotom. Ključ tog lokota ima vatrogasna postrojba i gradski filmski zavod, ali zahvaljujući Law-tonu Crossu znao sam da to nije cijela istina.

Stigao sam prije Lindella i bio sam u napasti da ga ne čekam. Bila bi to duga šetnja pješke uzbrdo u špilje, ali moj se bijes pretvorio u odlučnost i akciju. Sjedenje pred zaključanim vratima nije bio način da održi te vatre i očuva im plamen. Želio sam se popeti u ta brda i završiti s tim. Izvukao sam mobitel i nazvao ga da vidim gdje je.

-Točno iza tebe.

Provjerio sam u zrcalu. Obilazio je zadnju krivinu u saveznom crown vicu. To me navelo da pomislim kako će reagirati kad sazna da

269

je posljednji djelić zagonetke koju sam sastavio sve vrijeme bio toliko blizu.

- Već je i vrijeme - reko.

Preklopio sam mobitel i izašao iz mercedesa. Kad se Lindell parkirao, naslonio sam se na njegov prozor.

- Jesi li donio rezač za željezo?

Lindell pogleda kroz vjetrobran prema vratima.

- Za to? Neću to rezati. Popet će mi se na glavu ako razvalim njihov lokot.

- Roy, mislio sam da si važan savezni agent. Daj mi rezač, ja ću to napraviti.

- Možeš preuzeti i odgovornost. Samo im reci da si imao predosjećaj.

Dobacio sam mu pogled, nadajući se da će mu prenijeti poruku kako se sada oslanjam na nešto jače od predosjećaja. Otvorio je prtljažnik, a ja sam otišao otraga i izvukao rezač za željezo kojeg je vjerojatno posudio iz saveznog spremišta za opremu. On je ostao u autu dok sam prišao bravi, presjekao je i otvorio vrata.

Vraćajući se do prtljažnika, prošao sam pored njegovog prozora.

- Svakako, Roy - reko dok sam prolazio - mislim da mi postaje jasno zašto te nisu izabrali za specijalnu jedinicu.

Ubacio sam alat u prtljažnik, zalupio njime i kazao mu da me slijedi u brda.

Vozili smo se uzbrdo zavojitom cestom, a pod našim je kotačima krčkao šljunak, zvučeći poput kiše koja je i dalje nadolazila. Cesta što se uspinjala napokon završi na ravnom dijelu ispred glavnog ulaza u tunel, otvora visokog četiri i pol metra izdubljenog u granitnoj naslazi veličine uredske zgrade. Parkirao sam se pored Lindella i dočekao ga kod prtljažnika. Ponio je dvije lopate i dvije džepne svjetiljke. Dok sam posezao unutra za svojom, uhvatio me za ruku.

- Dobro, Bosch, što radimo?

- Ona je ovdje. Idemo je naći unutra.

- Potvrđeno?

Pogledao sam ga i kimnuo. U životu sam rekao brojnim ljudima - previše ih je da bih ih prebrojio - za voljene osobe koje više nikada neće vidjeti žive. Znao sam da je Lindella odavno napustila svaka nada za Martv Gessler, ali svejedno nikada nije lako primiti konačnu

potvrdu. Kao i prenijeti.

- Da, potvrđeno. Rekao mi je Lawton Cross.

Lindell kimne glavom i okrene se od prtljažnika. Podignuo je pogled prema vrhu granitne planine. Zaposlio sam se vađenjem alata
270

iz prtljažnika i provjeravanjem hvata li mi mobitel signal. Preko ramena čuo sam ga kako govori:

- Kišit će.

- Da - rekoh. - Idemo.

Pružio sam mu svjetiljku i lopatu, pa se približismo otvoru tunela.

- Platit će za ovo - reče Lindell.

Kimnuo sam. Nisam mu se trudio reći kako Lawton Cross to već plaća svakim danom svog života.

Tunel je bio velik. Shaquille O'Neal mogao je ušetati unutra s Wiltom Chamberlainom na ramenima. Nije to ni po čemu bilo nalik zagušnjivim, klaustrofobičnim sustavima kroz koje sam puzao prije trideset i pet godina. Zrak je unutra bio svjež. Čisto je mirisao. Nakon tri metra upalili smo svjetiljke, a nakon još petnaestak metara put je skretao i više nismo vidjeli ulaz. Sjetio sam se Crossovih uputa i držao se desne strane, sporo se krećući.

Stigli smo u središnju špilju i zaustavili se. Tu su bila tri sporedna tunela. Usmjério sam svjetlo na treći otvor i znao sam daje to pravi put. Zatim sam isključio svjetiljku i rekao Lindellu da učini isto.

- Zašto? Što se zbiva?

-Ništa. Samo je isključi na sekundu.

Poslušao me i pričekao sam trenutak da mi se oči priviknu na tminu. Vid i izoštrenost mi se vrata i mogao sam nazrijeti obrise kamenih zidova i izbočenih površina. Mogao sam vidjeti svjetlo koje nasje slijedilo unutra.

- Stoje? - upita Lindell.

- Izgubljeno svjetlo. Htio sam vidjeti izgubljeno svjetlo. -Što?

- Uvijek ga možeš pronaći. Čak i u mraku, čak i pod zemljom. Ponovno sam uključio svjetiljku, pažljivo da zrakom svjetlosti ne pogodim Lindella u lice, te krenuo prema trećem sporednom tunelu. Ovoga smo se puta morali sagnuti i nastaviti jedan iza drugoga jer se tunel smanjio i stisnuo. Put je skretao udesno i uskoro smo pred sobom mogli vidjeti svjetlost. Čistinu. Nastavili smo se kretati i izbili

van na otvoreno udubljenje, granitni stadion izdubljen desetljećima ranije. Vražja zdjela za punč.

S vremenom se dno udubine ispunilo slojem otpalih granitnih krhotina i prašine, slojem tek dovoljno dubokim da u njemu grmlje pusti korijenje i da se ondje zakopa tijelo. Ovdje su Dorsev i Cross dovedeni do tijela Antonija Markwella i ovdje su se vratili s Marty Gessler. Uhvatio sam se kako razmišljam koliko je dugo živjela one
271

noći prije tri godine. Jesu lije gurali kroz tunel prijeteći joj pištoljem ili je vukli, već mrtvu, do mjesta posljednjegpočivališta?

Niti jedan odgovor nije donosio utjehu. Osvrnuo sam se prema Lindellu dok je izlazio iz tunela na čistinu. Lice mu je bilo sablasno bijelo i naslutio sam kako mora daj razmišljao o istome.

-Gdje?-upita.

Okrenuo sam se od njega i pažljivo promotrio dno udubljenja, a onda sam ga ugledao. Sićušan bijeli križ uzdignut u smeđežutoj liniji grmlja pokraj granitnog pročelja.

- Tamo.

Lindell preuzme vodstvo i pohita prema križu. Izvukao gaje iz zemlje bez premišljanja i bacio ga u stranu. Već je zabijao lopatu u zemlju kad sam ondje stigao. Pogledao sam dolje prema križu. Bio je načinjen od stare drvene ograde. U središtu mu se nalazila fotografija malog dječaka. Školska fotografija uokvirena štapićima od sladoleda. Antonio Markwell davno je nestao iz ovog života i s ovog mjesta, ali njegova gaje obitelj obilježila kao posvećeno tlo. Dorsev i Cross zatim su ga iskoristili jer su znali da oni koji ovdje neovlašteno stupe nikada neće kopati po zemljištu.

Sagnuo sam se i podignuo sićušan križ. Naslonio sam ga uz granitni zid, a zatim krenuo na posao sa svojom posuđenom lopatom.

Nismo doista kopali lopatama. Strugali smo po površini, jer smo se obojica instiktivno opirali zabiti vršak lopate preduboko.

Pronašli smo je za manje od pet minuta. Zadnje Lindellovo struganje lopatom otkrilo je gustu plastičnu ceradu. Odložili smo lopate i obojica smo čučnuli da pogledamo. Plastika je bila neprozirna, poput zastora za tuš. No kroz nju se jasno vidio obris ruke. Male smežurane ruke. Ženske ruke.

- U redu, Roy, pronašli smo je. Možda bismo sada trebali od-. stupiti.

Obaviti pozive.

- Ne, želim ovo učiniti. Ja. ..

Nije dovršio. Stavio mi je ruku na prsa i blago me odgurnuo. Zatim se zgurio nad mjestom i počeo kopati rukama, stalno ubrzavajući, kao da je mislio da se utrkuje s vremenom, da je pokušava spasiti prije nego što se uguši.

- Žao mi je, Roy- rekoh mu u leđa, ali mislim da me nije čuo.

U nekoliko je minuta skinuo većinu plastike. Od njezinog lica naniže, do bokova. Plastika je očito usporila, ali ne i zaustavila raspadanje. Zrakom u udubini proširi se vonj plijesni. Vrativši se bliže i zavirivši Lindellu preko ramena, mogao sam vidjeti da je agentica Martha Gessler bila omotana i sahranjena potpuno odjevena, s ru272

kama prekriženim ispred sebe. Kroz plastiku joj se nazirala samo polovica lica. Ostatak se krio u crnilu; krv u naborima plastike. Pretpostavio sam da su je ubili pucnjem u glavu.

- Računalo joj je ovdje - reče Lindell.

Zakoračio sam naprijed da vidim. Mogao sam razabrati obris prijenosnog računala. Bilo je zasebno omotano u plastiku i ostavljeno joj na prsima.

-Ono je veza sa Simonsonom- rekoh, iako je to do sada postalo očito. - To im je bio plan. Htjeli su da tijelo i računalo budu negdje na dostupnom. Mislili su da će to držati Simonsona i ostale na uzici. Ali bili su u krivu.

Vidio sam kako se Lindellova ramena počinju tresti, ali znao sam da više ne kopa.

- Daj mi minutu, Harry - reče s mukom.

- Naravno, Roy. Vratit ću se natrag do auta i nazvati neke ljude. Ostavio sam mobitel.

Bez obzira je li znao da lažem ili ne, nije se bunio. Podignuo sam jednu od svjetiljaka i krenuo natrag. Vraćajući se kroz manji tunel mogao sam čuti kako krupni muškarac plače otraga. Zvuk se nekako prenio i pojačao kad je ušao u tunel. Zvučalo je kao da je on pored mene. Kao da mi je bio u glavi. Požurio sam se. Ušao sam u glavni tunel i dok sam stigao do izlaza, već sam skoro trčao. Kad sam konačno izišao na svjetlo, kišilo je.

>

45.

Sljedećeg sam popodneva otputovao još jednim Southwestovim mlažnjakom iz Burbanka do Las Vegasa. I dalje mi nije bilo dopušteno vratiti se kući, a nisam bio siguran niti želim li se u nju uopće ikada vratiti. I dalje sam bio ključni dio istrage, ali nitko mi nije izričito rekao da ne napuštam grad. Ionako takve stvari govore samo u filmovima.

Kao i obično, avion je bio pun. Ljudi koji odlaze u katedrale pohlepe. Donose svoje zalihe gotovine i nade. To me nagnalo da pomislim na Simonsona, Dorsevja, Crossa i Angellu Benton te na to koju su ulogu u njihovim životima odigrale pohlepa i sreća. Najviše sam mislio o Marty Gessler i o njezinoj lošoj sreći. Ostavljena da trune na onom mjestu dulje od tri godine. Samo je nazvala policajca i time sije prouzročila vlastito uništenje. Dobre namjere. Povjerenje. Kakav način da umreš. Kako prekrasan svijet.

Ovoga puta unajmio sam auto kod McCarrana i sam sam se probio kroz promet. Adresa koju mi je Lindell nabavio pomoću broja registarske tablice koji sam mu dao nalazila se na sjeverozapadnoj strani grada. Bila je blizu kraja rastegnutog niza zgrada. Barem za sada. Pripadala je novoizgrađenoj, velikoj kući. Stil gradnje bio je francusko-provincijski. Tako sam barem mislio. Nisam toliko dobar u tim stvarima.

Garaža za dva automobila bila je zatvorena, ali se sa strane kružnog prilaza nalazio auto koji nije bio onaj u kojem sam se vozio s Eleanor. Bila je to toyota, stara možda pet godina, s mnogo prijeđenih milja. Mogao sam procijeniti. Dobar sam u tim stvarima.

274

Parkirao sam unajmljeni auto na rubu prilaza i polako izašao. Ne znam, možda sam mislio da će, ako se ne budem žurio, netko otvoriti vrata i pozvati me unutra te će se sve moje brige ublažiti.

Ali to se nije dogodilo. Došao sam do vrata i morao sam pritisnuti zvonce, znajući da ću vjerojatno biti prisiljen probiti se unutra. Figurativno. Začuo sam zvonjavu iznutra i pričekao. Prije nego što sam trebao još jednom pozvoniti, vrata je otvorila žena, Latino-amerikanka, čini se u svojim šezdesetima. Bila je sitna i imala je ljubazno, ali ispijeno lice. Izgledala je kao da se osjeća loše zbog

opeklina od sačmarice što ih je ugledala na mom licu. Nije bila odjevena ni u kakvu odoru, ali pretpostavljao sam daje kućna pomoćnica. Eleanor s kućnom pomoćnicom. To mi je bilo teško zamisliti.

-Je li Eleanor Wish ovdje?

- Koga mogu najaviti, molim?

Engleski joj je bio dobar i imao je tek neznatan naglasak. -Recite joj daje njezin muž.

Ugledao sam uzburu u njenim očima i shvatio da sam se glupo ponio.

- Bivši muž- rekoh brzo. - Samo joj recite daje Harry.

- Pričekajte, molim vas.

Kimnuo sam glavom i ona zatvori vrata. Čuo sam kako ih je zaključala. Dok sam čekao, mogao sam osjetiti kako mi se toplina penje kroz odjeću, ulazi mi u kožu lubanje. Posvuda oko mene sunce je odražavalo sjajnu svjetlost. Prošlo je gotovo pet minuta prije nego što su se vrata ponovno otvorila i na njima je stajala Eleanor.

- Harry, jesi li dobro? -Dobro sam.

- Sve sam vidjela na televiziji. Na CNN-u. Samo sam kimnuo na to.

- Tako je tužno to o Marty Gessler. -Da.

A zatim ništa jedan dugi trenutak prije nego što je konačno progovorila.

- Što radiš ovdje, Harry?

-Ne znam. Samo sam te htio vidjeti.

- Kako si pronašao ovo mjesto? Slegnuo sam ramenima.

- Detektiv sam. Ili sam barem bio.

- Trebao si me najprije nazvati.

275

- Znam. Trebao sam učiniti mnoge stvari ali nisam, Eleanor. Žao mi je, u redu? Žao mi je zbog svega. Hoćeš li me pustiti unutra ili da se jednostavno rastopim ovdje na suncu?

- Prije nego što uđeš, moram ti reći da nisam ovo željela ovako izvesti.

Osjetio sam dubok trzaj nisko u prsima dok se ona odmaknula i otvorila vrata. Podignula je ruku u gestu dobrodošlice, pa sam zakoračio u predsoblje koje je imalo nadsvođena vrata što su vodila u tri različita smjera.

- Što nisi željela ovako izvesti? -upitah.

- Hajdemo u dnevni boravak - reče.

Pošli smo kroz srednja vrata i ušli u prostranu sobu, urednu i lijepo namještenu. U jednom se kutu nalazio dječji glasovir koji mi je upao u oko. Eleanor nije svirala, osim ako se nije toga prihvatila nakon što me je ostavila.

- Želiš li nešto popiti, Harry?

- Pa, voda bi bila dobra. Vruće je tamo vani.

- Obično je tako. Ostani ovdje, vraćam se odmah.

Kimnuo sam i ostavila me ondje. Ogledao sam se po sobi. Nisam prepoznao niti jedan komad namještaja iz stana u kojem sam je jednom posjetio. Sve je bilo drukčije, sve je bilo novo. Stražnji zid sobe činila su klizna staklena vrata koja su gledala na zaklonjeni prostor s bazenom. Opazio sam da bazen okružuje bijela plastična zaštitna ograda kakvu radi predstrožnosti postavljaju ljudi s dje-
com.

Iznenada mi se počnu razjašnjavati sve Eleanorine tajne. Tupavi odgovori, prtljažnik auta koji se nije mogao otvoriti. Ljudi u svojim prtljažnicima nose sklopiva kolica. Ljudi s djecom.

-Harry?

Okrenuh se. Tamo je stajala Eleanor. A pokraj nje je stajala malena djevojčica tamne kose i očiju. Držale su se za ruke. Gledao sam od Eleanor prema djevojčici, a zatim opet amo-tamo. Djevojčica je imala Eleanorine crte lica. Istu valovitost kose, jednako pune usne i pravilan nos. Bilo je nešto i u njezinom držanju što je također bilo jednako. Način na koji me je gledala.

Ali oči nisu bile Eleanorine. Bile su to oči koje bih vidio kad bih pogledao u zrcalo. Došle su od mene.

U meni se uskomeša iznenadan vrtlog osjećaja, a nisu svi bili dobri. Ali sada nisam mogao skinuti pogleda s djevojčice.

-Eleanor...?

-Ovo je Maddie.

276

-Maddie?

- Skraćeno od Madeline.

-Madeline. Koliko je stara?

-Gotovo joj je četiri godine.

Vratio sam se u prošlost. Sjetio sam se posljednjeg puta kada smo bili zajedno prije nego stoje Eleanor zauvijek otišla. U kući na brdu. To se moglo tada dogoditi. Izgledalo je da mi Eleanor čita misli.

-Bilo je kao stoje i trebalo biti. Kao da se nešto trebalo pobrinuti da se mi nikada...

Nije dovršila.

- Zašto mi nisi rekla?

- Htjela sam da bude pravo vrijeme.

- Kada je to trebalo biti?

- Sada, pretpostavljam. Ti si detektiv. Valjda sam htjela da to otkrij eš.

- To nije pravedno.

- Što bi bilo pravedno?

U meni su poletjele dvije rakete. Jedna je ostavila crveni, a druga zeleni trag. Išle su u suprotnim smjerovima. Jedna prema bijesu, a druga prema toplini. Jedna je vodila prema tamnom ponoru srca. vražjoj posudi za punč punoj uzajamnih optužbi i osvete u koju sam mogao uroniti svoju šalicu do kraja. Druga je vodila dalje od svega toga. Prema Rajskoj cesti. Prema vedrim, blagoslovljenim danima i tamnim, svetim noćima. Vodila je do mjesta odakle je došlo izgubljeno svjetlo. Moje izgubljeno svjetlo.

Znao sam da mogu odabrati jedan put, a ne oba. Podignuo sam pogled s djevojčice na Eleanor. Na licu su joj bile suze i, usprkos njima, osmijeh. Tada sam znao koji put odabrati i da nema kraja stvarima srca. Zakoračio sam naprijed i čučnuo ispred djevojčice. Baveći se mladim svjedocima, znao sam da im je najbolje pristupiti na njihovoj razini.

- Bok, Maddie - rekoh svojoj kćeri.

Okrenulajeliceizagnjurilagamajciunogu.

-Previše sam sramežljiva—reče.

- To je u redu, Maddie. I ja sam prilično sramežljiv. Mogu li te samo uhvatiti za ruku?

Pustila je majčinu ruku i svoju pružila meni. Prihvatio sam je. a ona je omotala svoje majušne prste oko mog kažiprsta. Promijenio sam položaj sve dok se koljenima nisam naslonio na pod i sjeo na pete. Ona je virkala prema meni. Nije se doimala preplašeno. Samo

Oprezno. Podignuo sam drugu ruku, a ona mi pruži svoju, na jednak mi način omotavši prst svojim prstićima.

Nagnuo sam se naprijed, podignuo njezine sićušne šake i zadržao ih uz svoje sklopljene oči. Tog sam trenutka znao da su sve tajne riješene. Da sam kod kuće. Da sam spašen.

ZAHVALE

Autor bi želio zahvaliti sljedećim ljudima na njihovom radu na poboljšavanju i ispravljanju ovog romana: Michaelu Pietschu, Pamela Marshall, Philipu Spitzeru, Joelu Gotleru, Terrillu Leeju Lanfordu, Jamesu Swainu, Jane Daviš, Jerryju Hootenu, Carolyn Chriss, Lindi Connellv i Mary Lavelle.

279

Michael Connelly IZGUBLJENO SVJETLO

Nakladnik

OTOKARKERŠOVANId.o.o.

Rijeka, Janeza Trdine 2/II

Za nakladnika

VALTER LISICA

Tisak

TISKARAEDOK

Samobor, 2007.

Naklada 1000